

ДОРОТИ МАКИНТОШ ВАВИЛОНСКАТА ВЕЩИЦА

Превод от английски: Елена Панова, 2012

chitanka.info

*В памет на Генерал-майор Никола Калипари и на
талантливия журналист Мазен Дана.*

Първата жертва на войната е истината.

Есхил, 525–456 г.
пр.н.е.

БЛАГОДАРНОСТИ

Когато започнах да пиша „Вавилонската вещица“, сякаш потеглих на самотно пътешествие в собственото си въображение. По пътя обаче открих колко много съм грешала. Една книга е резултат от съвместната работа на много хора и когато набрах инерция, към пътешествието ми се присъединиха много чудесни другари.

Изключително съм благодарна на литературния си агент Дениз Буковски, чиито невероятни способности и международно влияние направиха тази книга възможна.

От сърце благодаря и на издателя си от „Пенгуин“ Никол Уинстанли, както и на редактора Адриен Кер, за първата вълнуваща продажба. Адриен, ти беше един от най-важните хора в създаването на тази книга — много ти благодаря за мненията и чудесните идеи.

За да стигне една книга от първоначалния ръкопис до рафтовете на книжарницата, е необходим талантлив екип и аз имах огромния късмет да работя с едни от най-добрите в бизнеса — Карън Алистън, Мери Ан Блеър, Барбара Бауър, Даниел Кълън, Марсия Галего, Ивон Хънтър, Линдзи Лоуи, Мери Опър, Лиза Джагър, Дон Робинсън и Катрин Уест.

Никога няма да забравя какво вълнение изпитах, когато научих, че „Вавилонската вещица“ е била номинирана за наградата за дебют на Британската асоциация на криминалните писатели. Това събитие ми даде самочувствието да продължа, както и професионалната подкрепа, от която се нуждае всеки начинаещ писател. По същия начин колегите ми от Канадската асоциация на криминалните писатели се проявиха като отлични учители в изкуството и бизнеса на писането, а бяха и чудесни приятели. Спечелването на наградата за най-добър непубликуван роман „Артур Елис“ беше поредната паметна стъпка в това пътешествие.

Сестра ми Елън и дъщеря ми Кенлин бяха моята опора както в добрите, така и в трудните моменти. Искам да благодаря също на Стивън Мадър и Дино Пулера от „Артери Студиос“ в Торонто, които

свършиха отлична работа в създаването на илюстрациите; на Робърт Рафтън за снимките му и на Хелън Хелър за мъдрите съвети.

Този роман е плод на моето въображение, но е основан на исторически факти и затова съм задължена на д-р Пол-Ален Болио от департамента за близкоизточни цивилизации на Университета в Торонто за помощта, която ми оказа с информацията за асирийската култура и терминология.

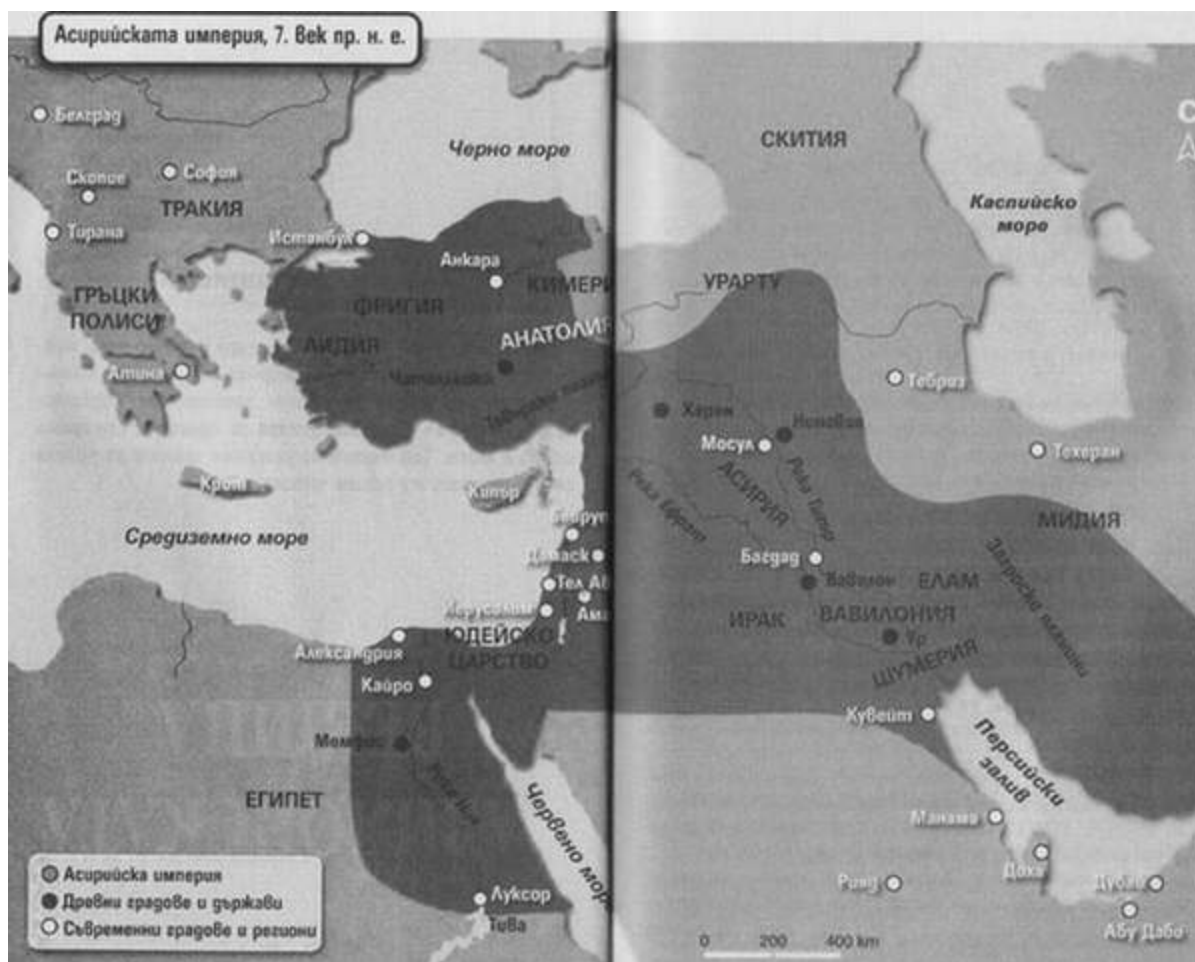
Разбира се, за мен беше невъзможно да направя теренни проучвания в Ирак, затова съм много благодарна на журналистите, блогърите и фотографите, чиято работа ми беше от огромна полза.

Изказвам специална благодарност на приятелите и колегите си, които щедро ме подкрепяха и не ми спестяваха нужната критика: Макс Алън, Пат Армстронг, Ян Армстронг, Джоан Бърнстийн-Коен, Лиз Брейди, Джейн Бърфийлд, Дона Карик, Вики Дилейни, Рон Диксън, Перил Фрийдман, Джоузеф Глазнър, Мадлин Харис-Колуей, Пеги Хюстън, Алън Ленън, Лий Лофланд, Джуди и Фред Мартин, Нанси Макуин, Шарлот Морган, Юдора и Джон Пендъргаст, Ян Реймънд, Линда Смит, Кристин фон Еш, Базил, Роб и Каролин Уол и Ричард Райт.

„Вещицата“ и аз ви благодарим!

БЕЛЕЖКА ОТ АВТОРА

През 1922 г. една научна мечта, стара няколко века, най-сетне се сбъдва. В газовата фабрика „Сарслес“ и в присъствието на двама свидетели легендарният френски алхимик Йожен Канселие успява да превърне сто грама олово в злато. Той никога не разкрива тайната на успеха си и формулата му остава загадка.

ИСТОРИЧЕСКА БЕЛЕЖКА

Сгушена в един завой на река Тигър, Ниневия някога била перлата в короната на великата асирийска империя. Грамадни стени, дебели два метра в най-тясното им място и дълги тринадесет километра, опасвали този великолепен град. От полите на Тавърските планини се виел акведукт, който осигурявал вода за бляскавите храмове, библиотеки, дворци и градини на Ниневия.

Великолепието на града обаче не продължило дълго. През 612 г. пр.н.е. индийският цар Киаксар обсадил Ниневия, подпомаган от вавилонците на юг и племената от земите около Черно море. Много скоро градът паднал под напора на врага. Той бил опожарен, разграбен и изоставен. Ниневия никога не успяла да се въздигне отново.

Вековете навяли праха от околните поля върху погиналата столица и на мястото ѝ се образувал хълм или могила, която можела да се забележи от километри. Ниневия изчезнала. Времето я изтрило от паметта на хората и тя се превърнала в изгубен град.

В средата на 19-ти век френският дипломат Пол Емил Бота, британският изследовател сър Остин Хенри Ленард и иракският археолог Хормузд Расам разкопали мястото, което станало известно като могилата Куюнджик. На бял свят излезли забележителни съкровища — монументални скулптури на крилати бикове с човешки глави, вещи изваяни фризове и цяла библиотека от глинени плочки.

Сред тези чудеса почти никой не забелязал една проста базалтова гравюра. Та нима някой по това време е можел да предположи, че това ще се окаже най-невероятната от всички находки?

ПРОЛОГ

Боговете ни изоставиха, като прелетни птици ни напуснаха. (Градът ни) е разрушен, горчива е жалбата му. Кръвта на страната изпълва дупките му като горещ бронз в леярския калъп, мъртвите тела се топят като лой под слънцето. Храмът ни е разрушен, над града тегне дим като покров, кръвта се лее като река.

Мъжете и жените плачат, изпълва ги скръбта.

Няма го вече (нашият град).^[1]

Часове преди последното нападение малцина вярваха, че градът ще падне. Как бе възможно някой да проникне през гордите порти на Ищар^[2], през здравите мостове, прострени над Тигър? Нима навсякъде не се виждаха войници, защитници на народа? Нима палатът, отразен от спокойните води на реката, не беше добре укрепен? Нима владетелят не бе обещал, че всичко ще е наред?

И все пак на деветия ден от месец нисан^[3] — добре подбрано от нашествениците време, което им спестяваше страшните летни жеги — градът падна, срути се с лекотата, с която пиленце троши крехката черупка на яйцето. Войниците побягнаха, отхвърляйки пътьом бойните си одежди, и се скриха сред хората. Жените събраха децата си и се спотаиха в тъмните стаи. Огньовете превръщаха къщите в пепелища. Пламъците пируваха с богата гощавка — папирусите и пергаментовите свитъци в голямата библиотека. Навсякъде по улиците лежаха неприбрани тела, носеха се по течението на реката като удавен и подпухнал добитък. Клетките на чудноватите зверове и птици, събрани за радост на хората, бяха разбити, а животните — откраднати и заклани за храна. Статуите на владетеля бяха осквернени. Самият той не се виждаше никъде.

Грабежът — близнакът на войната — шестваше по улиците на града. Не бяха пощадени нито мизерните вещи на обикновения гражданин, нито великолепната съкровищница. Плячкосващите се трупаха като ято гарвани, кръжащи над парче месо, крадяха скъпоценни статуетки от слонова кост, огърлици от халцедон и лапис лазули, храмови статуи и алабастрови вази. Един мъж строши главата на глинен лъв от храма на Хармел. Друг къртеше инкрустациите от Лирата на Ур^[4], седнал по турски на земята.

На 14 април 2003 г. Багдад преклони глава и призна поражението си. Съкровищницата му — прочутият Иракски национален музей, стана жертва на войната.

Един крадец си проправяше тихо и ловко път през тълпата. Беше слаб мъж със смолисточерни коси и бледа кожа. На лявата му китка се виждаше белег — странно петно с цвят на засъхнала кръв. Крадецът си позволи да се засмее тихичко на рояка трескаво грабежи плячка ръце. Нямаха и представа какво вземат. А той, опозореният син на белгийски дипломат, беше прекарал десет години в Багдад и добре познаваше музея.

На кръста си, в специално изработена кания, скрита под широкото му черно яке, той носеше военен нож марка „Викинг Тактикс“, готов за всеки, който посмееше да прекрачи границата. Беше дошъл да търси само два предмета. Първият, реалистично изработената медна глава на богинята на победата от древна Хатра, вече се гушеше в раницата му. Втората и още по-важна реликва щеше да бъде негова само след минута. Той зорко държеше човека на име Томас Закар под око.

Томас Закар наведе глава и притисна длани към ушите си, сякаш ако се престореше, че кървавата баня около него я няма, тя щеше да изчезне. Но виденията не пожелаха да избледнеят. Орди грабителите разбиваха стъклените витрини с картечници и трупаха в ръчни колички глинени съдове, като ги лющеха и напукваха.

Почти целият архив на музея бе струпан на пода и подпален. Документите горяха като погребална клада. Томас падна на колене и се опита да изгаси огъня с голите си ръце. Брат му Ари, който бе много по-едър от него, го издърпа настрана.

— Престани, Томас! Ще се нараниш.

Томас се изтръгна от ръцете му и се хвърли към един от грабителите, който се канеше да отреже главата на скъпоценна статуя от Хорсабад^[5] с автоматичен трион. Машината бе предназначена да цепи мека дървесина. Острието ѝ можеше да повреди пясъчника и напълно да унищожи скулптурата. Томас се метна върху вандала, който размахваше въртящия се трион. Ари сграбчи брат си, обвинявайки го с ръце около кръста му и успя да го издърпа навреме.

— За бога! — кресна той. — Ще те убият!

Ари се огледа диво наоколо. Не знаеше как да постъпи. Това бе царството на брат му. Томас познаваше лабиринта от коридори и зали в музея много по-добре от него. Рижият и блед Ари изпъкваше в тази обстановка и ги правеше още по-уязвими. Токът бе прекъснат и в коридорите цареше сумрак, пронизван само от лъчите на слънцето. Мястото приличаше на гигантска гробница. Най-масивните предмети, твърде тежки, за да бъдат местени, бяха покрити с предпазни савани и приличаха на грамадни великани, очакващи погребението си.

Ари успяваше да различи през маранята гигантските ламасу — крилати бикове с човешки глави, които пазеха входа към Асирийската галерия.

— Ела насам. Помогни ми. Не знам накъде да тръгна — помоли той брат си. Притисна го към един от каменните стражи и не му позволи да се измъкне.

— Дишай дълбоко и се успокой.

Томас се опита да се освободи от хватката му.

— Трябва да изляза навън. Наблизо има танк.

— Директорът вече опита. Три пъти ходи до хотел „Палестина“, за да моли военните за помощ. Отказаха му. Ела, Самюъл ни чака. Вече закъсняваме.

— Не мога. Ще заприличаме на тези крадци.

— Да не предпочиташ да им я оставиш тук?

Томас направи още един слаб опит да му се опъне, но Ари бе непреклонен. Тръгнаха по сложна плетеница от затъмнени коридори и стигнаха в една малка и прашина зала за реставрации.

Там ги чакаше дребно старче със сковано от тревога лице. Когато видя двамата братя, Самюъл Дякос въздъхна облекчено.

— Най-сетне дойдохте. Толкова се тревожех!

Томас стисна устни в мрачна черта.

— Да започваме тогава. Прости ни, господи!

На пода лежаха разпилени парчета от счупени глинени съдове. Сякаш през стаята беше преминала вихрушка.

Самюъл почти не го чу. Забърза с пъргава младежка стъпка към редица претъпкани рафтове до стената. Ари опря рамо о най-крайния и го отмести. Зад него се криеше малка, квадратна стоманена врата. Самюъл коленичи.

— Ключалката май не е пипана.

Той направи знак на Ари да донесе един брезентов чувал и да го постави върху дългата маса, отрупана с памучни платна, четки и измервателни инструменти, предназначени за няколко таблички и парчета от каменни гравюри, които лежаха наблизко.

Самюъл отключи стоманената врата и надникна в сенчестия сумрак.

— Още е вътре. Стигнахме навреме.

Той издърпа тежката, продълговата базалтова плоча и внимателно я положи на масата.

На вратата се появи силует в черно с праметната през рамо раница. Самюъл се занимаваше с гравюрата и отначало не го забеляза, но Ари и Томас се втурнаха да преградят пътя на човека. Крадецът свали чантата си и внимателно я постави на пода. После тръгна към Самюъл.

— Ще взема това — каза.

— Махай се от тук — хвърли се към него Томас.

Крадецът го изрита жестоко право в слабините. Томас се преви на две от болка и падна. Военният нож проблесна в ръката на натрапника. Ари прекрачи брат си, блокира замахващата ръка, която държеше оръжието, и брутално заби юмрук в гърдите на крадеца. Той се олюля, но успя да извърти ножа така, че наточеното му като бръснач острие поряза дълбоко дланта на рижию. През грозните ръбове на раната шурна кръв.

Крадецът държеше оръжието си готово за удар. Вярваше, че ножът притежава обоняние за кръвта. Точно както върбовите пръчици намираха подземната вода, той можеше да надуши къде има артерия и да я пререже на мига.

— Не! — Самюъл протегна гравюрата, която вече беше увил в памучно платно. — Ще ти я дам. Вземи я. Не ги наранявай повече!

— Ти си стар. Така или иначе, не можеш да ме спреш — изхили му се презрително крадецът, вдигна раницата си и я подаде на Самюъл. — Сложи я вътре.

Старецът се подчини.

Откъм входа се чу грохот — няколко грабителите тикаха количка през вратата. Те се заковаха на място, когато видяха падналият на пода Томас и Ари, който стискаше ръката си и вече едва успяваше да спира бликащата кръв.

Крадецът грабна раницата си и тръгна към вратата. Насочи острия връх на ножа към вандалите.

— Отдръпнете се.

Ужасените мъже изпуснаха дръжките на количката и отстъпиха назад.

Крадецът изчезна в тъмния коридор зад гърбовете им.

Навън нощта вече беше паднала. Във всички посоки търчаха хора — бели призраци в мрака, чиито ръце преливаха от груби торби от лико и кашони. Един носеше компютърен монитор, а кабелите се подмятаха около врата му като панделки от рожден ден. Друг влачеше канапе, чиито хромови крачета чертаеха бразди в прахта.

Когато най-сетне стигнаха до тойотата, Томас гневно се тръшна на шофьорската седалка. Ари се качи, като стискаше грубата памучна превръзка около дланта си.

Самюъл се настани на задната седалка и остави брезентовия си сак на съседното място.

— Сега всичко ще се нареди — каза той. — Най-лошото мина.

— Какви ги дрънкаш? — изръмжа Томас. — Това беше тотален провал.

— Все още сте живи. Това е много по-важно.

— Послушай го, Томас — обади се Ари. — Прав е.

— Във всеки случай — продължи спокойно Самюъл, — не му дадох истинската. Нашата гравюра е в чантата ми. Потегляй. Трябва да се махаме от тук.

В покрайнините на Тел ал Рима, Ирак

20 април 2003 г.

Слънцето, което печеше точно над главата на Хана, ѝ подсказа, че вече е обед. Жегата бе превърнала тялото ѝ в отпускната дрипа. Клепачите ѝ горяха. Копнееше за вода — за усещането как студените капки се стичат в гърлото ѝ, за обраслите с тръстика езера край Тигър, за ледената влага по древни каменни стени. Пречупваше се и го съзнаваше.

На зазоряване грубите ръце на мъжете я бяха завлекли до една запустяла кариера. Бяха извили ръцете ѝ назад и ги бяха завързали за някакъв стълб. Лопатите и беловете, с които бяха копали дупката, пръстта от която се извисяваше като пирамида чак до кръста ѝ, лежаха безразборно нахвърляни в краката ѝ.

Хана видя, че тримата мъже се връщат. Навеждаха се и събираха камъни, големи колкото детско юмруче — достатъчно масивни, за да пуснат кръв, но не и да причинят бърза смърт. Натрупаха ги на купчинка край ръба на кариерата.

Единият от мъжете се отдели от групата и се спусна по склона към нея. Беше слаб, с буйна черна коса, в контраст с кожата му — неестествено бяла за човек, прекарал много часове под безмилостното слънце. На лявата му китка личеше татуировка от червено мастило. Дръпна шала ѝ и го остави да виси свободно на врата ѝ. Наведе глава, докато лицето му се окажа на сантиметри от нейното, и понижи глас, така че само тя можеше да го чува:

— Къде отнесоха гравюрата? Кажи ми и ще те пощадя.

Хана не отвърна, защото почувства, че я лъже.

— Усещаш жегата, нали, Хана? — Той бръкна в джоба си и извади зелена стъклена бутилка, пълна с вода. Махна запушалката и докосна устните ѝ с мокрото гърло на шишето. Когато тя отвори уста, мъжът жестоко отдръпна водата.

— Ще ти дам колкото искаш вода — само ми кажи.

Тя поклати глава отрицателно. Ръцете ѝ бяха изтръпнали, а тялото ѝ странно леденееше въпреки горещината.

— Не зная — отвърна тя. — Самюъл не ми каза.

— Лъжеш! Ти беше една от най-доверените му асистентки.

— Вече не съм. Нищо не съм чула от него. Той започна да ме подозира след първия ми опит да я открадна.

— Какво ти предложи?

Прищя ѝ се да избухне в циничен смях, но набъбналият език ѝ попречи. От ъгълчето на устата ѝ потече слюнка. Толкова беше уморена! Погледна го и се сети за пясъчните усойници, които се криеха в прахта и чакаха да нападнат първия крак, който преминеше прекалено близо. Очите му приличаха на техните — с тежки, зачервени по ръбчетата клепачи, толкова светли, че изглеждаха почти жълти.

Думите ѝ бяха просто шепот.

— Нищо. Защо ми беше да се съгласявам да мина на ваша страна, ако можех да измъкна пари от Самюъл?

— Откъде тогава той знаеше, че ще дойда в музея? Беше се подготвил. Тази информация е могла да дойде само от теб.

— Много добре знаеш как е тук. Слуховете плъзват бързо. Никой не може да пази тайна дълго.

— Саможертвата ти е напразна. Така или иначе, ще я намерим.

Тя подуши потта му и се зачуди дали и той не беше отчасти изплашен. Имаше ли изобщо някакъв шанс да се разбере с него?

— О, божичко. Пусни ме. Ще умра тук.

В пристъп на гняв мъжът запрати бутилката в земята. Тя се пръсна върху един камък. Парченца зелено стъкло лежах в пясъка и намигаха под слънчевите лъчи.

— Да те вземе дяволът тогава! — Думите му я шибнаха като камшик. Мъжът се заизкачва обратно по склона.

— Хана ни предаде — извика той на другите. Вдигна лявата си ръка и направи дяволския знак със свити пръсти и изпънат показалец и кутре. Изпращаше ѝ ужасно проклятие. Вдигна един камък, приближи се към по-дребния от другите двама и притисна парчето скала в треперещата му длан.

— Хвърли го.

— Ама ти каза, че само се опитваме да я сплашим! Вече ѝ е достатъчно зле. Отидохме твърде далеч.

— Тя обаче още не вярва, че сме сериозни.

— Може би наистина не знае това, което ни трябва.

— Знае. Просто го хвърли.

Мъжът се прицели и се опита да прецени къде ударът ще я нарани най-малко. Камъкът отскочи от рамото на Хана с тъпо, безрезултатно тупване.

— Опита се да я пощадиш! — изкрещя гневно първият. — Шим, покажи му как става тази работа!

Един исполин пристъпи напред. По-дребният инстинктивно се отдръпна, защото беше виждал със собствените си очи какви щети може да причинява спътникът му. Голият се приведе сковано от кръста, вдигна два камъка и ги запрати с всичка сила към мишената.

Хана изпищя. Тялото ѝ се разтърси, когато единият камък се врязва в лицето ѝ, а вторият разкъса меката плът на корема ѝ. След това времето и пространството сякаш отплуваха нанякъде.

Сякаш съпричастна към страданието ѝ, светлината започна да се променя. Слънцето стана опърлено оранжево, а небето — неестествена охра. Земята се къдреше в нечовешката жега, като че ли под повърхността се гърчеше гигантска змия. Въздухът застина странно. Остана само някакво леко бръмчене, подобно на шумоленето на милиони наелектризирани песъчинки, които се събираха на едно място.

Мъжете погледнаха на север.

— Вятърът шамал идва — обади се единият. — Вижте!

Сякаш на плоския хоризонт изведнъж бе израснала планина. Отначало се виждаше само неясна, масивна сянка, но тя се уголеми с невероятна скорост пред очите им. След няколко минути видяха пясъчна вълна, висока стотици метри, която се търкаляше към тях като исполинско цунами. Бързи синкави светкавици прорязваха червеникавата прах. Арабите наричаха този вятър „камазин“, което значеше „петдесет“, защото в пълната си сила такива бури можеха да продължат по петдесет дни.

Хукнаха да бягат, макар да знаеха, че бе почти невъзможно да изпреварят пясъчната стена. По-дребният се спъна и падна върху остър камък, който стърчеше от земята. Коляното му пламна от болка. Той стана, стисна ранения си крак и отново закуцука напред. Другите двама вече бяха стигнали очукания пикап „Дженеръл Моторс“. Отвориха вратите със замах и се натъпкаха вътре. Моторът изрева.

— Чакайте! — изкрещя дребният. — Какво правите?

Вратите на колата хлопнаха и гумите се завъртяха на празни обороти върху пясъка. Шофьорът даде на заден. Гумите зацепиха и автомобилът се завъртя на юг. Дребният мъж принуди краката си да се затичат въпреки ужасната болка. Протягаше ръце като просяк, молещ

за милост. Дългите светлини на колата проблеснаха и го ослепиха за миг. Ревът на мотора и на приближаващата буря удавиха последните му думи.

На ръба на съзнанието си Хана усети как някакъв нов вятър докосна лицето ѝ, последван от първия удар от дребни парченца чакъл. Отпусна се на въжетата като счупена кукла. Развятият ѝ шал сякаш приветстваше връхлитащата буря.

[1] Из шумерската поема „Жалба за Ур“, съчинена при завземането на град Ур от еламитите около 2000 г. пр.н.е. — Бел.прев.

↑

[2] Осмата, най-вътрешна порта към укрепения град Вавилон, посветена на богинята на любовта и плодородието Ищар. — Бел.прев.

↑

[3] Първият пролетен месец във вавилонския и в свещения еврейски календар, чието име на акадски означава „първи плодове“. Обикновено се пада в края на март и началото на април според Грегорианския календар. — Бел.прев. ↑

[4] Лирата на Ур се смята за най-стария оцелял струнен инструмент на света. Най-хубавата открита лира на Ур — Златната лира на бика — е дарена на Националния музей на Ирак в Багдад, но е засегната сериозно при нахлуването на американските войски в страната през пролетта на 2003 г. — Бел.прев. ↑

[5] Съвременното име на асирийската столица Дур-Шарукин, построена през 706 г. пр.н.е. от цар Саргон II. Днес Хорсабад се намира в Северен Ирак, на 15 км от град Мосул. — Бел.прев. ↑

ЧАСТ ПЪРВА

ИГРАТА

„Защото, ето, Аз ще подигна и ще доведа върху Вавилон сбирщина големи народи от северната земя, и ще се разположат срещу него, и той ще бъде превзет; стрелите им, като у изкусен воин, напразно не се връщат. И Халдея ще стане тяхна плячка: и опустошителите ѝ ще се наситят...“

Иеремия 50:9–10^[1]

ПЪРВА ГЛАВА

Двадесета улица, запад, № 342, Ню Йорк

Събота, 2 август 2003 г., 22:30 ч.

Няколко седмици след катастрофата продължавах да страня от приятелите, които познавах и обичах брат ми Самюъл. Ако все пак се случеше пътищата ни да се пресекат, те все мълвяха:

— Чудо е, че оцеля, Джон — казваха, но тонът им говореше съвсем друго.

Носех този мрачен миг от магистралата върху себе си като червен белег от жигосване.

За да избегна нови случайни срещи, нарочно пристигнах на празненството на Хал Вандерлин късно. Надявах се, че тълпата вече се е стопила. Изобщо не бих си правил труда да идвам, но напоследък Хал умело ми се изплъзваше и не отговаряше на обажданията и имейлите ми. Все още ми дължеше значителна сума и това събиране бе единствената сигурна възможност да го открия.

Като дете прекарвах часове, бродейки из огромната къща на семейство Вандерлин. Губех се в сумрачния лабиринт на залите й, отварях врати, водещи към притихнали стаи. Повечето пазеха мебели от отдавна отминала епоха — кресла, тапицирани с дамаска в бургундско червено, оградена от орехова дърворезба, ръчно плетени дантели, които покриваха облегалките за ръцете и главата. Гардеробите, библиотеките и бюрата излъчваха аромат на камфор и старинен махагон. Призрачна къща. Такава ми се струваше тогава.

Наричах любимата си стая там „стаята за изчезване“. За едно малко момче огромното, правоъгълно помещение на последния етаж изглеждаше необятно. На противоположните стени висяха две грамадни огледала. Ако застанех точно между тях, виждах отражението си, което се умножаваше до безкрай. Щом се изморях от самотните си игри, изтичвах през кухнята към задния двор, който беше истинска джунгла от дървета и избуяли храсти. Заострях пръчки и привързвах парчета връв към клони — така си правех лъкове и стрели.

После лягах и чаках някой циклоп да връхлети от храстите или пък някой великан да слезе от дървото.

Дори и тези невинни спомени сега ми изглеждаха опетнени от смъртта на Самюъл.

Когато пристигнах на празненството, бяха останали само истинските натегачи. Един от тях — професор Колин Рийд, заграждаше някаква светлоруса жена с порцелановосини очи, която явно току-що бе завършила и затова можеше да бъде сваляна без притеснения за етиката. Тесните панталони и прилепналата копринена блуза подчертаваха чудесно стегнатото ѝ, добре тренирано тяло.

Рийд се отдалечи, вероятно за да донесе питиета. Докато се оглеждах за Хал, жената улови погледа ми. Усмихнах ѝ се.

— Аз съм Ериния — каза тя, когато се приближих достатъчно, за да се чуваме.

— Джон Медисън. — Тя се приближи още малко.

— На булката или на младоженеца сте приятелка? — попитах.

Забелязах, че очите ѝ се разшириха. Тя се засмя. Ирисите ѝ бяха вцепеняващо сини, толкова ярки, че се почудих, да не би да използва от онези контактни лещи, които подсилват цвета.

— Да, не е ли странно — рече тя. — Понякога тези университетски купони наистина са смъртоносни, като сватбата на втория ти братовчед.

— От Нюйоркския университет ли сте?

— Не, завърших Масачузетския технологичен институт. А вие?

— Колумбийският. Но преди доста време. С Хал се познаваме от години. Приятели сме от деца, а напоследък и бизнес партньори.

— Той не беше ли преподавател?

— Да. Аз пък съм търговец на изкуство. Той продаде няколко артефакта с моя помощ.

— Търговец на изкуство значи. Доста екзотично. Сигурно сте милионер. — Тя се изкиска, за да ми покаже, че само ме дразни.

— През ръцете ми минават милиони долари. Винаги ми става лошо, когато гледам как приключват пътя си в нечия чужда банкова сметка. Трябваше да се посветя на хедж фондовете.

Това предизвика нова усмивка.

— Значи сте приятел на Хал, така ли? — попита жената.

— По-големият ми брат и бащата на Хал бяха приятели. Самюъл винаги ме водеше тук, когато идваше на гости и когато Хал се прибереше от интерната или от летните лагери, прекарвахме много време заедно. Той нямаше много други приятели тук, в града. А вие откъде го познавате?

Тя не отговори. Видях как хвърли бегъл поглед към другия край на стаята. На вратата се показа Рийд. Хвърчащата му светла коса, която сякаш стърчеше вертикално от скалпа му, изглеждаше разбъркана, а зачервеният му нос показваше, че това далеч не е първото му питие. Хвърли ми убийствен поглед — знак, че не се радва как съм обсебил обекта на желанията му.

По принцип бих отстоявал позицията си, но сега трябваше да открия Хал.

— Извинявайте, че не мога да остана да си поговорим. — Извадих визитната си картичка и ѝ я подадох. — Трябва да се видя с Хал. Обадете ми се, ако искате да се срещнем за по кафе или нещо друго.

Тя бегло разгледа картичката и я пхна в дамската си чанта.

— Не употребявам кофеин, но обожавам дългите разходки по плажа и романтичните вечери.

Бе мой ред да се засмея.

— Ще чакам с нетърпение — отвърнах. Тръгнах си, преди Колин Рийд да довтаса и да развали мига.

Преди да продължа издирването на Хал, влязох в кухнята и заредих „Черно, черно сърце“ на Дейвид Ъшър в плейъра. Усилих звука и отворих прозореца, за да може музиката да излезе навън. Ъшър е написал тази песен за жена, но винаги съм си мислил, че тя спокойно може да се отнася и за мен.

Излязох навън по каменната пътечка. От прозорците струеше мека светлина и озаряваше запуснатата градина. Горещата августовска вечер привличаше уханието на трепетликите и го разсейваше из въздуха.

Поех дълбоко дъх и се почувствах почти доволен.

Открих Хал в малката каменна беседка, седнал на същия стар плетен стол, в който си почиваше и баща му. На задната стена висеше газена лампа, която разпръскваше цитрусов аромат. Един от ръкавите

на Хал бе навит над лакътя. Кремавото гумено маркуче пристягаше плътта му така здраво, че кожата му се беше набръчкала.

Когато ме забеляза, той затвори запалката си и остави лъжицата, която държеше, на масата до вакуумирано пакетче със сивкав прах.

— Джон, винаги идваш точно навреме.

Прекрачих през сводестия вход и се настаних на ръба на каменната стена, която ограждаше едната страна на беседката. Погледнах дали някой друг не бе излязъл в градината и посегнах да спусна щорите. От тях изпърха нощна пеперуда с тънки като тоалетна хартия бели крилца.

Човек можеше да помисли, че не аз, а Хал е този, който наскоро е оцелял от катастрофа. Бях поразен от крехкия му вид. Голата му ръка беше белязана от множество виолетови драскотини — ранички от стари инжекции. Беше само на тридесет и три — година по-възрастен от мен, а изглеждаше по-скоро на петдесет.

Погледна ме намръщено.

— Още си свободен човек.

— Разбира се. Защо не?

— Във вестниците се намекуваше, че ще те подведат под съдебна отговорност. Писаха, че сериозно си превишил скоростта.

— Катастрофирах преди повече от шест седмици и още нищо не е станало. Знаеш, че винаги преувеличават. Карал съм по онзи маршрут сто пъти. Мога да го мина със затворени очи.

Той повдигна вежди.

— Е, засега имаме само твоята дума. Самюъл не може да сподели своята гледна точка.

— Хал. Току-що се канеше да си биеш дозата. Не ми чети проповеди за риска.

Той се изсмя.

— Тук няма нищо опасно, освен ако не изтеглиш късата сламка и не купиш чисто.

Зависимостта му не беше тайна за мен. Някога започна на майтап, но откъслечните случаи се превърнаха в ежедневие. Търговското ни начинание да продаваме колекцията на баща му нямаше кой знае какво бъдеще. Вече бяхме опоскали по-голямата част от семейното богатство.

Той ми посочи лъжицата.

— Част от пълния комплект, събран от майка. Поръчани били от испански кралски особи — поне така й бяха казали. Шестнадесети век. Династията Бурбон-и-Гресия. Сватбен подарък по случай обединяването на Кастилия, Арагон и Навара.

Внимателно взех лъжицата, защото знаех, че Хал ще откачи, ако разлея ценния й товар. Ясно виждах герба на дръжката — щит в долната половина, изправен лъв и замък в горните два квадранта с корона отгоре. Опитът ми като търговец на антики и предмети на изкуството ме бе научил на няколко тежки урока за фалшивия материал.

Оставих лъжицата обратно на масата и въздъхнах.

— Знаеш, че комплектът ти е фалшификат. Иначе отдавна да си го продал.

— Прав си, разбира се. Това е единственото, което мама купи, без да се посъветва с нас. Беше толкова доволна от себе си. Татко веднага разбра, че приборите са копие. „При това лошо!“ Още чувам как го казва. Цели две седмици се забавлява. А аз я защитих, както винаги. Нямам сърце да ги продам.

— Хал, дойдох днес само защото ме избягваш. Дължиш ми почти две хиляди от заема, който ти дадох. Кога ще си видя парите?

— Списъкът на кредиторите ми е дълъг. Можеш да се наредиш на опашката.

Гласът ми се усили с една идея:

— Виж ти. Друго разправяше, когато ти заех парите.

Лицето му потръпна нервно, сякаш бях засегнал най-болното му място.

— Толкова си агресивен, Медисън. Толкова малко приличаш на брат си. Самюъл ме научи да ценя красотата на антиките, техните истории. Трудно ми беше да продам предметите на баща си, но ти пък се интересуваш само от доларите. Винаги е било така между нас. „Първо аз!“ е твоят девиз.

Отношенията ни открай време бяха бурни, но този път нямах желание да търпя изблиците му. Раздразнението ми прерасна в гняв.

— Все още се опитвам да дойда на себе си след катастрофата. Изгубих единствения си брат. Не смей да го използваш като оръжие срещу мен!

— А пък аз съм на път да изгубя работата си. Колин Рийд, който точно в този момент се наслаждава на гостоприемството ми, налива се с най-добрия ми алкохол и точи лиги по жените, ми връчи заповедта за уволнение този следобед. Разбрах твърде късно, за да мога да отменя партито. Знаех, че няма да ми гарантират постоянна длъжност, но такова нещо не съм очаквал. И той има нахалството да дойде на купона. Така че съм сериозно фалирал. Дори и ти не можеш да изстискаш вода от камък.

Промърморих нещо за неприятната новина. Той отхвърли думите ми с широк жест.

— Скоро ще си получиш парите. Във всеки случай имам нещо друго, което струва хиляди пъти повече от купчина старо сребро.

— Какво? — Бях малко изненадан да науча, че е крил нещо от мен. — Няма да се опиташ да го продадеш сам, нали?

Той отново затегна гумения маркуч около ръката си и се направи, че не ме чува.

— Хал. Преди да отплуваш към Небивалата земя, би ли ме изслушал? Винаги си бил доволен от предложенията, които съм ти намирал преди. Ако това, за което говориш, е наистина ценно, може да те измамят. Продай го чрез мен и така ще можеш да ми се изплатиш. По дяволите, не бъди такъв инат!

— Достатъчно натрупа на мой гръб. Сега аз съм наред. — Хал се усмихна измъчено и възобнови подготовката си — ритуал, на който сякаш се наслаждаваше почти толкова, колкото и на наркотика.

Взе спринцовката, махна предпазителя и я пусна на масата. Иглата сякаш бе по-тънка от човешки косъм. Хал изтегли течността в спринцовката и изчисти въздушните мехурчета. Стисна левия си юмрук, допря върха на иглата до кожата си, вкара я и натисна буталото. Върху плътта му блесна капка кръв.

Той отпусна глава назад, върху облегалката на стола, сякаш искаше да си почине. Излязох си отвратен и го оставих да седи там със замечтани очи и провиснала челюст. Дали наистина бе попаднал на нещо ценно? Съмнявах се. Но защо ли му беше хрумнало да го крие от мен?

[1] Стар завет, издание на Светия синод, София, 1991 г. — Бел.прев. ↑

ВТОРА ГЛАВА

Когато се прибрах, извадих шише леденостудена светла бира от хладилника и си я отнесох на балкона. Неповторимата миризма на марихуана долиташе отнякъде в топлия нощен въздух. Това бе едно от най-хубавите неща на живота близо до клубовете на Гринич — можеше да се надрусаш само като дишаш. От рекламните билбордове и уличните лампи се процеждаше безформена жълтеникава светлина. Групички от купонджии преминаваха под балкона и си подвикваха. Момчетата носеха джинси за четиристотин долара и десетсантиметрови остри токчета, а момчетата се опитваха безуспешно да ги свалят.

Въпреки че Самюъл и аз живеехме в един апартамент, през последните години се разминавахме като кораби в нощта — той все по-често ходеше на разкопки, а аз непрекъснато летях нанякъде за срещи с клиенти. Обичахме това място; и за двама ни то се бе превърнало в истинско убежище. Колкото и да е странно, предвид професиите ни, мебелите ни бяха модерни. Все пак имахме и няколко стари неща — скъпоценни туркменистански килими, тикови скандинавски мебели от шейсетте, които бях намерил при един търговец, който излизаше от бизнеса, лампи и един полилей на дизайнера Чарлс Еймс. Високите тавани създаваха усещане за простор, а през деня светлината нахлуваше щедро от големите прозорци. През редките зимни вечери, които прекарвах тук сам, обичах да седя пред газовата камина, да слушам музика и да гледам как снегът се сипе отвън. Пусках си великия Рой Орбисън или Даяна Крол и оставях гласовете им да попиват в душата ми.

Самият спомен за хубавите моменти, когато обзавеждахме бърлогата си, върна болката със страшна сила. А когато спомените за Самюъл ме навестяваха, което се случваше често, ми отнемаше много време да възстановя равновесието си. Откакто излязох от болницата, не бях намерил смелост да вляза в стаята на брат си. Вещите му продължаваха предизвикателно да населяват покоите му и ме провокираха да отворя вратата и да ги подреда. Повечето бяха събрани

през десетилетията, когато той пътуваше до Егейските острови и Близкия изток. Сред тях имаше един рядък килим с брокатени кантове от кюрдското племе кафи, чиито алени и кобалтови нишки сияеха както в деня, в който са били изтъкани. Имаше анадолски девствен пояс от ковано сребро, датиращ от Отоманския период. Там бяха и книгите му. Екземпляр от „Седемте стълба на мъдростта“, подписан от Т. Е. Лорънс^[1], първи издания на четирите тома от „Александрийски квартет“ на Дърел^[2]. С удоволствие станах съучастник в плякосването на наследството на Хал, но никога не бих се разделил с нещо свое.

Мисълта за моето наследство ме върна към седмия ми рожден ден — буреносен ноемврийски следобед, когато Самюъл и аз пътувахме към едно от любимите ни места — град на брега на езерото Онтарио, където живееше един близък приятел на семейството ни. Колко различни бяхме дори тогава, даже без да смятаме четиридесетгодишната разлика във възрастта ни. Аз бях буен и взискателен, а Самюъл — резервиран и спокоен. Понякога ми се струваше, че размишлява дори преди да направи крачка. Когато пораснах, станах по-висок от него. Косата ми бе буйна и черна, а очите ми издаваха общия ни средиземноморски произход. Неговите очи бяха бледосиви, а кожата и косата — толкова светли, че приличаше на скандинавец.

В този ден около нас нямаше жива душа — само един самотен мъж, който бягаше за здраве, и двойка, която разхождаше лабрадорите си. Кучетата гонеха пръчките, които им хвърляха в езерото, без да обръщат внимание на ледената вода. Докато се влачехме по грубия пясък, Самюъл ме хвана за ръка, а аз се гушнах в него.

— Знаеш ли, Джон — започна той, — около нас е пълно с чудеса, които никога не си правим труда да забележим. Повечето хора са твърде заети с ежедневните си грижи.

Пазачите на парка вече бяха издигнали заграждения от ръждиви на цвят летви, които трябваше да попречат на зимните ветрове да наваяват сняг по крайбрежната пътека. По дължината ѝ се точеше лента от окапали листа. Водата бе сива като стомана. Във въздуха хвърчаха пръски от вълните, които се разбиваха в скалите. Не се усещаше и намек от сол, а край водата не се виждаха изхвърлени водорасли. Само това ме спираше да се закълна, че сме на брега на океана.

Помислих върху това, което ми беше казал току-що, и се сетих за един летен следобед, когато седяхме край водата и пълнехме два буркана с парченца цветно стъкло, изгладени и заоблени от вълните.

— Нещо като скъпоценните камъни, които намерих миналото лято ли? — попитах. Бях се изумил, че такива красиви неща могат да си лежат на земята просто ей така и да чакат някой да ги вземе. Най-изобилни бяха зелените и те станаха моите смарагди, а сините — моите сапфири. От време на време се натъквах и на някой кехлибар или на рядък рубин.

— Да, точно така — отвърна Самюъл. — Хайде да се поразтърсим край скалите. Кой знае? Може да намерим нещо.

Скоро забелязахме бутилката, заклещена между два каменни блока. Наложих се Самюъл да ми помогне да я издърпаме. Беше стъклена и бледосиня, с коркова тапа. Вътре се виждаше навит лист хартия с цвят на слонова кост. Тапата бе хлабава и скоро успях да извадя листа от шишето. Самюъл го разстла на един плосък камък.

— Е, Джон — обяви той, — мисля, че намери карта на съкровище.

Ако бях по-голям, веднага щях да разконспирирам постановката. Но като дете едва смогвах да потисна ликуването си, докато двамата с брат ми внимателно изучавахме указанията на картата. Сто крачки към синия смърч, четиридесет към каменната чешма, после към естрадата и обратно към навеса за лодки.

Така стигнахме до една цветна леха, скрита зад кедров плет, където, колкото и да беше странно, още крееше една бледа роза.

— Съкровището лежи под знака на розата, така пише тук — обади се Самюъл.

Хвърлих се на ръце и колене и нападناх с една пръчка могилата от рохка пръст, върху която се извисяваше цветето. Самюъл коленичи до мен. Стогодишното му туидено сако плющеше на вятъра, а в ноктите му се наби пръст.

Играеше ролята си убедително.

С помощта на хартиена салфетка ние внимателно изчистихме останалата пръст и извадихме малко ковчеже — заоблено от едната страна и квадратно от другата. Типично за Самюъл, то не бе пълно с детски боклуци, а с истински ценни предмети. Отворих малка мрежеста кесийка, в която имаше седем жълтици. Извадих ги и

заразглеждах необичайните изображения върху тях, като изпитвах тежестта им в дланта си. Вътре имаше и меден диск, позеленял от старост, върху който бе гравиран образът на птица. Намерих още цилиндричен каменен печат и златен ключ. По-късно опитах ключа на всяка ключалка вкъщи, но така и не открих какво отваряше. Ковчежето съдържаше и малка емайлирана кутийка, в която лежеше карамелена на цвят камей с профила на жена. На гърба ѝ видях надпис, изпълнен с букви, които не разбирах.

— Пази ги на сигурно място — посъветва ме Самюъл. — Един ден ще разбереш стойността им.

Мобилният ми изцвърча и ме върна в настоящето. Погледнах часовника си. Беше почти дванайсет и половина.

Вдигнах телефона с надеждата да чуя гласа на русата жена, но вместо нея се обади Хал, който ужасно заваляше думите. Успях да разбера само името си и нищо друго. Последваха около петдесет секунди пъшкане и бавно, накъсано дишане. Накрая гласът му се изчисти.

— Джон, там ли си? Върни се у нас. Нуждая се от теб. — Звукът от телефона му, който се хласна в някаква твърда повърхност, прониза тъпанчето ми. След това връзката прекъсна.

Не можех да си спомня Хал да ме е търсил за помощ по личен въпрос, поне откакто пораснахме. Това, че я искаше сега, бе ясен знак за сериозен проблем. Грабнах ключовете си, спуснах се по задните стълби, за да спестя време, и се метнах в колата. След като карах като луд на зигзаг по улиците, забравяйки за всякакви ограничения на скоростта, най-сетне паркирах пред църквата край къщата на Хал. Улицата бе необичайно пуста и мрачна. Големите къщи се надвесваха над мен в тъмнината като грамадни мавзолеи, напуснати от своите мъртви.

Излязох, набрах кода на входната врата и се спуснах по кънтящия коридор и надолу по стълбите, през кухнята и задния двор. В съседство зави куче; освен този звук цареше мъртвешка тишина.

Охранителните камери засякоха движението ми и в градината светнаха ярки лампи, които обляха двора със сиянието си и запратиха оградата назад в тъмните сенки. Видях Хал, проснат на циментовия под на беседката. Едната му ръка лежеше неудобно на челото. Очите

му бяха широко разтворени и изцъклени; лицето му наподобяваше тихия писък от картината на Едвард Мунк.

Наведох се и докоснах кожата на врата му, търсейки слабия, вибриращ пулс в меката ямка на шията му. Опитах се насила да затворя устата му, смятайки в паниката си, че ако успея да възстановя нормалността на лицето му, той ще оживее. Опитах се да натисна клепачите му надолу, но те се отвориха пак, когато вдигнах пръсти.

Хванах вече изстиващата му ръка в своята топла длан.

Господи, Хал. След всичкото ти фукане, че не купуваш чист хероин. С това нещо имаш възможност само за една грешка.

Когато очите ми посвикнаха с мрака, забелязах с ужас кървав прорез на лявата му длан, причинен вероятно от падането. Затърсих блекберито си, за да повикам „Бърза помощ“, и видях, че телефонът на приятеля ми се е претърколил под стола. Вдигнах го. Капакът се беше счупил и на негово място стърчеше ръб от назъбена, остра черна пластмаса.

Спринцовката на Хал все още лежеше на масата до празната му чаша. Прозрачното пликче от хероина бе празно, с изключение на няколко останали зрънца. Кучето отново залая, този път с пискливи, истерични изблици на скимтене, сякаш бе видяло дивеч и се готвеше да нападне.

Чух скърцане на стъпки по каменните плочи и се изправих. Русата жена, с която се бях запознал вечерта, стоеше и ме гледаше втренчено. На лицето ѝ грееше странна полуусмивка. Косата ѝ проблясваше на светлината на лампите като бледа, вълниста коприна.

Изглеждаше все тъй съвършена, както и по-рано, но с едно изключение — пръските кръв, които се виждаха на десния ѝ ръкав. На вид бе спокойна, почти безгрижна. Сякаш беше съвсем естествено Хал да лежи мъртъв на пода на беседката. Тя направи няколко крачки към мен.

— Здравей отново, Джон — каза.

[1] Подполковник Томас Едуард Лорънс, по-известен като Лорънс Арабски (16.08.1888–19.05.1935) — офицер от Британската армия, прочул се с участието си в Арабския бунт през 1916–1918 г. — Бел.прев. ↑

[2] Лорънс Дърел (известен още като Даръл, както е прието да се чете името на брат му Джералд, популярен естественик) (27.02.1912–7.11. 1990) — англо-ирландски поет и писател, чиято тетралогия „Александрийски квартет“ разказва историите на различни герои преди и по време на Втората световна война. — Бел.прев. ↑

ТРЕТА ГЛАВА

Разрових паметта си за името ѝ. Беше нещо като Ерика или Ерин.

— Не разбирате ли какво се е случило тук?

Тя се приближи и прокара пръсти по ръката ми.

— Казвам се Ериния. Срецнахме се по-рано, сещаш ли се?

Да не би да не беше забелязала Хал? Може би не го виждаше от тялото ми. Мръднах встрани.

С вид, сякаш бе правила същото вече много пъти, тя коленичи до него, провери очите му и притисна пръсти до гърлото му. Въздъхна и пак стана.

— Вече не може да му се помогне. Но ти май знаеш това. — Каза го със съчувствие, но отсъствието на каквото и да било учудване ме притесни.

— Какво се е случило с него?

— Виждала съм много трупове. Превишил си е дозата.

От съседния двор се чу пъшкане и скимтене. Кучето. Драскаше френетично по дървената ограда. Това, че тя потвърди подозренията ми, ме хвърли в недоумение. Знаех, че трябва да извикам полиция, но с всички тези наркотици наоколо ми беше ясно, че обвинението ще бъде паркирано право на прага ми, като се имат предвид собствените ми сблъсъци със закона от младите ми години.

— Не намесвай ченгетата — обади се тя, сякаш бе прочела мислите ми.

— Защо не?

— Карал си се с него по-рано. Оставил си прозореца отворен. Хората са ви чули.

— Но това не беше нищо! — Озърнах се. — Сама ли си? Къде е Колин Рийд?

Тъглчетата на устата ѝ увиснаха в подигравателна усмивка.

— Рийд си тръгна преди известно време. Интересуваше го само едно и се фръцна, когато му дадох да разбере, че няма да участвам. Мъжете понякога са толкова разочаровани. — Тонът ѝ бе пренебрежителен, сякаш се шегуваше. — Изгубих си времето с него, а

можех да го прекарам с теб. — Вдигна пликчето на Хал и го прибра в джоба си. Ръката ѝ се върна върху моята. — Виж, това, станалото с Хал, е много тъжно. Но хайде да сключим една сделка. Можем да спечелим много пари.

— За какво говориш, по дяволите?

Тя се приближи още и натискът върху ръката ми се засили.

— Джон, говоря за откраднатото произведение на изкуството. Знам, че е крадено. Дребна работа. Нали не мислиш, че съм от ФБР или нещо такова?

Отдръпнах се и се освободих от ръката ѝ.

— Честно казано, не ми пука дали си от ФБР, или от Форт Нокс.

Нощната пеперуда, която бях видял по-рано, се появи отново и запърха около петролната лампа. Ериния протегна ръка и я бутна към пламъка. Чу се прашене. Пеперудата се замята отчаяно, опита се да полети с изгорените си крилца, но падна на дъното на лампата.

— Започвам да се отегчавам — каза жената. — Да ти го нарисувам ли? Казвам ти, че помогнахме на Хал да се инжектира. Не прави същата грешка като него.

— Луда ли си? Осъзнаваш ли колко глупаво е било това? Убила си го. Вече си беше бил достатъчно. Видях как си сложи първата инжекция.

— Той реши да се заинати. Изпроси си го.

— Какви ги говориш?

Захаросаният ѝ тон изчезна.

— Виж, знаем, че си замесен. Хал не те повика тук случайно. Просто ми кажи къде е.

Мозъкът ми буксуваше. Във всичко това нямаше никакъв смисъл. Тя или беше побъркана, или изключително зла. Каквато и да бе истината, не исках да се замесвам. Ситуацията излизаше от контрол. Исках единствено да се махна оттам. Съмнявах се, че беше физически способна да се бори с мен, а и не виждах да носи оръжие. Чух шум и в мен се събуди надежда, че някой идва на помощ. Очите на Ериния се стрелнаха към сенчестите храсталаци, които опасваха двора. Там се появи неясна фигура. Видях как един исполин стъпи на каменната пътека. Ериния се усмихна. Не, това не беше спасител. Може би щях да се преборя с единия от тях, но с двамата беше изключено.

Една стара решетъчна ограда разделяше двора на Вандерлинови от съседния. Кучето лаеше бясно през дупките ѝ и хапеше и дращеше изгнилото дърво. То започна да се пука.

Ериния се извърна и очите ѝ се разшириха от страх. Отвори уста, разкри дребни, прекрасно разположени бели зъби и прокара розовото си езиче по устните.

Основата на оградата се пропука. През дупката се показаха главата и щракащите челюсти на огромен мастиф. Ериния отскочи от страх, че могъщото куче ще се провре през процепа и ще я нападне. В съседната къща светнаха лампи. Мъжки глас извика:

— Какво, в името божие, става там?

В далечината зави сирена.

Използвах моментната слабост на Ериния, запратих телефона на Хал към нея с назъбения край напред и побягнах към отворената плъзгаща се стъклена врата. Не се озъртай. Изчезвай. Просто изчезвай. Профучах през къщата, излязох през входната врата и запалих двигателя още преди да съм затворил вратата на колата. Чувах как в далечината полицейски коли вече се опитваха да си пробият път през кръстовището на Осмо авеню.

Дадох газ. Ако полицаите ме хванеха сега, щяха да решат, че бягам, защото съм убиец.

ЧЕТВЪРТА ГЛАВА

Карах безцелно и непрекъснато поглеждах в огледалото за обратно виждане, за да проверя дали не ме следват. В главата ми трескаво се блъскаха объркани мисли. Какво, по дяволите, ставаше? Ериния да не беше друсана? Наистина ли тя беше убила Хал? Явно търсеше някакъв предмет. Дали не беше онова, за което Хал ми спомена по-рано? Дали ми се беше обадил, за да ме помоли за помощ, или да ме въвлече в някаква афера?

Отново погледнах в огледалото. Ами ако онзи сребрист „Рейндж Роувър“ ме следеше? Възможно ли бе да е реагирала толкова бързо? Не знам защо спрях вниманието си точно на тази кола; всъщност можеше да ме следи всяка. Направих опасен обратен завой и дадох газ покрай сребристия SUV. Тялото ми се тресеше и, без да искам, врътнах рязко кормилото. Единствено бдителността на водача от другата страна ни помогна да избегнем катастрофата. Той натисна клаксона с обясним гняв. Добавете и катастрофа към събитията от вечерта и бях в лайната до уши.

Намирах се в такова състояние, че изобщо не бях помислил накъде отивам. Изведнъж разбрах, че съм се озовал в „Мъри Хил“. Отново хвърлих поглед към колите зад себе си. Нямаше и следа от сребристите. Завих в една пресечка и наместих автомобила в първото свободно място за паркиране точно преди да разбере, че съм карал пред патрулна кола. Ченгето на пътническата седалка ме изглежда злобно. Беше усетило паниката ми. Свършен бях. За моя изненада обаче полицаите се забавиха край мен само около половин минута и след това дадоха газ по улицата. Отпуснах глава на волана. Шокът от събитията ме стягаше като менгеме.

Трябваше ми място, където да се успокоя и да помисля. Домът ми не беше подходящ. Поне не още. Визитната ми картичка с адреса бе у Ериния. Единственото друго място, за което можех да се сетя, бе любимият ми клуб, който на всичкото отгоре се намираше точно на тротоара срещу апартамента ми. Можех да следя дали Ериния нямаше да се появи.

Обърнах колата и се насочих към „Корабокрушенците от Кени“.

Сградата, в която се намираше „Кени“, функционираше като бар още от началото на 19-ти век. През 1890 г. вестник „Хералд“ го бе нарочил за „най-порочното място в Ню Йорк“. В по-нови времена ирландецът Пат Кени бе купил мястото и го беше направил прочуто. Легендарните банди, които свиреха там, ми бяха преподали първите уроци за голямата музика. В една далечна лятна нощ стоях, надвесен над парапета на балкона като моряк, хипнотизиран от сирена, привлечен от звуците, които се лееха през отворените врати. Тогава бях само на осем години, но останах на мястото си с часове, докато накрая Самюъл не настоя да си легна.

Любовната ми история с това място и песните му така и не беше приключила.

Децибелите в „Кени“ затихваха. Групата свиреше последното си парче и почти се беше приготвила да си събира багажа и да се маха. Няколко души още се мотаеха край сцената и крепяха наливните си бири. Настаних се на едно високо столче — обичайното ми място в края на бара.

Барманката Даян Чен имаше къса, стърчаща коса, боядисана в два нюанса на виолетовото. Носеше грим, който караше и без това бледата ѝ кожа да изглежда направо призрачна. Веднъж ми беше споделила, че редовно си изскубва веждите, а после ги рисува с черен молив. Очната линия под дългите ѝ черни мигли беше татуирана. От долната ѝ устна стърчеше диамантена обица, а в едното ѝ ухо проблясваше цяла редица мънички сребърни халки. Подобно на много други служители в ресторанти, и тя използваше приходите от барманството, за да започне кариера на актриса. С всичките тези обици, мислех си, сигурно е кошмарно да сменяш костюмите.

Като ме видя, Даян ми махна и отиде до входната врата. Огледа улицата и се върна. Ръцете ми още трепереха. Стиснах ги между бедрата си, за да не забележи.

— Защо проверяваш вратата?

— Любимият ни сталкер отново се мотае насам. Опитваме се да се отървем от него.

Тя видя мълчаливия въпрос в очите ми.

— Е, онова момче. Има си пристъпите и тази седмица се е инсталирал на улица „Блийкър“. Влиза в някой бар или ресторант, застава по средата на стаята и започва да се блещи. Клиентите бая се стряскат. Ако му дадем петачка, си тръгва. Доста добър номер, честно казано. По-добър от това да чучнеш на някой тротоар и да протягаш ръка.

Това ме накара да се усмихна и тя ми се засмя в ответ.

— Ех, Джон. Липсваш ми бе, човек. Много се натъжих, като чух за катастрофата. Получи ли картичката ми?

След катастрофата бях загубил желанието да правя каквото и да било. Това включваше и отварянето на пощата. Благодарих ѝ за картичката.

— Опитах се и да ти звънна, но попаднах само на секретаря.

— От известно време не съм в строя. Повече от шест седмици. — В сърцето ми нахлу цялата мъка от катастрофата. — Наложих се да ме изрежат от колата. Ребрата ми се бяха пукнали, а една артерия се скъса. Толкова дълго лежах в болница заради загуба на кръв, че дори изпуснах погребението на Самюъл. Но вече започвам да се оправям.

Тя въздъхна.

— Това е просто ужасно. Как се случи?

— Напълно блокирам, когато се опитам да си го представя. Помня, че взех Самюъл от летище „Кенеди“. Тъкмо беше долетял от Йордания. Наближавахме хиподрума. Някакъв пикап не спря да ме засича и направо ме вбеси, но когато намалих, за да го оставя да мине, той не загра. Това е и последният ми спомен.

Това беше само част от истината, но не можех да понеса да ѝ разкажа останалото. Въздушната възглавница ме бе заслепила, но помня какво чух — ужаса в гласа на Самюъл. Човекът, който никога не повишаваше тон, пищеше. Без да обръщам внимание на режещата болка в гърдите си, бях започнал да дърпам предпазния колан, за да се освободя и да му помогна. Почти бях успял, когато загубих съзнание.

Даян хвана ръката ми и я стисна.

— Може би е по-добре, че не помниш. Мозъкът ти те предпазва от един прекалено страшен спомен. Самюъл сигурно ти липсва ужасно.

— Не мисля, че някога ще го преодолея, Даян.

Как можех да ѝ опиша черната дупка, в която бях паднал след смъртта му? Нямах думи за това. Умът ми непрекъснато се връщаше към детските ми години. Заради работата си той отсъстваше дълго. Постоянно изпитвах чувство на очакване — сякаш е месец март и нямам търпение зимата да свърши. Когато икономката ни Евелин научеше, че Самюъл се завръща, цялата атмосфера у дома се променяше. Още виждах как светваше лицето ѝ, как поруменяваха бузите ѝ. Започваше да се суети и да чисти неща, които и така си бяха чисти, пращаше ме на бръснар, а тя лъсваше всички обувки и дори се опитваше да изпече нещо. Когато дойде заветният ден, Самюъл влизаше през вратата с подаръци в ръце. Все екзотични неща. Турски сладки, пясъчни бутилки, мозайки, обици от римско стъкло за Евелин, ръчно изработени в Израел.

Прокашлях се, за да скрия потреперването в гласа си.

— Все очаквам да го видя отново, макар да знам, че това никога няма да стане.

Тя ми подаде салфетка.

— За какво ми е?

— Да си обършеш очите.

Не бях забелязал, че сълзите ми текат, но докоснах бузите си и усетих влагата.

— Да ти сервирам ли нещо? Изглеждаш тотално смачкан.

— Бутилка уиски, моля. Без чаша.

Тя се разсмя.

— Като гледам, хубава вечер си имал!

— Идея си нямаш.

Наля ми двоен скок и изчезна зад вратата в края на бара. Изгълтах питието на един дъх и станах, за да погледна какво става на улицата. От витрината едва различих входа на кооперацията ни. Нямаше и следа от Ериния и от странния ѝ спътник.

Много скоро милувката на алкохола отпусна нервите ми. Започнах да се успокоявам, умиротворен от познатата обстановка. Винаги бях харесвал еkleктичната атмосфера в „Кени“. Приличаше малко на контрабандистка кръчма — доматеночервени стени, тъмна ламперия и полилей от колело на каруца, който висеше от ламаринения покрив. Стената зад бара беше окичена с огледала, керамични халби за

бира, стари саби и револвери и гигантски еленови рога в средата, от чиито връхчета висяха прашни широкополи шапки.

Точно срещу мен се кипреше огромна снимка на Шефа, а под нея изрезка от списание „Кродеди!“:

„Свиреше Брус Спрингстийн, а в заведението нямаше и десет души, които да знаят кой е. Върху ръчно изрисувания навес отвън името му беше сбъркано. Но когато запя, сякаш океанът се успокои и само настръхналата ни кожа подсказваше, че в небесния казан се готви буря.“

Даян се покачи на високото си столче зад бара и прекъсна мечтанието ми. Под мишницата си крепеше правоъгълен кашон. Остави го на бара и вдигна капака.

— Какво е това?

— Не помниш ли? Веднъж го спомена, когато си говорехме за работата ти. Една приятелка ми го купи от Британския музей, когато беше в Лондон. Извадих го, за да те откъсна от грижите ти.

Веднага познах играта, която тя измъкна от кашона. Реплика на Кралската игра от Ур — най-древната настолна игра, позната на човечеството. Един от редките оригинали се пазеше в Британския музей и беше част от чифта, открит през 20-те години от сър Ленард Ули^[1] по време на разкопките в древния шумерски град Ур.

Даян постави пръст на устните си. Дългите ѝ нокти бяха лакирани в пурпурночерно, а на всеки от тях бе изрисуван белият силует на един от зодиакалните знаци.

— Смята се, че тази игра е предшественичка на таблата.

— Знам, Даян. Виж, днес нещо не съм в настроение за игри. Доста ми се струпа.

Тя се намести на седалката си и сребърните халкички и талисманчета на ухото ѝ зазвъняха.

— Ако искаш да забравиш грижите, трябва да се съсредоточиш върху нещо друго. Успокой топката. А пък аз дори нямаше да ти предложа да играем. След като ми я донесоха, разбрах, че се използвала и за гадаене. Бас ловя, че не знаеше това.

— Падаш си по врачуването, а?

— Хоби ми е. Любимата ми нова занимавка. — Даян се усмихна и в очите ѝ проблесна пламъче. — Защо не пробваш? Наскоро една приятелка имаше страшно лош късмет. Гледах ѝ на дъската и всичко ѝ се нареди.

— Страшно съм суеверен.

— Не се шашкай. — Тя извади седем червени пула с размера на дребна монета и ми ги подаде. — За шумерите предсказването на бъдещето е било наука. Търсели са небесни поличби, изучавали са черния дроб на животни и са разчитали фигурите, нарисувани от масло, пуснато във вода.

— Знам.

— Бъдещето ти е неопределено — продължи тя. — Гаданието само предполага някаква посока или те предупреждава за хора или поведение, които трябва да избягваш.

Идеше ми да ѝ кажа да забрави тази работа, когато осъзнах, че скоро щеше да ми се наложи да я помоля за една огромна услуга, и затова реших да я оставя да прави каквото си иска.

— Ще ти гледам по късата процедура, че стана късно.

— Как разбра какви са правилата? Още никой не знае как се е играла тази игра.

— Довери ми се. — Тя ми се усмихна палаво и побутна дребните пирамидки към мен. Разтърсих ги в шепата като зарове и ги пуснах на бара. Даян се приведе напред и се взря в тях.

— Добре, премести се четири квадрата напред.

Взех един пул и го поставих на първия от трите квадрата на втория ред.

— Едва не се натресе на розетка!

— Това лошо ли е?

— Може да се каже. На розетката получаваш глоба. Означава, че трябва да очакваш тайно съобщение и новините няма да бъдат добри.

— Е, чудесно пасва на вечерта. — Взех заровете и ги хвърлих повторно. Лицето ѝ пребледня.

— Какво има? Не каза ли, че няма добри или лоши избори?

— Хвърли шестица. Пропусна още една розетка и пак си върху очите. Това е един от най-лошите квадрати.

— Какъв му е проблемът?

— Предсказва предателство и насилствена смърт.

Сепнах се и за момент не можах и дума да продумам.

Врачуването е лъжа работа, но след един ден, превърнал се в истински кошмар, ми трябваше много малко, за да се разстроя.

— Но има надежда — добави бързо Даян. — Този квадрат е свързан също с талисмана на Сол^[2]. Само знакът на слънцето може да те спаси.

— От какво?

— Предпазва те от убийство.

Тази работа ставаше адски странна. Нямах начин да е разбрала за Хал. Изражението на лицето ми явно издаваше мислите ми, защото тя добави:

— Не си измислям, ако това подозираш.

Зачудих се какво да отговоря.

— Та... защо избра Сол? Това е римски, а не месопотамски бог.

Скептицизмът ми май жегна Даян.

— Понякога човек трябва да импровизира.

При следващото хвърляне едно от зарчетата падна на пода от нейната страна на тезгяха.

— Това не се брои. — Тя се наведе да го вдигне. — Чудя се дали ще ти излезе знакът на любовта. Да видим какво щеше да предскаже този зар. Ако го съберем с другия, трябва да се придвижиш напред с още три квадрата. Доста интересна позиция. Би означавала „щастие следва скръбта“. Малко неясно, а? Не знам как да го тълкувам. — Тя се наведе напред и се опря с лакти на бара. — Отдавна не съм те виждала тук с приятелка.

— Ходя по срещи и всичко изглежда наред, но после не ми се обаждат.

Тя извъртя очи.

— Я стига. Ти си този, който не се обажда. Последния път, като дойде, две жени буквално ми предложиха пари, за да ти взема телефона. Само ахкаха колко си бил готин. Страшно красив, така казаха. Направо ми писна да ги слушам. После се хванаха на бас коя ще се прибере с теб. Всичко е заради тъмните ти очи. И май заради брадата. Придава ти вид на европейец.

— Та коя беше?

— Коя се прибра с теб ли? Дори не помниш, а? — Тя поклати глава и пусна флиртаджийската си усмивка.

В други времена би ми хрумнало да я свалям. Днес обаче едва успях да се държа естествено.

— Много ми е драго от комплимента, Даян, но точно в момента не съм на себе си. Нямам сили за това. — Взех зарчетата и пуловете и ги прибрах в кутията.

— Добре. — Тя постави длани на плота и намусено се оттласна от него. — И по-бодро. Не си правиш услуга, като взимаш всичко толкова навътре.

Доста нетипично изказване за готическа мацка. Тя ми обърна гръб и се зае да забърсва чашите и бара и да пресмята печалбата за вечерта. Всеки път, като се наведеше напред, чарлстонът ѝ се смъкваше и разкриваше цепката на дупето ѝ.

Думите ѝ за брадата ми погалиха самочувствието ми. Поддържах я късо подстригана и тя прилягаше на професионалния ми имидж, но си я бях пуснал по съвсем друга причина. Искях да скрия подобния на жигосване родилен белег, който носех на челюстта си. Когато бях тийнейджър, белегът ме караше да се срамувам жестоко. Беше във формата на буквата Q и изпъкваше на лицето ми като грозна дамба.

Беше четири сутринта, когато келнерът Стан заключи и си тръгна, а Даян приключи със задачите си. Отново огледах улицата от входа и се зачудих дали е безопасно да се прибирам у дома. На пресечката на ул. „Томпсън“ и ул. „Блийкър“ видях паркиран сребрист „Рейндж Роувър“. Дали не беше Ериния?

Реших да не рискувам и предложих на Даян да я изпратя до банка „Чейс“ на Бродуей, където трябваше да депозира парите от бара. През последните два часа температурата бе скочила рязко. По улиците още се щураха хора — бегълци от претъпкани апартаменти без климатици. Някакъв мъж стоеше облеган на една витрина и крепеше на ръката си пет питомни плъха — два бели, два кафяви и един петнист. Дългите им голи розови опашки се люлееха надолу и потрепваха, когато мъжът ги галеше. Бейзболната му шапка лежеше на тротоара, обърната с дъното нагоре.

— Нощем винаги е тук — обясни ми Даян. — Сутрин се измита, защото един продавач на хотдози има разрешително за мястото. Но хората му дават пари, за да погелят плъховете.

Тя остави плика с парите от касата в нощната кутия за депозити на банката и затвори чекмеджето ѝ. Нежно поех дланта ѝ. Трябваше да ѝ поискам услугата, преди да си тръгне.

— Даян, чудех се дали не би могла да ми помогнеш за нещо.

— Естествено, за какво?

— Тази вечер имах един проблем. Нямам нищо общо със случилото се, но искам да не ме замесват. Ако някой попита, би ли могла да кажеш, че съм дошъл в „Кени“ около полунощ?

— Ако някой попита? Кой например? Полицията ли?

— Възможно е.

— Заклевах ли се, че нямаш нищо общо с този... проблем?

— Кълна се. Най-вероятно обаче никой нищо няма да те пита.

— Добре тогава.

— Ами Стан?

— Спокойно, той е пич.

— Радвам се. Ей, много ти благодаря, Даян!

Тя махна на едно такси и се качи. Докато колата се отдалечаваше, Даян ми прати въздушна целувка.

Помотях се на ъгъла на Бродуей и улица „Блийкър“, но накрая закрачих към кооперацията си. Наоколо още се виждаха купонджии, така че реших, че мога да рискувам. Портиерът Амир, който тази седмица беше нощна смяна, доприпка в мига, в който стъпих във входа.

— Джон! Да не си се преместил в друг град, човече? От сто години не съм те виждал!

— Гледам да си кротувам след катастрофата.

Той заговори по-тихо:

— Ужасно нещо стана с брат ти. Чуден човек беше.

— Наистина беше. Амир, някой да ме е търсил тази вечер?

— Една госпожа идва. Чака ли, чака. Поне десет пъти ме моли да ви звънна. Накрая се съгласих да я пусна горе, за да почука на вратата ви.

— Какво си направил?!

Амир протегна ръце към мен с дланите нагоре.

— Какво можех да сторя? Беше се побъркала от притеснение. Каза, че ви търси от седмици.

— Тя може да бъде изключително убедителна, Амир, но само се е преструвала. Ако някога я видиш пак, веднага я разкарай. Не я допусчай до мен.

— Добре — отвърна той, явно засегнат, че е направил всичко възможно да помогне на някой, когото е мислил за мой приятел. — Беше в инвалидна количка. Какво можех да направя?

— Инвалидна количка ли? Как изглеждаше тази жена?

— Ами беше възрастна. Облечена в черно. Черно сако и дълга рокля. Твърде топла дреха за това време. Един от онези бусове, пригодени за инвалиди, я остави отпред.

Значи изобщо не беше говорил за Ериния, а за Евелин — старата ни икономка.

— Прощавай, Амир. Страшно съм уморен и не съм те разбрал правилно. Няма проблем да пускаш Евелин горе. Остави ли някакво съобщение?

— Като видя, че не отваряте, се отказа и си тръгна.

Описах му Ериния и го помолих незабавно да ми се обади, ако я забележи. Амир не можеше да напуска бюрото си, затова събудихме надзирателя и го помолихме да ме придружи до горе. Искях да се уверя, че не ме чакат още изненади.

Намерих нещо, макар и не онова, от което се боях. Когато влязох в апартамента, вдигнах бележката, която беше подпъхната под вратата — лист хартия с пергаментов цвят, сгънат на две и надписан с името ми. Приличаше на листче, откъснато от бележник. Охраната в тази къща бе надеждна колкото крива пушка.

„Моля, елате да се срещнем в ресторант «Хайберски проход» утре в 18:00 ч. Трябва да говоря с вас за Самюъл.
Спешно е!“

Бележката беше подписана от някой си Томас С. Закар. Закар ли? Името ми прозвуча познато. Това беше един от асистентите на Самюъл в Ирак. Никога не го бях срещал, но брат ми често го споменаваше. Иракчанин и културен антрополог. „Много умен младеж“, казваше Самюъл. „Неуморен труженик.“

Влязох в хола и запрелиствах фотографските ни албуми. Педантичният ми брат беше надписал всяка снимка и много скоро открих няколко, направени на едно от местата, където ходеше на разкопки. На част от снимките беше и Закар — тук измерваше някакъв артефакт, там коленичеше до един изкоп заедно със Самюъл, а на трета снимка двамата вдигаха наздравица след работния ден в палатката си.

Съвпадение ли беше, че този човек се появяваше сякаш от нищото в същата нощ, когато Хал бе убит? Реших да приема поканата му с надеждата, че може да ми разясни част от цялата тази каша.

Адреналинът, който ме бе движил цяла нощ, внезапно се изпари. Притисна ме нечовешка умора. Знаех, че повече не мога да се насилвам. Легнах си и потънах в прекрасното забвение на съня.

[1] Прочут британски археолог. — Бел.прев. ↑

[2] Латинското название на слънцето и неговото божество. — Бел.прев. ↑

ПЕТА ГЛАВА

Събота, 3 август 2003 г., 9 ч. сутринта

На следващата сутрин се събудих с вълчи апетит и осъзнах, че трябва да говоря с адвоката си и с полицията. Вчера се бях паникьосал и се налагаше да поправам грешките си. Оставих спешно съобщение на адвоката си Анди Стайн с молба да ми се обади още в понеделник сутринта.

По канал „Нюз Уан“ не показаха нищо за случая, но вестник „Таймс“ бе посветил на Хал няколко реда. Не открих обаче нито дума за Ериния или за странния ѝ спътник. Статията цитираше някакъв Пол Джентил, детектив от Десети район, според когото нямало подозрения за извършено престъпление. Така казваха, когато смятаха, че жертвата сама се е довършила. По принцип нещастни случаи, причинени от наркотици като този, дори не се споменаваха в пресата, но когато някой богаташ превишеше дозата, журналистите го приемаха за новина.

Трябваше да се обадя на три различни номера, докато попадна на кабинета на Пол Джентил, но оттам ми казаха, че през следващите няколко часа няма да бъде на работното си място. Записах си час за среща на обяд.

Взех душ и облякох лятна риза и сако на „Прада“, както и един панталон, който си бях ушил по време на последното пътуване до Милано. Нямаше да е лошо да изглеждам прилично за пред жандармите. Сварих си кана кафе, намерих корнфлейкс и мляко и изядох една голяма купа. На кухненския плот се крепеше огромен куп писма, който заплашваше да се срути всеки миг. След катастрофата не бях намерил сили да се занимавам с ежедневните проблеми. Прерових купчината, докато се хранех. Сметки и пак сметки, картички, изказващи нечий съболезнования. Открих и ръчно изработената картичка на Даян.

Сметките ми напомниха, че не съм сторил нищо, за да приведа в ред наследството на Самюъл. Тази тъжна задача още стоеше пред мен. Към средата на купчината се натъкнах на плик от компания, за която

не бях чувал никога — „Теръс Дистрибутинг“. Върху него червенееше ален надпис „ВТОРО ИЗВЕСТИЕ 25 ЮНИ“. От писмото им ставаше ясно, че стоката, собственост на Самюъл, е била доставена в нюйоркския им склад с дипломатическа поща. Пакетът се пазел в хранилището с повишена сигурност и чакал да бъде прибран.

Обадих се на телефона, изписан на формуляра, казах на човека, който вдигна, че се казвам Самюъл Дякос, и му продиктувах номера на доставката. Той ме помоли да изчакам. Когато се върна, ми каза, че пакетът вече е бил прибран.

— Кой се разписа за него?

— Вие. — Той помълча. — Господине?

Щракнах слушалката. Започвах да загорявам. Знаех какво е направил Хал. Така и не ми беше върнал ключовете, след като ношува при мен след смъртта на майка си. Тогава ми каза, че трябвало да се махне от къщи, защото не можел да понася обстановката, която му напомняла за нея. Така или иначе, се канех да пътувам, затова се смилих над него. Вероятно беше идвал, докато лежах в болницата, беше преровил пощата ми и беше намерил първото известие от склада.

Самюъл пазеше дубликати на личните си документи в кабинета си, след като преди четири години обраха хотелската му стая в Бейрут. Трябваша ми няколко минути да събера сили и да вляза в покоите му. Когато все пак го направих, отидох до бюрото му и издърпах чекмеджето. Личната му карта стоеше във винилова опаковка, пристегната с червен ластик. Ластика го нямаше. Грешката на Хал ми помогна да разбера всичко. Предметът, който беше откраднал, е бил на Самюъл. Това обясняваше как беше станало всичко, кой го беше направил и приблизително кога. Беше ясно и защо. На Хал му трябваша пари.

Едно време Самюъл се държеше с Хал като добър чичо. Знаеше колко е страдало момчето от лошото отношение на баща си и правеше всичко възможно, за да запълни празнината — не забравяше рождените дни на Хал, водеше го с нас на театър или на образователни посещения в музеите. От време на време ревнувах, че се налага да споделям вниманието на брат си с Хал. И ето как ни се бе отплатило копелето!

Мисълта за кражбата на Хал отново ме потопи в мрачно настроение. Напомни ми болезнено колко много бях загубил за толкова

кратко време. Кабинетът на Самюъл излъчваше кротката атмосфера на заключено и изоставено място. Долових лек мирис на тютюн, който идваше от колекцията лули на полицата. Отсъствието му тегнеше осезаемо върху стаята. Когато посегнах да оставя личната карта на мястото ѝ, погледът ми падна върху рамкирания акварел на бюрото му — единственото нещо, останало от фамилната му къща в Гърция. Майка му, която загинала, когато нацистите опожарили селото им, я беше нарисувала много умело. Дала я на местен човек да поправи рамката и работилничката му оцеляла в пламъците. Когато Самюъл посетил селото, години след края на войната, прибрал и картината.

Искаше ми се да върна часовника назад до дните преди катастрофата; да чуя как брат ми влиза през входната врата по ежедневния си обичай — с вестник „Таймс“, сгънат под мишница, и торба със закуска и две кафета с мляко в ръце. Всяка неделя се редувахме да купуваме закуската. Една седмица той отиваше до „Кац“ и взимаше салам и квадратни картофени книшове. На следващата бе мой ред да ида до „Мъри“ за пресни бейгъли със съомга от Нова Скотия.

Самюъл обожаваше да ходи в „Кац“, и то не само заради храната. Тези разходки му даваха възможност да се разходи из Лоуър Ийст Сайд — първото място в Ню Йорк, където беше пристигнал, след като едно семейство му беше дало пари да замине за Америка след войната. Обичаше старите блокове от червени тухли, които сега бързо отстъпваха пред модерните кооперации, улиците, където, притиснати едно до друго, се кипреха магазинчета за намалени стоки, над които висяха телеграфни жици, оплетени като спагети.

Така ми се искаше тези мисли да изчезнат. За пръв път в живота си желях да бъда като всички останали. Да вземам метрото, за да отида на скучната си работа. Да превивам гръб, за да си плащам ипотеката. Да пия една-две бири с приятели вечер. Да бъда който и да е — само не себе си.

Винаги можех да разчитам на брат си като котва, която ме държеше на място по време на бурите, които бушуваха из живота ми. Извиках образа му в главата си — дребен на ръст, заякнал от десетилетията борба с коравата земя, която бе негова професия. Кожата му бе обветрена, а в очите му винаги блестеше добро

настроение. Беше предпазлив и точен, а умът му режеше като бръснач. Пълна противоположност на клишето за разсеяния професор.

Припомних си отминалите летни вечери, които прекарвахме у дома. Самюъл пафкаше лулата си, а аз весело играех с малкото си влакче, като използвах желязната решетка на балкона вместо релси. Според приятелите ми склонността ми да се изхвърлям идвала от това, че няхах баща. Самюъл отсъстваше твърде често, за да играе тази роля. Но напоследък бях стигнал до различен извод. В моите очи той винаги изглеждаше нещо като бог. А с бог не може да сравниш нищо друго. Мисля, че ми беше ясно какво е баща ти да е прочут човек, световноизвестна рок звезда или спортен герой. Светлината, която синовете на тези хора хвърлят върху света, винаги е слаба като стара електрическа крушка в сравнение с тази на бащите.

Когато бях по-млад, често чувах думата светец. „Брат ти е истински светец за това, че те прибра, да знаеш — ми казваха хората. — Ти си му роднина, да, но той не беше длъжен да прави това.“ Един от директорите на частното училище, в което ходех, веднъж рече:

— Прощавам ти от уважение към твоя брат. Този човек трябва да има търпението на светец.

Сега, когато бях по-възрастен, мислех по-ясно и не действах под напора на момента, ми се наложи да се изправя лице в лице с невероятния си талант за саморазрушение. Самюъл винаги се опитваше да вижда доброто в мен. „Такъв си си ти — казваше, след като замитах след някоя от моите пакости. — Малък си; още не си открил житейския си път. Ти имаш смел характер, Джон. Често ми се иска да приличах на теб.“

Това, че Самюъл бе загинал по моя вина, бе факт, за който не можех да издържа да мисля дълго. Дали някой наистина бе изблъскал колата ми, или въображението ми играеше номера? Не бях в състояние да обвиня останалия свят. Нека болката изгризеше дупка в сърцето ми. Това заслужавах.

Разтърсих се мислено и се опитах да се съсредоточа върху новия проблем. Какъв беше предметът, който липсваше? Можеше да идва само от Ирак. Последния път, когато бях разговарял със Самюъл, той ми беше казал, че възстановяват откраднати експонати. Но ако беше взел нещо временно, за да го опази от крадците, защо просто не го беше върнал? Не можеше да е прочутата шумерска ваза^[1]. Тя беше

подхвърлена в музея от трима мъже в кола. Била счупена на четиринадесет парчета, но можеше да бъде реставрирана. В нашия занаят бе добре известно, че крадците чупеха предметите и ги пращаха по пощата към Европа или Щатите къс по къс, като накрая ги залепваха. Изчезналият артефакт не беше и лирата от Ур. Тя бе унищожена по време на грабежите, макар че великолепната златна телешка глава, която красеше резонатора ѝ, преди това е била махната и поставена в сейф.

Щом Самюъл бе поел огромния риск да донесе някаква реликва чак тук, значи ставаше дума за нещо наистина много скъпо. Цената на месопотамските артефакти варираше от няколко хиляди до милиони долари, в зависимост от това колко запазени бяха и какви надписи имаше върху тях. Макар че грабежите бяха приключили, по някаква причина този предмет сигурно беше още под заплаха, иначе Самюъл щеше да го върне. Започнах да отхвърлям възможните варианти за вида на този предмет, но стигнах до извода, че от Ирак липсват още поне петнадесет големи и близо десет хиляди малки произведения на древното изкуство — цилиндрични печати, бижута, статуетки. Липсваше скъпоценният лъв от град Нимруд — релеф от слонова кост от 850 г. пр.н.е., както и една изключителна медна глава на римската богиня на победата, открита в руините, останали от партските племена в Хатра^[2]. Дали не беше спасил някой от тези предмети?

По време на един от последните ни разговори по телефона, преди да си дойде у дома, Самюъл ми беше разказал за разграбването на музея. „Можеше и по-лошо да бъде — каза ми той. — За щастие служителите от музея се бяха сетили да опразнят няколко галерии предварително и да скрият стотици експонати. Американският разследващ екип, който дойде по-късно, се справи чудесно. Наложиха политика да не задават въпроси за върнатите предмети и седмици наред съобщаваха за това по пазарите и джамиите. Резултатите са много добри, но бледнеят пред мащаба на загубите.“

Но защо, щом служителите бяха скрили много от ценните предмети, Самюъл бе решил да вземе един от тях? Нямаше как да разбере мотива на брат си, докато не съберах повече информация. Когато разговаряхме за разграбването на музея, той просто беше рухнал и се разплака по телефона. А да пожертва убежденията си, за да запази един краден предмет, сигурно го е побърквало.

Домашният телефон звънна. Много малко хора имаха номера, а още по-малко го използваша.

— Джон Медисън.

— Джон, обаждат се Анди Стайн. Как си?

— Доста ми се струпа. Благодаря, че ми се обаждат в неделя, Анди.

— Няма проблем. Слушай, знаеш, че се занимавам с търговски дела и не мога да ти помогна с твоя... въпрос, но имам връзка с един криминален адвокат, Джоузеф Резник. Един от най-добрите е. Разказах му накратко за проблема ти. Трябва да говориш с него колкото се може по-скоро.

— Разбира се. Как да го намеря? — Записах си телефона на човека, както и имейла, който Анди ми продиктува.

— А, и още нещо. Не е от евтините.

— За какви суми говорим?

— Не мога да кажа точно. Положението е сложно, нали? Като начало ще поиска да подпишете договор.

— Според теб колко ще ме обръсне?

— Поне два бона.

Имах пет кредитни карти. Само в едната бе останало още нещо, и то не много. Идея си няхах откъде щях да взема парите. Работата ми беше на ръба на пропастта и точно в момента буквално бях заплашен от фалит. Едно време Самюъл винаги ме бе подкрепял с удоволствие, но сега тази подкрепа я нямаше, поне докато не се уредеше въпросът с имуществото му.

— Имаш ли някаква представа кога ще се изясни въпросът с наследството на Самюъл?

— При тези обстоятелства? Ако се докаже вина при катастрофата, тогава не знам. Не се занимавам с наследства, но може да се наложи да почакаш доста време.

Интеркомът забръмча точно когато оставях слушалката. Беше Амир, който ми съобщи, че един куриер току-що е донесъл за мен някакъв плик и че той ще ми го качи горе.

— Изненадан съм, че си още тук — казах аз, когато му отворих вратата.

Амир наистина изглеждаше скапан.

— Човекът от дневната смяна страшно закъсня, така че нямах избор. Искях да ви донеса това, преди да си тръгна. — Подаде ми обикновен бял плик за бизнес писма, на който бяха напечатани името и адресът ми.

— Кой го донесе?

— Някакво куриерче с колело. Много съжалявам, но си тръгна толкова бързо, че не можах дори да го помоля да ми се разпише.

Благодарих му и той си тръгна. В плика намерих флашка, увита в пукащ целوفан. Нямаше знак за подателя. Включих лаптопа си и вкарах устройството в порта. На екрана се отвори страница.

„Здрасти, Джон!

Приеми това писмо като своеобразна карта на съкровище. Поръчах на адвокатите си да ти изпратят това, в случай че нещо стане с мен.

Вероятно вече си разбрал, че се сдобих с предмет от изключителна ценност — новоасирийска каменна плоча от 7-ми век преди новата ера с гравирано на нея клиновидно писмо. Оказа се, че това е прочуто библейско предсказание. Използвам думата «сдобих се» доста свободно. Всъщност предметът принадлежеше на Самюъл.

Според мен ти не го заслужаваше.

Реших да го продам и да прибера парите. Когато получих обещаваща оферта, започнах преговори. Възможността да получа такава сума, каквато ми предлагаха, замъгли преценката ми. Съвсем непредпазливо разкрих самоличността си. Сега знам, че фактът, че съществуването на предмета ми е известно, ме обрече на смърт.

Когато за първи път разбрах, че ме грози опасност, измислих тази малка игра. Ако разгадаеш загадките в правилната последователност, ще намериш гравюрата.

Може би ще се запиташ защо съм променил намерението си да ти я дам? Нима не си последният човек, комуто бих избрал да я завещая? Отдай тази промяна на донкихотовската ми природа. Всеки път, когато се

сблъскаш с една от загадките ми, се заслушай внимателно и ще чуеш как ти се смея от Оня свят.

Противниците ти в тази игра са много хитри. Вече усещам как затягат кръга около мен. Петима са и с ужас разбирам, че може и да спечелят. Успокоява ме единствено съзнанието, че и теб те чака моята съдба.

Дали с времето ще научиш кои са? Малка е вероятността да успееш, но ако това се случи, дали алчността ти ще надделее, или ще постъпиш достойно и ще върнеш гравюрата? Струва ми се, че не притежаваш инстинктите на джентълмен и ще избереш онзи път, от който ще получиш най-голяма облага.

Чувствай се в правото си да ме обориш...

Хал“

Взирах се в екрана с отворена уста. Точка за Даян Чен. Ето го тайното послание.

Предателството на Хал бе много по-дълбоко, отколкото бях предполагал. Тук изобщо не ставаше въпрос за Самюъл. Мишената на Хал бях самият аз. Той се беше почувствал в опасност и нарочно бе насъскал враговете си по следите ми, при това с истинска наслада. Мразех да ме манипулират така.

Почувствах мимолетна надежда, когато ми хрумна мисълта, че може да е станал жертва на измама. Но заради тази гравюра го бяха убили, така че враговете му очевидно вярваха, че предметът не е фалшификат. Колко жалък начин да пропилее последните дни от живота си — да ми залага такъв зловещ капан!

За повечето хора чуждата кокошка винаги е по-хубава. Хал ми беше завиждал. Така и не беше разбрал колко самотен се чувствах, когато Самюъл заминаваше задълго по работа. А Хал беше умно момче, което мразеше да се самоизтъква и не можеше да излезе на глава с баща си. Питър желаше син мъжкар, а вместо това се бе сдобил със срамежливо, интровертно дете. След един особено унизителен сблъсък с него, Хал се беше обърнал срещу мен. „Той каза, че му се искало ти да си му син, а не жалко хлапе като мен.“ Възмущението му се беше трупало през всичките тези години.

И сега Хал искаше висока цена за него.

Когато отново погледнах към екрана, писмото беше изчезнало и на негово място се бе появила нова страница, на която видях първата стъпка от играта на Хал.

Обичах игрите, но вроденото ми нетърпение не ме правеше добър стратег, а и мразех да губя. Хал беше онзи, който се увличаше от интригите и сблъсъка на умове. Беше наясно, че по този начин ме поставя в неизгодна позиция. Колкото повече изучавах загадката, толкова повече се вбесявах.

Това събуди поредният спомен от детството ни. Ние не можехме просто да си играем на криеница като обикновените хлапета. Хал настояваше да си измисляме заплетени игри — игри, в които знаеше, че е по-силният от двамата. Веднъж бе работил цяла една сутрин, за да измисли игра на златотърсачи.

Нишката водеше към тавана на къщата му, където според думите му ме чакаше банкнота от двайсет долара, стига само да успея да разчета знаците. Но накрая ме очакваха не пари, а разложеното тяло на една мъртва мишка. Хал се бе смял с цяло гърло, когато я намерих.

След като в продължение на минута разглеждах кръстословицата, осъзнах, че няма да ми е толкова лесно да я реша. Затова изместих вниманието си към артефакта. Описанието на Хал не ми даваше възможност да разбера веднага за какво става въпрос, но си струваше да се разтърся в мрежата и да видя дали ще открия някаква информация. Базата данни за откраднати предмети на изкуството на Интерпол — регистърът за загуби в сферата на изкуството, както и програмата за кражби на предмети на изкуството на ФБР бяха обичайни инструменти на търговците в моя бранш. Познавах един дилър с лоша репутация, който редовно следеше тези източници, за да разбере колко „горещ“ е някой предмет, преди да си опари ръцете с него. Ако го намереше в списъците, утрояваше комисионата си.

Нищо в базата на Интерпол не наподобяваше дори малко описанието на липсваща новоасирийска гравюра. Не бях изненадан, защото след изгарянето на архивите на Багдадския музей дори на най-големите полицейски агенции щеше да им трябва доста време, за да документират липсите. ФБР бяха описали някои от най-важните изчезнали предмети. Както и очаквах, сред първите десет беше гравиранията плочка, изобразяваща лъв, който разкъсва нубиец — изумително произведение на изкуството^[3]. В този списък обаче също нямаше и следа от предмета, който търсех.

Хвърлих поглед на часовника си и осъзнах, че трябва веднага да тръгвам, за да успея за срещата с детектива. Дали трябваше да взема писмото и да му го покажа? Нямах доказателства, че бе написано от Хал, и той можеше да реши, че си измислям цялата история. Реших да принтирам кръстословицата. Напъхах листа в джоба на панталоните си с мисълта, че мога да се позанимавам с него, ако човекът закъснееше. Свалих файла на Хал в блекберито си и сложих флашката в нов плик, който надписах с името си.

Така ми остана само още една спешна задача.

Нина, собственичката на отсрещния апартамент, често наглеждаше дома ни, докато със Самюъл ни нямаше — поливаше цветята и проверяваше климатиците. Вероятно в неделя сутринта още си беше у дома.

На лицето ѝ се появи въпросителна усмивка, когато се появих с молбата да пази надписания плик. Не беше най-доброто решение, но в момента нямаш време за друго. Тя натисна хартията с пръсти.

— Това не е личният ти запас от наркотици, нали? Едва ли би ми го дал. — Разтърси леко плика. — Ще надникна, да знаеш.

— Това са откраднати бижута. Двайсеткаратови диаманти. Струват цяло състояние.

— А, тогава няма проблеми. — Тя се разсмя и обеща да пази пакета. — Не си забравил за довечера, нали?

Изгледах я тъпо.

— Извинявай, Нина, но имах тежко денонощие. Припомни ми, моля те.

— За купона ми. Твърде дълго висиш в апартамента си. Добре ще ти дойде малко светски живот.

— А, вярно. Не знам дали ще мога. Изникна нещо. Но ще се опитам! — Благодарих ѝ и се запътих към асансьора.

След като близо час чаках в Десето районно управление на полицията, едно униформено ченге най-сетне ме извика и ме отведе по коридора до бюрото на някаква чиновничка. Нямаше и следа от детектив Джентил. Ченгето ме преджоби и размахна някаква пръчка край тялото ми. Когато чиновничката започна да задава въпроси, за да обнови старото ми досие, аз протестирах.

— Джентил нареди това, господине — беше единственият отговор, който получих. Тя ми направи още една снимка и потвърди цвета на очите ми, височината и теглото ми. Изтъкнах ѝ, че очите ми не са променили цвета си през последните четиринадесет години, и ѝ споменах, че една жена веднъж ги оприличи на тъмно кадифе.

Чиновничката се начумери и ме погледна над очилата си. После отново сведе глава и записа „кафяви“.

— Обаче изглеждате по-добре с брада — добави. — На шофьорската ви книжка името ви е изписано като Мадак. На кредитната ви карта пише Медисън. Каква е причината за тази разлика?

— По закон името ми е такова, каквото е на шофьорската книжка. Турско е. Брат ми го смени на Медисън, когато пристигнах в Америка.

— Нарекъл ви е на американски президент, а? — Тя повдигна рамене чак до ушите си и после ги отпусна. Не разбрах дали облекчава

напрежението си, или иска да ми каже, че не всичко ѝ е ясно. — Значи правилният вариант е този от шофьорската ви книжка?

— Точно така.

— А малкото ви име е Джонатан?

— Да.

— А второто име? К-е-н-а-й-т. Така ли е?

— Да. Всъщност това е турското ми малко име. Произнася се Кенити.

— Ако ви бях майка, щях да се спра на Кен. — Тя се изкиска, сякаш бе казала най-великата шега на света.

Направих се, че не съм я чул.

Униформеното ченге, Върнън, ме поведе към стая за разпити, оборудвана със стара метална маса и столове, бели стени с цвета на стари яйчени черупки и евтин сив мокет. В стаята беше кучи студ заради надутия на максимум климатик и миришеше леко на цигарен дим. Предположих, че мястото е някаква зона със собствени закони, като Ватикана например.

Върнън излезе от стаята, заключи вратата и се облегна на нея. През релефното стъкло виждах размазаните очертания на ризата му. Можех да забележа преминаващите през коридора хора и да чувам думите, които разменяха помежду си. Освен всичко друго, научих, че прякорът на детектив Джентил е Гениталия и че това име не се употребява с топла приятелска шеговитост.

Идването ми тук се беше оказало много лош ход. Дотук с добрите намерения. Дали нямаше да се опитат някак да ми припишат смъртта на Хал? Прекарах остатъка от времето, репетирайки историята, която щях да им разкажа. Опитвах се да се уверя, че в нея няма празнини и несъответствия. Искаше ми се да им кажа за Ериния и горилата ѝ, без да признавам, че съм избягал от местопрестъплението.

Когато вратата най-сетне се отвори, в стаята влязоха двама следователи. Върнън кимна на първия.

— Лейтенант Джентил! — И затвори вратата, като се облегна на нея, но този път от вътрешната страна. Джентил и другият мъж се настаниха на столовете срещу мен и плеснаха папките си на плота.

Джентил си поигра с копчетата на записващото устройство и го включи. След това обяви часа, датата и участниците в разпита.

Вторият мъж се наричаше Луис Перес и също беше детектив.

В младежките си години Джентил би могъл да бъде защитник в професионален футболен отбор. Може би самото му беше твърде тясно, но мускулите му изпъкваха и изпъваха плата до скъсване. По бузите му имаше белези от шарка, а косата му бе остригана до черепа и бяла като сняг. Носеше „Ролекс“ серия „Челини Класик“ и сребърен пръстен на кутрето. Изглеждаше на около шейсет. Доста стар за ченге. Впи поглед в мен. Перес прелисти документите в папката си, без да дава вид, че ме е видял.

Една цивилна служителка влезе с кана, пълна с леденостудена вода, и няколко чаши. Остави ги пред детективите, сложи каната на масата и излезе.

— Добре — каза Джентил. — Да започваме. Разкажете ни какво се случи.

Повдигна вежди, взря се в мен и издаде напред брадичка подобно на борец, който се кани да приложи първата си хватка.

— Преди да започнем, искам да изтъкна, че дойдох тук по своя воля. Защо се държите с мен като с престъпник?

— Просто се опитваме да съберем фактите, г-н Медисън. Един човек е мъртъв. Нека чуем какво имате да кажете.

Отношението му не ме изпълваше с увереност.

— Добре. Дойдох, защото една жена, която срещнах на купона на Хал, нарочно му инжектира голяма доза висококачествен хероин. Чух как тя и още един мъж се карат с него, когато си тръгвах.

— Така ли? И в колко часа беше това?

— Около полунощ. Отидох право в един клуб. Можете да проверите, ако искате.

Знаех, че Даян ще ми пази гърба и че алибито ще ги принуди да ме отхвърлят като заподозрян за убийството. Казах им името на бара и как да се свържат с Даян. Джентил записа нещо на лист от тефтер и го подаде на Перес, който излезе от стаята. Молах се Даян вече да е отишла на работа.

Джентил продължи:

— Можете ли да идентифицирате тези хора?

— Името на жената беше Ериния, но не знам фамилията ѝ. Красива, на около двадесет и осем години, добре сложена, може би

около метър и седемдесет и пет. Мъжът, който беше с нея, бе около два метра и много едър.

Джентил прокара длан по челото си. Потеше се, въпреки че в стаята беше студено. Лицето му имаше цвета на сурово месо.

— Колин Рийд ни каза за такава жена. Твърдеше, че си е тръгнала от партито преди него.

Естествено, че жененият Рийд ще каже така, вместо да си признае, че е искал да я забие.

— И да си е тръгнала, по-късно се е върнала. Видях я там.

Детективът записа още нещо в тефтера си, но не можех да разбера дали вярва на историята ми.

— Върнахте ли се към работата си? Как се е сдобил Вандерлин с наркотиците?

— Проверете в папката си. Знаете, че никога не съм се занимавал с опиати.

Джентил се престори, че отваря папката — пълна глупост, защото със сигурност беше прочел всичко, преди да дойде. Въпреки това прелисти няколко страници.

— Осъждан за едра кражба четвърта степен през 1989 г., продажба на марихуана. През 1990 г. обвинен в трета степен криминална продажба на контролирани вещества — двадесет и два грама кокаин. От това сте успели да се измъкнете. Може би просто защото сте завършили университета.

— Това беше в буйната ми младост. Бях още дете. Отдавна съм обърнал гръб на всичко това. Пък и тези количества бяха нищожни.

— Какви бяха отношенията ви с Вандерлин?

Преди двадесет и четири часа лесно щях да отговоря на този въпрос. Приятелството ни наистина бе преминало през трудни моменти, но сега бях открил бездни от огорчение, трупано от Хал към мен, за които не бях и подозирал. Въпреки това отговорих кратко:

— Брат ми и баща му бяха приятели. Отраснали сме заедно.

— Говорите за брат си Самюъл Дякос и бащата на Хал Питър Вандерлин.

— Да. Самюъл беше мой полубрат — четиридесет години по-възрастен от мен. Беше ми повече като баща.

— Защо фамилията ви са различни?

— Дълга история.

— Аз имам време.

— Самюъл и аз имаме един и същи баща — боец от съпротивата във Втората световна война, член на гръцката националноосвободителна армия. Той и Самюъл са били заловени от нацистите, които ги пратили в трудов лагер. Когато ръководителите на лагера научили, че баща ми е златар, го изпратили в компанията за претопяване на метали „Дойче Голд Унд Зилбершайдеанщалт“. Бил принуден да сортира купища бижута, откраднати от затворниците, и да оценява стойността им.

— Очевидно баща ви е оцелял.

— Да. Един ден открил сред бижутата пръстена, който сам бил направил за Самюъл. Решил, че синът му е мъртъв. Тъй като от семейството му не бил останал никой, след края на войната избягал и потърсил убежище в Турция, понеже гръцкият режим преследвал левите. Запазил истинското си име в тайна и го сменил с турско — Мадак. Гдини по-късно се оженил отново и му се родил втори син — аз. А в това време Самюъл търсил баща си. Когато най-сетне научил, че родителите ми са загинали при срутване на мина, причинено от земетресение, веднага заминал за Турция и ме отвел със себе си.

— О, вярно. Вие сте бедното турско сираче. Самюъл Дякос ви е имал за нещо повече от собствен син. А вие сте се отплатили за щедростта му, като сте го убили.

Стаята изведнъж почервения. Огромният запас вина, който носех в себе си след смъртта на Самюъл, изригна като сляп гняв. Понечих да стана, но униформеното ченге прибяга около масата и впи пръсти във врата ми. Бях на път да припадна, когато чух думите на Джентил:

— Добре, Върн, остави го. Дай му няколко минути да се успокои.
— Полицията ме пусна, но остана зад гърба ми.

Джентил наля вода в чашата си и отпи. Изглеждаше доволен от последния си ход.

— Изнесохте ли нещо от къщата на Вандерлин, когато си тръгнахте от празненството?

— Не. — Зачудих се защо ме пита това.

— Колин Рийд ни каза, че ви е чул да се карате с Вандерлин. За какво беше спорът?

— Хал ми дължеше пари. Каза ми, че не може да ги върне.

— Значи си взехте дължимото по друг начин, така ли? Взехте остатъка от хероина?

— Разбира се, че не.

Джентил затвори с трясък папката си.

— Господин Медисън, имаме ясни доказателства, че Вандерлин е починал от свръхдоза наркотици, които е приел без чужда помощ. Тази информация вече беше обнародвана. Това, което ни интересува, е как се е сдобил с наркотика.

— Вижте, това е просто страничен въпрос. Жената, за която ви разказах, търсеше нещо, което Хал Вандерлин е откраднал от брат ми — една неоасирийска гравюра, вероятно донесена от Ирак. А тя струва много пари.

— Бихте ли превели това на разбираем език за нас, обикновените хора, моля?

— Става въпрос за каменна гравюра, изработена в периода, когато Асирийската империя е била в разцвета си. Между 800 и 612 г. пр.н.е.

— Благодаря ви, професоре. Вие сте продавали колекционерски артефакти, предмети на изкуството, през последните седем години. Нали така?

— Горедолу толкова.

— Приличен бизнес, а?

— Горедолу. Понякога ти потръгва, понякога не успяваш. Всичко зависи от контактите, от връзките.

— И откъде идват вашите връзки?

— В началото — от Самюъл. Той беше археолог и бе изучавал историята на Асирия. Познаваше този свят — дилърите, професорите, музейните бюрократи. Но сега съм си изградил собствена мрежа от клиенти. През последните две години не ми се налагаше да разчитам толкова на него.

— Наблягахте ли на предмети от Близкия изток в работата си?

— В началото да, защото това беше специалността на Самюъл. Оттогава обаче разширих обхвата си. Търгувал съм ренесансово изкуство и, разбира се, колекцията на Питър Вандерлин.

— Значи талантите ви са доста обширни. Вероятно прекрасно познавате изкуството, за да можете да покриете толкова различни периоди.

Фалшив комплимент, помислих си, нарочно ми го каза.

— Знам много за Близкия изток, защото израснах с експерт по тези култури. Що се отнася до останалото, там не съм толкова добър. Специалността ми са продажбите. Аз съм брокер. За мен важното е да опозная добре клиентите си и техните мечти. Колкото до самите предмети, експертно мнение винаги може да се купи.

Джентил помълча и пак погледна в папката.

— Така сте направили с Мадоната от Ливорно, нали?

— Там постигнахме извънсъдебно споразумение, както съм убеден, че знаете. Собственикът продаваше фалшификат. Аз нямах нищо общо.

Столът на детектива изскърца, когато той се облегна.

— Предполагам, че и експертът ви се е объркал?

— Дори големите търговски къщи правят грешки.

Вратата се отвори. Луис Перес влезе и седна. Наведе се към Джентил и му прошепна нещо. Той кимна и продължи разпита.

— Предполагам, че познавате много едри колекционери. Склонни ли са някои от тях да прекратят границата на закона, за да се сдобият с нещо, за което копнеят?

— Искате да кажете крадци на изкуство, които изпълняват поръчки за мултимилионери с тайни стаички, пълни с крадени картини на Шагал и Пикасо? Това е само мит.

Джентил вдигна вежди.

— Сериозно?

— Не разбирате психологията на колекционера. Цялата идея е да се фука с придобивките си, а не да ги крие. В 99% от случаите крадците на изкуство са безмозъчни глупаци. Крадат и после разбират, че не могат да направят нищо с откраднатото, тъй като всичко е отлично документирано.

Виждах, че лицето на Джентил изразява съмнение.

— Това май не ги кара да спрат да опитват.

— Повечето откраднати вещи преминават през криминалните мрежи като гаранция за нещо или за пране на пари. Голямата печалба пада от откупите. Застрахователните компании предпочитат да си затворят очите и да платят откуп, отколкото да се изръсят за цялата стойност на предмета. Една картина на Рембранд бе открадната цели четири пъти. Що се отнася до антиките, там е различно. Произходът

им се доказва много по-трудно. И е много по-лесно да се измисли някакъв фалшив произход. Може също така да се направи обратна реставрация.

— Какво е това? — попита Джентил.

— Експертите правят оригиналите да изглеждат като фалшификати. Дори да са маркирани с номера, те лесно се изтриват. Става въпрос за печалби от милиарди долари годишно по цял свят. Това са чудовищни пари. Самюъл често се натъкваше на предмети, изложени за продажба, за които знаеше, че са били откраднати, но не можеше да направи нищо, защото нямаше доказателства. Това го влудяваше. Истината е, че пазарите на антики разчитат изцяло на краденото. Освен препродажбите, единственият източник на нови екземпляри е грабежът.

— Наистина ли всичко става така открито? — попита детективът. Въпросът му ми се видя сериозен. Може би се беше отказал да ми залага капани.

— Обикновено крадените вещи минават през малки аукционни къщи, които не придирят толкова. Липсващият предмет, за който ви казах, вероятно е от древния град Ниневия. — Джентил кимна, но подозирах, че знае за Ниневия толкова, колкото и за предназначението на първата вилица на кралски банкет.

Насочи показалеца си към мен като прокурор.

— Господин Вандерлин професор ли беше?

— Изнасяше лекции по философия на непълен работен ден.

— Значи не е бил вещь в препродажбата на музейни експонати?

— Не.

— Споменахте, че сте му помагали в разпродаването на колекцията на баща му, така ли е?

— Да.

— Бащата на Вандерлин е още жив. Имаше ли синът му правото да извършва продажбите?

— Имаше пълномощно. Питър е болен от Алцхаймер.

— Значи ми казвате, че след като задоволително сте му помогнали да се отърве от цялата колекция на баща му, той не ви е потърсил за новия предмет?

— Да, вече ви казах. Преди всичко той го е откраднал от брат ми.

Джентил затвори очи, сякаш за да размисли над думите ми. Накрая постави едрите си, тлъсти длани на плота и стана. Столът му почти се преобърна, когато го бутна назад. Дойде от моята страна на масата и се надвеси над мен така, че добре да почувствам мощта на масивното му тяло. Усещах закуската от бекон и яйца в дъха му.

— Хайде да се върнем на миналата вечер. Казахте, че сте се сбогувал с Хал Вандерлин около полунощ и оттам сте отишли на бар, така ли?

Накъде биеше? Защо променяше темата и отново се връщахме към свръхдозата? Погледнах към Перес. Най-сетне се беше събудил и се пулеше в мен.

— Странно. Защото Даян Чен казва, че не сте се появили чак до два сутринта. Попълнете празнината, ако обичате.

Бяха разиграли цялата комедия прекрасно. Бяха навивали въжето, докато аз бърбях за крадени вещи, и бях паднал право в устата на лъва.

На устата на Джентил се появи първата искрена усмивка, откак се бяхме срещнали. Известно време успях да се боря с тях и твърдах, че Даян е объркала часовете, но те бяха по-хитри от мен. Накрая им казах, че съм се върнал след обаждането на Хал и съм открил тялото му. След като Ериния и компаньонът ѝ ме бяха заплашили, бях побягнал от страх за живота си.

Както можеше да се предположи, Джентил бе следвал най-простата нишка с презумпцията, че съм доставял дрога на Хал и съм измислил историята за Ериния и липсващата гравюра като прикритие. Обаче нямаше доказателство за това — само силни съмнения. Накрая не можеше повече да ме задържа.

Когато се изправих, той каза с рязък тон:

— Господин Медисън, разследването на автомобилната ви катастрофа още е в ход. И ако установим, че сте доставяли хероин на Хал Вандерлин, това ще ви донесе поне обвинение в убийство по невнимание. Не предприемайте дълги пътувания. Не искам да чувам, че продавате стоките си на някой бразилски плаж.

Бях дошъл в полицията с мисълта за една жена — Ериния. Сега обаче не можех да изкарам от мислите си друга — Даян Чен. Какво ми беше предсказала тя? Предателство. Врачката бе изпълнила собственото си пророчество.

[1] Вазата Варка, наричана още Урукската ваза, е съд от гравирани алабастр, датиран до 3200–3000 г. пр.н.е. Открит е в храмовия комплекс на шумерската богиня на любовта и плодородието Инана, днес в Северен Ирак. Един от най-старите съдове на света, украсен с повествователни релефи. — Бел.прев. ↑

[2] Древен град край Ниневия, населяван от иранските племена парти. — Бел.прев. ↑

[3] Лъвът от Нимруд — един от най-ценните образци на древното финикийско изкуство, изчезнал след атаката на Багдад през 2003 г. — Бел.прев. ↑

ШЕСТА ГЛАВА

Когато излязох от полицейското управление, ярката светлина ме зашемети. На места асфалтът по тротоара се бе разтопил. Сигурно беше поне 40 градуса. Погледнах към разяреното слънце в сапфиреното небе и се почувствах като слепец, на когото внезапно са върнали зрението. Нямах търпение да се махна от това място.

Сецах се само за един човек, към когото можех да се обърна — бившата жена на Хал, Лоръл. Ако новината за смъртта му вече бе стигнала до нея, сигурно беше съкрушена и се нуждаеше от подкрепата ми. Колкото до мен самия, имах желание да бъда с човек, на когото имам доверие. Наложих се да звънна на няколко приятели, преди да разбера, че временно се е преместила в дома на майката на Хал на площад „Шеридан“.

Бракът на Лоръл и Хал бе продължил цели шест месеца. Откакто се разделиха преди година, между тях се бе създадо ексцентрично, но дълбоко приятелство. И за двамата бе ясно, че нямат талант за брак. Не си бяха направили труда да се разведат. Лоръл, която бе докторант по философия, беше срещнала Хал в Нюйоркския университет. Беше много умна, но никога не парадираше с интелекта си за разлика от Хал, който обожаваше да подмамва хората в капани от думи и после да ги препъва. Винаги я бях смятал за привлекателна, но стоях настрана заради Хал. Дали от полицията вече й се бяха обадили? Надявах се да не ми се наложи аз да й казвам лошата новина.

Сградата, в която живееше, не бе далеч от управлението, така че реших да повървя, за да се успокоя след почти фаталния сблъсък с полицията. Не можех да се отърва обаче от натрапчивото чувство за безпокойство. В началото реших, че причина за това е разпитът, но скоро усетих, че някой ме следи. Ериния? Обърнах се и огледах лицата на хората зад себе си, но не я видях. Шмугнах се в едно магазинче за сокове и започнах да се взирам във всяко лице от преминаващата тълпа. От нея нямаше и следа. Нарочно промених маршрута си и свих по някаква улица, опасана с четириетажни къщи. Една от тях, накипена с красива ограда от ковано желязо, колони и балкон в

испански стил, изглеждаше като донесена от Ню Орлиънс и пресадена тук. Въпреки престижния квартал улицата беше зловеща и сенчеста заради високите дървета по тротоара. Високата влажност и обилната зеленина в дворовете създаваха атмосфера на джунгла. Нямаше много хора. Невъзможно бе да не забележа Ериния. Почаках десетина минути, но не видях нищо необичайно. Фактите показваха, че съм в безопасност, но шестото ми чувство беше на друго мнение.

Изглеждаше абсолютно откачено как само за един ден се бях превърнал от редови гражданин в човек, който живее в постоянен страх. Отново огледах улицата, щом стигнах къщата на Лоръл, и след като не забелязах нищо необичайно, реших да вляза. Хал бе получил дома на майка си след смъртта ѝ миналата есен. Апартаментът ѝ се извисяваше на върха на масивна къща от кафяви тухли, украсена с готически коктейл от колони, арки, тераси и водоливници. На приземния етаж имаше бар, известен с понеделнишките си латино вечери.

Единствената ми тревога беше дали портиерът ме помни, но когато влязох във фоайето, той се изправи иззад бюрото си и се усмихна широко. Беше много спретнат със зелената си униформа, обточена със златни ширити, с шапката, дългото палто и панталоните в същия цвят. Добре че във вестибюла имаше климатик. Портиерът — грубоват ирландец с кръгло, червендалесто лице, бе третото поколение на тази служба в семейството си. Аристократ сред портиерите, той наричаше себе си Джералд Пауъл Трети.

— Радвам се да те видя, Джон. Отдавна не си минавал.

— Мерси. Дошъл съм да се видя с Лоръл Вандерлин, ако си е у дома.

— Минутка да проверя. — Той набра някакви цифри на телефона, каза нещо в слушалката и ми я подаде.

— Здравей, Лори. Джон е.

— О, Джон! Значи си чул?

— Да. Може ли да се кача?

— Моля те. Отчаяно се нуждаю от компания.

Бяха ремонтирали асансьора, но за щастие бяха запазили оригиналната украса от месинг в стил ар деко. Един лакей с униформа и бели ръкавици ми отвори вратата. Това вероятно беше едно от малкото останали места в Манхатън, където предлагаша тази услуга.

Тук не се казваше номера на етаж, а името на човека, при когото си дошъл. Заплувахме нагоре към надстройката.

Лоръл чакаше до откrehнатата врата. Прегърнах я и усетих сълзите, които капеха по бузите ѝ. От нея лъхаше на алкохол. В добре осветения апартамент видях, че лицето ѝ е зачервено и подпухнало от плач. Очите ѝ бяха втренчени като на човек, който още не се е отърсил от преживения шок.

Влязохме в кръгла стая, която блестеше от сиенския мрамор и от направените по поръчка огледала, опасващи извитите стени. В центъра на стаята стоеше инкрустиран и изрисуван скрин, който някога бе принадлежал на един френски крал. Върху него имаше лампа Тифани. В приемната подът беше покрит с разкошен дъбов паркет, нареден в шарка рибена кост и покрит с персийски килими от областта Кашан, датиращи от 17-ти век и толкова ценни, че беше истински грях да стъпиш върху тях. Три френски прозореца, оградени с тежки брокатени завеси, отвеждаха към първата тераса. Това място бе истински пример за старомодна елегантност.

Майката на Хал беше внесла само един модерен щрих в апартамента — беше обединила вестибюла, килера на иконома и стаята за закуска в голяма дневна и съвременна кухня. Това пространство бе издържано изцяло в болнично бяло. Бяло дюшеме, бели стени, бели мебели. Приличаше на операционна зала, вградена в средата на музей.

Проснах се на канапето в дневната. Лоръл ме попита дали искам да пийна нещо.

— Не, благодаря.

— Сигурен ли си? — Тя взе чашка, пълна наполовина с нещо, което приличаше на вода, но не беше, и я размаха към мен.

— Пиеш чиста водка?

— Ледът се стопи. Ако няма да ми правиш компания, поне се наслаждавай на гледката. — Тя изгълта питието на един дъх. Нямах намерение да ѝ предлагам да не пие повече. Та кой бях аз да развявам морални предписания към когото и да било, при положение че сам бях склонен към доста разнообразни грехове? След онова, което се случи вчера с Хал, можех да ѝ простя желанието да притъпи болката.

Лоръл се свлече в един стол.

— Какъв зъл ангел ни прокълна, Джон? Първо Самюъл и ти в ужасната катастрофа, а сега това. Не мога да повярвам.

— Знам. — Сега, когато и двамата се борехме с ужасната загуба, почувствах как ни свързва някаква тъжна нишка.

— Толкова пъти съм му казвала, че тези наркотици ще го довършат.

Колко можех да й разкрия?

— Не съм сигурен, че е толкова просто, Лори. Той ми се обади, след като си тръгнах от купона. Върнах се набързо, но когато стигнах, Хал вече беше мъртъв.

— Ти ли си го открил? От полицията не ми казаха. Какво стана?

— Един от гостите му е сложил фаталната доза. Една жена. Тя заплаши и мен.

Лицето й побеля.

— Нали си съобщил за това на полицията?

— Право оттам идвам. Те не ми вярват. Имам досие, а и на купона имаше достатъчно дрога, да се зареди цяла аптека. Така че съм на мушка. Това е тяхната версия.

— Да не би да ми казваш, че Хал е бил убит и ти си видял извършителя? — Тя се олюля. Успях да я подхвана, преди да падне, и я отведох до канапето. Седнах до нея. — Това ме плаши, Джон. Не знам на кого да вярвам.

— Защо ми е да те лъжа? Виж, знам колко ти е тежко. Виждам го.

— И досега беше достатъчно ужасно, а сега ти ми казваш, че е още по-лошо. Не мога да понеса всичко това.

— На мен ли го казваш? Страдам от загубата на Самюъл, а сега и това... нещо с Хал. Сякаш в главата ми е избухнала бомба. Той ми беше почти като брат.

— Мислех, че Самюъл е твойт брат.

— Да, но беше четиридесет години по-възрастен и винаги съм го чувствал повече като баща. А и той се държеше като такъв. Не познавам истинския си баща. Когато Хал се връщаше от интерната или от лагер, прекарвахме заедно много време. Често обаче се джафкахме. Невинаги сме се държали като братя.

Разговорът ни успокои малко Лоръл.

— Аз съм единственото момиче в семейството — каза тя. — Имам четирима братя. Повярвай ми, джафкането е нещо нормално.

— Но той отиваше твърде далеч. Не престана и след като пораснахме. В Колумбийския университет често излизахме по купони. Щуреехме, забавлявахме се като луди, но накрая той неизменно започваше да се съревновава с мен. Сега като се замисля, още тогава трябваше да поговоря с него за това.

— Всичко е заради начина, по който го е отгледал баща му. Точно така би се държал и Питър. — Гласът ѝ беше прекрасен. Годиците, прекарани в Ню Йорк, не бяха променили мякото произношение от Средния запад. — Май сега аз отговарям за Питър, освен за всичко останало.

Хванах ръката ѝ.

— Ще ти помагам. Със Самюъл посетихме Питър, след като постъпи в старчески дом. Още ме помни.

Тя въздъхна дълбоко.

— Защо беше нужно всичко да се обърка наведнъж? Имам чувството, че ме е прегазил десеттонен камион.

— Мисля, че има връзка. Между моята трагедия и твоята.

— Какво искаш да кажеш?

— Сещаш ли се за някой, който да има зъб на Хал? — попитах аз.

— Открила съм, че не знам всичко за живота му. Криеше доста неща от мен — чак сега започвам да разбирам колко много, тъй като ме беше помолил да му помогна да уреди сметките и другите си проблеми. Но ти имаш предвид човек, който би стигнал дотам, че да го убие? Не мога да си представя кой може да направи такова нещо.

Приведох глава и потрих очите си.

— Какво ти казаха от полицията?

Тя помълча малко, преди да отговори.

— Детективът беше някак дръпнат. Каза само, че Хал е починал, вероятно от свръхдоза. Някакъв съсед се обади на 911, след като чул необичаен шум. Точно той е разпознал тялото на Хал. Слава богу, че не се наложи аз да го правя. Още не са ни го върнали.

— Лори, Хал се беше замесил в нещо. Различно от опиятите. Опитал се е да продаде една много ценна антика с колекционерска стойност. Точно нея е търсила жената. Знаеш ли нещо за това?

— Мислиш, че затова са го убили?

— Да.

— Мислех, че е продал всичко от колекцията на Питър. Нали ти се занимаваше с това? Ако е останало нещо, защо не го е продал чрез теб?

— Защото не беше на Питър. Беше една каменна гравюра, която Самюъл е донесъл от Ирак. Хал я е взел, докато бях в болницата. Тази жена, Ериния, някак е разбрала за това. Хал споменава ли ти е за нея?

— Не се сещам. — Тя стана и отиде до един шкаф край стената. Всяко сантиметърче от мраморния му плот бе покрито с купища папки и документи. Имаше и няколко прашни снимки, облепени до компютъра ѝ. На една от тях — сватбената — виждах булка с високи скули, лек славянски наклон на зелените очи, които правеха лицето ѝ малко екзотично, и прибрана бляскава кестенява коса. Беше облечена в проста сатенена рокля и държеше букет от бели рози и гипсофила. До нея стоеше Хал, сякаш глътнал бастун в строгия си черен костюм, и изглеждаше притеснен, като че ли вече знаеше, че този брак е обречен на провал. Зад тях, като вездесъщ призрак, се виждаше малко размазаното, но лесно разпознаваемо лице на майката на Хал, Мина.

Лори видя, че гледам снимката.

— Знаеш ли, че нямам нито една сватбена снимка, където да сме само двамата? Мина все се спотайваше някъде наоколо и правеше всичко възможно да влезе в кадър. — Тя прокара пръсти през косите си. Обикновено този жест означава флирт. В случая обаче издаваше само непосилния товар от грижи и напрежение, който ѝ се беше стоварил. Тя прегледа няколко папки, но не откри това, което търсеше.

— Хал беше описал някъде цялото непродадено имущество, най-вече това тук, но не мога да намеря списъка.

Тя се обърна към мен.

— Трябва да знаеш нещо, Джон. Хал и аз обмисляхме отново да се съберем. След като Мина почина, а Питър отиде на място, което никога няма да напусне, за мен най-сетне се отвори пролука. Бащата на Хал го потискаше, а майка му бе твърде близка с него. Той я обожаваше. Знаеш ли, че я наричаше своето бижу?

Поклатих глава и я оставих да говори.

— Но нещата потръгнаха. Договорът ми за наем изтече и той ми предложи да се нанесе тук, защото временно бе отишъл да живее в

къщата, за да може да се грижи за Питър. Всичко беше прекрасно, докато не разбрах, че отново взема хероин, въпреки че се беше заклел, че е приключил с това. Виждахме се всеки ден. Спряхме миналата седмица, когато разбрах какви ги върши. Бях бясна. — Долната й устна потрепери.

— Дрогата е дявол, Лори. Много е трудно да се отърсиш. Веднъж Хал ми каза, че би лазил в отходен канал, само и само да се добере до малко наркотик. Това, между другото, го е заел от един експерт в тази област — Уилям Бъроуз. Не можеш да промениш миналото. Съсредоточи се върху хубавите неща.

Тънкото поточе от сълзи заплашваше да се превърне във водопад.

— Хал отчаяно се нуждаеше от пари. Трябваше да покрива всички разходи по къщата и този апартамент. Само данъците бяха над шест хиляди месечно, да не говорим за грижите за Питър.

— Защо просто не продадохте къщата?

— Пълномощното не даваше на Хал правото да я продава. Питър се погрижи за това, преди да се разболеете толкова, че да не може да разсъждава.

— А какво направи Хал с парите от колекцията на баща си?

Лоръл затвори за миг очи и се опита да се поуспокои.

— Всичко изхарчи. Губеше и работата си. Знаеш, че се боеше до смърт от светски сбирки, но организира този купон като последен опит да спечели благоразположението на Колин, защото договарят му изтичаше.

— Хал ми каза, че Колин го е уволнил. — Рядко бях срещал Колин Рийд, но не ми беше направил добро впечатление. — Колко добре познаваш Рийд? Знае ли той нещо за антиките?

— Много малко. Виждах го в Нюйоркския университет, когато ходех да се срещам с Хал. Или на партита и други подобни. Това е всичко. Никога не съм го харесвала много-много. Преподава за големите немски философи — Кант, Шелинг. Смятат го за авторитет по Хегел. Доколкото знам, това е единствената му връзка с миналото.

— Рийд беше там вчера. Копелето се опитало да ме натопи. Чудя се защо.

Лоръл сви рамене. Забелязах колко са грациозни движенията й, въпреки че беше леко пияна.

— Не го приемай лично — каза ми тя. — Рийд е от хората, които биха направили такова нещо само за майтапа.

— А къде е компютърът на Хал... в къщата ли е?

— Лаптопът му — да. Стационарният е в кабинета му в университета.

Щеше да се наложи да проверя и двата. В тях трябваше да има нещо, което да ми подсказва коя е Ериния.

Лоръл въздъхна дълбоко.

— Толкова е странно, че съм заобиколена от семейните вещи на Хал. А сега всичко това е на банката.

— Като говорим за вещите му, той още носеше брачната си халка. Знаеше ли това?

— Имаш предвид златния пръстен с диаманта? Това не е брачната му халка. Направиха му го от един старинен пръстен, когато майка му почина. Беше женен повече за Мина, отколкото за мен.

Странни думи, но верни. Майката на Хал винаги се беше държала собственически с него. Разбихах какво предизвикателство е било да се промушиш между двамата.

— Ами това място? Сигурно струва цяло състояние.

— Братът на Мина й го завеща. Питър нарочно отлагаше раздялата си с нея, докато тя не получи имота, за да си осигури половината от стойността му. Наложил й се да направи ужасна ипотека, за да откупи неговия дял. Всичко ще трябва да бъде продадено само за да покрием дълговете.

Реших да не споря с нея. Може би просто не я биваше в математиката. Дори Мина да е била принудена да ипотекира половината апартамент, все пак оставаше една солидна сума. Може би обаче Питър бе успял да наследи и тази част.

Станах, за да се разтъпча. Не бях сигурен, че искам да покажа на Лоръл писмото на Хал до мен — не още. Но отчаяно се нуждаех от съвет. Извадих от джоба си копието на кръстословицата.

— Хал е направил някаква игра, за да ме насочи към скривалището на гравюрата. Това говори ли ти нещо? — Подадох й скицата.

— Но защо е искал ти да я получиш? — *А не аз.* Чух тази мисъл много ясно.

— Тук няма никакъв алтруизъм. Заложил ми е капан. Нарочно е насъскал Ериния по петите ми.

Лоръл взе листа от ръцете ми и го заразглежда. Изведнъж покри лицето си с длани. Прегърнах я и я оставих да се наплаче. След няколко минути тя се отдръпна, намери кърпичка и я притисна към очите си.

— Очаквал е, че ще разшифроваш това?

— Така изглежда.

Тя въздъхна дълбоко.

— Винаги ме е побеждавал на тези игри с думи. Ако се опитам да намеря решението, ще имам чувството, че играя с призрак.

— Не мисля, че имаме голям избор. Аз поне нямам.

— Казваш ми, че Хал лежи в моргата заради това нещо. И ти ли искаш да свършиш там?

— Той се беше замесил в нещо, от което не разбираше. Аз имам повече опит, не забравяй. Но е използвал необичайни думи.

— Някои от тях са от алхимията, като „Пикатрикс“^[1] например. Това е наричник за магии от 13-ти век. Думите „бяло“ и „черно“ вероятно се отнасят за два от етапите при превръщането на обикновените метали в злато. Първо започва меланозата — потъмняването на метала, при което нечистотиите се пречистват чрез огън. След това идва левкозата — просветляването. Последният етап се нарича иоза и означава почервяването или постигането на чистата форма.

— Алхимия? Сериозно ли? Това е доста изненадващо за сериозен учен като него.

Стори ми се странно, че загадката на Хал е пълна с думи, свързани с алхимията. Каква връзка имаше тя с неоасирийската реликва? Да не би асирийците да са експериментирали с различни начини да превръщат обикновените метали в злато? Винаги бях смятал, че алхимията е създадена от египтяните, а не в Месопотамия.

Лоръл ми върна рисунката. Нокътят ѝ бе нащърбен, а кожичките около него — зачервени. Знак, че тревогите ѝ са започнали много преди смъртта на Хал.

— Всъщност не е. Ела — трябва да видиш нещо.

[1] Име на известен арабски гримоар (книга с магии), написан около 11-ти век. Съдържа указания за извършване на магии и астрологически изчисления. През 13-ти век е пренесен в Европа и преведен на испански и латински език. — Бел.прев. ↑

СЕДМА ГЛАВА

Последвах Лоръл през кухнята към някакъв тъмен коридор, който сякаш се простираше до безкрай. Тя щракна едно ключе и по стените му светнаха мъждиви лампи. Лоръл ме отведе до една затворена врата на петнайсетина метра по-надолу.

— Обикновено не идвам тук. Твърде призрачно е. — Тя отвори вратата. — Ще изчакаш минутка. Жиците към тази стая са срязани нарочно и вътре няма електричество.

Тя зашумоля в мрака. След миг чух драскане на клечка. От високите бели свещи, поставени в два големи кристални свещника, лумна светлина. Лъчите потрепваха по фасетките на кристала.

— Воала! — възкликна Лоръл и размаха ръце. — Призрачната стая! Аз поне така ѝ казвам.

В стаята нямаше прозорци. Вероятно някога е била използвана като голям килер. Стените и таванът бяха боядисани в тъмно лилаво. Във въздуха се носеше миризма на мухъл, примесена със странен аромат, чийто източник не можех да определя, но приличаше на гниещ плод. На пода нямаше нарисувани пентаграми в кръг, нямаше и кози черепи, обърнати кръстове и черни свещи — никакви такива шарлатании. И все пак в стаята витаеше хладна и стряскаща атмосфера. Никой не би пожелал да остане по-дълго тук.

Имаше един стар шкаф със стъклени вратички, в който видях любопитни предмети — призми в различни размери, разноцветни камъни с формата на яйце, старовремска пиринчена везна с различни тежести, сини аптекарски шишенца, пълни с прахове. Върху шкафа стоеше сребърна статуетка на рогата богиня, а до нея — зловещ на вид нож с извито като сърп острие. Над всичко това висеше тежък средновековен гоблен, на който маскирана жена в дълга роба се изкачваше по стълби към цитаделата на един хълм. На преден план се виждаше ранен рицар, а в небето отлиташе гарван със златен пръстен в клюна.

— Това е безумно! — възкликнах аз. — В какво се е забъркал Хал, по дяволите?

Лоръл кръстоса ръце на гърдите си като защита.

— Това място беше на Мина, но в последно време и Хал прекарваше много време тук.

— И Мина ли си падаше по тези ню ейдж щуротии?

— Точно тя събуди интереса на Хал към тези неща. Знам, че според повечето хора това са глупости, но не можеш и да ги отречеш напълно. Древните алхимици са поставили основите на съвременната химия.

— Докато бяхме деца, рядко срещях Мина. Обикновено около нас се въртеше само прислугата — всякакви там икономи и камериерки. Когато се случеше да я видя, тя винаги се държеше на разстояние. Правеше ми впечатление на твърде достолепна, почти страшна жена.

— Точно такава си беше.

Почувствах, че в думите на Лоръл има нещо повече от просто съгласие.

— Какво искаш да кажеш?

— Хал нищо ли не ти е споменавал?

— За какво?

— Мина беше вещица.

Изведнъж ми се привидя как Мина пие някаква отвара и пред очите ми се превръща в Баба Яга със зелена кожа, дълъг, крив нос и един-единствен зъб; как отлита от терасата в полунощ, за да прави злокобни магии. Избухнах в смях.

— Знам, че не я харесваше, но това вече е върхът!

В очите ѝ проблесна раздразнение.

— Последното, което бих направила, е да се шегувам с това. За нея всичко беше много сериозно. Ножът на шкафчето се нарича болин и е вещерски инструмент. Вещерството е по-древно от повечето религии и днес е много разпространено, особено тук, в Америка, и в Англия. Мина беше еkleктичка.

— Тоест?

— Практикуваше сама. Не принадлежеше към никакъв орден. Стана истински авторитет по вещерски практики от средновековна Германия. Известни учени от цял свят идваха да се консултират с нея.

— Лоръл потрепери и скръсти ръце. — Разбрах за всичко това чак след

погребението ѝ. Хал беше много нещастен и една вечер просто избълва всичко. Каза, че щял да я направи безсмъртна.

— И как точно смяташе да стане това?

— Не искаше да ми каже, а пък аз не желаех да се вълличам повече в тези безумни разговори. Щеше ми се да го накарам да мисли за нещо друго.

— Доколкото помня, Мина беше типичната дама от Парк Авеню. А ти говориш за нея като за някаква луда бабичка.

— Ако не ми вярваш, разгледай онази книга. — Лоръл посочи един голям том, поставен на масата пред нас. — Това е „Пикатрикс“, духовният ѝ водач.

Корицата на книгата бе изработена от изящно гравирани върху слонова кост релеф с бордюри от свързани геометрични фигури и централна част, изобразяваща окултни символи. Пукнатинките в пожълтялата кост издаваха възрастта ѝ. От дясната ѝ страна бяха прикрепени две потъмнели сребърни закопчалки, които се заключваха, но сега бяха отворени.

— Това е гримоар — обади се Лоръл. Изглежда, книгата я плашеше и тя отстъпи по-надалеч.

— Това звучи тъкмо толкова зловещо, колкото и изглежда.

— Това е книга със заклинания и магии, с които се викат ангели или се разговаря с демони. Оригиналното арабско заглавие било „Целта на мъдреца“. Книгата била преведена на латински през испански. Смята се, че съществуват само седемнайсет екземпляра, като всички са под ключ в европейски библиотеки. Нямам представа откъде Мина се е сдобила с нея.

Застанах до нея, извадих от джоба си кърпичка, за да пазя страниците, и отворих тома.

— Сигурен ли си, че трябва да го правиш? — попита Лоръл. — Казано е, че отвориш ли я веднъж, тази книга добива власт над теб.

Вдигнах рамене и прелистих първите страници.

— Такива приказки се разпространяват обикновено, за да накарат хората да не надничат в забранените кътчета. Ако тази книга наистина е стара, ще струва много. Може би трябва да я сложиш в сейф.

Лоръл се ядоса малко и отвърна:

— Да, заедно с още един милион неща, които трябва да направя!

Внимателно повдигах страниците, заплених от илюстрациите. Една от тях представляваше кръгла рамка, в която крал, облечен в многоцветна плащаница, седеше върху паун, изрисуван в сияйно зелено, сребърно и златно. На друга страница един гол Хермес летеше на фона на стар кораб.

— Не разбирам латински.

— Това е нещо като наръчник за практическа астрология и магия. Ако правилно си спомням думите на Хал, в онези времена можело да умреш само защото притежаваш тази книга. В нея има указания как да си направиш вълшебни талисмани и образи на врага си, с които да го победиш.

— Да го победиш ли?

— Ами... По-скоро да го убиеш.

— Чудничко.

Тя потрепери.

— Знаеш ли, че тези приказки за „Пикатрикс“ като че ли събудиха паметта ми. За онази жена, която спомена. Хал беше член на една група в интернет — уебсайт за хора, които сериозно се интересуват от алхимия. Дали не я е срещнал там? Няколко пъти ми каза за него, но ако мислиш, че си спомням... О, сецям се! Май се казваше „Алхимически архиви“ или нещо от сорта.

— Хайде да видим. — Взех телефона си и приближих свещта колкото се можеше повече. Потърсих името в интернет и веднага попаднах на сайта.

— Това истински хора ли са?

— Според Хал — да. Символите под лицата представляват планети — Венера, Меркурий, Марс, Юпитер и Сатурн. Заедно със Сол за Слънцето и Луна за Луната те символизират седемте небесни тела, които според древните са се въртели около Земята. Тук те представят петимата администратори на сайта. На мен лично това ми изглежда малко ала-бала.

— А защо крият самоличността си?

— Това са професионалисти, а не аматьорите, които може да срещнеш из сайтове от този род. Предполагам, че не искат да се знае, че се занимават с такива неща.

Или имат други сериозни причини, като необходимостта да прикриват престъпленията си.

— Значи вземат всичко това на сериозно.

— О, със сигурност. Даже ще се изненадаш. Има хора, които харчат милиони за лаборатории, в които се опитват да превърнат оловото в злато. Това се нарича трансмутация.

— А дали жената, която срещнах, не е една от тях? Може би Венера?

— Възможно е. Хал ми каза, че той е Сатурн, но не спомена имената на останалите. — Тя надникна в екрана на телефона ми. — Е, изглежда, че в групата има поне една жена.

— Оттук не личи. Това са цели порцеланови маски, а и всичко може да се промени дигитално.

Лоръл разтърка очи. Личеше си, че е изтощена. Когато затворих „Пикатрикс“, забелязах бялото ръбче на някаква хартийка, поставена отзад в книгата. Внимателно я издърпах. Беше снимка или поне парче от снимка. Бе от времето ни в Колумбийския университет — един от легендарните ни купони. На фотографията още бях дългокос студент и подавах джойнт на жената до себе си. От снимката не можех да си спомня коя е тя, защото главата ѝ бе внимателно отрязана. Собственото ми лице бе оцветено в яркочервено, а върху него грубо бе начертан някакъв символ. Изпуснах снимката като опарен.

— Какво, по дяволите, е това?!

Явно беше дело на Хал, а умът му е бил много по-извратен и пълен с омраза, отколкото бях предполагал.

— Това е някакво тъпо проклятие!

— Не трябваше да те водя тук, съжалявам — разтревожи се Лоръл.

Стреснат от снимката и от значението на това, което бях видял в тази стая, бях вече сигурен, че и Лоръл е в опасност. Докато вървахме обратно към дневната, усетих, че трябва да кажа нещо.

— Слушай, цялата тази работа започва да става адски странна. Боя се за теб. Има ли къде другаде да отседнеш, докато изясня всичко? Ериния може да се опита да се добере и до теб. Чудя се как вече не е опитала.

— Шегуваш ли се? Този апартамент е заключен по-сигурно и от гроб. Нищо няма да ми се случи.

Дадох ѝ визитката си, за да може да се свърже с мен, и взех номера на мобилния ѝ телефон.

— Ще ти се обадя. Просто за да знам, че си добре.

Тя ме прегърна.

— Пази се! Не се тревожи за мен.

— Вчера не си спала много, нали?

— Почти никак.

— Защо не пробваш да си починеш? Имаш ли някакво приспивателно?

Тя поклати отрицателно глава, но ме послуша и се сгуши на канапето. Натъпках една възглавница под главата ѝ и я завих с мохерното одеяло. Тя благодарно ми се усмихна. Стоплих малко мляко в микровълновата печка и ѝ го донесох.

На излизане описах Ериния на портиера и го предупредих да следи за нея.

Отне ми малко време да подредя мислите си. Хал беше откраднал от Самюъл една гравюра. Какво я правеше толкова ценна? В посланието му се споменаваха за петима противници, които той бе насъскал срещу ми. Вероятно представата му за отмъстителна шега беше да включи и себе си в числото им. Дали и Ериния не беше една от групата и ако беше така, кои бяха останалите трима? Защо хора, които управляваха алхимически уебсайт, се интересуваха от една асирийска гравюра? Надявах се, че Томас Закар, мъжът, с когото предстоеше да се срещна, можеше да отговори на някои от въпросите ми.

Все още размишлявайки, пресякох улицата към триъгълния парк срещу сградата на Лоръл, но спрях като закован. Зад един ъгъл с гръб към мен се спотайваше грамаден мъж, който стискаше нещо в юмрука си. Странният спътник на Ериния? Сякаш прочел мислите ми, той се извърна рязко и се хвърли към мен.

ОСМА ГЛАВА

Мъжът запрати топка за тенис по тротоара, тръгна да я догони и ми се усмихна. След него търчеше малко кученце, което явно копнееше да улови топката първо. Отново проклех Хал, че е разрушил душевния ми покой, и се отправих към срещата си.

Улица „Сейнт Маркс Плейс“ в Ийст Вилидж бе оживена както всяка гореща лятна вечер — пълна с хора и леко френетична. Двама униформени полицаи стояха до патрулните си коли и бърбеха с двойка едри мъже в развлечени джинси и суичъри — без съмнение местният отряд под прикритие. Ресторантите за азиатска кухня и суши вече бяха пълни, а будките за цигари бързо разпродаваха стоката си. Табелата на един от магазините винаги ме разсмиваше: „Унисекс — 24 часа на ден, седем дни в седмицата!“. Група кришнари свърна по тротоара към мен — гологлави мъже и жени с оранжеви роби, които припяваха познатата мантра и удряха големия си барабан. Сякаш шейсетте се бяха върнали. Някои неща и някои места така и не се променят.

Афганистанският ресторант „Хайберски проход“ беше един от любимите на Самюъл. Не бях обръщал внимание на името му, но след последните ми приключения, фактът, че трябваше да дойда точно тук, леко ме изнерви. Името идваше от прочутия шесткилометров проход в опасната планина Хиндукуш. Един британски офицер веднъж казал, че „всеки камък в него е окъпан в кръв“. Дали това беше лоша поличба за срещата, която ми предстоеше? Надявах се, че не.

Закъснявах. Когато идвахме със Самюъл, мястото винаги бъркаше от хора, но ние винаги го посещавахме късно вечер. Сега само един клиент седеше на малка масичка, разположена в миниатюрното патио. Мъжът отмести стола си и стана, като ми кимна леко. Закар беше понисък от мен, слаб и облечен консервативно. Имаше официален, но и някак аскетичен вид. Чертите му бяха остри, косата и очите — тъмни, а кожата — мургава като моята.

— Вие ли сте Томас Закар? — протегнах аз ръка.

— Да. — Той отвърна на ръкостискането ми и промърмори: — Благодаря, че дойдохте. — Явно веднага ме бе разпознал. Леко се

ядосах от това, че печелеше точка пред мен.

Закар бързо погледна часовника си.

— Дано не съм закъснял много — рекох.

Той махна с ръка.

— Нали сте тук. Това е по-важно. — Посочи ми входа. — Ще влезем ли?

Слязохме по няколко стъпала и влязохме в помещение, навяващо мисли за Ориента. От тонколоната на стената се лееше афганистанска музика. Заведението беше богато украсено с какофония от червено — от най-тъмните нюанси на бургундското до светлото алено. Всяка маса беше покрита с ръчно тъкан килим, затиснат със стъклен плот. Съдържателката ни отведе до дългата маса под еркерния прозорец.

— Това е най-добрата маса за нашия разговор — най-усамотената — каза Томас, след като седнахме. — Искаш ли лула? — Посочи към колекцията от големи наргилета от рубиненочервено и кобалтовосиньо стъкло, която стоеше на бара. Върху масата ни някой бе оставил меню с описание на тютюните с аромат на плодове.

— Не, благодаря — отвърнах. В очите му проблесна изненада.

— Самюъл обожаваше наргилето.

Сигурен съм, че не беше нарочно, но думите му прозвучаха саркастично. Сякаш въобще не можех да се сравнявам с брат си.

— Тогава питие? — попита той.

За момента се отказах от алкохола, защото исках да запазя ума си бистър. Вместо това си поръчах еспreso. Той поиска ментов чай и се усмихна унило.

— Ментов чай. Единственото нещо в Америка, което ми напомня за дома.

— Като говорим за дома, откъде знаехте как да ме намерите?

— О, вече съм идвал два пъти в Ню Йорк със Самюъл.

Предполагам, че брат ми не е имал причина да ни запознае, но някак си тази новина отново ми дойде като гръм от ясно небе. Зачудих се доколко мога да вярвам на този човек.

— Неприятно ми е, че трябва да ви попитам това, но тъй като не сме се срещали досега, имате ли някаква лична карта? — Вече знаех как изглежда, но не ми се искаше да си мисли, че съм длъжен да му вярвам.

Той като че ли се стресна от молбата ми, но бръкна в джоба на раницата си и ми подаде паспорта си, както и снимка, запечатала него и Самюъл на някакво събиране. Двамата се усмихваха към фотоапарата, а зад тях се виждаха гъсто наредени палми и цветя в саксии.

Разказа ми, че е отраснал в Мосул и е завършил „Оксфорд“. Намерихме общи теми, когато разбрах, че е карал курсове на разменни начала и в „Колумбия“. Самюъл го бил взел като свой асистент през последните три години и двамата работили върху разкопките на Ниневия. Беше дошъл в Америка, за да търси гравюрата. Затова и така спешно бе поискал да се види с мен.

Келнерката донесе напитките. Сипах захар в еспресото си и го разбърках. Томас духаше чая си, за да го охлади.

— Моите съболезнования — каза ми той.

— Благодаря. Трудно е.

— Да. Още не мога да повярвам, че го няма. Самюъл беше много повече от мой работодател. Плати последната ми година в „Оксфорд“ и помогна на родителите ми, когато загубиха къщата си. Не мога да опиша колко мъчно ми стана, когато научих. Поболях се.

Бодна ме лека ревност. Очевидно много се беше сближил с брат ми. Успокои ме обаче това, че подбудите му явно бяха искрени. Шокът, изписан на лицето му, когато му казах, че Хал е умрял, след като е откраднал гравюрата, беше съвсем истински.

— Знаеш ли нещо за нея? Явно е била неоасирийска и Самюъл я е донесъл от Ирак.

— Точно затова съм тук. За да я върна обратно. Но ти със сигурност знаеш за какво говоря! Сигурно си оценил стойността ѝ, когато си я намерил.

— Там е проблемът. Хал я е скрил и не зная къде. — За момента реших да не споменавам за играта. Томас обви чаената чаша със салфетка и продължи да седи мълчаливо, изгубен в мислите си. Опитваше се да смели новия обрат на нещата. Пробвах още веднъж.

— А гравюрата? Възможно е да е свързана някак с древната наука на алхимиците. Знаеш ли нещо за това?

Той си поигра със салфетката и отвърна:

— Съжалявам. Това, което ми каза, е много тревожно.

Да не би да се опитваше да избегне отговора? Реших, че е по-добре да не го притискам с въпроси още отсега, затова се поинтересувах как са се запознали със Самюъл.

— Когато започнах работа в Националния музей. Както знаеш, брат ти често ги консултираше. Служителите му вярваха безрезервно. Не можеха да си позволят да му плащат, но той винаги успяваше да намери някакво финансиране. Никога ли не ти е споменавал за мен?

— В последно време не говореше много за работата си.

Отново се въздържах да го засипя с въпросите, от чиито отговори се нуждаех най-много, за да не го отблъсна. Искаше ми се да го проуча още малко, затова ми хрумна нещо, което можеше да го накара да се поотпусне.

— Успяхте ли да се измъкнете от Ирак преди началото на войната?

— Не, заминахме чак след като американците превзеха Багдад. В целия град се правеха, че нищо не се случва. Истинска оргия от мечти и надежди. Хората приемаха заблудата, че закъснялата дипломатическа стратегия ще сътвори чудо. После започнаха да падат бомбите. Беше сюрреалистично. Преди да спре токът, гледахме по Си Ен Ен как сградите около нас експлодират. Просто невероятно. Наблюдавах катастрофата, в чийто епицентър живеех.

Усетих как бронята му се пропука. Такова изживяване би потресло всекиго.

— Веднъж отидох до Амирия — противовъздушно скривалище, което американците бомбардираха по време на войната в Персийския залив. Телата на нещастниците, укрили се там, още личаха, запечатани по стените от взрива — някакви призрачни хора. Съвременна версия на това, което виждаме по време на разкопките. Забравени битки, излезли на бял свят, разрушени велики градове, купища строшени и обгорени кости. Виждал ли си Помпей?

— Да.

— Убежището приличаше на него. Трупове, замръзнали във времето. Когато войната започна, имах чувството, че цялото население изведнъж се е изпарило. По пътищата нямаше коли, обичайният шум на града изчезна. После видяхме как небето започна да припламва в онова призрачно, фосфоресциращо зелено, което често виждаме на телевизионния екран. Чувахме взривовите от истинските бомби отвън

и чувствахме как подовете се разтрисат, сякаш непрекъснато ни люлееха земетресения.

Какво можех да кажа? Войната бе напълно чужда на собствения ми живот. Почувствах същото неудобство, както когато един приятел ми каза, че е болен от рак, а аз реагирах само с кухо, идиотско съчувствие.

Томас отпи колебливо от чая си.

— На моменти кислородът сякаш изчезваше и дишахме сажди. Целите ни тела бяха покрити с тях. Непрекъснато кашляхме чернилка. Водата спря и се налагаше да се чистим със старо готварско олио. Беше невъзможно да се спи. Не знаехме къде ще удари следващата ракета. Сякаш ни причакваше наемен убиец — не знаехме от кой тъмен вход или тайна стена ще се появи внезапно. Живеехме в непрекъснат страх.

Той остави чашата си. Думите му ме завладяха. Направи ми ярко впечатление на човек, който е свикнал да пази дистанция и да не показва чувствата си. Насмешката, която трептеше около устата и очите му обаче ми казваше, че изживяното му е коствало много. Промърморих нещо в опит да изкажа съчувствието си.

— Това ми навява спомени за 11 септември. Синът на мой приятел художник загина, когато самолетите се врязваха в кулите на Световния търговски център. Няколко дни правех всичко по силите си, за да го утеша, но трагедията си каза думата. Семейството на приятеля ми се разпадна. Той се разведе със съпругата си.

— Ужасна случка.

— Аз не бях тук. Този ден бях в Маями. Зяпах вцепенен телевизора като всички останали и гледах отново и отново как самолетите се врязват в кулите, как те се срутваат, как от облаците тебеширена прах се материализират хора, как изпотрошените кости на небостъргачите стърчат от пепелищата. Отсъствието ми в деня, когато моят град бе под обсада, ми се стори като смъртен грях.

Той се замисли.

— Казват, че ако си преживял някаква травма, трябва да говориш за това. Според мен обаче така само влошава нещата.

— Слава богу, че си оцелял от инвазията. Самюъл ми каза, че тогава е бил в Йордания, в Аман. Успя ли да го намериш там?

— Какви ги говориш? Той беше с нас през цялото време.

— Искаш да кажеш, че е бил в Ирак?

— Не знаеше ли? Пристигна в седмицата преди нападението, тъй като разбра, че гравюрата е изложена на опасност.

За миг ме обзе гняв. Самюъл ме беше излъгал. Но защо? За да ми спести тревогите ли?

— Значи затова я е донесъл в Ню Йорк — за да я запази?

— Да.

— Но в мига, в който я е отнесъл от музея, той на практика я е откраднал. Не мога да повярвам, че брат ми е бил способен на такова дело.

Това накара Томас да настръхне.

— Мнозина правеха същото. Сега връщат антиките. Хората ги вземаха, за да ги запазят от обирджиите.

— В днешно време всички иракски антики са подозрителни и дилърите стоят далече от тях. Ако успея да се докопам до гравюрата, ще я пратя право в музея.

Изражението му ми подсказа, че смята, че забележката ми се отнася и до него.

— Лесно ти е да съдиш. Не можеш да си представиш какво беше по време на грабежите. Едва не ме убиха.

Досега разказът му звучеше достоверно.

— Нямах намерение да те упреквам. Сигурно хаосът е бил пълен.

Той ме погледна мрачно.

— Това беше нарочно.

— Звучи като някаква конспиративна теория.

Той размаха длан, сякаш разсейваше дим от цигара.

— Обясни ми тогава защо от всички правителствени сгради бяха защитени само единици и една от тях беше на Министерството на вътрешните работи? В нея се намираха документите на тайните служби на Саддам Хюсеин. Казаха, че не могат да спрат грабежите, защото в музея имало снайперисти от Републиканската стража, но безчинствата продължиха цели два дни, след като стражите избягаха.

— Това ни направи доста лоша реклама.

— Чувал ли си за лечението с електрошокове? Използва се при душевноболни.

Това ме обърка. Не можех да разбера накъде води въпросът му.

— Имаш предвид електроконвулсивната терапия?

— Да. Хората, които планираха войната, не искаха нищо да напомня за миналото. Идеята им бе да създадат ново общество без история, като чиста, празна страница.

Отново усетих как в него сякаш имаше натегната докрай пружина, която всеки миг можеше да се освободи.

Реших да поуспокоя топката. Нищо нямаше да спечеля, ако го накарах да се отдръпне.

— Значи Самюъл е бил в Ирак по време на бомбардировките и всичко останало?

— Доста се тревожех заради възрастта му, но той се справи учудващо леко. — Томас млъкна, сякаш не знаеше колко може да си позволи да разкрие. — Разбираш ли, това беше единственият ни шанс. Нали си чувал за съкровищата на Нимруд? За гробниците на трите велики асирийски царици?

— Говориш за златните диадеми и огърлици.

— Държавните съкровища на нашата страна — каза Томас. — Само че ние си нямаме Тауър, за да ги пазим там. Бояхме се, че и те са били откраднати, но накрая ги намериха в един подземен трезор в Централната банка. Преди години тя беше наводнена с четвърт милион литра вода от отходните канали. Това успя да спре всички крадци. Обаче липсват Багдадските батерии^[1] — друга огромна загуба. Нашият народ е открил електричеството хиляда и осемстотин години преди вас. Виждал ли си ги някога?

Поклатих глава.

— Това са високи глинени гърнета с медни намотки, свързани с желязно колче. Когато сипвали вътре киселина, например оцет, те произвеждали електричество. Отвратително е, че са били взети.

— Разбрах обаче, че и доста неща са били спасени.

— Единствено благодарение на служителите на музея, които предварително укриха хиляди експонати. Тези хора са национални герои.

Сервитьорът ни прекъсна с въпроса дали искаме да поръчаме храна. Двамата с Томас отказахме и аз използвах възможността да върна разговора към липсващата реликва.

— Как изглежда гравюрата?

— Представлява голяма каменна табличка, дълга 60 см и широка 35 см. На нея е гравирен текст на академски език с клиновидно писмо. Само няколко души на света знаят за съществуването ѝ — поне така си мислехме. Естествено, единият беше Самюъл, а освен него аз и Хана Джафри, стажантка, която ни пратиха по програмата за изучаване на Азия и Близкия изток на Пенсилванския университет. И това е единият проблем.

— Кое?

— Джафри. След като затворихме лагера си в Ниневия, тя замина за град Тел Афар, близо до археологическия обект Тел ал Рима. Там си имаше приятел, също стажант от Пенсилвания. Казаха ни, че се е върнала в Америка преди началото на войната, но оттогава така и не съм успял да се свържа с нея. Просто изчезна. Не мога да разбера дали наистина се е върнала, или още е в Ирак.

— Сигурно все пак си е тръгнала, преди да започне войната.

— Част от археологическия екип реши да остане, за да предпази обектите. Може да е била сред тях.

— Значи е била в Ниневия, когато сте открили гравюрата?

— Да, миналия декември. Работехме на хълма Куянджик. — Той се поколеба насред изречението. — Това е...

— Знам къде е.

Изведнъж разбрах, че сковаността му отчасти е заради нервността му от срещата с мен. Обикаляхме се като два песа, но никой не смееше да нападне първи.

— Ниневия е един от легендарните изгубени асирийски градове — продължи той. — Повече от век след откриването му там още има невероятно много неща, които не са разкрити. Предполагам, че си ходил на разкопки със Самюъл.

— Разбира се. — Излъгах! Не можех да си призная пред Закар, че не знаех нищо и че съжалявах за толкова много неща. Бях се молил на Самюъл да отида на разкопки с него, но винаги срещях каменен зид от оправдания. „Почакай да пораснеш“, ми казваше той. Иначе беше щедър на пътешествия в чужбина. Ходихме във Флоренция, в Лувъра и в прекрасния берлински музей „Пергамон“, но така и не бях стъпвал в Близкия изток.

— Завиждам ти, че от малък си обикалял по чуждите земи. Докосвал си историята, не си я учил само в училище. Имал си късмет.

Но след толкова време сигурно не си спомняш ясно Ниневия. Там има два хълма — Куюнджик, където са и основните разкопки, и Неби Юнюс, където е била древната оръжейница. Разкопките там се оказаха трудни, защото на места хората са си построили къщи.

— Там имаше и светилище на пророк Йона, нали? — попитах аз.

— Да — отвърна Томас. — Още една причина за ограничения достъп до обекта. Светилището се почита от Исляма. Самюъл обаче получи разрешение да огледа още веднъж старите градежи на Куюнджик. Бюрото по регулация на антиките се съгласи, защото някои от глинените и каменни стени бяха много разрушени. Получихме финансиране от чужбина и част от задачата ни бе да запазим руините. Винаги ахвам, когато погледна към хълма на Ниневия. Сигурно помниш, че той се намира в средата на плоска, гола равнина и израства буквално от нищото. Веднага личи, че не е естествено образуване. Излъчва нещо почти духовно, дори сега, след хилядолетия.

Отнесох се в спомени за това, което бях чел за Ниневия, която за времето си е била най-големият град в света. Там е великолепият дворец на Сенахериб^[2], чиито порти били охранявани от гигантски каменни статуи, а декоративните плочи от пясъчник по стените показвали всяка стъпка от строежа на палата. Водопади, езерца с шарани и осемнайсет канала украсявали неговия парк, където свободно се разхождали слонове, камили и маймуни.

— В какво състояние е обектът в момента? — попитах Томас.

Тънките му устни се изкривиха в някаква гримаса.

— Боя се, че в много лошо. Останаха само купчини пръст и дупки. През 90-те го разграбиха из основи. Когато започнахме работа миналата година, се съсредоточихме върху терена до портите на бог Шамаш и Халзи, които са били изследвани както от Лейард^[3], така и от Хормузд^[4].

Знаех, че по времето на Лейард, в средата на 19-ти век, археологическите разкопки почти не са се различавали от откровения грабеж. Ранните изследователи се интересуваха от бляскави неща и изрязвали цели парчета от релефите на двореца, като отнасяли със себе си онова, което им се харесвало или което лесно можело да бъде откарано с кораб. Чак в началото на 20-ти век германските археолози като Роберт Колдевей и Валтер Андре започнали да заснемат и

внимателно да документират обектите, което се превърнало в стандартна практика за останалите специалисти.

— Работата беше тежка. През повечето време хората ни издигаха нови подпори и укрепваха стените. Наложих се да пресеем огромни количества пръст. Зимните дъждове напълниха изкопите ни с вода и повредиха маркерите, които толкова внимателно бяхме поставили и заснели. Трябваше да извършим наново голяма част от работата.

— Защо тогава избрахте този сезон?

— Защото ни финансираха само до края на декември. Нямахме избор. Това беше една от най-големите тръпки в живота ми. Първият ми голям проект, а Самюъл ме направи надзорник.

— Открихте ли нещо?

— Направихме невероятно откритие. Паднаха се два сухи дни и аз ги използвах, за да разкопая една могила от чакъл. Повърхността беше влажна, но с внимателно отстраняване на пръстта и изчеткване успях да напредна. Тогава извадих и първата кост. Веднага разбрах, че съм намерил нещо феноменално.

— Гробница?

— Не. Тогава доведохме целия екип. Отне ни страшно много време да разкопаем всичко. Цели скелети, сплескани от тежестта на земята. Нямахме и следа от брони, щитове или оръжия, значи не бяха войници. Естествено, дрехите отдавна се бяха разложили. Но сред пепелта, стърготините и костите открихме бронзови бижута — гривни, обици и какво ли не още. От тях разбрахме, че сме открили останките на жители на Ниневия, побягнали, когато градът бил опожарен. Невероятно. Сякаш пропътувахме хиляди години назад във времето. Всички доказателства за катастрофата лежаха пред нас. Почти чувахме виковете на хората, които са се задушавали от черния дим и облаците пепел, чиято плът е горяла от летящите въглини. По много тела открихме следи от смъртоносни рани, нанесени от мечовете и камите на мидийците.

— Имаше ли и други артефакти?

— Няколко статуетки на богове пазители и цилиндрични печати — все неща, които хората са искали да спасят от пожарите.

— Там ли намерихте гравюрата?

— Съвсем наблизо. Една вечер работихме до по-късно от обичайното. Слънцето вече залязваше. Полето блестеше в прекрасни

оттенъци на червеното, които тлееха в гаснещия залез. Над тези стари места тегне една особена миризма на земя. Не знам как да я определя — сигурно някой геолог ще каже, че идва от химическия състав на почвата. Харесва ми да мисля обаче, че идва от освобождаването на предметите, които са лежали погребани с векове и които ние възвръщаме на света.

Значи Томас носи романтиката в душата си. В крайна сметка не е чак толкова праволинеен.

— Самюъл беше на около двацет метра от мен — продължи той. — Денят беше дълъг. През цялото време се борех с орляци мухи. Бях уморен и мислех само как ще опаковам багажа си и ще си тръгна. Изведнъж чух вика му. Хана Джафри и аз изтичахме натам, защото се изплашихме, че се е наранил. Дори на слабата светлина видях, че е пребледнял. Накара ни да погледнем надолу. Копаеше в една хоризонтална дупка. В началото не видях нищо особено. Наведох се. Нещо стърчеше оттам, но ми заприлича на парче скала — част от купищата отломки, които бяхме свикнали да намираме из тези обекти. После осъзнах какво виждам. Ръчно обработено парче камък, което се подаваше от отломките. На повърхността му ясно личеше клиновидното писмо. В този момент сякаш всички се изпълнихме с енергия. Като се има предвид колко часове влагаме в работа, откритията като това са наистина рядкост. Те карат сърцата ни да бият по-бързо. Хана и аз побързахме да донесем фенерчетата си и тримата прекарахме няколко часа в опити внимателно да отстраним пръстта. Когато най-накрая извадихме плочата, всички извикахме от радост. Тя беше много голяма и цялата ѝ повърхност бе изписана. И най-хубавото — беше съвсем запазена, тъй като беше каменна, а не глинена.

— Самюъл можа ли веднага да осъзнае какво сте намерили? — попитах аз.

— След около ден успя да преведе първите няколко реда. Ти, разбира се, знаеш, че е необходимо да се премине през няколко етапа, за да се транскрибират символите на клиновидното писмо и да се преведат на смислен език. Не става въпрос за обикновен превод.

— Разбира се — отвърнах. — Нужно е голямо търпение.

Той ми хвърли бърз поглед. В него се таеше подозрението, че знам много по-малко, отколкото казвах. Томас обаче не ме обвини в нищо и продължи.

— До една седмица Самюъл вече беше сигурен какво е открил. Беше на седмото небе.

— Значи знаеш какво пише на гравюрата?

— Само онова, което ни каза той. Още се уча, така че щеше да ми отнеме време да дешифрирам текста, а Хана Джафри едва познава основите на месопотамската писменост.

Той говореше някак много официално и само от време на време изпускаше по някоя неправилна дума или граматическа грешка. Това отиваше на въздържания му, почти хладен характер.

Изглеждаше сякаш говоренето пред публика се удаваше добре на Томас. Вероятно освен разкопките се занимаваше и с преподаване.

— Писарите са отдавали целия си живот на това да научат древните езици, защото са били необходими години, за да овладеят стотиците символи от старите азбуки. Само като си помисля за ханаанците от тюркоазените мини в планината Синай! Това са първите хора, на които е хрумнало да свързват символите със звукове, вместо с образи. Точно затова финикийската азбука е толкова революционна. Това, че се състои от двадесет и четири знака, означавало, поне на теория, че всеки може да се научи да чете и пише.

Тъй като гравюрата беше направена от камък, знаехме, че е била важна. Царските укази и особено важните предсказания на оракулите често са се записвали на камък, понеже той издържа на времето. За помаловажните документи са използвали глинени плочки. Понякога писарите ги заливали с вода и ги използвали отново.

Искаше ми се да бъда учтив, но сега вече той ми говореше за неща, които знаех. Вдигнах ръка.

— Това ми е известно.

Томас ми се усмихна леко.

— О, извинявай отново. Забравих.

— Какво каза Самюъл за текста?

— Не можеше да съдържа вълнението си. Каза ни, че това било „едно от най-значимите открития в цялата история на Ирак“.

Замислих се за брат си и за това колко много е означавала находката за него. Радостта му сигурно е била равна на тази на любителя астролог Джордж Смит, който открил разказа за Ной и Потопа през 50-те години на 19-ти век. Смит превеждал таблички с клиновидно писмо в Британския музей по време на обедната си

почивка. Звездният му миг дошъл, когато открил прочутата история на една от табличките, на които бил записан епосът за Гилгамеш. Според анекдотите, когато разбрал какво е намерил, Смит започнал да се мята из стаята и разкъсал дрехите си пред изумените погледи на другите учени. Самюъл беше по-въздържан, но въпреки това сигурно е ликувал.

— Някой се опита да открадне гравюрата — продължи Томас. — На следващия ден Самюъл я отнесе в Багдадския музей и я скри там.

— И как го е направил, без никой да разбере? Проверих всички възможни източници — данните на ФБР, на Интерпол и на регистъра за изгубени предмети на изкуството, но никъде не се споменава за такава вещ.

— В самия музей все още има много плочки и цилиндрични печати, които не са транскрибирани. Същото се отнася и за много чуждестранни музеи. Това е една от най-големите трагедии, причинени от грабежите. Огромно количество текстове така и не са били записани. Дори и предметите да бъдат открити, няма как да докажем, че са били наши, ако маркерите са били изтрети.

Томас замлъкна и даде знак на сервитьорката, че иска още чай. Посочи и моята чаша, но аз поклатих глава.

— Писарят се е подписал с името Наум. Говори ли ти нещо това? — попита той.

— Не.

— Наум е един от дванайсетте „малки“ пророци в еврейската Библия^[5]. Книгата на Наум се казва „Пророчество за Ниневия“ и предсказва гибелта на великия град. Градът е изгорен през 612 г. пр.н.е.

Тази нова информация ме порази като гръм. Той току-що бе описал пророчеството, за което Хал споменаваше в писмото си.

— Да не би да казваш, че гравюрата, която търся, е оригиналът на книга от Стария завет? — Пулсът ми се ускори, докато чаках отговора му.

— Да, точно така. Представяш ли си от какво значение е тя? Археолозите вече откриха цитати от книгата на Наум в Кумранските свитъци^[6], но те са само откъси. На гравюрата е оригиналният, пълен текст. Откритието е феноменално — дори не знам с какво да го сравня. Само можем да гадаем за историческата му стойност.

Сервитърката постави нова чаша чай пред Томас. Той ѝ благодари и продължи:

— Наскоро една месопотамска статуетка бе продадена в Швейцария за двайсет и два милиона долара. А тя изобщо не е толкова значима, колкото оригинална книга от Библията. Дори не смея да си представя колко би струвала тя.

Първоначалното ми вълнение избледня и аз дойдох на себе си.

— Сигурен съм, че всички сте си мислели, че новината ще излезе по първите страници на вестниците. Как е възможно Самюъл да е бил толкова наивен? Та тя не може да е истинска. А Хал бе убит заради нея.

Томас се сви, сякаш думите ми му причиниха физическа болка.

— Непрекъснато се появяват подобни неща. Помниш ли урната от пясъчник, за която се заговори миналата година? Според твърденията в нея се съхранявали костите на Яков, брата на Христос. Според експертите обаче патината по повърхността ѝ е положена наскоро. Всяка секунда се ражда по един наивник, който вярва на такива шарлатании.

— Дори не си я виждал, а вече казваш, че е фалшива — просъска той. — Напълно възможно е в Асирия да е живял и еврейски писар.

— Знам, но това изобщо не означава, че там е написана една от оригиналните библейски книги.

— Вероятно това е бил високообразован писар, който заради заслугите си е бил взет на работа в двора на асирийския цар. Наум означава „утешител“ и вероятно това не е било истинското му име. По произход той е бил от Юдея и въпреки че асирийската държава стремително е вървяла към своя залез, сигурна смърт е чакала автора на една тирада срещу Ниневия, каквато е книгата на Наум. Така че пророкът е трябвало да крие самоличността си. Гравюрата е истинска, уверявам те.

Всичко започваше да ми се изяснява.

— Значи някакъв поробен еврейски писар съчинява изобличителна реч срещу един, според него, безбожен град. Хубаво. Но ако гравюрата е намерена сред останките на изгубената Ниневия, как тогава е попаднала сред останалите книги в еврейската Библия?

Томас помисли за момент. Ясно ми беше, че не иска да разкрива картите си и да ми каже нещо, което премълчаваше досега.

— В този период вече са се използвали и папируси. Вероятно от Асирия тайно са били изнесени копия на текста.

Може и да беше прав. Възможно беше да са принудили един евреин да замине за асирийската столица, а няколко копия от книгата му да са били пренесени контрабандно обратно в Юдея.

— Просто... Виждал съм как и други се главозамайват от вълнение след някое голямо откритие, а накрая се оказва, че някой мошеник просто го е подправил. Всички големи музеи са били мамени по този начин.

— Но не и Самюъл. Той провери всичко много внимателно. По време на грабежите дочухме, че се подготвя нова кражба. Тогава той реши да я донесе тук.

Изругах под нос. Самюъл се е бил вманиачил да защитава историята на една чужда държава. Томас видя изражението на лицето ми и реши, че осъждам постъпката на брат си.

— Нямаше как да го разубедим, разбираш ли. Опитяхме. Смешно е, защото грабежите всъщност ни дадоха възможността да я измъкнем, без никой да забележи. Без Самюъл нямаше да успеем да я прекараме през границата.

— А защо не я оставихте в Йордания до края на войната?

— Защото там и стените имат уши. През есента на 2002 година, точно преди инвазията, американските колекционери лобираха пред правителството да облекчи законите за експортиране на иракски антики. Заявиха, че политиката на Ирак да забранява изнасянето на старинни предмети е „твърде ограничаваща“.

— Не знаех това.

— Археолозите се противопоставиха на идеята, за да предпазят хилядите исторически обекти от повреда. Такъв фарс! Тръгнаха слухове за грандиозни кражби, в които били използвани дори уреди за инфрачервено изобразяване на скрити предмети и мощни радари. Преди войната да приключи, всичко просто ще бъде опоскано.

Страданието беше изписано на лицето му. Чувствата му изглеждаха искрени.

— Брат ми подозираше ли конкретни хора?

— Да, един американски дилър и съдружниците му.

Мислено зачеркнах имената на най-известните американски търговци на месопотамски антики. Те не бяха много и аз познавах

практически всички.

— Даде ли ти някакви подробности за тях? Ти имаш ли представа за кого става дума?

— Не, а мисля, че и той не знаеше нищо повече. Може би просто не е искал да обвинява някого без ясни доказателства. Спомена обаче за някакъв офис на Тридесет и четвърта западна улица, на една-две пресечки от река Хъдсън. Каза, че няколко предмета, за които предполагал, че са били откраднати, са били изпратени там от багдадските агенти.

— Това звучи обещаващо. Какъв е адресът?

Томас въздъхна:

— Съжалявам. Спомням си само това от думите му, въпреки че беше успял да открие кои са двама от съдружниците на дилъра — един мъж и една жена. Нали каза, че името на дамата, която те е заплашила, било Ериния?

— Да — отвърнах. Ериния, злият старогръцки дух на отмъщението, войната и болката. Колко ѝ отиваше това име!

— Точно тя е. — Томас щракна с пръсти. — Цялото ѝ име е Ериния Хейнс. Преди е работила за Министерството на отбраната, в отдела за проучвания. Те разработват свръхмодерни оръжия и правят научни изследвания, свързани с държавната сигурност. Преди това пък е била консултант по сигурността в Босна.

— А мъжът?

— Казва се Джордж Шимски. Твърди се, че бил гениален химик. Претърпял е някаква злополука, която оставила на лицето му ужасни белези.

Пресуших еспресото.

— Тези двамата бяха ужасяващи. Вероятно имат връзка с един уебсайт на име „Алхимически архиви“. Чувал ли си за него?

— За група от хора — не. Ти вече спомена за алхимията. Терминът произхожда от арабската дума алкимия. Дарът на науката химия от арабските народи за Запада. Предполага се, че алхимията се е зародила в Египет, но може да се спори също толкова убедително, че най-ранните източници са всъщност от Месопотамия.

— Но какво общо може да има алхимията с книгата на Наум? — Отново вмъкнах този въпрос, вече решен този път да получа отговор. Той вдигна рамене.

— В библейските писания може да се намерят много скрити смисли. Може би Самюъл щеше да е в състояние да ти отговори. Дори и да е било така обаче, той отнесе отговора в гроба.

Забележката му увисна за миг между нас. След това той смени темата.

— Разбрах, че си роден в Турция. Самюъл каза, че си бил само тригодишен, когато родителите ти са загинали в срутена мина.

Внезапният обрат на разговора затвърди убеждението ми, че Томас знае повече за значението на алхимията, отколкото искаше да покаже. Той обаче настоя.

— Никога ли не си се опитвал да издириш роднините си?

— Те са дали да се разбере, че не ме искат. Защо да ги търся?

Шията му леко се изчерви и аз разбрах, че е усетил как престъпва границите на учтивостта, при това с човек, когото почти не познава.

— Имал си късмет обаче — Самюъл те е намерил. Той не се е женил. Това ми се струва любопитно.

— Всъщност преди много време е бил женен. Съпругата му починала още преди той да разбере за съществуването ми. Затова решил да ме вземе под крилото си. Смъртта на жена му оставила празнина в живота му и вестта за съществуването ми дошла точно навреме.

Беше толкова влажно, че буквално виждах как от паважа на улицата се вдига пара. Поръчах си чаша лед и бутилка свежа артезианска вода „Локен“. Предложих и на Томас, но той отказа. Жегата сякаш изобщо не го тревожеше, макар че аз се чувствах зле само като погледнех през прозореца към изнемогващите от зноя хора. Опитвах се да смеля това, което ми беше разказал. Самюъл открил оригинална книга от Библията. Ако това беше вярно, находката щеше да се превърне в сензация. В разказа обаче имаше очевидни празнини и това ме тревожеше.

— Както и да е, нека се върнем към твоя разказ. Самюъл имаше връзки с повечето големи музеи по света и възможностите да скрие гравюрата са били многобройни. Защо тогава му е било нужно да я носи тук? Мисля, че не ми казваш всичко.

Томас си пое дъх и видях как в очите му проблесна тревога.

— Значи има и още нещо, така ли?

Той се размърда притеснено върху стола си.

— Нямам право да казвам повече.

— Нямах ми доверие?

Той направи опит да отбегне погледа ми.

— Видя какво се случи. Докато опасността не премине, за теб ще бъде по-безопасно да не знаеш. Вероятно затова и самият Самюъл не ти е казал нищо.

Търпението ми най-накрая се изчерпа докрай.

— Ако искаш да намериш предмета, ще имаш нужда от мен. Кажи ми всичко или се махам.

Мълчанието се проточи няколко минути. Той се чудеше какво да отвърне.

— Според Самюъл на гравюрата имало кодирано послание.

— Значи Наум е използвал някакъв шифър?

— Не точно шифър. Става въпрос за начина, по който е написал книгата. В текста са оставени знаци, които можели да бъдат разчетени само от доверениците му.

Неверието явно се беше изписало върху лицето ми.

— Възможно е! Нали си чувал за медния свитък, открит сред ръкописите в долината Хирбет Кумран край Мъртво море? На него са записани различни места от израелските земи. Скривалища за злато и сребро.

— Но това е написано векове след Наум! И не е имало никакви тайни послания. Местата са били подробно описани, просто съвременните интерпретатори не могат да разберат указанията. Не смяташ ли, че ако в пророчеството на Наум наистина има скрито послание, някой щеше да го открие през хилядолетията, които са минали оттогава?

— Не. — Томас снижи глас и аз усетих, че най-накрая стигаме до същината.

— Защо не?

— Защото думите върху гравюрата се различават дори от най-ранните варианти на еврейската Библия, които познаваме.

Томас почти шепнеше, втренчил в мен черните си очи.

— Трябва да признаеш, че бях откровен с теб, Джон Медисън. Сега е твой ред. Ако си попаднал на някаква следа, искам да знам.

— Засега нямам нищо конкретно. Нямах възможност да проуча каквото и да било.

— Очаквам да ме държиш в течение. Става въпрос за вещ, която принадлежи на страната ми.

— Тя ще бъде върната на Ирак по каналния ред.

Томас все повече се затрудняваше да обуздава яда си.

— Опитът ми с ценни антики показва, че вещите могат да бъдат отклонени от пътя си дори по това, което наричаш канален ред. Оригинална книга от Библията? Трудно ще им бъде да я оставят да им се изплъзне просто така, особено, при положение че няма доказателства откъде е взета. Самюъл ми вярваше. Повярвай ми и ти.

Да не би да намекуваше, че сам се каня да я продам? При това в същото изречение, в което споменаваше и мъртвия ми брат? Какъв кретен. Определено не бях склонен да му я дам просто така.

— Прибързваме — отвърнах ледено. — Нека първо видим дали ще мога да я открия.

Разговорът приключи в патово положение. Ясно беше, че нито аз, нито той ще кажем нещо повече по въпроса. Той погледна часовника си и каза, че трябва да върви. Засуети се, докато вдигаше раницата си. Записа телефонния си номер на визитната си картичка и стана.

— Може да ми се обаждаш на този номер. Вече платих сметката. Как мога да се свържа с теб?

Дадох му имейла и телефонния си номер. Изчаках минутка, след като излезе, и го последвах. Свърнах по Второ авеню и видях как се навежда към някаква кола. Облегна ръка на отворения прозорец откъм шофьора и се заговори с човека вътре. После заобиколи откъм пътническото място и се качи. Тръгнах си с ясното съзнание, че ми е казал само частица от историята. Бях решен обаче да се добера до цялата истина.

[1] Предмети, създадени в началото на новата ера в Месопотамия и открити през 1936 г. близо до Багдад. Смята се, че с тяхна помощ древните са произвеждали слаб електрически ток, вероятно за да позлатяват сребърни предмети. — Бел.прев. ↑

[2] Сенахериб (около 705–681 г. пр.н.е.) — син на цар Саргон II, който царувал 37 години. — Бел.прев. ↑

[3] Сър Остин Хенри Лейард (1817–1894) — британски пътешественик, археолог и историк на изкуството. — Бел.прев. ↑

[4] Расам Хормузд Расам (1826–1910) — асирийски археолог, пътешественик и британски дипломат. — Бел.прев. ↑

[5] Съдържанието на еврейската Библия (Танах) като цяло отговаря на това на Стария завет. Написана е основно на древноеврейски език с пасажии на древно арамейски. Състои се от три части — Тора (Закон, Учение), Невиим (Пророци) и Кетувим (Писания). — Бел.прев. ↑

[6] Кумранските ръкописи са открити през 1947 г. в Кумранските пещери край Мъртво море. Написани са на древноеврейски и древноарамейски език и съдържат библейски и апокрифни текстове. Датирани са около периода между 250–68 г. пр.н.е. — Бел.прев. ↑

ДЕВЕТА ГЛАВА

Смятах да се прибера у дома и да пробвам да реша загатката, но ми хрумна по-добра идея, затова се върнах към къщата на Хал на Двадесета западна улица. Тя беше сравнително спокойна. Хората се прибираха от ресторантите и се шляеха по тротоарите. Във вечерта нямаше нищо особено. И въпреки това отново ме обзе чувството, че зад гърба ми се спотайва заплаха.

Облегнах се на желязната ограда на училището срещу къщата на Хал и се огледах. На запад се възправяше епископалната църква „Свети Петър“, изградена от красив сивкав пясъчник, с яркочервени врати и прекрасна часовникова кула. Високата ѝ черна желязна порта беше отворена. Често я оставяха така, когато вътре имаше концерт или изложба. До църквата се издигаше тухлената фасада на Атлантическия театър.

Тъй като не видях нищо необичайно, пресякох улицата към къщата на Хал. Тя беше типична четириетажна сграда, дори по-обикновена от повечето такива — с проста мръсно розова циментова мазилка и черни корнизи. Първият етаж бе на нивото на улицата, а не половин ниво по-нагоре, както се строяха по-претенциозните домове от кафяв пясъчник. На входната врата бе опъната полицейска лента под формата на буквата Х. Озърнах се, за да се уверя, че никой не гледа насам, и набрах кода на заключващото устройство. Някога Питър бе инсталирал много по-сложна система за сигурност, но Хал се беше отказал от нея, както и от много други неща, които вече не можеше да си позволи. Вратата се отвори, аз се промуших под лентите и я затворих зад гърба си.

Бях решил да дойда тук, тъй като сред книжата на Хал просто трябваше да има нещо, което да ме насочи към скривалището на гравюрата. Съществуваше даже слабата вероятност тя да беше на място, което и аз познавах.

В сградата цареше сумрак, но аз я познавах така добре, както заекът познава тунелите в дупката си. Обиколих приземния етаж и усетих в стаите дъха на алкохол и трева, останал от вчерашния купон.

Проверих дали прозорците и вратите са затворени и заключени. С радост забелязах, че полицията си беше свършила добре работата. На втория етаж нещата също изглеждаха наред. Когато минавах край спалнята на Питър, в носа ме удари миризма на застояло от отдавна разсипаната храна, прахта и нощните напикавания. Хал не беше поддържал добре дома си. Вероятно не си беше направил дори труда да смени чаршафите на леглото, след като баща му бе отишъл в старчески дом.

Кабинетът на Хал се намираше в помещение без прозорци в центъра на втория етаж, затова не се притесних да запаля настолната лампа. Стаята бе обзаведена с тежко дъбово бюро холандска изработка, вероятно останало от някой от изтъкнатите прадеди на приятеля ми, и с дървен стол в същия стил. Край една от стените стърчеше етажерка от ИКЕА, в пълен контраст с антикварната мебел. Тя беше претъпкана с книги по философия, физика и теория на игрите^[1]. Порових се в тях и открих няколко тома по алхимия.

Скъпите картини бяха свалени от стените и на тяхно място личаха бледи правоъгълници. Единствената останала бе репродукция на Дюреровата гравюра „Меланхолия I“. Тя просто не струваше достатъчно пари, за да има смисъл да се продава.

Лаптопът на Хал липсваше. Разрових книжката му, търсейки някаква следа, която да ме насочи към скривалището. Както и предполагах, върху една от купчините листа намерих ксерокопие на първото писмо от „Теръс Дистрибутинг“ до брат ми. Към него бе прикрепена бележка от Уолтър Тейлър — културен аташе в Йордания и стар приятел на Самюъл.

„Самюъл, изпратих твоя пакет с дипломатическа поща, както ме помоли. Трябва да пристигне в офиса на «Теръс Дистрибутинг» през юни. Ако не те познавах така добре, щях да си помисля, че си полудял от всичкия арак^[2], който си изгълтал през годините, но е наистина възможно да си открил нещо много рядко. Какъв прекрасен венец на кариерата ти! Хайде да поговорим още за това, когато се върна вкъщи на сигурно място. Пригответи ми леден джин. И

не си и помисляй да се връщаш в Ирак, приятелю! Това място скоро ще се взриви като бомба.“

Значи Самюъл се беше доверил не само на асистентите си. Сега в Йордания беше около три сутринта. Засега се налагаше да отложи разговора с Тейлър.

В едно чекмедже открих принтиран компютърен документ.

„Новоасирийска каменна гравюра от хълма Куянджик в Ниневия. Седми век пр.н.е. Пълно описание може да получите по заявка. Рядка антикварна ценност.“

Под тази бележка бе задраскан някакъв телефонен номер. Вероятно това беше чернова на обявата, която Хал е разпространил с надеждата да продаде гравюрата. Аматорска работа. Никой почтен дилър не би докоснал и с пръст подобен предмет, без да има поне пълното му описание, насоки за цената и някаква гаранция за произхода. Ако Хал си беше въобразявал, че може да се оправи с такава продажба, трябва да е бил откачил. Какъвто и адрес да си беше измислил, Интерпол щеше да го проследи за минути. Със същия успех можеше да опъне билборд на Таймс Скуеър. След разграбването на Багдадския музей всички предмети от иракски произход се следяха много внимателно. Глупостта му беше просто епохална.

През следващия половин час прерових останалите сметки и писма на Хал. Беше затънал в заеми много по-дълбоко, отколкото предполагах, и беше спрял да плаща дори основни неща като телефона и телевизията. Съжалих го. Месеците преди смъртта му сигурно са били кошмарни.

Когато не намерих нищо на бюрото, се качих на последния етаж. Стаята за изчезване, както я наричах, заемаше по-голямата му част. В нея дядото на Хал се бе упражнявал по фехтовка. „Учителят му по фехтовка е бил ранен зле ето тук.“ Това беше повече легенда, отколкото истина. Помня с каква наслада Хал ми разказваше тази история, когато бяхме деца. Аз внимателно се вирах в пода, за да открия следи от стари петна кръв във фугите на светлия паркет, и си

представях как майсторът пада, рапирата му изтраква на пода, а на ризата му разцъфва алено петно — точно както във филма „Зоро“.

Дървените щори на двата фронтални прозореца бяха спуснати, затова можах спокойно да запаля един аплик. Той хвърли мека маслена светлина, която се отрази в огледалата. Стаята беше съвсем гола. Никога не бях виждал вътре мебели, с изключение на шкафовете, опасващи задната стена, където Питър някога пазеше по-голямата част от колекцията си. На предната стена, край прозореца, от изработената по поръчка закачалка висяха фехтовални маски и оръжия — леки рапири, шпаги и по-смъртоносните саби. Веднъж ни хванаха с Хал да си играем с тях и ни наказаха да не влизаме в стаята с месеци.

Сега рафтовете на шкафовете пустееха и тънеха в мръсотия. Потърсих ключалката, скрита в една къдрица от декоративната дърворезба на първия шкаф, и чух как тя щракна. Етажерката се плъзна зад съседката си и разкри просторен килер. Обхвана ме нетърпение — почти бях сигурен, че Хал е скрил гравюрата тук, където баща му пазеше най-ценните си експонати. На дъното на килера имаше два големи отворени кашона. Бяха празни. Изругах на глас.

В килера имаше още само един предмет — малка бронзова урна, оставена на една полица на около метър под тавана. Свалих я и отворих капака. Вътре имаше някакви жълтеникави камъчета. Извадих едничко. Скъпоценни камъни! Но защо Хал ги е пазил тук? Бяха доста малки и не бяха шлифовани, тъй че едва ли струваха много.

Бях толкова разстроен от неуспеха да намеря гравюрата, че отслабих бдителността си, когато излизах от къщата. Това се оказа достатъчно. Когато преминавах покрай глухото пространство между една къща и църковния двор, от сенките се отдели човешка фигура и обви дебелата си ръка около врата ми. Сграбчи самото ми и ме придърпа със сила към гърдите си толкова здраво, че почувствах как диафрагмата ми се вдига и спуска.

Отдръпнах се рязко и усетих, че хватката му леко се охлаби. Замахнах и го ударих с всички сили. Когато се изтръгнах от мощните обятия, самото се изхлузи от раменете ми. Бях свободен.

Имах само частица от секундата, за да направя нещо, затова реших да не бягам по улицата, където можеше да чака въоръжената Ериния. Вместо това се юрнах през църковните порти и отворих със

замах предната врата с надеждата, че в светата сграда има някой, който да ми помогне. Църквата обаче беше пуста и тиха.

Стрелнах се по потъмнялото дървено стълбище, което водеше към балконите на втория етаж. В единия ъгъл на площадката мярнах малка врата, която приличаше на вход към монашеска килия. Хвърлих се върху нея, усетих, че поддава, и отново я атакувах с тялото си. Вратичката зейна.

Затворих я зад гърба си колкото можах по-тихо и открих, че се намирам във вътрешността на кула от жълти тухли, която беше толкова тясна, че не можех дори да разперя ръце. Потърсих телефона си, за да се обадя в полицията, и осъзнах, че е останал в джоба на самото. Оставаше ми само една възможност — да се крия.

В средата на кулата се виеше черна желязна стълба. Аплиците по заоблените стени отделяха слаба жълтеникава светлина. Закатерих се по стъпалата, предшестван от сянката си. Не виждах нищо на повече от три метра пред себе си, затова не можех да разбера колко е висока кулата. Въздухът беше топъл и плътен. Зави ми се свят от въртеливото изкачване. На върха на стълбата намерих дъсчена врата, боядисана в барутеносиво, която водеше към просторна стая, голяма около седем квадрата. Над главата ми се възвисяваше оронен гипсов таван. На места гипсът беше паднал и отдолу се виждаха дървени летви.

Отляво се носеше монотонен пулсиращ звук. Оказа се, че идва от грамадно метално махало, което се люлееше в дървената си рамка. Над него се въртяха множество зъбчати колела и бутала. Механизмът на църковния часовник. Махалото се движеше с бавните движения на косата на смъртта.

Припомних си разказа на По^[3]. Представих си как стените и подът се събират и ме смачкват.

На едната стена висеше прашасала военна униформа и бойно знаме от Втората световна война. Призраците на мъртви войници шушукаха в тишината.

Заслушах се за шум от преследване, но долових само монотонния звук на часовника, който приличаше на пулса на великан. Няколко хлабави стъпала водеха към една капандура на тавана. Покатерих се по тях и отворих дървения капак. Нещо отвън падна и аз се свих назад, сякаш щеше да се стовари върху главата ми. На пода меко тупна една мъртва лястовичка.

Капандурата водеше към някакво тъмно и празно помещение, в което витаеше киселата миризма на птичи курешки и мухъл. Чух шум от криле. Гълъби? Прилепи? Заопипвах трескаво около дървената рамка на капандурата, за да видя дали подът е достатъчно здрав, за да ме издържи. Когато отдръпнах ръката си, видях, че е покрита с прах и пухкавите крилца на мъртви молци.

Дали можех да се скрия тук?

По металната стълба отдолу закънтяха стъпки, които бързо напредваха към мен. Прекъсваше ги тиктакането на гигантското махало, което сякаш отмерваше последните секунди от живота ми. Вратата заскърца и се заотваря.

Кракът на мъжа прекрачи прага, последван от цялото му тяло. Великанът едва се провря през вратичката. Влезе в стаята и спря.

Когато ме забеляза, по тялото му сякаш пробяга вълна от задоволство. От устата му изригнаха измъчени звуци, сякаш гласните му струни бяха изгнили. Закрачи към мен бавно и решително като каменна статуя. Инстинктивно разбрах, че това е обгореният химик. Приличаше на примитивно създание, приело човешки облик. Сякаш някакъв бог бе стъкмил гигантска каменна статуя и ѝ бе вдъхнал живот. Древните гърци връзвали статуите с вериги, за да не избягат, защото вярвали, че са живи. Сега осъзнах, че са го правили от страх, а не за да спрат евентуалното им бягство.

Лицето му беше широко и ненормално плоско, а главата — напълно обръсната. Кожата му сивееше като сух пластилин. Мъжът се цъклезе към мен с единственото си око. Почувствах отвращение. За миг ми се стори, че циклопът от детското ми въображение е дошъл да си разчистим сметките.

Той извърна глава и аз видях, че всъщност очите му са две, но лявото е зле увредено и скрито под огромен белег. Над празната очна кухня се беше насложила груба кожа.

Имах няколко предимства. Първо, мъжът беше як, но се движеше бавно. Можех да реагирам много по-бързо от него, а освен това се намирах по-нависоко. Идеална позиция, ако човек има желание за победа.

Гигантът се затрудни със стъпалата, чиято крехка дървесина се огъваше под страшната му тежест. Видях, че едва пази равновесие. Напрегнах се, за да преценя идеалното разстояние за атака. Когато се

приблужи до мен, сграбчих перилата, повдигнах тялото си и го изритах в гърдите. Той се олюля и се срути по стълбите.

За малко щях да успея да се измъкна, но когато опитах да се набера на рамката и да се изтласкам към таванчето, прояденото от червеи дърво се разпука и остана в ръцете ми. Паднах няколко стъпала по-надолу — достатъчно близо до мъжа, за да може да ме сграбчи. Той хвана глезените ми и ме издърпа. Този път не успях да се изтръгна от хватката му.

Извлече ме от стаята и ме помъкна по извитата стълба. Стигнахме долния етаж на църквата и излязохме през вратата. Пред тротоара изрева моторът на един „Рейндж Роувър“.

Страничната врата се отвори. Здравенякът ме хвърли по лице на пода на колата, задните седалки, в която бяха махнати. Различих силуета на още един мъж. Когато се опитах да вдигна глава, някакъв тежък ботуш размаза лицето ми в пода. Резците ми пробиха меката плът на долната ми устна и в устата ми рухна кръв. Изплюх шепа прах и машинно масло. Изведнъж в джоба на панталоните ми зашари някаква ръка.

— Вдигни глава — каза човекът. — Къде са ти ключовете?

Нямах намерение да му помагам.

— Сигурно са паднали в кулата.

Хитрината ми не мина. Той отвори прозореца и каза нещо на другия, който стоеше отвън; нарече го Шим. Значи това беше Джордж Шимски, за когото ми каза Томас Закар. След минута той хвърли сакото ми на предната седалка. Извадиха ключовете от джоба и колата потегли, оставяйки Шим на улицата.

Ако ме водеха в апартамента ми, можех да им кажа, че няма начин да минат през портиера. Обаче сдържах езика си. Нека сами влязат в капана.

Звънна телефон. Чух как шофьорът вдигна.

— Да? — Гласът беше женски. — При нас е и вече пътуваме. Само момент. — Чух, че търси нещо. — Окей, в мен е. Да, почти стигнахме. — Минута тишина, докато тя слушаше. — Не и този път — отговори и затвори телефона.

Гласът беше на Ериния.

След по-малко от десет минути спряхме. Лампичките се включиха.

— Седни — заповяда мъжът. Вратата на шофьора се отвори и след това се хлопна. Чук, чук, чук — звукът от високи токчета по асфалта, които заобиколиха предната броня и спряха пред моята врата. Когато тя се отвори, пред мен се изправи Ериния. Платиненорусата ѝ коса блестеше на светлината на уличните лампи. Тя ме разглеждаше.

— На лицето ти има кръв. Не мога да те прибера такъв. — Бръкна в чантичката си, извади кърпичка и се приведе към мен. За секунда ми се прииска да я сграбча, но вероятността да не успея беше твърде голяма. Усетих леката, екзотична миризма на парфюма ѝ, когато тя се наведе над мен.

— Добре — каза. — Сега ще ме прегърнеш с една ръка и ще ме придружиш до асансьора. С теб се връщаме от клуб. Подпийнали сме. Когато видиш твоя портиер, ще му се усмихнеш. Не си прави труда да бягаш. Не си достатъчно корав, за да ни се опреш.

— Сериозно ли? Миналия път май успях.

Това никак не я развесели. Хвърли ми сакото, нареди ми да го облека, извади пистолета си и го опря в тялото ми, но така, че никой да не може да го види. Влязохме във фойето, а вторият мъж потегли нанякъде с колата.

Погледнах към бюрото. От Амир нямаше и следа. В спокойните нощи той понякога се измъкваше за едно кафе. Този път беше избрал възможно най-неподходящия момент за разходката си.

Ериния рязко се отдръпна в мига, в който се качихме в асансьора. Облегна се на стената и насочи пистолета си към мен. Опитах се да си придам смело изражение, но сърцето ми пърхаше като ранена птичка. Утешавах се с мисълта, че всичко това се случва, защото тя иска нещо от мен. Трябваше само да ѝ съдействам.

Излязохме от асансьора. Коридорът беше празен. Когато минахме край вратата на Нина, чух тътена на Джей Зи от колоните на уредбата ѝ. Гостите на купона говореха високо. Ако изкрещях, никой нямаше да ме чуе. Сякаш целият блок се бе наговорил да ме победи.

Тя ми подаде ключовете, за да отворя, и ме изблъска право към спалнята ми. С периферното си зрение забелязах, че вратата на балкона още е отворена. За миг ми се привидя безумната идея как се мятам към него, отбягвам неизбежните куршуми, прескачам перилата и падам на долната тераса. Във филмите го правеха и някак винаги успяваха да оцелеят.

Ериния извади нещо от чантичката си и тръгна към мен. В ръката си държеше шишенце със спрей. Помня, че исках да кажа нещо и отворих уста, но тогава капчиците пръснаха в лицето ми. Нещо стегна гърдите ми и светът изчезна.

[1] Дял от приложната математика, изследващ стратегическите математически модели. Понякога се използва при избора на стратегия в конфликтни ситуации, при които има две враждуващи страни с противоположни цели. Според теорията резултатът от всяко действие на едната страна зависи пряко от действията на другата. Теорията на игрите се прилага в икономиката, военното дело и политиката. — Бел.прев. ↑

[2] Източно алкохолно питие — Бел.прев. ↑

[3] Става дума за „Кладенецът и махалото“. — Бел.прев. ↑

ДЕСЕТА ГЛАВА

— Раздвижете краката си — заповяда лекарката.

Опитах, но не успях.

— Парализиран сте. От това се боях.

Това не беше гласът на мрачния хирург, който ме беше зашил в болницата, а на лекарка ангел. Сребърните ѝ коси блестяха на светлината. Леденосините ѝ очи, обрамчени с руси мигли, бяха ясни и красиви.

Лицето на ангела се превърна в това на Ериния. Обля ме вълна от ужас.

Лежах на леглото си, гол от кръста нагоре. Китките ми бяха приковани с белезници към стоманената рамка на кревата. Опитах да се повдигна, да се претърколя, да мръдна крака или поне пръст. Изпуснах се, без да мога да се удържа. От таза надолу тялото ми беше като мъртво.

Опитах се да кажа нещо, но от устата ми излезе звук, подобен на лай на умиращ тюлен. Прочистих гърлото си няколко пъти, преди да успея да прошепна:

— Какво си ми сторила?

— Трябва да поговорим.

— Кучка мръсна.

— Не говори така пред мен!

— Казвай какво си ми направила!

— Обезвредих те. Сега си като двигател, от който са издърпали няколко свещи.

— Това ли използва и срещу Хал?

Тя се намръщи.

— Не сме тук, за да си бърбим за Хал. Все още можеш да движиш ръцете си. Кажи ми къде е скрита гравюрата или ще ти дръпна още няколко щепсела.

Нарочно заговорих още по-тихо, за да я накарам да се приближи. Ако дойдеше достатъчно близо, можех да се опитам да я ударя с глава в лицето и да я зашеметя. Тя обаче не лапна въдицата.

— Говори по-високо. Не те чувам.

— Казах, че не знам. Брат ми Самюъл я е донесъл. Хал я откраднал от един склад и я скрил някъде. Но ти го уби и сама се прецака.

— Днес си се срещнал с човек на име Томас Закар. Мисля, че сте се наговорили да намерите гравюрата. Няма смисъл да ме лъжеш. — Тя внимателно се взря в мен, но отдалече, така че не можех да я достигна. — Разбираш ли какво ти казвам?

— Искам да знам какво си ми инжектирала — изхъхрих.

— Много си кекав, Джон. Изобщо не знаеш какво е страх. — Седеше на един стол до мен, наведена така, че да я виждам добре. Беше си свалила жилетката. На трицепса ѝ видях зеленикава татуировка — кръг с кръст отдолу като символа за женския пол. Същият символ, който стоеше под снимката на Венера в алхимическия сайт.

Наблюдавах как вдигна блузата си чак до гърдите. Целият ѝ корем бе осеян с мрежа от яркочервени шевове и белези. Не се виждаше и сантиметър читава плът. Тя отново спусна блузата си.

— Знам доста за болката. Ако искаш, мога да те науча какво представлява.

— Какво ти се е случило?

— Бих се в Босна. А сега започвай да ми помагаш. Не ти остава много време.

— Каузата ти е изгубена. Казах ти, че нямам представа къде е. — Очевидно бях преценил зле възрастта ѝ на купона. Ако беше участвала във войната в Босна, трябваше да е много по-възрастна, отколкото си бях помислил.

Като че ли във вцепенените ми крайници започваше да се връща някакво чувство. Стори ми се, че усещам мекотата на чаршафите. По краката ми пробяга остра болка.

— Почваш да ме дразниш — въздъхна Ериния. Взе от чантата си една спринцовка, пълна с млечнобяла течност. — На това му викат „китайска котка“. Хероин, подсилен до идеална чистота. Ако ти го инжектирам, си мъртъв. — Усетих как иглата проби кожата ми. Трябваше да ѝ дам нещо.

— Добре, ще ти кажа. Само извади тази игла.

Тя я натисна по-дълбоко в плътта ми.

— Говори тогава.

— Хал ми остави указания къде да я намеря.

Ериния се поколеба.

— Слушай, не искам да умра от свръхдоза. Повярвай ми.

Усетих как жилото на иглата се заби още по-дълбоко.

— Това не е достатъчно.

В краката ми се процеждаше искрица живот. От петите ми тръгна студен пламък, който пропълзя по прасците. Въобразявах ли си, или медикаментът губеше въздействието си? Какво значение имаше това обаче, ако тя натиснеше буталото на спринцовката? Стомахът ми се сви от страх. И тогава се сетих за ксерокопието от играта на Хал.

— Ти не познаваше Хал. Ако можеше да избира между това да ходи с Бионсе и да играе на интелектуални игри, щеше да избере второто. Остави ми карта на скривалището под формата на кръстословица. Засега не съм успял да я разшифровам, но ще успея.

— Къде е? — Очите ѝ блеснаха.

— Виж в задния ми джоб.

Тя извади иглата и бръкна в джоба ми. Почувствах облекчение, когато издърпа листа — не бях сигурен, че е още там. Ериния се втренчи в него така, сякаш беше най-малкото карта на мините на цар Соломон.

— Ще задържим това. Може би все пак не си ни нужен.

Дали това означаваше, че бях свободен, или ме чакаше смъртоносна доза хероин?

— Напротив, нужен съм ви — казах. — Само човек, който го познава добре, може да реши загадката.

— Искаш да кажеш, че това е някакъв шифър?

— Нещо такова. Шифър от думи. Вероятно поредица от анаграми.

— Покажи ми.

Опитах се да вдигна глава, но още бях твърде слаб, за да я задържа изправена.

— Сега не съм в състояние, но никога няма да я намерите без моята помощ. Ще се сбoguват със съкровището.

— Имаме и други варианти...

Когато се опитах да я погледна, тя непрекъснато излизаше от фокус. Пред входната врата се чуха гласове, последвани от силно

чукане.

— Джон... Вътре ли си, Джон? — Бурен кикот. Беше Нина, измъкнала се от шумния си купон като язовец от своето леговище. Чу се мъжки глас:

— Няма го. Хайде да влезем и да го вземем, коте!

И пак Нина:

— Каза, че ще дойде на купона. Ами ако се върне ей сега? —
Още кискане. — Може би не бива да влизаме.

Трябва да влезеш, Нина. Не си тръгвай, молах се аз.

Ериния скочи стреснато на крака, пристъпи към вратата на спалнята и се вслуша. Отново се обади мъжът:

— Дай ми ключа. Аз ще вляза да го взема.

Отвори вратата. Господи, помогни ми, просто я отвори!

— Не, по-добре аз. Може да е там, а пък не те познава.

Чу се стържене. Вратата се отваряше. Шепот.

Очите на Ериния почти изскочиха от орбитите. Тя ми даде знак да мълча. Натика кръстословицата в чантата си, разбърка косата си и разкопча няколко копчета на ризата си. Пак се чу Нина:

— Ще си изкарам акъла, ако спи там вътре.

— Къде го държи?

— В трапезарията.

Краката им зашумоляха по мокета. Ериния излезе в хола.

— Здравейте! — каза тя. — Идвате в доста кофти момент.

Нина хлъцна. Опитах се да изкрещя, но медикаментът още стискаше гласните ми струни.

— Олеле! — чух гласа на Нина. — Много съжалявам! Мислех, че няма никого. Аз съм съседката на Джон.

Събрах всичките си сили и ги насочих към гласа си.

— Нина, не я слушай! Лъже те!

— Той е пьян — бързо се обади Ериния.

— Не съм. Нина, ела тук! В спалнята! Трябва да те видя.

— Ей! — Мъжкият глас. — Какво става, по дяволите? Входната врата се затръшна. Нина и мъжът влязоха в спалнята. Само за секунди Нина премина от изражение на пълен шок до експлозия от пьянски смях. Гаджето й се хилеше саркастично и дразнещо. Тя вдигна ръце към устата си, за да сподави кикота.

— Леле, Джон. Просто исках да взема малко винце назаем. Нашето свърши. Извинявам ти се от дън душа.

— Къде е Ериния? Жената?

Усмивката изчезна от лицето на мъжа.

— Тръгна си. Няма я.

Нина едва удържаше нов изблик от кикот.

— И през ум не би ми минало — тя ме посочи, — че си падаш по... по тия... работи.

— Дори няма да се опитвам да ти обяснявам. Вземете си цяла каса вино, само първо срежете тези белезници. В чекмеджето на бюрото на Самюъл има военен нож.

Тя намери ножа и се върна. Наложил се партньорът ѝ да реже, защото пластмасовите сглобки на белезниците се оказаха много здрави. Когато най-сетне свърши, се опитах да прехвърля краката си през ръба на леглото, но успях само да припляскам като умираща риба. Прилоша ми безумно и ми се пригади. Нина най-после разбра, че нещата никак не са наред, и попита дали да се обади на полицията.

— Не, няма смисъл. Би ли ми направила малко кафе? Тройно.

Гаджето ѝ предпазливо отбеляза, че се надява да съм добре, след което си би камшика обратно към купона. Започнах да се упражнявам в сядане и успях точно когато Нина се върна с кафето. Каза, че иска да остане и да се погрижи за мен, но аз настоях да се върне при гостите си.

Изгълтах кафето и започнах да разтривам краката си. Накрая ги върнах към живот до такава степен, че успях да изкуцукам до хола. Залостих входната врата и видях ключовете си на масичката — там, където ги бях захвърлил. Изкуцуках до банята и стоях под душа половин час.

Отвън се чу воят и грохотът на боклукчийските камиони, които изпразваха металните контейнери. Воят на сирените им заглъхна в далечината. Беше четири часа сутринта. Затворих очи. В каква странна дупка се бях хвърлил. Дупка, която май нямаше дъно.

ЕДИНАДЕСЕТА ГЛАВА

Понеделник, 4 август 2003 г., 8:05 сутринта

Събудих се от странен кошмар. В съня си лежах по лице на един тротоар, чийто бетон приличаше на разтопена от следобедното слънце стомана. Ериния приближаваше. Всеки път, когато се опитвах да се избутам напред, за да ѝ избягам, бетонът пареше дланта ми така, сякаш я слагах на горещ котлон.

Потреперих, разбудих се напълно и станах от дивана. Сега вече краката ми се подчиняваха. Още един брутално горещ душ ми помогна да се отърся от замаяността, която размекваше мозъка ми. Подстригах брадата си, за да добия отново търговски вид, и сложих балсам на сцепената си устна, която пулсираше от болка. Смъкнах чаршафите от леглото и ги натъпках в пещта за смет в коридора. Почудих се дали да не почукам на вратата на Нина, за да ѝ благодаря, че ме спаси, но в апартамента ѝ беше тихо и реших, че още си отспива.

Когато се обадох на Джоузеф Резник — криминалният адвокат, който Анди ми препоръча, секретарката му ми каза, че е в съда и няма да мога да го намеря до късния следобед.

— Мога ли да си запиша час за следобеда? Спешно е.

— Не, дори да ви заплашват с разстрел. Но ще му кажа, че сте се обаждали.

Моментът беше идеален да звънна на Уолтър Тейлър в Йордания. Там сега беше следобед. Когато се свързах с кабинета му обаче, секретарката ми обясни, че е излязъл в двуседмичен отпуск. Каза, че ще му предаде за обаждането ми, но не обеща нищо. Трябваше да се задоволя с това.

Пуснах си музика, взех ново копие от кръстословицата на Хал и седнах край кухненския плот с чаша кафе, за да се опитам да я реша на свежа глава. Първото парче беше версията на Ар Кели на „Ако можех да върна стрелките на времето“. Страхотна песен и великолепен певец. Веднъж прелетях през половината страна, за да го чуя на живо. Музиката обаче ми пречеше да се съсредоточа. Спрях я и се концентрирах върху гатанката.

Разположението на думите беше погрешно. Две групи бяха напълно отделени една от друга. В този тип игри двете страни на пъзела винаги се свързваха поне от една дума. Ако сложех „и“ между „л“ и „н“ на шестия ред отдолу нагоре, връзката щеше да се получи — „лин“. Но думата, до която трябваше да достигна, трябваше да пасне в тринайсетте квадратчета, така че това не вършеше работа. Ако разглеждах пъзела само на теория обаче, щях да пропусна възможността да съставя нови думи от буквата „т“ на осмия ред отляво.

В главата ми припламна искра. Опитах се да я уловя, но тя се изплъзваше като полузабравен сън, докато накрая се изпари съвсем. Поиграх си с различни комбинации от думи още половин час, но не постигнах нищо.

Станах, протегнах се, взех си още едно кафе и влязох в кабинета на Самюъл. Вратата беше открената. Без съмнение, Ериния беше влизала, докато съм бил в безсъзнание. Искях да прочета книгата на Наум, но когато отворих вратата, погледът ми падна на томовете, които лежах нахвърляни на пода. Вгледах се и забелязах, че лавиците, където стояха дневниците на брат ми, бяха празни. Паднах на колене и започнах да ровя из книгите и документите на пода, докато не ги открих. Общо тридесет. Животоописание на скитанията, наблюденията и мислите му.

Дневниците на Самюъл бяха тюрлюгювеч от размисли, записки за различни събития и бележки, водени по време на пътешествията му, коментари и понякога дори скици. Всички бяха подвързани с тревистозелена кожа и надписани с началната и крайната дата. Започнах да ги подреждам, като слагах най-скорошните отгоре. Накрая открих последния, който обхващаше времето от януари 2001 г. до декември 2002 г.

Първата страница ме изненада. На нея беше залепена снимка на асирийски релеф от двореца на Сенахериб. Бях го виждал в Британския музей. Изобразяваше група войници, които шибаха с пръчки еврейски военнопленници. Преплетените резки зад тях представляваха гора.

Под снимката видях бележките, които си бе водил върху книгата „Изкопаната Библия“ от Израел Финкелщайн и Нийл Ашер Зилберман.

„През 722 г. пр.н.е. Саргон II опустошава Самария. Край на царската династия на израелитите. Пълно разрушаване на Самария. Израелитите са изселени към Асирия.“

Записките описваха и отмъщението на Сенахериб срещу Юдея.

„Що се отнася до Иезекия, юдееца, той не се подчини на игото ми. Обсадих 46 от здравите му градове, оградените му крепости и безбройните му селца и ги завладях с добре отъпкани глинени рампи и стенобойни машини... Отведох 200 150 души и безброен добитък и ги нарекох своя плячка.“

Дали това нямаше нещо общо с гравюрата? Може би прадедите на Наум бяха дошли от Самария и бяха преживели всичко това? Предположението, че Наум е бил отведен в Асирия като роб и принуден да работи като писар, започваше да звучи все по-правдоподобно.

Знаех, че асирийските царе са създали първата истинска империя. Бившите им подчинени царства като Юдея били превърнати в провинции с губернатори, назначени от асирийския владетел. Бунтовните държави били опожарявани и ограбвани, а гражданите — изселвани масово. Това били първите етнически чистки.

Веднъж, в опит да защити Асирия, Самюъл ми каза:

— В крайна сметка има значение само кой пише историята. Представяме си асирийците и вавилонците по начина, по който са описани в Стария завет и така историята, разказана от техните врагове, ги показва в лоша светлина. Чак в края на 19-ти век, когато започват да се правят преводи на текстовете с клиновидно писмо, се появява една различна гледна точка.

Самюъл обожаваше асирийците, но все пак признаваше, че някои техни царе са били тирани. Сенахериб така опустошил Вавилон, че останали само тръстиките и храсталаците. От друга страна обаче, неговият син Есархадон посветил по-голямата част от царуването си на

възстановяването на Вавилон до предишното му величие. Ашурбанипал пък бил велик учен, който създал прочутата библиотека от глинени плочки, която беше открита в Ниневия, и помогнал на персийските племена еламити да оцелеят, като им изпращал храна. Той обаче имал и своята тъмна страна — наслаждавал се на жестоките наказания. Закачал ужасни железни халки на устните на военнопленниците, а към тях прикрепял вериги. Помня, че четох в една книга как Ашурбанипал обядвал под едно дърво, от което висял зловещ плод. Той бил обезглавил свой противник, плюл върху лицето му и го сякъл с меча си, а после обесил главата на дървото.

Продължих да прелиствам дневника на Самюъл и видях, че е установил самоличността на царете на няколко дребни държавици — Аза бил цар на Мана^[1], а Мита — на Мушки^[2]. Но защо се е интересувал от тези неизвестни владетели?

Взех медната пластина, която лежеше на бюрото му. Бяха му я надписали с една асирийска клетва, приписвана на цар Ашурбанипал.

„Тоз, който отнеме гравюрата или напише името си на нея току до моето, Ашур и Белит да го погубят в гнева си, името му да почернят и потомството му на тази земя.“

Самюъл се шегуваше, че това е първата заявка за авторско право в историята, и казваше, че съвременните издатели много биха се радвали да притежават властта на асирийските царе. Но сега ми се стори, че проклятието звучи злокобно и се зачудих дали не беше запазило през вековете част от страшната си сила. Гравюрата на Наум наистина е била „отнета“. При това два пъти, както научих. И ето — Самюъл и Хал бяха мъртви заради това.

Малката колекция от реликви, останала от брат ми, се състоеше почти изцяло от спасени от него предмети, които беше придобил от различни дилъри. Те, така или иначе, щяха да свършат в ръцете на някой частен колекционер. Кариерата му бе започнала от желанието му да възстанови културната история на народите. „Имената са важни, ми беше казал той веднъж. Те ни оформят такива, каквито сме. Когато бях момче, много се интересувах от своя адаш, пророк Самуил, който е

спасил Светия кивот. Тогава реших, че ще отдам живота си, за да спасявам реликви — вещите, които ни свързват с историята.“

Похвална цел, но тя го беше отвела твърде далеч. И кой знае какви последствия още щяха да ни докарат благородните му подбуди?

Открих Библията на брат си и потърсих книгата на пророка. Рядко бях чел Светото писание, но винаги се затруднявах с остарелия му език. Наум обаче ми се стори изненадващо леко четиво.

„КНИГА ЗА ВИДЕНИЯТА НА ПРОРОК НАУМА ЕЛКОСЕНЕЦА

Глава 2

2:1 Ето, по планините са стъпките на благовестника, който възвестява мир: празнувай, Иудейо, твоите празници, изпълняй оброците си, защото по тебе няма вече да минува нечестивият: той е съвсем унищожен.

2:2 Подига се против тебе разрушител: пази твърдините, варди пътя, укрепи чресла, събирай сили.

2:3 Защото Господ ще възстанови величието на Накова, както величието на Израиля, понеже ги опустошиха опустошители и лозовите им пръчки изтребиха.

2:4 Щитът на юнаците му е червен; войниците му са в багрени дрехи; огън пускат колесниците в деня, когато се готвят за бой, и гора от копия се вълнува.

2:5 По улиците търчат колесници, гърмят по стъгди; блясъкът от тях е като от огън; святкат като светкавица.

2:6 Той зове юнаците си, ала те се спъват в хода си; припкат към градските стени, но обсадата е вече стъкмена.

2:7 Речните порти се отварят, и дворецът се разрушава.

2:8 Решено е: царицата ще бъде оголена и в плен отведена, и рабините ѝ ще стенат като гълъби, удряйки се в гърди.

2:9 Ниневия, откак съществува, беше като водоем, пълен с вода, а те бягат. «Стойте, стойте!» Ала никой се не обръща да погледне.

2:10 Грабете сребро, грабете злато! Няма край натрупаните всякакви скъпоценни вещи.

2:11 Ограбена, опустошена и разорена е тя, — и сърце се топи, колене треперят; на всички у чреслата има силна болка, и лицата на всички потъмняха.

2:12 Де е сега леговището на лъвовете и онова пасбище за лъвчета, дето ходеха лъв, лъвица и лъвчета, и никой ги не плашеше?

2:13 Де е лъвът, който грабеше да насити своите щенета и давеше за лъвиците си и който пълнеше с плячка пещерите си и леговищата си с ограбено?

2:14 Ето, аз съм против тебе, казва Господ Саваот, и ще изгоря в дим твоите колесници, и меч ще погълне твоите лъвчета, и ще изстребя от земята твоята плячка, и вече не ще се чува гласът на твоите пратеници.

Глава 3

3:1 Горко на кървавия град! Той е пълен с измама и убийство; не престава в него грабежът.

3:2 Чува се плющене на бич и трясък от въртящи се колела, цвилене на кон и тропот от скачаща колесница.

3:3 Припка конница, бляска меч и блещят копия! Много убити и купища трупове! Труповете край нямат — препъват се о тях.

3:4 Това е за многото блудства на приятната наглед развратница, изкусна в магии, която с блудствата си продава народи и с магиите си — племена.

3:5 Ето, Аз съм против тебе! Казва Господ Саваот. Ще подигна върху твоето лице полата на дрехата ти и ще покажа на народите твоята голота, на царствата — твоите срамоти.

3:6 Ще нахвърлям върху ти мръсотии, ще те направя презряна, и на позор ще те изложя.

3:7 И всеки, щом те види, ще побегне от тебе и ще каже: «разорена е Ниневия! Кой ще я пожали? Де ще намеря утешители за тебе?».

3:8 Нима ти си по-добра от Но-Амон, който се намира между реките, обиколена с вода, чийто окоп беше морето, и морето му служеше за стена?

3:9 Етиопия и Египет с безбройно множество други му служеха за подкрепа; копти и ливийци ти идеха на помощ.

3:10 Ала и той е изселен, отиде в плен; дори и младенците му са разбити по всички градски кръстопътища; а за първенците му хвърляха жребие, и всичките му велможи са във вериги оковани.“^[3]

Останах разочарован от книгата. Тези откъси по никакъв начин не изясняваха основния въпрос — каква велика тайна е намерил Самюъл в думите на Наум?

За последен път бях проверявал имейла си преди купона на Хал — твърде отдавна. Прегледах съобщенията. След като изтрих спама и запазих писмата, които не бяха спешни, останаха само две. Първото беше от Даян.

„Джон, пиша ти за онзи проблем, който спомена. Как можа да помолиш приятел да лъже за нещо подобно? Умрял е човек! Казах истината.“

Кратко и право към темата; предполагам, че беше права.

Второто съобщение бе от Ерик Нолан. Тази седмица обявяваха на търг едно платно на Холбайн. Последния път, когато е било продавано, цената му бе надхвърлила един милион долара. Ерик искаше аз да го представявам. Комисионата сигурно щеше да бъде прекрасна. Беше пратил последния имейл тази сутрин и ми даваше време за отговор до следобед. Сега беше 13:40. Откъде щях да намеря време да проуча произхода на творбата и да ида на търга, когато заплахата висеше над главата ми като дамоклев меч? Писах на Ерик, че съжалявам, и проклех лошия си късмет.

[1] Древно царство, просъществувало между 10-ти и 7-ми в. пр.н.е. на територията на днешен Северен Иран на югоизток от езерото Урмия. — Бел.прев. ↑

[2] Анадолски народ от желязната епоха, познат само от древните асирийски текстове. — Бел.прев. ↑

[3] Стар завет, издание на Светия Синод, София, 1991 г. Номерацията на стиховете е запазена както в оригинала на романа. — Бел.прев. ↑

ДВАНАДЕСЕТА ГЛАВА

В момента най-важно беше да продължа да работя върху загадката на Хал, но все още се чувствах замаян от медикамента. Имах нужда да намеря място, където да мога да мисля и да подишам чист въздух. Щеше ми се да се махна от градския шум и грохота на колите. Да почувствам слънчевите лъчи върху лицето си.

Излязох от блока и жегата ме сграбчи в лапите си. Беше толкова горещо, че на тротоара можеше да се опържи кюфте. Въздухът тежеше върху раменете ми; към хоризонта небето добиваше светложълтеникав цвят от изпаренията на хилядите автомобили. През решетките на каналите се вдигаше воня на сира и ми напомняше, че под Манхатън, подобно на древен град, лежи още един метрополис — гигантска мрежа от тръби, изгубени тунели, древни кариери и подводни потоци, всички отдавна погребани и забравени.

Изкарах колата си от гаража на улица „Томпсън“ и започнах борбата с утринните задръствания, за да стигна до Кони Айлънд^[1]. Докато карах, размишлявах върху загадката на Хал.

Отправих се към една тиха морава с изглед към плажа и видях, че на дъсчената пътека по крайбрежието се е разположила една русалка и раздава флаери. Носеше дълга светла перука, която покриваше гърба ѝ като косата на лейди Годайва, и изкуствени черни мигли, дълги колкото кутрето ѝ. Горната част на тялото ѝ бе обвита в шифон, който показваше достатъчно от гърдите ѝ, без обаче да разкрива всичко. Тоалетът завършваше с дълга рибя опашка, обшита с пайети. От края ѝ стърчаха две зелени сатенени обувки. Парадът на русалките в Кони Айлънд обикновено се провеждаше през юни. Тази тук беше малко позакъсняла.

Открих свободна пейка и седнах. Десетки млади жени се излежаваха по плажа и играеха волейбол край водата. Бризът носеше ухание на кокосово масло и ванилия. Една от волейболистките носеше само яркочервено долнище и миниатюрно сутиенче, което почти се беше отвързало. Всеки път, когато скочеше за топката, гърдите ѝ

изскачаха. Тя обаче умело забиваше и придърпваше сутиенчето още преди краката ѝ да докоснат земята.

Лошо място за мъж, който иска да се съсредоточи, помислих си.

Отново бях насочил вниманието си към играта на Хал, когато телефонът ми изчурулика.

— Джон Медисън ли е?

— Да — отвърнах. — Кой е?

— Джоузеф Резник. По-рано сте разговаряли със секретарката ми. Казали сте ѝ, че спешно трябва да говорите с мен.

— Много благодаря, че ми се обадохте! Анди Стайн каза, че трябва да се свържа с вас.

— Аха, сега си спомням.

— Можем ли да се срещнем и да поговорим за моя проблем?

— Какво ще кажете около пет? Удобно ли ви е?

Дали щях да реша пъзела дотогава? Можех ли да си позволя да го оставя и за час? Не. Трябваше да продължа.

— Дали ще ви е възможно да се видим утре?

Човекът сигурно си помисли, че съм пълен кретен, който първо се натиска за спешна среща, а после я отлага. Дори и да беше така обаче, не се издаде.

— Е, всъщност така ще е по-удобно за мен. Пак по това време?

— Чудесно.

— Разпитаха ли ви от полицията?

— Да, не беше приятно.

— Никой ли не ви представляваше?

— Не.

— Ако ви повикат отново, не се съгласявайте. Ако ви обвинят, им дайте името си и нищо повече. В някакъв момент ще бъдат принудени да ви позволят да се обадите на адвокат. Не бива да казвате нищо, докато не сме поговорили. Никакви разпити, освен ако аз не седя до вас. — Даде ми личния си номер и ме инструктира да му звънна веднага, ако от полицията ме потърсят отново.

— Много ви благодаря. Между другото, Анди каза, че можете да направите проверка по моя случай.

— Да, имам подходящи връзки. Имаме два проблема — катастрофата ви и смъртта на Хал Вандерлин. Във втория случай нещата още не са ясни — те нямат кой знае какво, но засега е и много

рано да се каже. Що се отнася до катастрофата, полицаите изглеждат доста надъхани. Само едно ги спира да ви обвинят в убийство по непредпазливост. Но да оставим това за срещата. Може да ме намерите и през нощта, ако се наложи.

Затворих с чувството на задоволство, че поне един човек е на моя страна. Ако наистина ми повдигнеха обвинение и ме съдеха, ме чакаше затвор. От тази мисъл ми се догади.

Новината толкова ме разтревожи, че вече не можех да се съсредоточа върху играта на Хал. Огледах се наоколо в опит да се поразсея. На една от съседните пейки мъж и две момченца обядваха, а около тях бяха натрупани купища опаковки от ресторанти за бързо хранене. Децата бяха облечени в еднакви раирани тениски, широки сини шорти, стигащи почти до коленете им, и сандали. Бяха около шестгодишни. Докато ядяха, се боричкаха. Едното крадеше пържено картофче, а другото го замеряше с пакетчета кетчуп. Предполагах, че мъжът им е баща, защото се опитваше да ги строява със заповедническият тон, запазен единствено за татковците. Повече се караше на чернокосото дете, което мятеше кетчуп и което си беше поголемият досадник. Джафкането им ме дразнеше.

Обърнах се настрани, протегнах крака напред и изложих лицето си на слънцето. Замислих се за многобройните дни от детството си, които бях прекарал тук със Самюъл, и се почудих дали някой от предметите от ковчежето, което ми беше подарил, има отношение към моите търсения. Прекрасно познавах всичките си съкровища, тъй като през годините си бях играл с тях стотици пъти. Седемте жълтици с тайнствени изображения, медният медальон, златното ключе. Нищо не водеше към гравюрата.

Мислите ми бяха прекъснати от крясъци. Момченцата бяха избягали от баща си и боричкането им се бе превърнало в истинска война. Светлокосото дете удряше брат си с оранжева пластмасова бейзболна бухалка. Чернокосото избягваше ударите, като се навеждаше и дърпаше, а после бързаше да ритне другото. Едното му сандалче беше отлетяло. И двете хлапета крещяха с пълен глас. Татко им продължаваше да седи на пейката, хипнотизиран от червените бикини. Крясъците на децата обаче го върнаха в действителността. Той се юрна към тях като бик към тореадора. Сграбчи чернокосото и го плесна по дупето с такава сила, че чух звука чак от моята пейка. Момчето ревна и

избухна в сълзи. Свих се от страх за второто дете, което вероятно знаеше какво го чака.

Обаче не. Мъжът се наведе и го прегърна, като му шепнеше нещо. Вдигна бухалката, хвана ръчичката на детето и го отведе до колата си. То се качи. Чернокосото остана назад.

Човекът просто си седеше в колата със запален мотор. Накрая момченцето, което още плачеше, но вече по-тихо, се запъти към него и се качи. Те потеглиха, а над моравата излезе лек вятър, който разпиля опаковките и хартиите от обяда им.

Така се започва, помислих си. Бащата предпочита единия син пред другия. Това дете ще израсне, мразейки целия свят.

Отново се замислих за гравюрата и прецених фактите. Самюъл беше идентифицирал текста на Наум като една от книгите от Стария завет, известна като „Пророчество за Ниневия“. След като някой се опитал да я открадне, той беше решил да не я показва на никого. Смятал е не само, че текстът е истински, но и че съдържа скрито послание. Но накъде сочеше то? Вероятно към някакво указание за алхимични процеси, използвани за направата на злато. Дали всичко това бе плод на старческото въображение, или в него се криеше някаква истина? Мислите ми бяха прекъснати от ново обаждане.

— Страшно се радвам, че те намерих — каза Лоръл, когато вдигнах.

— Всичко наред ли е? — Гласът ѝ потреперваше, сякаш отново бе плакала.

— Не. Онази жена, която ми описа... Ериния?

— Така се казва, да.

— Опита се да се докопа до мен. Свършиха ми продуктите за закуска. Когато се връщах от магазина, ме обзе странното усещане, че ме следят. Портиерът току-що я бе спрял, когато се опитала да се качи по стълбите, като му каза, че е куриерка. Когато я заплашил, тя си тръгна.

— Вероятно е претърсила къщата на Хал и, като не е намерила нищо, сега иска да прерови и твоя апартамент.

— Желая ѝ успех. През последните два месеца прегледах всички вещи, останали от Мина, за да помогна на Хал да реши какво да продаде. Мисля, че щях да знам, ако беше скрил нещо тук.

— Може да го е направил, когато не си била у дома.

— Възможно е. — Не звучеше убедена.

— Слушай, какво ще кажеш да мина през вас? Не бива да стоиш сама.

— Ще можеш ли? Би било чудесно.

Качих се в колата и включих радиото. Пуснаха „Пари за нищо“ на „Дайър Стрейтс“. Не знам дали музиката ми помогна да подредя мислите си, но докато се чудех какво скрито послание може да има в книгата на Наум, искрата отново проблесна в главата ми и този път запали огън. Бях решил загадката на Хал.

Когато се качих, Лоръл ме целуна по бузата за поздрав. Ролята на спасител започваше да ми допада.

— Какво ти е на устната? — Тя докосна подутината.

— Нищо. Повече се тревожа за теб. Имам и добри новини. Май открих отговора на играта на Хал.

— Наистина ли?!

Влязохме в кабинета до дневната, където й скицирах кръстословицата.

— Липсват четири букви — „р“, „а“, „н“ и „с“. Хал нарочно не е използвал всички възможни букви. Всички думи в кръстословицата трябва да бъдат взаимосвързани, но групите отляво и отдясно не са. Потърсих свързващата дума. Ако сложим буквите между „т“ и думата „мутация“, се получава „трансмутация“ — единственият начин за превръщане на обикновените метали в злато.

— Леле майко — каза Лоръл. — Направо ме е срам, че не съм забелязала това. И все пак не е особено сложно. Обикновено Хал беше по-хитър.

„Меланхолия I“ от Албрехт Дюрер, 1514 г.

Вече бях запазил рисунката на втория пъзел на блекберито си, така че Лоръл нямаше как да види по какъв начин съм открил връзката. Отворих документа на екрана и ѝ го показах.

— Позната ли ти е? — попитах.

— Разбира се! Това е „Меланхолия I“ на Албрехт Дюрер. Виси в кабинета на Хал.

Този път трябваше да попълня само две букви. Опитах първо с очевидното — инициалите на Дюрер „А“ и „Д“, както и с числената им стойност — едно и четири от латинската азбука, но не се получи.

— Хал споменавал ли е нещо, което особено много му харесва в тази картина?

— Не съм сигурна. Обичаше Дюрер и Ешер, защото разбират математическото измерение на пространството и връзката между числата и изобразителното изкуство. — Тя се замисли. — Не ми хрумва нищо конкретно, което да му е харесвало.

— Какво ли е искал да постигне? — Обзе ме отчаяние. — Нямам време за губене с тези игри. Докога ще продължава да ме води за носа?

— Доколкото познавам Хал, това едва ли е всичко. Той не си е изсмукал тези загадки от пръстите. Те сочат към някакъв скрит смисъл, към някаква обща тема. Как стигна от първата загадка до тази с Дюрер?

Отминах въпроса ѝ с мълчание.

— Надценяваш го. Хал си беше чисто и просто крадец. Благодарение на него, сега животът ми е ад.

Лоръл настръхна.

— А парите, които ти изкара от продажбата на бащината му колекция? Много ти е удобно да забравяш за това.

Реакцията ѝ ме свари неподготвен.

— Взех само 20%. Това е много по-малко от комисионата на повечето дилъри. Освен това още не съм получил част от парите, които му заех.

— Само хленчиш, че светът е несправедлив с теб. Но това си е твой проблем, Джон! Ти вземаше всичко възможно и от Самюъл, и от Хал — от всеки, който се държеше добре с теб. А когато благодеянията спрат, започваш да капризничиш!

Бях на ръба да избухна много здраво, но си спомних, че като законна съпруга на Хал Лоръл трябваше да е наследила имуществото му. След разпродажбата на колекцията на Питър и неясния статут на недвижимите имоти сигурно не ѝ бе останало нищичко. Преподаването на половин работен ден и парите от научни проекти не са много за този град.

Тя се извърна рязко и ме погледна.

— И защо изобщо правиш всичко това? За парите, нали? Каза, че тази гравюра е страшно ценна.

— Не, не е заради парите. Искам да се отърва от тези хора. Искам и теб да оставят на мира. Налага се да я намеря. И когато го направя, ще я предам на ФБР с цялата публичност, която успея да си осигуря. Само така ще ни оставят на спокойствие.

— В един момент все някой ще я открие. Остави ги да се оправят сами.

— Не мога. Вчера вечерта Ериния ме нападна. Убедена е, че знам къде е гравюрата. Готова е да ме скалпира.

Това я поразтърси.

— Тогава кажи на полицията — те ще я спрат.

— Шегуваш ли се?! След всичко, което ми сервира онзи детектив? Та той няма да повярва и на една дума, излязла от устата ми!

Лоръл се тръшна на канапето, скри лице в шепите си и прибра крака под тялото си. Седнах до нея.

— Лори, сега ти е много трудно. Знам, че е така.

— Как мога сега да организирам и погребение, Джон? От полицията ми изпратиха някои вещи на Хал, които не им трябва за разследването. Не мога да се накарам дори да ги погледна. Не ми казват кога ще ми върнат тялото. — Очите ѝ се напълниха със сълзи.

— Чуй ме. Трябва да се махнеш от тук. Няма ли при кого да отидеш? При родителите ти например? Къде живеят те?

— В Северна Дакота. Имат птицеферма край град Бисмарк. Но дори това не е вариант. Там не съм добре дошла. Може да се каже, че начинът ми на живот не съвпада с техния.

— Въпреки това ще е добре да отседнеш там, поне за кратко. При тях ще бъдеш на сигурно място.

Изражението ѝ ми подсказа какво е мнението ѝ за идеята ми.

— Ами да, беж към къщи с наведена от срам глава. Мама винаги ми е натяквала за Хал. Налагаше се да му се моля дори само за да отидем да ги видим. И защо ли си правех труда? Та тя не можеше да го понася. „Надувко и преструван“, така го наричаше. Пък и още от самото начало не ѝ се искаше да идвам в Ню Йорк. Още я чувам: „И в нашия щат има добър университет, защо не се задоволиш с него?“. Измисли си някакво глупаво оправдание, за да не дойде на сватбата. Когато бракът ни се разпадна, знаеш ли какво каза мама? „Е, Лорета, поне се отърва от него.“ И се засмя. Представям си какво ще каже сега, след смъртта на Хал.

— Тогава ще трябва да се държиш близо до мен, поне докато не измислим нещо по-добро. — Прегърнах я. — И каква е тая Лорета?

— Никога не съм понасяла истинското си име. В минутата, в която напуснах дома си, започнах да се наричам Лоръл.

— Другия път, когато ме вбесиш, ще си спомня това!

Тя се усмихна.

— Съжалявам за изблика преди малко. Знам, че правиш всичко по силите си. Просто съм толкова напрегната, че... Като че ли случилото се с Хал не беше достатъчно лошо, ами и всички проблеми с наследството, които ми се струпаха! А сега трябва да се тревожа и за някаква идиотска банда убийци. Откачена, откачена работа.

На дългите ѝ мигли увиснаха сълзи. Тя посегна за кърпичка, за да ги попие. Имаше красиви очи, сивкави, когато беше на закрито, и яркозелени на слънчева светлина.

— Вчера се събудих с ужасно чувство — каза тя.

— И аз сънувах кошмари.

— Не беше кошмар. Просто усещането, че всичко се разпада, сякаш съм попаднала в някаква мрежа и не мога да се освободя.

— Поне за малко трябва да се изнесеш от тук. Ще измисля нещо. Междувременно хайде да идем в кабинета на Рийд в Нюйоркския университет и да видим какво може да ни каже. След това ще минем през галерията на Филип Антъни. Той е експерт по ренесансови гравюри и може да ни даде съвет за Дюрер.

— Добре. Ще почакаш ли само да си взема един душ и да се преоблека?

Заобикалящите я вещи не ѝ помагаха да възстанови душевното си спокойствие. Лоръл сякаш се губеше в апартамента на Мина, сякаш той я поглъщаше. Въпреки луксозните мебели, в него витаеше нещо потискащо и старческо. Два етажа с площ почти две хиляди квадратни метра и всичко това — съвсем необитавано, с изключение на нейното малко леговище в дневната.

Погледнах през френския прозорец и видях един от водоливниците, който клечеше на корниза над терасата — крилата фигурка с глава на ръмжащ лъв, лъвско тяло и опашка на змей. Доста приличаше на асирийски демон. Водоливниците са защитавали хората от злите духове и затова са ги поставяли на църквите в Европа. Този обаче сякаш привикваше злото в къщата.

Когато Лоръл се върна, приличаше на друг човек. Беше си облякла рокля на зелени цветя с тесен корсаж и широка пола. В нея имаше някакъв хипарски шик, който прекрасно подчертаваше извивките на тялото ѝ. Гъстата ѝ, естествено кестенява коса падаше на

копринени къдри до основата на дългата ѝ шия. Хареса ми, че не я беше вдигнала.

Оставихме мрачната атмосфера зад гърба си.

Реших да не ползваме колата. Университетът беше буквално зад ъгъла, а галерията на Филип Антъни — малко по-нататък. Освен това не исках Лоръл да си помисли, че по собствен избор карам автомобил под наем. Мазератито ми беше станало на куп ламарини при катастрофата. Дори самата мисъл за това ме побъркваше.

Сградата на философския факултет — красива червеникава постройка от началото на 20-ти век — беше само на няколко минути път от парка край площад „Вашингтон“. Лоръл показва докторантската си карта на пазача и двамата се качихме на втория етаж, без да съобщаваме на Рийд за посещението си. Първо отидохме в кабинета на Хал. Беше толкова тесен, че приличаше на килерче за метли. Един поглед ни беше достатъчен, за да разберем, че си губим времето. Мястото беше напълно оголено. Отворих чекмеджетата на бюрото. Всичките бяха празни.

— Бързо са действали — казах аз. Лоръл ядосано се огледа.

— Ами книгата му, ами компютърът? Къде са?

— Има само един начин да разберем.

Въпреки че по-рано се бях обадил, за да проверя дали Рийд ще бъде на работното си място, не му бях казал, че ще дойдем да го видим. Ако го хванехме неподготвен, имаше по-голяма вероятност да се разприказва.

Рийд прикри с паническа усмивка изненадата си, че ни вижда, избута стола си назад и стана.

— Лоръл! Как си? Ужасих се, когато научих за Хал. Много съжалявам. Мога ли да ти помогна с нещо? Само кажи.

Отиде да я прегърне, но тя го отблъсна.

— Ужасен ли си бил, Колин? Ако Хал се давеше, ти щеше да му натискаш главата под водата. Знаеш колко беше раним и все пак му отне работата. Ти си виновен за случилото се.

Като видя, че фалшивото съчувствие не му е от полза, Рийд се върна към обичайния си сарказъм.

— Нещо не си спомням да съм потвърждавал среща с вас двамата. — Хвърли ми недоброжелателен поглед. — Хал беше пристрастен към наркотиците. Не беше в състояние да се справи и с малкото часове, които му давахме.

Не можех да оспоря това, но нямаше да му направя удоволствието да го кажа.

— Радвам се, че си толкова тактичен към чувствата на Лоръл. Къде са вещите на Хал? Компютърът му е изчезнал. В кабинета му не е останало нищо.

— Компютърът е собственост на университета. Изтрихме файловете и вече го дадохме на друг. — Той ни посочи вратата. — Навън ще намерите няколко кутии с книгата му и други дреболии. Можеш да ги вземеш, Лоръл.

— Ти си пълен нещастник! — Лоръл отвори вратата с трясък и се приведе, за да прегледа вещите.

— Е? — Сега вече ме гледаше открито. Гневът не му подходеше. Сплесканият му нос се бърчеше грозно, а тлъстите му устни се изпъваха в гримаса.

— Трябва да се свържа с блондинката, която ухажваше на купона на Хал — Ериния Хейнс.

— Нямам и най-бегла идея къде е. Не я бях срещал преди. Цяла вечер ми се натискаше. Едва се отървах от нея.

Избухнах в смях.

— Хайде стига!

— Нямам какво повече да ти кажа, Джон.

— Чудя се какво ли ще си помисли жена ти.

— Задник такъв! Способен си на това, нали? — Обърна се и затърси из листовите на бюрото си, докато не намери една визитна картичка.

— Само това имам. Заповядай. — Той ми я подаде.

На картичката с дебели златни букви бе изписано логото ТРАНСФОРМАЦИИ. Под него с черен шрифт видях името, телефона и факса на Ериния. И нищо повече.

— Още нещо. Взимал ли си от бюрото на Хал каменната гравюра, която той държеше там? Откраднал я е от брат ми. Вече разговарях с ФБР. Най-добре ми я върни още сега.

Блъфирах. Смайването, което се изписа на лицето му, ми показва ясно, че не знае за какво говоря.

[1] Изкуствено съединен със сушата остров, сега полуостров на Атлантическия океан; южната част на нюйоркския квартал Бруклин. Прочут с увеселителните си паркове и обширните си плажове. — Бел.прев. ↑

ТРИНАДЕСЕТА ГЛАВА

Филип Антъни беше „внос“ от Великобритания. Беше се заселил в Ню Йорк преди двацет години и продаваше гравюри и картини в галерията си на Десета източна улица, малко след Университетския площад. Беше основал галерията заедно с Клер Талбот, която последователно бе станала негов бизнес партньор, негова съпруга и негова бивша. Името ѝ още личеше на тухлата, откъдето бяха извадени месинговите букви. Първо се бях запознал с нея. Тя ту влизаше, ту излизаше от компанията ми в „Колумбия“. Бяхме запазили познанството си само защото професиите ни събираха. Поздравих я, когато се раздели с Филип. Той си беше непоносим дори и за кратко.

Филип използваше галерията главно като витрина за бизнеса си. Повечето експонати продаваше на частни клиенти и прибираше значителни суми. Ако не ми достигаха знания, за да разреши загадката на Хал, това беше човекът, от когото можех да ги потърся.

Помощникът му ни каза, че можем да го намерим на втория етаж. Обикновено Филип го използваше като склад и място за реставрации на картини. Днес обаче помещението беше празно и изглеждаше много по-голямо. Стените бяха прясно боядисани в бяло, а подът блестеше. Върху целия таван беше опънато платно, изобразяващо фреските на Микеланджело от Сикстинската капела.

ЛОРЪЛ се пообърка.

— Ами — започна тя в опит да каже нещо любезно, — предполагам, че ако не можеш да видиш оригинала, това копие е по-хубаво от илюстрация в книга. Направено е изненадващо добре.

Аз нямаше да бъда толкова учтив. Един глас зад гърба ми разпиля мислите ми.

— Доста смело, не мислите ли? Петнайсет студенти по живопис го рисуваха в продължение на два месеца.

Зад нас стоеше висок, кокалест мъж с оредяваща на челото сива коса и воднистосини очи, уголемени като на бебе от дебелия стъкла на очилата.

— Филип — протегнах му ръка. — Това е Лоръл, моя приятелка.

Той стисна хладно и бързо ръката ми и мило се усмихна на Лори. Обясних му, че тя е докторант по философия. Филип обичаше хората с величествени титли.

— Какво ви води тук? — Той се обърна към мен. — Обикновено те виждаме само когато гониш някаква печалба. Например някой търг, където можеш да спечелиш клиенти.

— Изучавам една гравюра на Дюрер. — Забележката му ме бодна. После се сетих нещо. Смъртта на Самюъл ме бе потопила в такава мъгла, че го бях пропуснал. Броят на поканите за купони и предложенията за работа, които получавах, бе спаднал прогресивно.

Подобно на придворни в кралския двор, големите играчи в нашия свят се обединяваха за секунди. Получавах работа заради роднинството си със Самюъл, когото те обожаваха. А сега ме обвиняваха за смъртта му. Можеше години наред да си на върха, но препънеш ли се, те щяха да се сбият за честта да те довършат. Смъртта на Самюъл бе образувала не само буца от скръб в гърдите ми, която едва ли някога щеше да се разтопи. Тя спокойно можеше да постави и край на кариерата ми.

Направих се, че не забелязвам ледения тон на Филип. Той никога не ме беше обичал, а и познанството ни не беше започнало добре. След един търг бях излязъл на запой с двама колеги. Единият празнуваше голямата си победа, като ни черпеше със скъп двайсет и три годишен бърбън „Ивън Уилямс“. С напредването на вечерта всички се отрязахме жестоко. Филип започна да се фука със сексуалните си способности и заяви, че веднъж бил продължил час и пет минути. Попитах го дали не говори за деня, когато се сменя лятното часово време и часовниците отиват с час напред. Не го прие добре.

Опитах се да кажа нещо мило за репродукцията на Микеланджело.

— Необичаен експонат за твоята галерия.

Той се усмихна.

— Събираме пари за благотворителност. Всеки от панелите се спонсорира от различна корпорация. Официалното парти беше вчера и всъщност мина дяволски добре. — Той посочи някъде към Господ Бог, който докосваше показалеца на Адам. — Ай Би Ем се изръсиха с десет хиляди само за този панел. Наложих се обаче да ги разубеждавам, защото искаха да покрият слабините на Адам с логото си.

Лоръл го зяпна очевидно шокирана. Той се ухили, за да ѝ покаже, че просто се шегува. Позасмях се и аз, макар че не ми беше досмях.

— Още колко време ще остане изложено? — попитах.

— О, поне до края на лятото. — Той насочи очи към мен. — Чух ужасните новини за Хал Вандерлин.

— Беше кошмарно. — Хвърлих един поглед към Лоръл. Единствено по лекото поруменяване на лицето ѝ можах да разбера, че думите на Филип са я разстроили.

— Чух слухове, че имал проблеми с дрогата. — Той повдигна вежда. Не желях да подклаждам огъня под тлъстия гювеч от клюки, който се забъркваше в света на изкуството, затова смених темата.

— Кажи нещо за новия си проект.

Филип вдигна тънката си ръка и отново посочи „Сътворението на Адам“.

— Има интересни теории за значението, вложено от Микеланджело тук.

— Имате предвид популярните анализи — обади се и Лоръл. — Че не Бог създава Адам, а обратното. Адам, представителят на човечеството, си представя Бога по свой образ и подобие.

— Да. — Филип я дари с похотлива усмивка. — Но според мен това е твърде опростенческо. Един американски лекар, Франк Мешбергер, смята, че Микеланджело е искал чрез фигурата на Бог и летящите поли на дрехата му да представи заплетените спирали на човешкия мозък. Ренесансовите художници прекрасно са знаели как изглежда той, защото са дисекцирали трупове. Главата на Бог ни е показана откъм левия си профил, а в лявото полукълбо е центърът на речта. Главата му е изрисувана точно на мястото в общия план, където би бил *arguatus fasciculus* — командният център на речта в човешкия мозък. — Той замахна драматично към тавана.

Едва потиснах смеха си.

— Та ето и моята теория — продължи той. — Въпреки че на пръв поглед разказва достоверно историята за сътворението от Стария завет, бунтарската четка на Микеланджело всъщност ни казва, че свещената способност на човека да говори, да си представя, да мисли в символи и абстрактни идеи, го изважда от профанното — от света на животните. И точно затова божественото е вътре в хората, а не извън

тях. Адам се пресяга към властта над света, а не към някакъв митичен бог.

Когато той замлъкна, се намеси Лоръл:

— Но дали един скулптор от шестнайсети век е можел да знае къде се намира нервният център на речта?

— Може би не му се доверяваме достатъчно. — Филип замислено потърка брадичката си. Темата му ставаше все по-интересна. — Готин стар революционер, това е за мен Микеланджело!

— Малко се изхвърляш, Филип — обадох се и аз. — Просто погледни творбата. Тялото на Адам е меко, отпуснато, сякаш току-що е оживял. Цялата сила, цялата мощ са в изображението на Бога. Микеланджело е имал спорове с църковната йерархия, но е бил вярващ.

— Тогава разгледай останалите рисунки по тавана — настоя Филип. — Какво правят езическите врачки сред уж най-прочутото произведение на християнското изкуство? Оракулите. Това е наистина невероятно. Либийската Сибила стои точно до рисунката на Сътворението. Сложил е езическите жрици на равна нога с пророците от Стария завет.

— Да не твърдиш, че Микеланджело е проповядвал езическите култове? — попита Лоръл.

— Точно така. Църквата нападала безмилостно езичниците, но, колкото и да е смешно, те са поставени в самото сърце на Църквата от гения на Микеланджело.

Писна ми от надутите му приказки.

— Слушай, Филип, с Лоръл обсъждахме гравюрата върху дърво на Дюрер „Меланхолия I“. Можеш ли малко да ни осветлиш? Ти си експертът по тези неща.

Докоснах слабото му място. Той се наду като паун.

— Ааа, „Меланхолия I“, една от трите Meistertiche — майсторските му рисунки. Винаги съм смятал, че Дюрер е от класата на Леонардо да Винчи. Бил е и забележителен живописец, а и отличен математик. Написал е две книги по геометрия. За да оцените работите му обаче, трябва да го разгледате в културния му контекст.

Пак се започна. Не може ли просто да говори по темата?

— Дюрер бил обучаван от малък от своя баща — прочут златар, който му помогнал да стане най-добрия в гравюрите върху дърво и

мед. Шестстотин години по-късно все още никой не е успял да го надмине. През 1455 г. баща му се преместил в Нюрнберг. — Филип вдигна вежда. — Прекъснете ме, ако сте чували това. Склонен съм да се отнасям.

Направих му знак да продължава.

— Казах, че трябва да вземаме предвид и контекста. Невъзможно е да оценим напълно ренесансовото изкуство, без да разбираме херметизма например — тази гръко-египетска философия, създадена в Александрия през първи век от новата ера.

Само не ми казвай, че ще трябва да изслушаме историята на две хиляди години, докато стигнеш до същината!

— Александрия е кипяла от живот. Била е пулсиращият център на световната наука. През нея са кръстосвали теченията на многобройни философски учения, религии и вярвания. — Докато изнасяше лекцията си, той потриваше длани. — Египетските оракули, еврейските мистици и гръцките последователи на Платон се събирали там. Жреците на богиня Кибела, които се самокастрирали в чест на покровителката си, минавали по улиците в яркооранжевите си плащове, пищни украшения и дълги коси и биели цимбалите и тъпаните си. Херметизмът процъфтял първо именно в този град.

— Това учение е свързано с алхимията и трансмутацията, нали? — Надявах се, че думите ми ще го подсетят да премине към темата, от която всъщност се интересувахме. Той обаче буквално ме изгледа отвисоко и очилата му се плъзнаха до върха на носа.

— Джон, каква е тази склонност да принизяваш всичко до най-малкото общо кратко? Алхимията е практическа наука, тя е само един от аспектите на херметизма, и то не най-важният.

Той намести очилата си и отново се усмихна мазно на Лоръл, преди да продължи.

— В центъра на херметическото учение стои една мисъл: „Онова, що е долу, е като онова, що е горе, и онова, що е горе, е като онова, що е долу, за да се изпълни чудото на единството“. Това е превод на една от ключовите фрази от табличката „Тайната на Хермес“, от която черпят всички следващи трудове на последователите на учението. Приписват я на египетския мъдрец Хермес Трисмегист, но сега вече се смята, че е била апокрифна. Тоест, подобно на Библията, тя съдържала трудовете на различни автори, чиито имена

вероятно са само псевдоними. „Както горе, така и долу“ станало популярното ѝ название. Тези думи означават, че всъщност всички елементи са свързани и в хармония помежду си. Материалното и духовното са едно цяло. Това, което виждаме на земята, е огледален образ на строежа на небето. Съвременната физика подкрепя тази гледна точка, като ни показва, че Слънчевата система има същия строеж като този на атома. Нали познавате петолъчната звезда — пентаграма на вещицата?

— Естествено.

— Когато е изправена, тя означава добро, но когато е обърната с двата рога нагоре, се смята за знак на дявола. Вземете обаче месопотамската осмолъчна звезда или шестолъчния печат на Соломон. И двете изглеждат по един и същи начин, накъдето и да са обърнати. Те символизируют вярването, за което ви казах, и означават хармонията на всички неща.

Нямах представа, че Филип знае толкова много по тези въпроси. Бяхме се отдалечили доста от Дюрер, но познанията му по херметизъм привлякоха вниманието ми. Почудих се за миг дали пък той не беше безскрупулният американски дилър, когото Самюъл беше заподозрял, но ми се стори малко вероятно. Лоръл усети неудобството и отново се намеси в разговора.

— Християнството разделя материалния свят, тъмната, греховна плът, от духовния.

Филип я потупа по рамото.

— Да, целта им е била не да опознаят природата, а да я надминат. Езическите вярвания трябвало да бъдат асимилирани или смазани, за да направят място за християнската църква. Докато тя набираше сили, центърът на древното езичество, Александрия, залязвал.

Той рязко млъкна и отново се обърна към Лоръл.

— И тук в картинката се появяват месопотамците.

— Искате да кажете Харан^[1].

— Точно така! — Филип се усмихна лъчезарно на Лоръл, сякаш беше отличничката в курса му. — Потокът от хора и идеи се насочил натам. Когато Харан започнал да запада, учените мигрирали към Багдад — абсолютния център на знанието през осми век от новата ера. Там школите на суфизма допълнили знанията на херметиците. Един човек си извоювал титлата на баща на химията заради блестящите си

постижения — това бил Джабир ибн Хайян^[2]. Той усъвършенствал дестилацията, изобретил ретортата и открил процесите за получаване на хидрохлорната и азотната киселина.

Филип обърна воднистите си очи към мен.

— И ето къде идва твоята алхимия, поне що се отнася до шарлатанската идея да се превръщат обикновени метали в злато. Един прочут багдадски мистик от редиците на суфите по това време казал, че „чрез погледа си ние превръщаме прахта от пътеката в злато“.

Нападките срещу ми се трупаха ли, трупаха.

— По принцип учените обръщат внимание най-вече на египетските източници, но със същия успех може да се каже, че алхимията се е родила в Месопотамия. Знанията, събрани в Харан и Багдад, достигнали чак до завладяната от маврите Кордоба. Когато европейците поспрели да си отдъхнат от грабежите и убийствата по време на кръстоносните походи, те внесли на континента много херметически текстове и идеи. От това произтекли и някои смешни случки. Например английският крал Джон така се влюбил в тези идеи, че тайно се опитал да стане мюсюлманин и да обърне Англия към исляма. И, можете ли да повярвате, отказали му!

— Забележителна история. Искях обаче да науча нещо за гравюрата на Дюрер „Меланхолия I“.

Той продължи да говори, сякаш не бях казал нищо.

— Херметическите идеи и практики отново се появили в големите флорентински академии и тайни общества по времето на Медичите. Когато империята на Медичите рухнала, херметизмът пуснал корени във Венеция. Там един благородник на име Мануций — един от първите книгоиздатели, започнал да публикува херметически текстове. През 1503 година той посрещнал в дома си забележителен гост — Албрехт Дюрер.

— Всъщност Дюрер е ходил няколко пъти във Венеция — поправих го аз. Бях разбрал това, докато проучвах няколко експоната от колекцията на Питър Вандерлин. — Там очите му се отворили. Влюбил се в работата на скулптора Белини.

Филип отправи нова благосклонна усмивка към Лоръл, сякаш тя бе изтъкнала това.

— Точно така. Италианската ренесансова култура напълно променила начина, по който гледал на изкуството. Готическата

скованост на ранните му работи отстъпила пред по-естествените форми. Херметическата мисъл била приета жадно от културните и учени умове през Ренесанса. — Ръката на Филип отново литна към тавана. — Сред тях били и моите художници — Микеланджело, Рафаел, Ботичели и Тинторето. Подобно на тях, и Дюрер бил запленил от философията на херметизма.

Хубава работа. Значи Филип бил собственик на големите ренесансови художници. Ти да видиш.

Опитах се да се намеся, тъй като ми се искаше да се върнем към първоначалния ми въпрос, но Филип усети намерението ми и ме възпря с жест.

— Да, картината. — Отиде до един полиестерен шкаф, избра една книга и я отвори. Беше монография, описваща работите на Дюрер. Протегна я към нас и посочи горния десен ъгъл на гравюрата. — Символите в „Меланхолия I“ са херметически. Камбаната например представлява връзката между всички неща. Овалната форма на пръстена може да се възприеме като геометричен символ. Дюрер едва ли е знаел колко е дълбок създаденият от него образ. Нашата планета прилича на камбана. Тя буквално пее. Триенето между пластове на земната мантия произвежда звукови вълни, подобни на нежен звън, който се чува от Космоса. Известно е дори в каква гама пее Земята — си бемол мажор.

Филип посочи горния ляв ъгъл на гравюрата.

— Дъгата символизира същия принцип — бялото се трансформира в пълния спектър цветове. Чували ли сте за заболяването синестезия?

— Когато хората виждат музиката в цветове ли? — попита Лоръл.

— Това е единият вариант. Великолепен пример за взаимозаменяемост. В картината на Дюрер стълбата символизира връзката между небето и земята. Навремето си ренесансовите шедьоври са били възприемани не просто като изображения, а като истински талисмани с магическа сила.

Филип отново се ухили към Лоръл.

— Дълга редица изтъкнати личности — Данте, Микеланджело, Дюрер, Гьоте и моят сънародник Едмънд Спенсър^[3], са проповядвали фундаменталната идея за единството. Великият Исак Нютон бил

последният от тях, преди онзи еретик Рене Декарт да спусне тъмната завеса на рационализма.

— А можете ли да ни обясните и някои от другите символи? — попита Лоръл.

— По-добре да се консултирате с някого, който разбира повече от символи. Знам обаче, че Дюрер си е правил шеги с публиката си.

— Какви шеги? — Лоръл вдигна вежди.

— За ренесансовите художници никак не било обичайно да подписват работите си. Всъщност мнозина дори нямали правото да го правят, затова се виждали принудени да прибегват до хитрини. Във фреската си „Атинската школа“ Рафаел е изписал инициалите си на яката на една от фигурите. Дюрер пък често използвал монограм, но в „Меланхолия I“ е скрил името си по особено лукав начин.

Филип протегна дългите си, кокалести пръсти и потупа приятелски Лоръл по бузата.

— Давам ви време до довечера да разгадате как е подписал гравюрата. Ако успеете, ще ви черпя една вечеря.

— Всеки първокурсник по история на изкуството знае това — обадох се аз. — Говориш за магическия квадрат^[4]. Сборът от числата във всичките му редове е равен на 34. На долния ред виждаме числата четири, петнайсет, четиринайсет и едно. Единицата и четворката са числените стойности на латинските букви A и D — инициалите на Дюрер. Могат да се четат и като A. D. — *Anno Domini* 1514 — годината от новата ера, в която е била завършена картината. Това толкова впечатлило Пикасо, че той скрил датата на своя „Неизвестен шедьовър“ в самата картина.

Това обаче не успя да изтрие самодоволната усмивка от лицето на Филип.

— Произходът ти, Джон, е съмнителен и обноските ти го издават. Това е само първият подпис. Всъщност Дюрер е написал името си по осемдесет и шест различни начина, но предполагам, че няма да се справиш с по-задълбочения анализ. Нужна ти е помощ. Преди малко Клер беше тук за благотворителното начинание. Защо не ѝ звънеш? Тя ще ти обясни всичко.

Лоръл изглеждаше доста раздразнена.

— Ако за вас няма значение, бихме предпочели да ни кажете сега.

Този път Филип размаха към нея показалеца си.

— Ама защо бързате толкова? Гарантирам ви, че знам някои от най-добрите места в града, където бихме могли да вечеряме.

[1] Град в Северна Месопотамия, населен от 3 хил. пр.н.е. Между 611 и 609 г. пр.н.е. столица на асирийците. — Бел.прев. ↑

[2] Знаменит арабски алхимик, астроном, лекар, фармацевт и математик, живял през 7–8 в. от н.е. — Бел.прев. ↑

[3] Едмънд Спенсър (ок. 1552–1599) — английски поет от времето на Елизабет I. — Бел.прев. ↑

[4] Квадрат, в който сборът от числата по хоризонталите, вертикалите и диагоналите е равен на едно и също число. — Бел.прев.

↑

ЧЕТИРИНАДЕСЕТА ГЛАВА

Лоръл предложи да идем в парка на площад „Вашингтон“, за да размислим върху загадката на Дюрер. Там беше пълно с хора, сред които щяхме да бъдем в безопасност.

— Този Филип е такова магаре — вметнах аз. — Носи му се славата, че не му върви с жените.

— И му личи. Коя е Клер? — попита Лоръл.

— Бившата му жена и моя стара приятелка. Смаян съм, че предложи да говорим с нея, мислех, че отношенията им никога няма да се оправят. Тя беше съсобственик на галерията, а след развода създаде своя. Сега е куратор в Музея за модерно изкуство и има дълга и впечатляваща професионална биография — завършила е „Кеймбридж“ и Сорбоната и така нататък. Баща ѝ притежава една от най-значимите колекции на окултна литература в тази страна. Така че ако тя надуши някаква интересна клюка, няма да си премълчи. Хайде да видим дали няма да успеем сами да решим загадката. Предпочитам да не ѝ се обаждам, освен ако не е абсолютно необходимо.

Минахме през входа откъм площад „Уейвърли“ и попаднахме сред тълпа шахматисти. Поспяхме да погледаме как двама мъже играят с наведени над дъската глави. Бяха така съсредоточени в своя двубой, че сякаш от него зависеше животът им. Наклоних се към близкия и прошепнах „Конят на f-3“. Той дори не мигна.

— Играеш ли често шах? — попита ме Лоръл, когато отминахме.

— Играл съм само веднъж. Не повторих, защото не исках да развалям идеалния си резултат.

Тя престорено ме плесна. Седнахме на една пейка близо до кучешката полянка. Като едно наистина цивилизовано място паркът предлагаше отделни оградени площи — една за малките кученца и друга за големите. Поспяхме да погледаме как един йоркширски териер откопчва топката си от устата на дългокосмест дакел.

Малко по-нататък хората киснеха краката си в хладните води на фонтана. Наоколо с колички за голф жужаха служители на парка. Площад „Вашингтон“ беше позагубил голяма част от оживлението си

от шейсетте години, когато наблизко са били ателиетата на Полък^[1] и Де Кунинг^[2], а Алън Гинзбърг^[3] и Дилън^[4], били просто местните бардове. Чувал съм, че по онова време козът растял буквално по поляните.

Ако Дюрер наистина се беше подписал по осемдесет и шест различни начина, не виждах никаква надежда да открием правилния. Отново се вгледахме в „Меланхолия I“. Поровихме се в няколко уебсайта през моето блекбери и това доста ни помогна.

— Какво виждаш в горния десен ъгъл? — Изображението беше размазано и зърнисто, но достатъчно ясно, за да се виждат подробностите.

— Камбанката — отвърна Лоръл. — И магическия квадрат. Тези квадрати са измислени от китайците, нали?

— Да, но ги е имало и във Вавилон. В астрологията са използвали квадрати с по шест и седем реда. В този на Дюрер сборът от двете числа на константата — три и четири — прави седем. Ако ги умножим, получаваме дванайсет. Седем и дванайсет са най-свещените числа.

Влязох в още един сайт и прочетох текста на глас:

— „Числото седем било обожавано от месопотамците заради седемте небесни тела, които могат да се видят с просто око — Луната, Меркурий, Венера, Слънцето, Марс, Юпитер и Сатурн. Питагор смятал, че седмицата е върховният символ на хармонията, а в юдаизма тя се е смятала за идеалното число на седмия ден Шабат — деня, в който се почита Бог.“

— Да не забравяме и музиката — добави Лоръл. — В гамата има седем тона.

— Точно така. Чувала си за седмото небе, нали? Това е мюсюлманската представа за върховния рай, място на абсолютна чистота. Но това не ни помага. Имаме да попълним само две квадратчета.

— Какъв е сборът от всички числени стойности в името на Дюрер? — попита Лоръл. Пресметнах стойността на всички букви и ги събрах.

— Сто тридесет и пет. За това са нужни три квадратчета, а имаме само две.

— Предполагам, няма смисъл да пробваме с константата — 34, защото в латинската азбука тези числа отговарят на буквите С и Б — вметна Лоръл.

Кимнах разсеяно. След още половин час не бяхме постигнали нищо и решихме да си вървим. Слънцето се бе скрило зад гъстите облаци и беше превърнало следобедното небе в палитра от виолетово и сиво. Жегата обаче не си отиваше. По гърба ми течаха реки от пот и се събираха във вдлъбнатинката в основата му.

Когато приближихме западния изход на парка, Лоръл спря. Две фигури бяха привлекли вниманието ѝ. Тя се обърна към тях и аз проследих погледа ѝ. Първият беше един сребърен Елвис. Гелосана и посребрена коса, сресана назад, посребрено лице, блестяща риза с пайети и хромирани слънчеви очила. Той се въртеше на всяка минута, издаваше напред таза си и заемаше някоя от типичните за Елвис пози. Другият актьор, който стоеше на няколко метра от него, носеше шутовски костюм — черно-златиста шапка със звънчета и черно трико с бяла яка. На всяка от гънките ѝ бе изрисуван символът на четирите бои в картите — пика, купа, каро и спатия. Лицето му бе напълно скрито от бяла порцеланова маска. На лявата му китка личеше червена татуировка. Лоръл вдигна ръка към устните си.

— Кой е това?

— Добър въпрос. Елвис вероятно е професионален актьор. Шутът обаче сигурно е от алхимическия уебсайт.

Паркът беше претъпкан с хора, така че се чувствахме в безопасност. Изчакахме да видим какво ще направи шутът. Погледът му се премести върху пълните гърди на Лоръл и остана там. Прегърнах я, за да му дам да разбере, че тя е моя. После вдигнах ръка и му показах среден пръст.

— Да се махаме — казах. — Не ми се иска да се мотаем около този тип.

Значи станаха трима — Ериния, Шим и този шут. Те заплашваха не само мен, но и Лоръл. Единственият изход, който виждах, бе да събера поддръжници и на своя страна. Това означаваше да разкажа повече на Лоръл и да приема помощта на Томас. Освен това ми се щеше да науча какво друго знае той и това щеше да бъде идеалният предлог. Можех да ги вкарам в играта и без да издавам всичко. Флаш картата на Хал все още беше на сигурно място при Нина или поне така

се надявах. Единственият друг файл се намираше на блекберито ми. Нито Ериния, нито приятелчетата ѝ щяха да се докопат до него. Разказах на Лоръл за книгата на Наум и онова, което Томас ми разкри за нея.

— Сега разбирам защо я търсят толкова отчаяно — каза тя, след като смайването ѝ премина. — Сигурно струва цяло състояние. Как каза, че се казва онзи мъж — Томас Закар? Вярваш ли му?

— Бил е на служба при Самюъл в Ирак. Няма по-добра препоръка от тази.

— А откъде знаеш, че просто не те лъже? Може да е всеки. Ами ако има връзки с терористите?

— Няма начин да е така. Самюъл никога не би се свързал с такъв човек. Ще ми се да се срещнете. Още едни очи ще бъдат добре дошли в разрешаването на тази загадка. Няма причина да работим един срещу друг.

— Добре тогава. Но ако усетиш, че в него има нещо подозрително, трябва да се отдръпнеш. Не знам дали усещаш, но играта на Хал ни увлече в непознати води. Тревожа се, че се хвърляш в нови приключения, без да се замисляш.

Забележката ѝ ме разстрои.

— Лоръл, над живота ми тегне заплахата. Виж какво стана току-що! Тези изроди просто никнат изпод земята, дори и в пълния с хора парк. От нищо не ги е страх. И как изобщо успяват да ме открият? Права си, че прибързвам. Но нямам друг избор, мамка му!

— Защо се ядосваш? Просто се грижа за теб. — Тя промуши ръка под лакътя ми. — Ще се оправим.

Апартаментът ми беше първото място, където щяха да ме търсят. Трябваше да се махна оттам. Лоръл ме изчака на ъгъла до кафене „Данте“, а аз се качих, за да си взема някои неща. Преди да вляза обаче, почаках край входа на „Кени“, за да се уверя, че не ме следят.

Когато влязох, нахвърлях в едно куфарче малко дрехи, тоалетни принадлежности и последния дневник на Самюъл. Натъпках ковчето със съкровищата си дълбоко в гардероба му, увих го в едно одеяло и нахвърлях отгоре няколко обувки. Пъхнах в джоба си портфейла на брат си, в който имаше карти от „Американ Експрес“ и „Виза“, както и около двеста долара. Бяха ми го върнали след катастрофата.

Точно се канех да тръгвам, когато телефонът звънна.

— Миличък, в какво си се забъркал този път?

Беше Клер. Не си направи труда да се представи. Живееше с усещането, че целият свят я познава.

— Странно е, че ми се обаждаш.

— Филип ми предаде, че сте се виждали. Каза, че искаш да разговаряш с мен. Нещо за алхимията и Дюрер, така ли? Занимаваш се с много странни неща, мило.

— Просто проучвам една гравюра на Дюрер и мисля, че ще се справя и сам. Мога ли да ти се обадя по-късно, ако се наложи?

— Разбира се! Сега обаче ми стана интересно. Гониш някоя тлъста комисиона, нали? Само че не съм чувала в момента да се продават творби на Дюрер.

— Всичко винаги се продава, Клер. Знаеш това много добре. Слушай, благодаря ти, че се обади, но трябва да бягам.

Тя рязко ми затвори. Без съмнение се бе почувствала излъгана, защото не бях приел помощта ѝ.

Обадих се на Томас и той предложи да се срещнем в стаята му в хотел „Уолдорф“. Преди да изляза, взех безценната бутилка „Бароло“^[5] от 1985 година, която пазех за специални случаи. На гърба на визитката си написах едно „Благодаря!“ за Нина. Не получих отговор, когато почуках на вратата ѝ, затова подпрях виното на изтривалката. Беше си го заслужила.

[1] Джаксън Полък (1912–1956) — американски художник и влиятелна фигура в движението на абстрактните експресионисти. — Бел.прев. ↑

[2] Вилем де Кунинг (1904–1997) — холандски художник, работил в САЩ и един от основателите на Нюйоркската школа. Абстрактен експресионист. — Бел.прев. ↑

[3] Американски поет и водеща фигура в бийт поколението от 50-те години на миналия век. — Бел.прев. ↑

[4] Боб Дилън — американски певец, музикант, композитор, актьор, поет и сценарист — Бел.прев. ↑

[5] Скъпо италианско червено вино. — Бел.прев. ↑

ПЕТНАДЕСЕТА ГЛАВА

Предложих на Лоръл преди да се видим с Томас, да почакаме малко във фоайето на „Уолдорф“, за да сме сигурни, че никой не ни следи. Влязохме в хотела и се наместихме на пухкавите фотьойли.

Икономката ни Евелин беше научила английски от старите филми, така че бях израснал с образите на Кари Грант, затворен в хотел „Плаза“, Кинг Конг, увиснал от Емпайър Стейт Билдинг, и Лана Търнър, пръскаща сексапил в „Уолдорф Астория“. В младия ми мозък фантазията и реалността още не се различаваха много, затова по време на едно училищно посещение в Емпайър Стейт Билдинг бях отказал категорично да се кача на площадката на покрива, защото ме беше страх, че около мен ще се обвие гигантска космата ръка и ще ме събори от високото. Някои от най-силните ми ранни впечатления от града идваха именно от филмите. Представях си Ню Йорк изискан и бляскав като никой друг град на света и това бе една от многото причини толкова да го обичам.

Когато имахме някакъв празник, Евелин ме водеше в „Уолдорф“. За нея фоайето беше нещо като царски дворец. Обикаляхме хотела така, както други обикалят галериите и музеите. Посещенията ни винаги свършваха с обяд в ресторанта „Алеята на пауните“ — за нея салата „Уолдорф“ със захаросани орехи, а за мен нещо специално — яagodов сладкиш с шоколадов мус. Хотелът дълго се бе възстановявал от шейсетте години, когато много от прекрасните му украшения в стил ар деко били скрити под килими или зад дебели завеси. Сега дванадесетте забележителни стенописа и подовата мозайка, направена от 150 000 мраморни късчета на художника Луи Ригал, блестяха пред очите на всички. Централно място във фоайето заемаше високият стенов часовник от Световното изложение от 1893 г. в Чикаго, който още звънеше царствено на всеки петнайсет минути.

Хора пресичаха фоайето, запътени по своите си дела. Като че ли никой не ни обръщаше особено внимание. Хвърлих поглед към Лоръл. Тя се беше втренчила в кърпичката, която мачкаше в ръцете си, и явно още се боеше да не види онзи шут. Вече много ѝ се беше струпало и

новите неща, които ѝ бях казал, вероятно ѝ бяха дошли в повече. В краткото време, което бяхме прекарвали заедно, бях почувствал към нея привличане, каквото не бях усещал отдавна. Тя ме хвана, че я гледам, и се усмихна леко.

— Хайде да се качваме — казах ѝ. — Мисля, че всичко тук е наред.

Асансьорът спря на втория етаж и вътре влезе възрастна, тежко напарфюмирана жена. Косата ѝ приличаше на боен шлем — вкоравена от лака и прекалено лъскава, което издаваше дългите години редовно боядисване. Застана импозантно в средата на асансьора и ни принуди да се залепим за стените.

Още след първото почукване вратата на Томас се отвори. Един дружелюбен лъв сграбчи дланта ми в лапите си и настоя:

— Влез, Джон, влез. Добре си ни дошъл! — Когато отдръпваше ръката си, видях на дланта му дълбок белег.

Томас вдигна поглед от стола в ъгъла на стаята и посочи към лъва:

— Това е брат ми Ари.

Лоръл ги поздрави учтиво и аз ги запознах. Изглеждаше впечатлена от обстановката. Когато Ари се отдръпна, видяхме, че се намираме в голям апартамент с две спални, обзаведен с фалшиви мебели стил Чипъндейл, свежи цветя на блестящите маси, бродирани завеси и бледокафяви и бежови килими и стени. Вътрешният дизайн целеше да създаде атмосфера на спокойно благородство. Високите тавани завършваха с орнаментални корнизи. На един от столовете имаше фотоапарат, подобен на онези, използвани от телевизионните журналисти. До него имаше износена стара раница. Апартаментът бе в най-люксовата част на хотела и прозорците му гледаха право към Парк Авеню.

Стори ми се, че са палили ароматни пръчици, но видях догарящата в пепелника цигара и отворен пакет „Житан Брюн“ до нея. Масичката за кафе бе затрупана с кутии, пълни с храна. Присъствието на новия човек ме притесняваше и се ядосах, че Томас не бе споменал брат си, когато му се обадох. А и самият Томас нямаше особено дружелюбен вид. Почувствах се като нощна пеперуда, влетяла в гнездо на оси.

Лъвът направи знак на Томас да ни отстъпи креслото си. Той го направи с демонстративна въздишка. Така и не разбрах дали не искаше да се мръдне, или просто се дразнеше да му нареждат. Сетих се за двете момченца, които бях видял сутринта на плажа.

Седнах с нежелание. Какво можех да направя? Щеше да е грубо да се извиним и отново да си отидем.

Никога не бих допуснал, че Ари, с неговата карамелена на цвят грива, лунички и къдрави косми по ръцете, е брат на Томас. Носеше джинси и дънкова риза, очите му бяха светлозелени и когато се усмихнеше — а той го правеше постоянно, — в ъгълчетата им се появяваха бръчици. Контрастът във външния вид и темперамента между него и Томас беше поразителен. Веднага го харесах.

— Какво да ви предложа за пиене? — попита Ари. — Имаме цяло барче с какво ли не. — Отвори бара, който наистина беше пълен с мънички шишенца. Благодарих му, но отказах. Лоръл си поиска полска минерална вода.

— Яжте, яжте, не се срамувайте — насърчи ни той с широка усмивка. — Всичко е от „Хайберски проход“. Нали там сте се срещнали с Томас?

Кимнах.

— Там готвят най-вкусно. — Ари посочи към опаковките. — Аз предпочитам мантуто^[1], но имаме и два вида хумус, кнедли, кисело мляко с мента, ашак^[2] и баклава, цялата в мед и орехи. Моля заповядайте.

Взехме си и задъвкахме. Реших да остана още двайсетина минути, да се извиня и да си тръгна. Ари се обърна към мен:

— Мога ли да изкажа съболезнованията си за Самюъл? Той ни беше голям приятел. Не можем да повярваме, че вече го няма.

Всеки израз на съчувствие продължаваше да ми прилича на обвинение, но все пак му поблагодарих.

Разговорихме се за града. Попитах го дали му харесва и колко дълго ще остане. Томас почти не се обаждаше, но виждах как хвърля по някой поглед към Лоръл. Разбрахме, че Ари е фотожурналист, който отразява войната в Ирак за Би Би Си. Въпреки старанието му да ни предразположи, разговорът течеше сковано заради неизказаното напрежение, което витаеше в стаята. Накрая и Томас се присъедини.

— Можеш спокойно да говориш, Джон. С Ари си споделяме всичко.

Напълно нормално беше да се доверява на роднините си, но аз още се чувствах притеснен.

— Какво ти се е случило? — Той посочи устната ми.

— Ериния Хейнс дойде у нас вчера. Едва не ме уби.

Ари се приближи до мен и постави длан на рамото ми. Почувствах как от нея плъзна топлина и премина през плата на ризата ми.

— Приятелю, вече не си сам. Самюъл щеше да направи всичко, за да те защити. Сега ние ще заемем неговото място. Моля те да ни направиш честта да повярваш на думите ми.

Вероятно говореше от сърце, но се чудех дали брат му споделя тези благородни чувства. Струваше ми се, че Томас стократно би предпочел да ме хвърли на вълците, вместо да ме притисне до любящата си гръд.

— Томас разказа ли ти всичко? — Ари кимна. — Не съм казал нищо на Хейнс, защото не знам къде е гравюрата. Хал ми остави една следа — загадка, която трябва да разреши, за да я намеря.

— Но защо му е било да го прави? Не виждам смисъла. Първо я краде от Самюъл, а после ти дава карта, за да си я върнеш? — обади се Томас.

— Прави си лоша шега с мен. Мисля, че е казал на Ериния Хейнс, че знам къде е скривалището на гравюрата, и после е измислил тази игра, като е смятал, че няма да успея да я реша навреме и да спася живота си.

— Нарочно ти е поставил капан? Що за приятел би сторил такова нещо?

— Хал беше доста увреден психически и ползваше дрога. Беше се настроил срещу мен. А сега Лоръл и аз се нуждаем от помощ. — Нарисувах идеален квадрат върху едно листче от чантата на Лоръл, разчертах го на четири реда и четири колони и написах в него числата. Протегнах го напред, за да го види и Ари.

— Това говори ли ти нещо?

Ари поклати глава и се обърна към Томас.

— Това е магическият квадрат на Дюрер — каза той. — Но не виждам връзката с книгата на Наум. Хал преподаваше в университета,

нали?

— Преподаваше философия. Един специалист по Дюрер ни каза, че художникът е скрил името си в картината, като вероятно е използвал магическия квадрат.

По молба на Лоръл отново показах на екрана на телефона си биографията на Дюрер.

— Ето — каза тя, когато текстът излезе на екрана. — Към средата на страницата пише, че баща му е сменил фамилията си от Тюрер на Дюрер.

— Това едва ли е от значение. Дори да заменим „д“-то с „т“, да вземем числената стойност на буквите и да я съберем, включително и на малкото му име, получаваме едно, пет и девет, а имаме само две квадратчета.

Известно време разсъждавахме върху комбинациите на букви и числа. Цялото това упражнение силно ме разстрои и вече бях готов да си заскубя косите, когато Лоръл отново се обади.

— Филип Антъни не каза ли, че бащата на Дюрер се е преместил в Нюрнберг? Германец ли е бил той, или е имал друга националност?

— Не знам, чакай да проверя. — Биографията потвърди думите на Филип. — Бил е унгарец.

— А как е името му на унгарски?

— Секунда... Айтос. Това означава вратар, точно както и Тюрер.

— Това връзва ли се?

Бързо събрах числените еквиваленти на буквите.

— Без първото му име Айтос е равно на седемдесет и четири. Да опитаме. — Вкарах цифрите в празните квадрати под гравюрата, но страницата не помръдна. Бях готов да вдигна ръце от цялата работа, когато се сетих още нещо.

— Дали обаче не мислим за погрешната азбука? Дюрер може да е използвал старата латинска азбука, където няма буква за „й“.

— Интересно. Мислете и за общите корени — „Дюр“ и „Тюр“ означават врата, нали? — каза Лоръл. — Как ще напишем „врата“ на унгарски със старата латинска азбука?

— „Врата“ на унгарски е „айто“. Без буквата „й“ със старата латинска азбука това прави... тридесет и четири, константата на магическия му квадрат!

— Логично е — рече Томас. — Сега си спомням. Някъде четох, че в квадрата има осемдесет и шест различни комбинации, които дават тридесет и четири.

Спомних си предизвикателството на Филип. „Всъщност Дюрер е написал името си по осемдесет и шест различни начина, но предполагам, че няма да се справиш с по-задълбочения анализ.“ Та той направо ни беше дал отговора!

Когато набрах на телефона си три и четири в двете празни квадратчета, страницата се отмести и разкри Печата на американския Сенат. Под него видях празни квадратчета за една деветбуквена и една петбуквена дума.

Намерих в мрежата информация за печата и научих, че е бил създаден от Луис Дрека през 1866 г. По края му бяха изписани в кръг думите „Сенат на Съединените щати“. В центъра беше разположен щит с тринадесет звезди и червено-бели райета, а през него минаваше надпис с латинската фраза *E pluribus unum*. Над щита беше нарисувана странна конична шапка, а под него — кръстосани римски фасции.

Латинската сентенция *E pluribus unum* — „Един от много“ — беше твърде къса, за да пасне в празните квадратчета. Не ставах нито фасциите, нито шапката. Нямахме идея какво беше намислил този път Хал.

— Двамата с Томас ти благодарим, че дойде да ни видиш — каза ми Ари. — Можеше да запазиш това в тайна и така ние никога нямаше да разберем за съдбата на гравюрата. Ценим честността ти. Да разбирам ли, че искаш да действаме заедно?

— Ами да. Така всички печелим, но държа да сме напълно откровени един с друг.

Томас веднага разбра накъде бия.

— Но това е по-особена информация. Не мога да разкрия повече пред теб.

Станах.

— Тогава не ми оставяш никакъв избор. Тръгвам си.

Ари се спусна към мен и отново постави ръка на рамото ми.

— Трябва да останеш с нас! Знаеш колко са опасни онези хора. Ако не знаем къде си, няма да можем да ти помогнем.

— Ако успея да реша тази загадка, всичко ще бъде наред. Ще ви се обаждам.

Той отпусна ръка и погледна умолително към Томас.

— Безсмислено е. Просто му кажи всичко.

Двамата заспориха разгорещено на някакъв арабски диалект. Накрая Томас се предаде.

— Това, което ще ти кажа, няма да излезе от тази стая, нали?

— Разбира се.

— Наистина не можем да ти разкрием много повече от това. Самюъл смяташе, че книгата на Наум разкрива местоположението на съкровище, заграбено през седми век преди новата ера по време на едно от нападенията на цар Ашурбанипал в региона, който днес наричаме Анадола и се намира в Турция. Брат ти разбра това, когато попадна на един асирийски надпис, в който се описваше плячката, взета от Ашурбанипал, която била скрита някъде в Асирия.

Това вероятно бе възможно. За асирийските документи беше типично да съдържат подробни описания на заграбените след успешна битка съкровища.

— А каква е била плячката?

— Не знаем. Самюъл не пожела да ни каже. Само намекна, че съкровището има връзка с някаква вещица от древността и с някаква прочута легенда, в която става въпрос за свръхестествени неща — случки, които не могат да станат в реалния свят.

— За гръцка легенда ли говорим, или за такава от Близкия изток? Има ли връзка с превръщането на метали в злато?

Томас вдигна рамене.

— Представа си нямам. На гравюрата имаше надписи, които не съществуват в библейските текстове. Без да я имаме в ръцете си, не можем да прочетем думите, с които работеше Самюъл.

— Знае ли американският дилър, който я търси за това?

— Според Самюъл знае може би и повече. Стойността на гравюрата е по-голяма от собствената ѝ цена. Според брат ти Наум я е създал като пътеводител към плячката на Ашурбанипал. След като Хана Джафри изчезна, смятам, че тя е предала тази информация на търговеца.

Главата ми се замая от току-що наученото. Значи Ашурбанипал е заграбил грамадно количество скъпоценности? Само гравюрата струваше поне дваисет милиона долара. А ако показваше пътя към съкровището на асирийския цар, стойността на общата плячка щеше

да надминава пределите на въображението. И все пак ми беше трудно да повярвам в думите на Томас, който не бе в състояние да ми разкаже ясно за какво точно става дума. Той забеляза скептичното ми изражение.

— Древните анадолски държави били богати на злато, сребро и скъпоценни камъни, обработени от великолепно занаятчийство. Напълно възможно е царят да се е натъкнал на златна мина от прекрасни предмети.

— По време на разграбването на Ниневия цар е бил синът на Ашурбанипал, нали? — попитах го аз. Той кимна утвърдително. — Когато разбрал, че губи битката, царят събрал всичките си съкровища, повикал царицата и наложниците си и накарал слугите си да запалят около тях огромна клада. Изгорял заедно с цялото си имане.

Томас се намръщи страшно.

— Та това е само приказка. За достоверността ѝ няма никакви доказателства.

— И все пак искаш от мен да повярвам, че някъде там ни чака съкровище? И какво е то? Нека позная — изгубените бижута на Савската царица?

— Ти пожела да знаеш всичко. Казах ти, а сега ми се подиграваш.

Тук отново се намеси миротворецът Ари, който се притесни, че крехкото ни примирие отива по дяволите.

— Няма как да си сигурен, че това е истина, Томас.

— Имайте ми малко доверие. — В думите на Томас се криеше и упрек към мен. — Аз съм единственият човек в тази стая, който наистина знае нещо за месопотамската култура.

Вдигнах ръка.

— Добре, добре, разбрахме. Ти обаче искаш от нас да повярваме, че това съкровище е останало скрито през хилядолетията. Та това е абсурдно!

— В Ирак има дванадесет хиляди археологически обекта — отвърна рязко той. — И това са само официално регистрираните. Още много не са проучени.

Лоръл и Ари се спогледаха, защото разговорът отново започна да се разгорещява. Накрая тя подръпна ръкава ми.

— Карате се за призраци. Всичко ще се изясни, когато намерим гравюрата. Аз обаче съм изтощена и искам да си лягам.

Слязохме на рецепцията и аз похарчих по-голямата част от кредита на своята Visa, за да наема за Лоръл и себе си стаи за две нощувки.

— Ще влезеш ли за едно питие? — попита ме тя, когато я изпратих до вратата ѝ. — Не ми се седи самичка в тази чужда стая.

— Разбира се, защо не. — Проснах се на леглото, а тя извади от барчето две шишенца скоч.

— Без лед, моля — казах. Тя ми подаде чашата и седна до мен. Извадих телефона си и започнах да свалям капака на батерията.

— Какво правиш?

— Как ни е намерил онзи шут? Това не беше съвпадение — направих всичко възможно да бъда внимателен.

— Вероятно ни следят по някакъв начин.

— Няма да позволя на тези откачалки да ме преследват до края на живота ми. — Извадих батерията и се вгледах в празното място. — По дяволите. Тук няма нищо. Помислих си, че Ериния може да ми е пъкнала някакво проследяващо устройство.

В продължение на няколко минути тя мълчаливо отпиваше от уискито си. Когато мълчанието започна да става тягостно, се обади:

— Мисля, че можеш да се съблечеш.

Макар и да изглеждаше някак хладно, преминаването от общи приказки към откровено предложение ми хареса. С удоволствие се подчиних и свалих ризата си.

— Обърни се с гръб към мен.

Очевидно се свенеше от голотата си, затова се извърнах.

— Ако предпочиташ да угасим лампата, аз нямам нищо против.

— Не, няма нужда. — Тя прокара длани под брадичката и по шията ми. Взех ръката ѝ и я целунах нежно. Тя прошепна нещо неразбрано и свенливо се отдръпна. Това обаче само разпали страстта ми. Усетих, че се втвърдявам като скала. Тя прокара пръсти по тила ми. Напрегнатите мускули по шията и раменете ми се предадоха. Отпуснах се за първи път от много време насам.

Облегнах се леко назад. Кичурите на дългата ѝ коса паднаха по раменете ми. Тя погали с пръсти гърба ми. Реших да я оставя да бъде

активната страна. В крайна сметка всичко вървеше много добре и без моята намеса. Изведнъж гласът ѝ ме поля със студена вода:

— Под кожата в средата на гърба ти, на най-невидимото за теб място, е имплантирано нещо. Вероятно Ериния го е поставила там, когато си бил в безсъзнание. Трябва да го извадим.

Не знам какво ме отрезви повече — осъзнаването, че милувките на Лоръл не са били прелюдия към секс, или новината, че в гърба ми има нещо.

— Напоследък тялото ти е понесло толкова наранявания, че не си и усетил тази болка.

Седнах на тоалетната чиния, а тя взе от чантичката си за маникюр ножички и пинсета, за да издърпа чуждото тяло. Усетих няколко бодвания и изведнъж всичко свърши. Тя извади нещо, което приличаше на оризово зрънце, и го пусна в дланта ми.

— Хвърли го в тоалетната и да приключваме — каза ми тя.

Извадих кърпичка и внимателно обвих зрънцето в нея. Пъхнах го в джоба на панталоните си, отидох в спалнята и облякох ризата си.

Лоръл стоеше до вратата на банята и изглеждаше разтревожена.

— Няма ли да го изхвърлиш?

— Не — отвърнах. — Имам по-добра идея.

[1] Манту — вид афганистански равиоли в сос от кисело мляко и подправки. — Бел.прев. ↑

[2] Афганистански равиоли с агнешко и пикантен доматиен сос. — Бел.прев. ↑

ШЕСТНАДЕСЕТА ГЛАВА

Сивото, облачно вечерно небе притискаше жегата към земята като капак и градът приличаше на барокамера. Въздухът плачеше за свобода и копнееше за експлозии от гръмотевици и пороен дъжд. Шофьорите бърбореха в мобилните си телефони, абсолютно безразлични в охладените си автомобили, а пешеходците страдаха. Около мен имаше такава тълпа, че бе почти невъзможно да забележа преследвачите си. Сигурен бях обаче, че още ме държаха под око. Затова първата ми спирка щеше да бъде при Корин Картър.

Корин беше отраснала в Харлем, но се беше преместила на юг. В „Колумбия“ бе сред най-близките ми приятели. Беше единственият човек на света, който можеше да си позволи безнаказано да ме нарича Джони. В университета тя бе центростремителната сила, която ни държеше заедно. Когато някой рухнеше след безобразен гуляй, тя му помагаше. Ако някой спор прераснеше в опасен скандал, тя заглаждаше настръхналите пера. Накрая всички се изненадахме, когато реши да води отшелнически живот.

От домашния си офис Корин разработваше и тестваше свръхсложни системи за сигурност, които ѝ поръчваха от различни банки и фирми от Уолстрийт. Оправяше се с интернет като истински хакер.

Сградата, в която живееше, бе монолитна жълтеникава грамада, щръкнала на ъгъла на Осмо авеню и Двадесет и трета улица. Можеше да минат дни, без Корин да разбере дали навън грее слънце, или вали дъжд. Щорите ѝ бяха винаги спуснати. Веднъж ми каза, че разбира кога е дошла есента по включването на парното. Мисля, че никога не бе притежавала истинско зимно палто. Парадният вход на сградата се намираше на няколко крачки от метрото, откъдето тя можеше да достигне до всяка точка, която ѝ бе нужна. От другата страна на улицата имаше ресторанти на „Дънкин Донътс“ и „Далас Барбекю“, откъдето купуваше храната си. Ядеше страшно много свински ребърца и бухтички с черешов пълнеж. Иначе беше затворена като средновековна монахиня.

Както и очаквах, тя отговори веднага на позвъняването на портиера. Нямах представа дали зловещият чип отчиташе не само координатите, но и етажите, затова, преди да вляза в асансьора, го тикнах в парче дъвка и я залепих под един корниз.

Още щом престъпих прага, тя ме задуши в дълга, ентусиазирана прегръдка.

— Как си? Преди адски много време исках да те видя, но в болницата не допускаха никого до теб, а след това ти сякаш потъна вдън земя. Поне десетина пъти опитвах да ти звъня и да ти пиша. — Тя докосна устната ми. — В катастрофата ли се нарани така?

— Извинявай, че не съм отговорил на обажданията ти. Доста време не можех да говоря с никого. Сега обаче съм по-добре, поне физически. — Щях да я разстроя още повече, ако ѝ разкажех за нападението.

Тя стисна дланта ми, изкъшка котката от един стол в дневната и ми предложи да седна. Сивкавата персийка измяука с досада.

— А сега и това с Хал. Вчера, когато научих, просто рухнах.

— Бил е невнимателен — казах.

— Да, това не е трудно. Доста пъти съм виждала как става. Дрогата просто разкатава хората.

— Предположих, че ще ти е много мъчно.

— Е, благодаря за посещението. Знам, че не се виждаме толкова често, колкото преди, но постоянно си мисля за вас. — Най-красивата черта на Корин бяха прекрасните ѝ кафяви очи. Сега те започваха да се просълзяват. — Някога завиждах на Хал, че е раснал в такава привилегирована среда. Не спирах да се чудя защо излиза с нас.

Почувствах остра вина. Ако не бях изправен пред лабиринт от неприятности, веднага щях да ѝ кажа истината. Но не ми се щеше да я тревожа повече с причините за неговата смърт.

— Да ти донеса ли нещо за пиене?

— С удоволствие ще пийна едно кафе.

— Чисто, нали? — Това си беше реторичен въпрос и без да дочака отговор, тя се запъти към кухнята.

Когато се върна, забелязах, че е качила няколко килца след последната ни среща. Открай време си беше приятно пухкава с пищни извивки, които носеше добре. Момчетата я намираха за забавна и

топла и това ги привличаше. Не можех да разбера как е успяла да се крие тук толкова време.

Тя ми подаде кафето и седна на канапето срещу мен със своята чаша.

— Знаеш ли нещо за погребението на Хал?

— Не. Полицията още не е върнала тялото му. Така поне ми каза Лоръл.

— Тя как го понася?

— Зле. Освен това има огромни имуществени проблеми, с които трябва да се пребори. С наследството на Мина и Питър.

Корин въздъхна.

— Ах, тази негова майка! Държеше го под контрол като рибка в аквариум. На погребението ѝ той едва стоеше изправен, толкова беше разстроен. Много е странно това, което направи с нея. А Питър е в старчески дом, нали?

— Никак не е добре. Вече не може да се храни сам и не разпознава никого.

— Поне няма да разбере какво е станало със сина му.

— Да. Странен късмет наистина. — Отпих глътка кафе. — Кори, надявах се, че ще можеш да ми помогнеш с една работа. Имаш ли малко време?

— Тъкмо довършвах една поръчка. Много ли бързаш?

— Много.

— За какво става въпрос?

— Едни хора ме притесняват. Искат да се докопат до предмет, който беше на Самюъл, но не разкриват кои са. Единствената връзка, която намерих, е странен уебсайт, в който има форум за алхимията.

— Алхимия ли? Искаш да кажеш черна магия, сатанизъм и тем подобните?

— Е, не чак толкова. Тези са сериозни. В сайта има линкове към статии за Ренесанса и към средновековни документи, описващи езотерични способности за превръщането на основни метали в злато.

Тя се изсмя.

— Шегуваш се.

— Знам колко откачено звучи. Тези хора обаче са опасни. Вече два пъти ме заплашваха. И което е по-лошо, Хал също е бил замесен с тях. Току-що го разбрах. Трябва да разбера кои са.

— Показват ли се на сайта?

— Само с маски и астрологични знаци. Имам обаче две имена — Ериния Хейнс и Джордж Шимски.

— Хайде тогава да проверим какво можем да намерим на компютъра.

Накара ме да занеса в кабинета ѝ един кухненски стол. За разлика от уютния хаос в останалата част от апартамента, там цареше спартанска обстановка. Никъде не се виждаха нито книги, нито папки — само няколко прости химикалки и линирана хартия. Единственото изключение бяха котешките играчки на пода. Самата котка влезе след нас в стаята. Хвана една изпокъсана платнена мишка и започна да я корми, хвърляйки памучния пълнеж навсякъде около себе си. Жълтите ѝ очи злобно се пулеха към Корин. Тя се разсмя.

— Просто ми е ядосан, че го накарах да слезе от стола. — Котката замърка и се отърка в краката ми. Протегнах ръка и разроших козинката ѝ. Това още повече развесели Корин.

— Сега се опитва да ме накара да ревнувам.

На бюрото ѝ имаше три монитора и на всеки вървеше различен скрийнсейвър. От единия се лееха мелодии на Барток на фона на дъжд, който кротко валеше върху поле с диви цветя. На втория океанска вълна галеше коралов риф, а на третия една есенна гора пламтеше в ярки цветове.

— Това е цялата природа, която виждам — пошегува се Корин. Седна на стола си, който изглеждаше толкова високотехнологичен, сякаш беше взет от изтребител. — По поръчка ми е. Дългото седене причинява неназоваеми неща на гърба. Сега. Само имената ли имаш? Ами дати на раждане, номера на социални осигуровки, такива работи?

— Само това. — Подадох ѝ визитната картичка, която ми даде Колин Рийд. — Номерата на телефона и факса са фалшиви, така че не бих разчитал и на достоверността на фирменото име. Освен това Ериния вероятно е завършила Масачузетския технологичен институт и е била уволнена от Министерството на отбраната. Джордж Шимски пък е бил химик.

— Можем да започнем оттук.

Седнах до нея, а тя започна да рови в разни сайтове.

— Добре, не намирам нищо за Хейнс. Много е вероятно това да не е истинското ѝ име. Точно както и на компанията. Шимски е

завършил Масачузетския технологичен институт през 1984 година на двадесетгодишна възраст и с пълно отличие. Година по-късно е регистрирал пет патента. Умно момче. Работил е за компанията „Дау Кемикъл“ и за Федералната морска комисия, но никъде не се е задържал дълго. Основал е собствена консултантска компания и тогава дошло нещастieto. Мили боже!

— Какво?

— Тук пише, че се е опитвал да превръща метали в злато. — Тя поклати глава. — Що за откачалка? Получил сериозни обгаряния и се оттеглил. И след това вече не намирам нищо за него. Какъв беше сайтът, за който спомена?

— Алхимически архиви точка ком.

Тя влезе в сайта и го разглежда в продължение на няколко минути.

— Тук има доста интересни неща, но ще ми отнеме време да ги проуча добре. Слушай, Джони, наистина гоня краен срок. Може ли да ти се обадя по-късно? Ще гледам да е скоро.

— Разбира се. Много е мило, че ми помагаш.

— Винаги, когато имаш нужда — знаеш го.

— О, има и още нещо, още едно име — Хана Джафри. Студентка от Пенсилванския университет. Би ли потърсила нещо и за нея?

— Още ли? Май целият свят ти има зъб.

СЕДЕМНАДЕСЕТА ГЛАВА

След като се сбогувах с Кории и прибрах чипа, си спрях такси и скоро стигнах до мястото на западния край на Тридесет и четвърта улица, за което спомена Томас. Беше мрачно — тъмно ъгълче от блестящия пъзел на Манхатън.

Помолих шофьора да намали. Отляво се простираше широко поле с депата на Западната железница. Срещу него имаше църква с червена тухлена фасада, бяла римска арка и готически прозорец над нея, който беше затворен с циментови блокове. Сградата не беше търговска, но въпреки това помолих водача да спре отпред — оттук виждах река Хъдсън, така че вероятно бяхме близо до целта. Над вратата имаше табела с надпис: „Църква «Свети Михаил», служеща на католическата вяра от 1857 г.“

Пред църквата имаше статуя на Христос в цял ръст. Той стоеше на пиедестал, беше облечен цял в прозрачен плексиглас, който го обгръщаше като ковчег, и гледаше надолу към минувачите. Статуята бе направена изцяло от бял гипс. Едната ръка на Исус бе протегната напред, а другата докосваше голяма позлатена филигранна кутия, върху която имаше златен кръст и бяло човешко сърце. Над нея с главни букви пишеше: „Елате при Мен всички, които сте отрудени и обременени, и Аз ще ви дам почивка“.^[1]

Тези думи можеха да са предназначени и специално за мен.

На следващата пресечка я открих — жалка сграда с хоросанова мазилка, висока около пет етажа. На приземния видях синя врата от дървени летви, която явно не се използваше от години. Малко по-нататък имаше гофриран метален четириъгълник с размерите на врата на гараж. До него видях петте символа на планетите, гравирани на проста месингова табела, прикрепена към стената.

— Ако отидем по-нататък, ще попаднем на магистралата. Какво да правим? — попита шофьорът.

— Видях достатъчно. Закарайте ме на пристанището.

Той измърмори утвърдително, обърна колата и даде газ.

Остави ме на автогарата при пристанището. Уличните продавачи още не бяха прибрали стоката си — стари книги, дамски чанти и ароматни масла. Един от тях отпуши някакво шишенце и ми го подаде. Във въздуха се разнесе нежна миризма на жасмин и се смеси с вонята на асфалта.

Към мен се приближи просяк с протегната ръка. Беше облечен със скъсани гимнастически шорти, кецове „Найки“ и бейзболна шапка, нахлупена върху дългите му расти. Бледите му очи се втренчиха в мен. Усмивката му разкри изгнили от метамфетамина зъби. Подадох му няколко монети и той ми свали шапка.

Последния път, когато в автобусния транспорт е имало някакъв лукс, сигурно е било между двете световни войни. В който и град да отидех, автогарите изглеждаха еднакво мрачни и изоставени. А пристанищната бе най-жалката от всички. На пода, стените и масивните ѝ четвъртити колони имаше настилка от лайняни на цвят керамични плочки. Сякаш някаква конспирация не позволяваше на това място да бъде добре осветено и приветливо. Единственото изключение беше гигантската мозайка от блестящ алуминий и многоцветни фасетки на южната стена. Стоеше си там като красиво дете, изоставено в обществена пералня.

Проправих си път до едно гише за билети, защото реших, че мога да спестя малко пари, като използвам кредитната карта на Самюъл. Продавачката ме изглежда презрително.

— Мога ли да ви помогна?

Обучавах всички продавачи да произнасят тази стандартна фраза, преди да одерат девет кожи от клиентите си.

— Билет за следващия автобус до Филадельфия, моля.

— Еднопосочен или двупосочен?

— Еднопосочен.

— Двадесет и три долара.

Промуших картата на Самюъл през прозорчето. Продавачката я прекара през устройството и зачака. Присви очи и се втренчи в екрана. След това се обърна към мен.

— Съжалявам, господине, но картата е невалидна. Пише, че собственикът е починал. — Тя ме изглежда. — Вие ми се виждате жив.

Промърморих някакво извинение и попитах къде спират автобусите. Тя извъртя очи и посочи към някакви табели.

— За това си има надписи. Прочетете онзи там.

Идеята ми беше да оставя проследяващото устройство в някой автобус, за да помислят преследвачите ми, че съм напуснал града. Така и не успях да го направя. Когато тръгнах към спирките, видях мъжа, който беше зяпал Лоръл в парка на площад „Вашингтон“ — човек с остри черти, мъртвешки бяла кожа и черна коса. На лявата му китка имаше червена татуировка. Едва ли беше съвпадение, че го срещях тук.

Тръгна след мен. Изведнъж ми се стори, че спирките са съвсем пусти. Наоколо не се виждаха и полицаи. Излязох на бегот от сградата и хукнах по Четиридесет и втора улица. На Десето авеню едва минах на жълто. Когато шутът стигна до кръстовището, светофарът вече светеше в червено и пред краката му се юрнаха автомобили. Стигнах до Западната магистрала и се отправих на север. Завих, запъхтян, по Четиридесет и втора улица и разбрах, че няма да мога да продължа още дълго.

На мястото, където улицата пресичаше железопътната линия, имаше тунел от груби черни камъни. Възможностите ми бяха ограничени от резкия наклон на терена към релсите и от непристъпната стена от сгради на другата страна на улицата. Телената ограда на близкия паркинг за камиони също ми отрязваше пътя. Зад мен водите на Хъдсън носеха грамадния сив призрак на бойния кораб „Дръзки“. До него бе закотвена черна подводница, а зад нея се виждаше малко корабче, върху палубата на което имаше половин корпус от самолет „Конкорд“. Лабиринтът от стари кораби и самолети предлагаше достатъчно скривалища, но през нощта щяха да затворят пристанището.

Вътрешностите ми буквално се пръскаха от тичането. Видях, че шутът се показва иззад ъгъла, и затърсих начин да се махна от улицата. Цяло чудо беше, че бях успял да го изпреваря. От лявата ми страна имаше поле, опасно с изпочупена ограда. Промуших се през една дупка и се опитах да се скрия сред камионите. Докато се провирах, бодливата тел захапа ризата ми и разкъса кожата на рамото ми. Хукнах между камионите с отчаяната надежда да го оставя зад гърба си.

Шумът от стъпките му рязко спря, сякаш изведнъж беше побягнал нанякъде. Дали наистина си беше отишъл или още обикаляше наоколо? Излязох на Четиридесет и пета улица точно до

някаква ниска бяла къща. Подобната ѝ на пещера врата зееше. Втурнах се навътре. Оказа се, че съм влязъл в обор, който смърдеше на влага, тор и старо машинно масло. От едната си страна чувах тропота на копита и шума от махащи опашки. Край мен се точеха редици от пищно украсени и ярко боядисани, но празни файтони. Мястото приличаше на цигански катун, в който всички каруцари бяха отишли да обядват. Това вероятно бяха файтоните, които разхождаха туристите в Сентръл парк.

Клекнах на мазния под под четвъртата кола и дробовете ми се напълниха с прах от сено. Заслушах се в тихото трополене на конете. Не можех да рискувам да се обадя по мобилния си телефон. Ако онзи ме беше проследил дотук, веднага щеше да чуе гласа ми и да разбере къде се крия. Един нов звук ме накара да застана нащрек. Сред файтоните кънтяха стъпки. Затаих дъх с надеждата, че ще тръгне в друга посока, но трополенето на ботушите му се чуваше само на две коли от мен. Хукнах, сякаш ме гонеше дяволът.

Един едър мъж с големи петна от пот под мишниците на работната си риза зяпна изумен как се стрелвам иззад каретата. Не беше шутът. Имах късмет.

Когато стигнах до Десето авеню, се огледах за него, но не го видях. Придържах се близо до витрините на малките магазинчета, за да бъда по-незабележим. Точно преди да стигна до двора на едно кафене, пълно с приказливи хора, излезли да се насладят на топлата лятна вечер, в кръста ми се заби нещо, което приличаше на дръжка на отвертка. Една ръка в черен ръкав ме сграбчи изотзад.

— Сигурен бях, че ще ни играеш номерца, Медисън.

Опитах се да се изтръгна. Той обаче ме залепи за витрината на една пекарна. Минувачите отминаваха, без да ни обръщат внимание.

— Тук ли смяташ да ме застреляш? Пред всичките тези хора?

— Не, сега ще пресечем улицата и ще идем до магазина, пред който е паркирана колата ми.

— А ако откажа?

— Стреляли ли са някога по теб?

— Не.

— По мен са стреляли. В началото не усещаш нищо. Само удар. Сякаш някой те е праснал в гърба с лопата. После почваш да чувстваш странно парене. А след това краката отказват да те държат.

— Значи когато стигнем до колата, тя ще ни чака там, така ли?

— Ериния ли? О, да. С разтворени обятия.

Преди да успея да отговоря, чух нещо като експлозия на гума. Светът около мен намали скорост. Усетих как мъжът се отдръпва. Краката ми започнаха да омекват. Облегнах се на витрината и се опитах да се задържа изправен. Чаках да усетя паренето в кръста си. В гърлото ми закъкри стон.

Една жена от най-близката маса на кафенето скочи и изпищя. Край нас наби спирачки жълто такси. Един минувач извади телефона си и започна да набира някакви цифри. Масите на кафенето се опразниха. Хората бяха от мен. Протегнах ръка. Никой не ми протегна своята.

[1] Матей 11:28 — Бел.прев. ↑

ОСЕМНАДЕСЕТА ГЛАВА

Тълпата се скупчи около нещо на бордюра. Сложих ръка на гърба си. Нищо необичайно. Нямаше парене, нямаше дупка, нямаше лепкаво ручейче кръв. Почувствах как краката ми позакрепват. Оттласнах се от витрината и открих, че още мога да ходя.

Първата сирена зави и в улицата нахлу пожарна. Тя спря пред кафенето, а след нея засвириха спирачките на полицейските коли. Не можах да преброя всички служебни автомобили, които пристигнаха. Промуших се през тълпата и видях надраскан с графити товарен ван, паркиран под странен ъгъл до тротоара. На паважа пред него лежеше мъж. Шортите му бяха скъсани, едната му гуменка бе паднала, а край тялото му се събираше локва кръв, която протече към краката.

Край него се образува пръстен от униформени мъже. Един от тях се наведе напред със склучени длани и започна ритмично да натиска и отпуска гърдите на падналия в опит да спаси живота му.

Погледнах към тълпата, търсейки шута, но той беше изчезнал. Ясно беше, че не е искал да си върши работата в такава близост до половината нюйоркска полиция. Известно време останах на мястото си, защото се чувствах защитен от тълпата. Но какво се беше случило? Дали инцидентът беше случайност? Или изстрелът на нападателя ми се бе отклонил, беше рикоширал във вана и бе причинил нещастиято?

Тълпата започна да се разпръсква, след като две ченгета се приближиха и ни наредиха да се отдръпнем. Отново се огледах за шута и се качих в едно такси, което стоеше в задръстването. Сблъсъкът, който ме бе спасил, ми навя мисли за собствената ми катастрофа. Бях напълно изтощен, но острата паника не ми позволяваше да се отпусна. Усещах, че губя контрол върху себе си, и се изплаших, че повече няма да мога да се справям с кашата, в която ме бе забъркал Хал. Имах нужда от помощ. Близко до гара „Пенсилвания“ старият ми познат Рапунцел държеше камион-закусвалня. Надявах се там да намеря поне временно убежище.

Рапунцел бе спечелил прякора си, защото косата му винаги бе подстригана много късо, с изключение на един рус кичур отзад, който

стигаше чак до задника му. Не беше и чувал за приказката за дългокосата принцеса, но когато научи, че Рапунцел е женско име, го съкрати на Рап. Работеше на това място вече повече от десет години. През това време бе сменял местоположението на офисите си, но не и самия бизнес. Беше причинил смъртта на няколко общи познати и бе продал на някакъв човек толкова нечист наркотик, че нещастникът попадна в болница.

Открих го, застанал до камиона, който му беше и офис, да слуша музика, която дънеше от колоните.

— Ей, Рап, виждам, че още имаш отвратителен вкус за песни.

Той се ухили и остави сандвича, който дъвчеше.

— Радвам се да те видя. — Хвърли поглед на скъсаната ми риза и забеляза кървавата драскотина на рамото ми. — Какво ти се е случило? Пак ли си излизал с мъжки проститутки?

— Много смешно, Рап. Слушай, трябва да купя нещо.

— Имам страхотни пуешки сандвичи. Мама сама сготви птицата и ги направи.

— Страшен шегаджия си. Изпуснал си си призванието.

— Печеля много и от този бизнес, макар че работя като вол. В този ред на мисли, от тая жегата ми иде да муча.

— Днес нямам пари. Можеш ли да ми заемеш някаква сума за малко?

— За колко малко?

— За около седмица.

— Да ме виждаш да нося „Армани“? Ей там има банкомат. — Той посочи неясно на север.

От наркотиците до оръжията имаше само една крачка, затова предположих, че вероятно има онова, което ми беше нужно. Наоколо не се виждаше жива душа, но въпреки това снижих глас.

— Виж, изникна един проблем. Трябва ми пистолет.

Очите му се разшириха.

— Искам и някакви амфетамини.

— Никога не си ми мязал на гангстер, Медисън. Търговията с изкуство да не е тръгнала на зле?

— Не ти трябва да знаеш — отвърнах. — Какво ще кажеш?

— Имам добра стока. Чаткаш ли? Колко ти трябва?

— Колкото да ми стигне за около седмица.

— Чакай малко. — Той награти телефона си, полусдъвкания сандвич, апарата за кредитни карти и кутията за пари и ми направи знак да го последвам в кабината на камиона. Когато седнахме вътре, той се наведе, избута краката ми настрани и вдигна полиетиленовото килимче на пода. Под него имаше груб капак от фибростъкло, който криеше под себе си два пистолета. Рап надяна две гумени ръкавици и извади единия.

— Това е „Глок“. Доколкото разбирам, не умееш да стреляш.

Поклатих глава.

— Тогава този е идеален за теб. Има капацитет от седемнадесет патрона. — Той ми показва как да го зареждам. — Ако наистина искаш да очистиш някого, ще трябва да се приближиш.

— Защо?

— Защото ти трябва хиляда тренировъчни изстрела, за да станеш добър на далекобоя. Този ще ти излезе хиляда и петстотин. Патроните — безплатно.

— Става. Само че не веднага.

— Шегуваш се.

— А амфетите? Хайде, де. Преди купувах само от теб.

— Имам малко декседрин^[1], което си е същото. Той е около триста.

— Само за няколко дози? Че то всеки тираджия може да ми даде от това.

— Нещо не виждам наоколо тираджии. Качеството е аптечно. Тука не ти е благотворително дружество, Медисън.

Свалих си часовника и му го подадох.

— „Омега Спийдмастър“ е. Струва две хиляди. Вземи го като залог за оръжието и дрогата.

Той взе часовника и закопча верижката от неръждаема стомана на китката си.

— Часовничето изглежда добре. Ще го взема, но само за пистолета. И това ти е продажбата, без залози.

— Не говориш сериозно.

— Човещинка си е. На всички ни трябва пари. Човещинка.

— Значи да потърся другаде, така ли?

Той се изсмя от сърце.

— Губим си времето, момче. — Извади от жабката залепваща се торбичка и пусна вътре глока, след което свали ръкавиците си.

— Нямах ли нещо друго, в което да го сложа? Не мога да се разхождам с това в ръка.

Той поклати глава, порови зад шофьорската седалка и извади някакво конопено чувалче.

— Би трябвало да ми платиш и за това. Вземи го. И изчезвай.

Излязох и оставих вратата откритата. Полуизяденият сандвич на Рап си стоеше на калника. Изчаках, докато Рап отиде до багажника, където се заговори разгорещено с някакъв клиент. Дългото му тяло изпъкваше на фона на шоколадите, опакованите сандвичи с бял хляб и кутиите с газирани напитки и сокове.

Прокрадях се обратно в камиона, извадих зловещото семе, което Ериния бе посяла в гърба ми, и го забодох между листата салата в сандвича на Рап. После си тръгнах.

Зад гара „Пенсилвания“ открих едно подземно ресторантче, влязох и изпих две чаши блудкаво кафе, което имаше вкус сякаш го бяха варили цял ден. Надявах се, че това бе концентрирало кофеина в него и наистина по-голямата част от умората ми изчезна, макар и нервите ми да се опънаха още повече. Корабът ми отново бе на вода, готов да преплува бурното море.

Понечих да погледна часовника си. За миг бях забравил, че Рапунцел ми го беше конфискувал. На телефона си видях, че е почти единайсет вечерта. Тръгнах си, без да знам какъв ще е следващият ми ход. Вбесена от това, че ме изпусна на два пъти, Ериния сигурно беше по петите ми с удвоена ярост. Какъв странен обрат бе претърпял живота ми! Преследвах ме в собствения ми град, не можех да се прибера в дома си, а играта на Хал диктуваше живота ми. Цялата ситуация беше отвратителна, но не виждах по какъв начин можех да се измъкна.

Обадих се на Лоръл. Чух гласа на телефонния секретар — значи не беше в стаята си. Няколко секунди бях в паника, но реших пак да се обадя. Този път тя вдигна.

— Къде беше? Обеща да си стоиш в стаята. Не ме плаши така!

Тя се разсмя по онзи свободен начин, по който се смеят хората, които са прекарвали вечерта в компанията на алкохола.

— Не можех повече да търпя да гледам в една точка. Заведох клана Закар на бар. Едно-две питиета и скуката си отиде с валсова стъпка!

Отзад се чуха мъжки гласове.

— Това Ари и Томас ли са?

— Секунда само. Томас се сбогува. — Чух как високият глас на Лоръл се смеси с техните. Измина около минута. После тя се върна.

— Чувствам се супер тъпо, че ги подозирах. Ами че те са асирийци!

— Нима?

Последва водопад от думи.

— Ари е печелил хиляди награди за фотографиите си. А Томас някога искал да стане свещеник. Преди „Оксфорд“ е учил в семинария.

— И защо е променил решението си?

— Влюбил се, но накрая жената отишла при друг. И сладко, и тъжно, нали?

— Е, радвам се, че си се успокоила. — Не исках да прозвучи саркастично, но тя го прие така.

— Ти нямаш угодия! Мислех, че искаш да ги харесам.

— Разбира се, че искам. Не исках да прозвуча така. Просто съм нервен. Човекът, когото видяхме на площад „Вашингтон“ — шутът, ме проследи.

Чух как рязко си пое дъх.

— О, по дяволите. Джон, трябва някак да се измъкнеш от това. Вече си изхарчи резерва от чудодейни спасявания.

— Чудесна идея, но за теб. Помниш ли, че вече ти казах да направиш същото? За себе си виждам само един изход — да намеря това, което те търсят, и да приключа с цялата история.

Тя замлъкна за минута и помислих, че е затворила.

— Прав си — каза накрая. — Ще се обадя на няколко приятели и ще видя дали мога да намеря къде да отседна.

— Лоръл, ако утре още си тук, ще се опитам да ни уговоря среща с Клер Талбът от Музея за модерно изкуство.

— Значи в крайна сметка реши да говориш с нея?

— Сам не мога да се справя със значението на печата. Може да чуя и мнението на специалист. А и предпочитам повече да не говоря с Филип.

— Томас иска да се види с един професор, Джейкъб Уорд, утре сутринта. Той е от „Колумбия“ и изучава Библията, а освен това познава Хана Джафри. Специалист е по малките пророци.

Името не ми беше познато, значи беше започнал да преподава в Колумбийския, след като бях завършил.

— Знае ли къде е Джафри?

— Като че ли не.

— Мислех, че Томас иска да не привлича внимание към себе си. Има ли доверие на този Уорд?

— Има. Ще му кажа да смени часа на срещата. Ще се видим с Уорд следобед, а с Клер — сутринта.

Пожелах й лека нощ и затворих с усещането, че са ме прецакали. Докато съм се борел с лошите като грешен дявол, госпожицата и семейство Закар си бяха направили купона.

Когато се прибрах в хотелската стая, намокрех една хавлия с топла вода и почистих мястото, където бодливата тел бе одрала рамото ми. Легнах си, но сънят бягаше от мен. Бях неспокоен и напрегнат.

Проверих в телефона си името на Джейкъб Уорд и от интернет разбрах, че бил истинска звезда в своята част на университетската вселена. Титли, статии в най-добрите списания и хвалебствия от студентите му. Някои от колегите му оспорваха неговите мнения, но не можах да намеря нито една лоша дума за човека. Щеше да бъде интересно да го срещна лично и сам да преценя. Никой не беше чак толкова съвършен.

След това прелистих дневника на Самюъл — не само за да потърся някакви ключове към проблемите, но и да се поуспокоя от четенето. Надявах се, че все нещо щеше да изскочи. Така и стана.

Самюъл беше залепил в дневника снимка на гравюрата на Дюрер „Вавилонската блудница“ от серията за Апокалипсиса. Под нея беше написал:

„За отбелязване е начинът, по който Дюрер е нарисувал Вавилонската блудница в долния десен ъгъл на картината. Тя носи чаша и всъщност е богинята Ишар — първообразът на Афродита, Венера и Ащорет^[2], Библията я превръща от богиня във вещица и проститутка. Звярът на Дюрер не прилича на описанието в Откровението на Йоан.“

„Вавилонската блудница“ от Албрехт Дюрер,
1498 г.

Няколко страници по-нататък бе залепена нова картинка с бележка.

„Подобно на Соломоновия печат (шестоълчна звезда), осмолъчната звезда на Ицар символизира съюза между небето и земята — символ на трансмутацията.“

И представа нямах, че брат ми толкова се е интересувал от религията. И все пак пред мен беше прякото доказателство, записано от самия Самюъл, което свързваше алхимията с едно асирийско божество. Какво общо имаха осемлъчната звезда на Ищар и Вавилонската блудница? И как бяха свързани те със скритото асирийско съкровище?

Затворих дневника и се облегнах назад, за да помисля. Засега имах само късчета от целия пъзел. Неспособността ми да ги свържа ме разстройваше ужасно. Дали пък Томас не криеше още нещо от мен, или всичките приказки за тайни съкровища са били просто начин да отклони вниманието ми от истината? Самюъл беше писал за трансмутацията. Може би крайната цел, за която е говорил брат ми, изобщо не беше съкровище, а формулата за превръщане на металите в злато.

[1] Декстроамфетамин — синтетичен психостимулант от групата на амфетамините. — Бел.прев. ↑

[2] Еврейски вариант на името на богиня Ищар — средиземноморско божество на Вечерницата, плътската любов и войната. — Бел.прев. ↑

ДЕВЕТНАДЕСЕТА ГЛАВА

Вторник, 5 август 2003 г., 7:30 ч. сутринта

Оказа се, че във вторник Музеят за модерно изкуство е затворен за посетители. Обадох се в дома на Клер. Тя каза, че може да се видим към обяд във временните помещения на музея в „Куинс“.

Звъннах на Лоръл, която каза, че почти не е мигнала след вчерашния ни разговор. Все още не бе успяла да се свърже с приятелите си, затова оставаше в Ню Йорк. Увери ме, че е прекарала сутринта с Томас и Ари. Разбрахме се да се регрупираме в музея.

Докато се обличах, включих телевизора на новините. Репортажът за войната в Ирак съобщаваше, че всеки ден намирали по двадесет трупа на цивилни граждани, а отвличанията и екзекуциите вероятно щели да се увеличат значително. След малко заговориха за някаква престрелка край гара „Пенсилвания“. Камерата се приближи към камион за кетъринг, в чиито алуминиеви стени се виждаха дупки от куршуми. Видях как отвеждат Рапунцел към полицейската камионетка. През гърба му беше кръстосана верига, която приковаваше ръцете му към кръста. Както и се бях надявал, Ериния и шутът бяха проследили сигналите от чипа до камиона на Рапунцел. По телевизията съобщиха, че Рап е бил обвинен в продажба на наркотици и притежание на незаконно оръжие. Не споменаха нито Ериния, нито приятелчетата ѝ.

Най-после някаква добра новина.

Подвоумих се дали да взема пистолета със себе си. Усещах известно спокойствие при мисълта, че Ериния вероятно бе загубила следите ми, а и нерегистрираните оръжия бяха незаконни в Ню Йорк — просто не можех да си позволя да ме хванат с него. А и дори и отново да надушеха следите ми, не можех да започна престрелка, в която сигурно щяха да пострадат и невинни хора. Увих с нежелание пиццова в една хавлия и го пъхнах в куфара си. След това се отправих към фойето.

Утринният въздух навън беше свеж и чист. Купих един вестник „Таймс“ и се отправих към закусвалнята „Уестуей“, за да се подкрепя.

На витрината ѝ бе залепена реклама, която гласеше, че закусвалнята е била избрана за най-добрата в Манхатън. Това без съмнение щеше да впечатли туристите, защото нюйоркчани разбираха от добра храна. Впечатлението щеше да трае обаче само докато не минеха и покрай други закусвални, които също са били обявени за най-добри. Въпреки това нямах оплаквания от закуската, а прясното кафе възвърна живота в жилите ми.

Спомних си въпроса, който ме мъчеше вчера вечерта, и изведнъж усетих, че нещо ми се изплъзва. Ядях и оставих мислите си да се реят свободно. И тогава разбрах. Сякаш вместо да ми даде сметката, келнерът беше изсипал чувал със злато на чинията ми.

Ставаше въпрос за думите на Корин във връзка с погребението на майката на Хал. Въпреки че по това време не бях в града, знаех, че то се е провело в църквата на Застъпника в квартал „Хамилтън Хайтс“. Ако там имаше семеен мавзолей, Хал би имал неограничен достъп до него. Идеалното скривалище.

Хвърлих малко пари на масата, за да си платя сметката, и хукнах към метрото. Слязох на спирката на Сто петдесет и пета улица и набързо минах двете пресечки до църквата на Застъпника.

Гълъбовосива каменна стена отделяше гробището „Троица“ от улицата. Край входа се възправяше висок келтски кръст, украсен с релефни птици и животни. Беше поставен там в памет на някогашния собственик на земята Джон Одюбон. Гробищата бяха спокойни и приличаха на парк. Поляната бе заслонена от вековни брястове, които още зеленееха въпреки продължителната жегата. Надгробните камъни бяха различни — от огромни скулптури, заобиколени с железни оградки, до най-обикновени паметни табели. Някои бяха толкова стари, че имената на камъка се бяха заличили. Наоколо нямаше жива душа.

Гледката на надгробните паметници ми напомни, че не ми е останал нито един жив роднина. След смъртта на Самюъл най-близкият ми човек си оставаше Евелин. Отдавна трябваше да отида да я видя. Тя беше само около петдесетгодишна, но артритът ѝ се беше влошил дотолкова, че се нуждаеше от специални грижи. Беше дошла да работи за нас няколко седмици след четвъртия ми рожден ден. Цяло чудо беше, че Самюъл бе издържал толкова дълго без помощ. На един такъв самовглъбен възрастен мъж със склонност към тишината и

спокойствието едва ли му е било лесно с едно палаво момченце. Произходът на Евелин си оставаше тайна за мен, защото тя отказваше да говори за младостта си в Близкия изток. Децата са свръхчувствителни към тайните, които пазят от тях, но някак винаги съм знаел, че въпросите за младостта ѝ или за причините, поради които е напуснала страната си, са строго забранени.

Когато бях в основното училище, тя всяка сутрин грижливо ми увиваше във восъчна хартия приготвен от нея обяд и го слагаше в запазена от магазина торбичка. Пъхаше го в раницата ми и изминаваше с мен петте пресечки до училището. Когато пораснах, започнах да се дразня от това. Тя винаги се обличаше в черно и пърхаше около раменете ми като огромен гарван, без да ме изпуска и за миг от погледа си. Дори през зимата, която тя мразеше, си слагаше огромните галоши и тръгваше редом с мен, като през целия път мрънкаше колко бил хлъзгав ледът и колко дълбоки — снежните преспи. Не можех да понеса разликата между нея и майките на другите деца и правех всичко възможно да се отърва от това досадно присъствие, но въпреки кратката си природа, тя никога не ми позволяваше да я пропъдя.

Чак когато станах гимназист разбрах колко е важна за мен. С нея ми беше най-невъзможно да се видя след смъртта на Самюъл.

Извитата пътека ме отведе до няколко големи гробници. Само тези бяха достатъчно просторни, за да послужат за скривалища. Приличаха на миниатюрни дворци и стояха гордо покрай алеята. Две привлякоха вниманието ми, но имената на тях бяха други — Гарет Сторм и Стивън Сторм. Последният дом на Гарет беше сложна готическа постройка с филигранна порта от ковано желязо и островърх покрив, ограден с копия и увенчан с кръст.

Търсех гроба на Мина, като следях за имената Вандерлин и Янсен — моминската ѝ фамилия. След петнайсет минути обаче не бях намерил нищо. На един от най-големите мавзолеи, който беше построен от обветрен пясъчник с цвета на млечен шоколад и покрит с мъх, нямаше никакво име. Вратата му бе залостена с ръждясал катинар. Ако Мина бе пожелала гробница, тя щеше да бъде точно такава. Пристъпих напред, за да видя дали е била отваряна наскоро.

— Ей, ти там!

Някакъв мъж тръгна към мен с големи крачки. Носеше черна кожена жилетка, дънки и сатенена риза. Около врата му подрънкваха

дебели златни ланци.

— Господине, нямате право да стоите тук — каза ми той.

— Мислех, че това е обществено гробище. Портата беше широко отворена.

— Не четете ли табелите? Там пише, че ви трябва специално позволение от гробищната управа. Влизането е само със специална уговорка.

— Съжалявам. Пралеля ми почина наскоро, докато бях в чужбина. Би трябвало да е погребана тук.

— Разбирам. — Той присви очи, сякаш ми вземаше мярка. — Каква е тайната й?

— Моля?

— Тайната на дълголетието й. Хората плащат огромни пари за такива неща.

Явно се шегуваше за моя сметка. Зачаках коронната смешка.

— За последно тук е бил погребан човек през 1836 година. Това прави леля ви една зряла дама на сто шейсет и седем години. Силно се надявам за ваше добро да носите гените й. — Той избухна в смях.

— Значи са ме упътили погрешно.

В угълчетата на очите му блеснаха сълзи, но не от скръб.

— Към „Троицата“ ли ви насочиха?

— Да, точно така.

— Идете в колумбария. Това е последното гробище в Манхатън, където още се погребват хора, но сега вече всички ги кремират. Вероятно там ще намерите останките на леля си.

Нишата в колумбария би била твърде малка, за да може да укрие нещо значително, но все пак щях да проверя. Може би Хал беше оставил там някаква бележка или други указания.

Дежурната пазачка на колумбария ми каза, че дори и за това място ми трябвала специална уговорка. Когато й обясних, че трябва да напусна Ню Йорк още този следобед, тя омекна.

— Как се казва?

— Янсен.

Тя набра няколко думи на компютъра, погледна екрана и поклати глава.

— Нямаме записана Янсен. Може би е в гробището, но не и в колумбария.

— Добре. Бихте ли проверили и за Минерва Вандерлин? — Казах й името буква по буква.

— О, да, ето я. Но нишата вече не се води на нейно име. Синът й отнесе праха.

— Кога е станало това?

Тя пак се взря в екрана.

— На 25 януари — преди шест месеца.

Значи урната, която бях видял в килера, вероятно някога е съдържала праха на Мина. Той го беше разпръснал, сигурно над някое любимо нейно място, както често правят хората, и вместо това бе сложил в съда скъпоценните камъни.

Тръгнах към метрото бесен. Хал отново ме беше измамил. Толкова бях сигурен, че съм на правилен път, че разочарованието направо ме смаза.

Изваках влака с надеждата да ми се падне вагон с работещ климатик, където да намеря студения полъх, за който копнеех. Бях плувнал в пот само от краткия път от гробището дотук. На няколко крачки от мен две момчета изнасяха представление пред чакащите. Носеха огромни торбести панталони и широки тениски, макар да бяха дребни на ръст. На едната блуза се виждаше образът на Тупак Шакур, а на другата — Свети Йоан. По-ниското хлапе беше обуто в маратонки „Еър Джордан 18“, които сигурно му бяха стрували двеста долара.

Наблюдавах движенията им и се възхищавах на ловкостта им. Изведнъж единият сграбчи глезените на другия и се повдигна. Партньорът му на свой ред хвана неговите глезени и двамата образуваха огромно „О“. Затъркаляха се напред-назад по перона с такава лекота, че и професионални акробати биха ахнали от завист. Тълпата заръкопляска и замята монети към тях, а момчетата успяха да ги съберат точно преди влакът да нахлуе в спирката. Заклатушкахме се по релсите на пълен ход. Наслаждавах се на ледения студ в мотрисата.

ДВАДЕСЕТА ГЛАВА

Временните помещения на Музея за модерно изкуство се намираха в една стара фабрика за телбод. Добрите жители на „Куинс“ се бяха възраждали, когато разбрали, че каймакът на културата ще прескочи Ийст Ривър и ще се засели в тяхната махала. Бяха боядисали сградата в яркосиньо.

Близо до парадния вход стоеше Ари и нервно дърпаше от цигарата си. Край Томас чакаше Лоръл, която изглеждаше малко изморена и крехка. От една страна се почувствах облекчен, че той я пази вместо мен, но от друга собственическият му вид ме ядоса.

След като се записахме на регистратурата, Клер Талбът ни посрещна. Целуна ме по двете бузи и разтърси ръцете на Томас и Ари. Лоръл получи само една студена усмивка. Клер и пазачът ни преведоха през изложбата на импресионистите от постоянната колекция. Минахме покрай „Звездна нощ“ на Ван Гог. Оригиналната картина изпъкваше още повече пред спомена за недостойните ѝ репродукции. Характерният стил на Ван Гог тук беше в пълния си блясък — яростни удари с четката, турбулентни спирали, стряскащи ултрамарини и апокалиптично синьо. Луната грееше в яркожълто, а слънцето стоеше бледо и воднисто на същото небе. Тъмните сенки на кипарисите сочеха нагоре като древни обелиски.

— Около „Звездна нощ“ винаги се събира тълпа — каза Клер. — Тази творба не омръзва на никого. Представете си само колко плакати и копия има по целия свят! И всички онези слънчогледи! — Тя се изкиска пискливо. — Този период не е моята стихия, мило, знаеш това. — Погали ръкава на самото ми с пръсти. Видях, че това направи впечатление на Лоръл.

Клер беше доста интересна жена. Имаше алабастрова кожа, гъста къдрава медночервена коса до раменете, кестеняви очи, дълги, артистични пръсти и нежно тяло. Обичаше да носи ексцентрични дрехи с ярки щампи и едри бижута, изработени на ръка. Помня, че веднъж беше облякла рокля от плат, изтъкан като точно копие на картина на Мондриан^[1]. След като скъсаха с Филип, пътищата ни се

бяха пресичали многократно по приеми и изложби, където тя ме обсипваше с порой от комплименти. Веднъж бях захапал въдицата, но скоро ми бе станало ясно, че истинската ѝ цел е да открадне един от най-добрите ми клиенти.

За хората, които смяташе за равни на себе си, Клер беше истинска тигрица. Прелъстителна и мека като кадифе. И никога не се сърдеше дълго.

— Никога не се знае — ми беше казала веднъж, — кога някой ще ти потрѣбва. Няма смисъл да си създаваш врагове.

Този пресметлив светски съвет обаче явно не се отнасяше до подчинените ѝ. Истериичните ѝ избухвания и достойните за примадона сцени пред тях бяха легендарни. Непостоянна жена. В един миг гореща, а в следващия — студена. Зависи кое ѝ изнасяше повече.

Когато влязохме в кабинета ѝ, тя ни настани на блестящи пластмасови столове в бяло, лимоненожълто и черно. Показах ѝ разпечатка на печата на Сената. Тя я разглежда десет дълги минути, после седна пред компютъра си и затрака по клавиатурата. Накрая се облегна назад и се усмихна.

— Още не съм забравила всичко, което научих като малка. Виждате ли коничната шапка над тринайсетте звезди? Това е фригийска шапка. Фригийците дошли откъм Тракия, основно от района, където днес се намира България. Около 1000 година преди новата ера траките мигрирали към Анадола и го превърнали във фригийско царство.

Хвърлих един поглед към Томас. Вчера беше предположил, че откраднатото от цар Ашурбанипал съкровище е взето от Анадола — територията на фригийското царство. Това ни даде още една следа.

— Фригийската шапка се оказала много трайна — продължи Клер. — Можем да проследим историята ѝ през изкуството. Има я на бюста на Атис — любовника на богиня Кибела, от втори век. Персийският бог Митра също често се изобразява с такава шапка. Митра еволюирал до римски бог на войната, затова за освободените роби тя била символ на свободата.

Лоръл каза, че ѝ приличала на кепетата на френските революционери.

— Разбира се — отвърна Клер, според мен с малко снизходителен тон. — Отново заради асоциацията със свободата, както

вече ви обясних.

— Това помага ли ни с нещо? — попитах останалата част от малката ни група. Последва неловко мълчание.

Ари въздъхна.

— За мен е доста сложно.

— Какво по-точно търсим? — попита Клер.

— Търсим някаква дума, свързана с алхимията и по-точно с идеята за превръщането на олово в злато. Но не мога да видя връзката с фригийската шапка.

— Мислех, че става въпрос за нещо, свързано с Дюрер.

— Филип ни помогна за това. Томас пише статия за месопотамските корени на херметизма. Попаднал е на образа на печата по време на проучванията си.

— И как все пак е бившият ми? — Аз седях най-близо до нея. Тя се протегна и стисна ръката ми. — Бас лоя, че ви е взел пари за услугата.

Всички, освен Лоръл, се изсмяха. Тя очевидно не харесваше остроумията на Клер, нито пък подчертаното внимание, което показваше към мъжете.

— Е, били сте на прав път. — Сега Клер хвърли една бляскава усмивка към Томас. — Има сериозна връзка. Само минутка.

Тя се порови в още сайтове и накрая ни извика да погледнем екрана.

— Това е от ръкопис от седемнадесети век, известен като *Atalanta Fugiens*^[2] от Михаел Майер. Рисунката е в онази част от книгата, която представлява нещо като ръчник по трансмутация. Онази странна на форма фуния над главата на алхимика е част от апаратурата за дестилиране, в която се сипва оловото, за да бъде пречистено. Готовите златни монети лежат в кошницата, която стои върху дървника. Описанията на алхимични процеси са нещо обичайно в средновековните и в ренесансовите ръкописи.

— Но той носи фригийска шапка! — възкликна Лоръл.

— Точно така. Тази шапка е била асоциирана много сериозно с алхимията.

Om Atalanta Fugiens на Михаел Майер, 1617 г.

Клер прокара пръсти през силните си къдри и светлината отскочи от косата ѝ, която сякаш бе изпредена от медни и златни нишки.

— Гръцкият мит за златното руно на Язон идва от Фригия, където са били открити легендарни златни залежи. Митът се е зародил, защото овчите кожи, изпрани в богатата на златни наноси река Пактол, задържали мънички бучки от благородния метал, които полепвали към вълната.

Тя отвори нова страница на екрана и посочи показаната там картина.

— Ето още едно прочуто фолио от същата епоха, наречено *Mutus Liber* — „Мълчаливата книга“. Френско е. И с изключение на няколко реда в началото, в него няма текст — само илюстрации. Това е нещо като учебник, наръчник за превръщането на основни метали в злато. Бог знае колко бедни душици са платили скъпо и прескъпо за тези експерименти. Умирали са от натравяне с химикали, ужасяващи изгаряния или по-лоши неща. Веднъж руският цар Фьодор Иванович^[3] накарал двама алхимици да пият живак, след като не успели да му направят обещаното злато.

Сетих се за Шим, който беше преследвал същата мечта и бе пострадал жестоко.

— Европейските държавни глави се бояли от алхимиците, защото при евентуален успех огромното количество произведено от тях злато би обезценило държавната валута. В същото време мечтаели самите те да имат тази сила.

— Искаш да кажеш, че се противели на алхимията само в случай че формулата попаднела в чужди ръце? — намесих се аз.

Клер се усмихна.

— Да. Светът не се е променил много, нали? Вероятно си мислите, че алхимията е била просто една огромна измама, но дали идеите ѝ не са наистина възможни? Накратко казано — да. През 1972 година руски учени успели да превърнат оловни плочи в злато в една тайна лаборатория край езерото Байкал. Десет години по-късно един американец — Глен Сиборг, успял да превърне в злато бисмутови атоми. В по-големи мащаби обаче това би било невероятно скъпо.

Клер беше права. От гледната точка на съвременната наука някогашните химически експерименти изглеждаха почти смехотворни. Без съмнение доста от алхимиците, които обещавали лесен начин за създаване на злато или еликсири за безсмъртие, не са се различавали много от обикновените шарлатани. И все пак усетих, че отново се питам дали някой от тези ранни експериментатори наистина не е открил вълшебната формула. Много уважавани учени от онези времена са смятали, че това е възможно.

Клер почука с пръст по образа на екрана.

— Херметиците вярвали, че цялата материя на света е направена от едни и същи елементи. Нужно било само да намерят правилния ключ, който да промени равновесието и да превърне една материална форма в друга. Баща ми смяташе, че алхимията е всъщност алегория за различните степени на духовно пречистване.

— Кой е написал *Mutus Liberi* — попита Ари.

— Един хугенот — отвърна Клер. — Френските хугеноти са били преследвани жестоко, така че авторът е трябвало да скрие истинското си име. На първата страница на книгата има едно изречение на латински: „*Cuius nomen est Altaus*“. Името на автора, Алтай, е превърнато в анаграма, за да скрие истинската му самоличност. Истинското му име било Савалот.

[1] Пит Мондриан (1872–1944) — холандски художник, известен с платната си от бели и цветни правоъгълници. Някои дизайнери като Ив Сен Лоран ги използват като десени във висшата си мода. — Бел.прев. ↑

[2] „Бягащата Аталанта“ (лат.) — от древногръцката легенда за красивата Аталанта, която се зарекла да се омъжи за онзи, който успее да я надбяга. — Бел.прев. ↑

[3] Фьодор Иванович Блажени (1557–1598) — третият син на Иван IV Грозни и последният от династията Рюрик. — Бел.прев. ↑

ДВАДЕСЕТ И ПЪРВА ГЛАВА

Сбогувахме се с Клер и се отправихме обратно към Манхатън. Близко до дома на Джейкъб Уорд намерихме чудесен тайландски ресторант. Преди да влезем, Лоръл погледна към небето.

— Ще ми се най-сетне да завали — въздъхна тя. — Майка ми нарича такива дни разкапани. Толкова е потискащо!

Намерихме си маса. Келнерът прие поръчката ни и се върна с питиета. Томас си избра кафе, а останалите предпочетохме леденостудена бира „Син Тао“, която се плъзна блажено в гърлата ни. Напечатах думата „фригийска шапка“ в празните квадратчета. Отвори се нова страница. Лоръл въздъхна.

— Това май няма да има край.

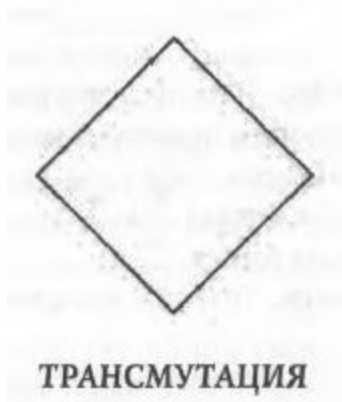
— Не — поправих я аз. — Близко сме.

Под квадратчетата Хал беше написал „На финалната права си“.

— Представа си нямам какво е искал този човек. Всичко това е една грандиозна загуба на време — гневно каза Томас. Миротворецът Ари веднага се намеси.

— От това, което си спомням, Джон, когато ни показваше предишните стъпки, в играта няма нищо особено сложно.

УМЕЛО И МОРАЛ

— Стори ми се, че акробатиките с последната загатка бяха доста трудни — рече Лоръл.

— Може би за теб. Но той не е мислил за теб, когато е съставял всичко това. То е предназначено за Джон. И защо не е оставил играта на теб? Нали ти си неговата наследница?

Браво бе, Томас. Разделяй и владей, щом можеш.

— Както много добре знаеш, гравюрата никога не е била собственост на Хал.

Поседяхме мълчаливо, докато се мъчехме да разберем текста, който приличаше на анаграма. Ари, който говореше английски най-зле от нас, се разстрои най-много.

— През цялото време си мисля за работата си. Много ми е трудно да се съсредоточа.

— Мислиш за материала, който правеше във Вашингтон? — попита Лоръл.

— Да.

Като разбра, че недоумявам, Ари се обърна към мен:

— Докато бях във Вашингтон, преди да дойда тук, някои от познатите ми потвърдиха слуховете, които се носят за „Абу Граиб“.

— Какво е това?

— Един иракски затвор. Окупаторските войски ще изпратят там екипи, специализирани в разпитите, за да измъчват затворниците. Това се случва извън обикновеното командване. Невероятна новина! Ако се разчуе, целият Близък изток ще пламне.

— Сигурен ли си в това?

— Да, върху това работя.

Томас се намеси. Този път нетърпението му се изля върху брат му.

— Защо изобщо го споменаваш? Нали трябва да се съсредоточим върху тази трижди проклета игра!

— Не всички умеем да живеем в миналото — отговори простишко Ари.

Томас му изсъска нещо на асирийски. Прекъснах свадата с въпроса дали Томас знае нещо за записките, които бях открил в дневниците на Самюъл.

— Там се споменава за няколко неизвестни царе. Единият се казва Аза, а другият — Мита. Това говори ли ти нещо?

Лошото му настроение ескалира в истинска ярост. Той стовари длан върху масата.

— Ще напреднеш доста повече, ако се съсредоточиш върху откриването на гравюрата, вместо да пресяваш всяка дума, написана от Самюъл! Има и още нещо, което така и не сме проговорили. Искам да ми я предадеш, когато я намерим.

— Ще я отнеса на ФБР — отговорих с равен глас.

Тъгълчетата на устата му клюмнаха в зловеща гримаса.

— Няма да приема това.

Малкото търпение, което ми беше останало, се изпари в ураган от бяс.

— След всичко, през което минах, очакваш да ти предам откраднат артефакт, който струва милиони?! Нали ще ме тикнат в затвора за това! Всичките ми усилия да си изградя кариера ще отидат на вятъра!

Томас се изсмя горчиво.

— От всичко, което чух дотук, ми стана ясно, че не знаеш какво значи тежка работа. Живял си на гърба на Самюъл. Буквално си заклал златната си кокошчица.

Стиснах юмруци, но Ари сграбчи ръката ми.

— Хайде да се държим като възрастни, искате ли? — каза той. — Хората ни гледат.

Управителката на ресторанта хвърли поглед към масата ни и повдигна тънките си черни вежди. Заговорих по-тихо.

— Обясни ми нещо тогава. Досега все аз отнасям пешкира. Животът ми и този на Лоръл са в постоянна опасност. Брат ми е мъртъв. Съпругът на Лоръл е мъртъв. А какво точно си допринесъл ти?! Защо поне не се държиш по-позитивно?

Томас ми хвърли толкова студен поглед, че можеше да парализира и гърмяща змия.

— Да не мислиш, че ми е лесно? Не знаеш нищичко за мен. Опасността, в която се намираме сега, е нищо в сравнение с рисковете, които ще поема, за да върна гравюрата в Ирак. Някой трябва да се погрижи и за това.

Лоръл смачка салфетката си и я хвърли на масата.

— Писна ми. Това вече е прекалено. И освен това е време да се видим с твоя професор, Томас.

Навън ни се стори, че въздухът е станал още по-горещ. Август в Ню Йорк. Всеки, който можеше, беше напуснал града. А от ушите на останалите излизаше пара — можеше да я видите, ако се загледате добре.

Джейкъб Уорд живееше на Четиридесет и четвърта западна улица, на която се възправяха четириетажни сгради от кафяв камък, чиито миниатюрни дворчета бяха отделени от тротоара с красиви черни огради. На улицата изпъкваше Студиото на актьорите, където Елиа Казан и Ли Страсбърг бяха разработили Метода^[1]. Легиони актьори като Брандо, Де Ниро и Мерилин Монро бяха учили занаята тук.

Когато пристигнахме, Уорд ни покани в обширния си вестибюл.

— Имате късмет, че ме хващате вкъщи — каза той добродушно на Томас. — Децата ми са във вилата ни в Уестхамптън с жена ми и икономката. Аз се върнах само заради няколко срещи.

— Чудех се дали сте се чули с Хана, след като говорихме — попита Томас.

— Не, боя се, че не. Но в това няма нищо изненадващо. Ние не си пишехме често.

Той стисна ръката ми.

— Разбрах, че сте брат на Самюъл Дякос. Познавах го по име. Много съжалявам за катастрофата.

Благодарих тихо. Той ни отведе на долния етаж, откъдето се излизаше в градината, и предложи да седнем навън.

Някои хора живеят с невероятна енергия и засенчват всички около себе си. Уорд беше несъмнена звезда в аудиторията и влагаше голяма част от жизнените си сили в преподаването. Приличаше повече на борсов агент, отколкото на професор. Лицето му беше червендалесто и пълно, и въпреки това красиво. Костюмът и вратовръзката му бяха шити по поръчка, доста крещящи, но идеално скроени. Носеше вратовръзка на „Дюшан“ и колан от карамелена кожа на „Ферагамо“. На китката му проблясваше златна верижка. Ноктите му бяха твърде лъскави, за да са естествени, и аз осъзнах, че е бил на маникюр.

Излязохме в градината и се настанихме на удобните столове с чаши „Перие“ с лайм в ръце. Стената на близката къща беше покрита с каскада от бръшлян. Сред клоните над главите ни пърхаше хартиен

папагал. В лехите цъфтяха едри растения с широки, тъмнозелени листа и фуниевидни бели цветове. От двете страни на кухненската врата имаше саксии с петунии, изпускащи някакъв прашен, твърде сладникав аромат, който приличаше на парфюма на стара дама.

Уорд посочи към дървото с чашата си.

— Ще повярвате ли, че тук живее двойка кардинали^[2]? В самия център на града. Все още наричам този квартал Кухнята на ада, макар и да смениха името му на Клинтън, за да продават повече имоти. Глупаво, а?

— На бившия ви президент ли е наречен? — попита Томас. Уорд се изкиска.

— Не, той се крие в Уестчестър. — Наведе се напред и опря чашата си на коляно. — Израснал съм на две пресечки оттук в един скромнен апартамент на третия етаж. Съпругата ми Мириам получи голямо наследство. Децата вече бяха пораснали и на нея ѝ се прииска да уплътни времето си с нещо приятно, затова взехме парите и купихме две от къщите. Притежаваме тази, която е точно зад нас, и още една на Четиридесет и седма улица. Мириам се скъса да ги обновява. След една-две години цените на недвижимите имоти ще скочат и ще се отървем от тях. — Той се засмя. — Когато касичката започне да се поопразва. Тази обаче ще си я задържим. Харесвам я.

Доста лична информация споделяше с хора, които току-що беше срещнал. Усетих обаче, че това е един от начините му да предразполага другите. Според мен касичката му беше доста пълна. Говореше за недвижимо имущество на стойност над двайсет милиона долара, без да броим вилата им в Уестхамптън.

Той взе чашата си и кръстоса крака.

— Преди да се заемем с Наум, бих искал да попитам защо се интересувате от него? Той е доста неизвестен. Даниил и Езекиил например са много по-сочна мръвка за археолозите.

Томас се усмихна.

— Аз съм от Мосул. Наум е прекарал почти целия си живот в този район и затова го намирам особено интересен.

— Разбирам. Тогава първо няколко думи за тълкуванията на Библията. Общо взето, всичко е спекулация. И въпреки това интерпретирането се превърна в една малка индустрия. Аз лично ползвам Масората^[3] от еврейската Библия. От нея произхожда

християнският Стар завет. Когато трябва да потвърдя някое тълкувание, го сверявам с преките археологически данни, но преглеждам и други документи — месопотамските текстове, римските и гръцките историци.

Томас кимна доволно.

— Нека ви запозная с основите на своя занаят. Първата пълна версия на еврейската Библия е била събрана чак около 560 г. пр.н.е., точно след Вавилонския плен^[4]. Тоест поне триста години след написването на най-ранния текст, който познаваме днес — Кумранските свитъци. Фрагменти от книгата на Наум се появяват в свитък №4Q-169 и аз имах възможността да получа достъп до него и да го използвам като частичен наричник.

Очевидно се намирахме в ръцете на майстор на своето изкуство, който освен това обичаше да говори пред публика.

— Знаете ли какво е мурака?

— Вид персийски албуми, нали? — обадох се аз. — Красиви томове от слепени един с друг листове и коли, украсени с най-различни образи, калиграфия и великолепни обшивки.

— Точно така — потвърди Уорд. — Представям си така и Библията. В началото разказите от Стария завет са се предавали устно. Започнали да ги записват чак около седми век преди новата ера, когато грамотността в Юдея процъфтяла. Точно както и мураката, Библията е сбирка от различни парчета. С времето някои части са били премахнати, променени или подменени с други. Оригиналните думи и значения се изменили. — Той се разсмя. — Някои колеги спорят с години за значението на едно-две изречения.

— Има ли случаи, когато промените са били нарочни? — попита Лоръл. Уорд кимна.

— В някои случаи наистина е било нарочно. Авторите на Библията искали да изразят определена теологическа гледна точка и събития като падането на Ниневия са били записани, за да илюстрират тези ценности, а не за да документират историята. Самият християнски Стар завет е пълен с редакторски грешки. Например цитатът „Око за око“ — какво си мислите по принцип, когато чуете това?

— Че наказанието трябва да е равно на престъплението — каза Ари.

— Правилно. В началото обаче това значело, че за престъплението не бива да се дава по-строго наказание, отколкото заслужавало. Точно обратният смисъл на това, което разбираме ние днес.

— Като игра на развален телефон — казах аз. — Първият прошепва някакво изречение на съседа си и когато стигне до края на редицата, изречението вече е съвсем различно.

— Правилно ме разбрахте. Ето ви още един пример — Армагедон. Какво означава това?

— Краят на света? — пробва се Лоръл.

— Не. Това е реално място, гръцка дума за една област — Хар Мегадон, хълмът и полето в Мегидо, където трябва да се проведе последната битка. Тази промяна на значението е по-фина, но пак илюстрира това, което искам да кажа. Никоя история не може да оцелее непроменена за повече от няколко поколения. Старото отново става ново. Струва ми се, че това твърдение е почти свършено като отражение на реалността.

— Говорите за месопотамската митология — казах аз.

— Точно така. Да вземем например първичната форма на приказката за Каин и Авел. Не ви ли правят впечатление несъответствията в нея?

— Не мога да кажа, че съм се замислял много по този въпрос.

— Имаме овчаря Авел и земеделеца Каин. Защо Бог се обидил толкова от даровете на Каин? Не е ли естествено един орач да предложи на божеството „плодовете на земята“? Защо това да е лош дар от този на Авел, който пожертвал първото си агне?

Томас не искаше да ми се даде и затова се обади:

— Може би защото овцете са били по-ценни, тъй като по традиция се използвали за жертвоприношенията?

Уорд отпи от водата си и стана. Обичаше да жестикулира, докато говори, и явно седенето му пречеше.

— Трябва да поставим историята в обществения ѝ контекст — каза той. — По това време повечето от юдейските евреи били номади и пастири. Естествените им врагове за територия били жителите на градовете. Каин е земеделец, значи е свързан не с живота на чергарите, а с този на уседналите общества. По-нататък в Битие ще забележите, че след като е прогонен, Каин става бащата на градовете. Той

символизира градовете, които се описват в Битие като клоаки на греха — представа, която, между другото, се е запазила и до днес. Възхищаваме се на „природата“ и гледаме на градовете като на необходимо зло.

Уорд остана прав, с гръб към градинската масичка, което ни принуждаваше да го гледаме отдолу нагоре.

— Тук си позволявам малко художествена измислица. Авторите на еврейската Библия искали да създадат една велика нация. И постигнали блестящ успех. Това обаче създало нуждата да се подчертае заплахата, идваща от техните врагове — строителите на ханаанските и асирийските градове.

— Мисля, че измислицата е твърде голяма. Всичко това може да се тълкува по много различни начини. Нямаме никакви доказателства за твърденията си. — Томас, изглежда, се подразни от думите на Уорд. Ако някога бе учил за свещеник, вярата му в традиционните учения вероятно си оставаше силна.

Уорд размаха чашата си. Чух звъна на леда, разклатен от водата.

— Битие е иносказание, написано от чергарски народ, който е бил под постоянна заплахата от страна на градовете — държави. Прочетете по-ранната месопотамска версия на историята за Каин и Авел. Напълно различна е. В нея двамата герои са съответно цар-овчар и цар-зеделец. Свадата помежду им обаче е за жена, а не заради даровете за Бога. Много по-достоверен повод за скандал, не мислите ли?

Знаех, че Самюъл е бил на същото мнение. Той смяташе, че митовете не са измислени, а произхождат от истински случки. Един пример за това е Големият потоп. Преди навлизането на писмеността информацията можела да се предава само устно, а важните неща, които трябвало да се знаят от бъдещите поколения, трябвало да се облекат във възможно най-драматична форма с помощта на поезията. Римите и ритъмът на поезията помагали на хората да запомнят разказите.

Гласът на Уорд прекъсна мислите ми:

— Но да се върнем към Наум. Когато започнах да проучвам тази книга, помолих един приятел писател да й напише рецензия. Тя не е много добре позната и дотогава той не беше чувал за нея. Ето защо я прочете със съвсем свежо око. Първата ми изненада беше колко много

му хареса. Каза, че е поетична и изключително завладяваща. Беше обаче и объркан, защото целият тон и жар в творбата се променят значително след първата глава. Това потвърди моето становище, което се споделя и от други учени.

— И какво е то? — попитах.

— Че цялата първа глава и първите два стиха от втората са написани много след оригиналната творба, и то не от Наум. Интересно е, че Библията^[5] на крал Джеймс потвърждава това, защото в нея втората глава започва с втория стих от втората глава на еврейската Библия.

На главите ни закапа дъжд. Небето посивя като олово. Задаваше се порой. Станахме бързешката и се прибрахме в кухнята.

— Май не беше добра идея да сядаме отвън — затюхка се Уорд. — Хайде да се качим в библиотеката.

Той ни преведе до предната стая на първия етаж. Задната стена на библиотеката му бе изцяло заета от рафтове с книги — томове по изкуство и фотографии от Ню Йорк, стари книги, които миришеха на мухъл, позлатени еврейски ръкописи, цяла лавица с трудове върху символизма в религиозното изкуство и един-два романа. Извадих „Великият Гетсби“, прелистих го и видях, че е първо издание с автограф от автора.

Възползвах се от паузата в разговора и отидох до тоалетната на втория етаж. В нея имаше отделно душ и вана — главата на душа бе закрепена на тавана така, че струята да пада надолу като водопад. Освен това там имаше красива керамична мивка, електрически четки за зъби, на които би завидял и зъболекар, ръчно рисувани плочки от Милано, широко чамово дюшеме и чисто бели хавлиени кърпи.

Проверих колко е часът и изругах на глас, когато осъзнах, че съм забравил за уговорката си с адвокат Резник. Много ми се беше струпало. Бързо звъннах в офиса му, но не получих отговор и трябваше да оставя съобщение на секретаря.

Тръгнах да излизам и разсеяно погледнах през прозореца. От отсрещната страна на улицата бе паркиран сребрист „Рейндж Роувър“. Затъмнените му стъкла не ми позволяваха да видя кой е вътре, но стомахът ми се обърна. Открехнах прозореца и чух звука от пуснатия двигател. Усетих и миризмата на газовете от ауспуха. Трябваше да

намеря начин да проверя кой седи в колата, преди да споделя за проблема си с Джейкъб Уорд.

Когато се върнах в библиотеката, той стоеше пред камината като оратор и обясняваше някаква тънкость от тълкуванията на Библията.

— Мисля, че отвън стои един от гостите за следващата ви среща — казах аз. — Надявам се да не ви задържа.

Той погледна часовника си.

— Ако са дошли, значи много са подрали — очаквам ги чак след час. Как разбрахте, че са те?

— Пред дома ви стои един SUV със запален двигател.

Той отиде до прозореца, погледна навън и се засмя.

— Пет и половина е. Това е съседът ми Лорънс Бари. Децата ми го наричат Лари Бари, половинчасовия човек. Излиза всеки ден по това време и седи в колата си точно по половин час.

— За да запази правото си за паркиране ли?

— Тук не може да се паркира след 18 часа. Веднъж един съсед направи грешката да заеме това място пет минути преди да дойде Лари. Човекът току-що се беше нанесъл и нямаше идея какво престъпление извършва. Всяка сутрин след това го чакаше някаква нова гавра. Дали ще е дракотина на боята, кутийка от кола, хвърлена по капака, кучешко ако на багажника — какво ли не. Всеки ден имаше по нещо. След няколко седмици осъзна какво се случва и оттогава мястото е само на Лари. Аз лично оставям колата си в „Колумбия“ и се прибирам с метрото. Не мога да търпя подобни глупости.

Уорд излезе, за да ни донесе нови напитки, и се върна с кана студена вода и чиния бисквитки. Подаде ни ги поред.

— Това са най-вкусните бисквити. Черен шоколад с парченца фъстъчено масло от пекарната „Ливайн“. Винаги е приятно да имаш нещо сладко за хапване, когато те застигне следобедният глад.

Не можеше да се отрече талантът му да предразполага хората. Разбрах защо беше толкова обичан като лектор. Усетих обаче и доста фалшиви нотки. Той играеше роля. Чудех се що за човек се криеше отдолу. Погледнах към Лорън. Тя изглеждаше бледа и неспокойна и не се усмихна, когато погледите ни се срещнаха. Попитах я как е. Каза, че я боли глава, но ще издържи още малко. Уорд като че ли не забеляза това и продължи:

— Името Наум означава Утешител. Това е доста лукава игра с думите. Кого е утешавал? Едва ли асирийците. Може да се помисли, че юдейският народ би се почувствал по-добре, след като разбрал каква страшна съдба е постигнала враговете му. Но в творбата има и завоалирано предупреждение към евреите — страшни заплахи за последствията от почитането на чужди богове.

Уорд се огледа, за да се увери, че още държи вниманието ни. Почти чувах как барабаните бият туш в далечината.

— Смятам, че книгата на Наум не е била пророчество, а разказ на очевидец за обсадата и разрушаването на Ниневия от мидийците и вавилонците. Както вече казах, първата глава е била добавена много по-късно.

— Както можете да си представите, тази гледна точка не е много популярна, но аз имам един интересен съюзник — продължи Уорд. — Версията на крал Джеймс на Библията превежда цялата книга на Наум в бъдеще време. Вероятно преводачите са решили, че еврейският текст, голяма част от който е в сегашно време, не звучи достатъчно „пророчески“. Има и доста други знаци, които разкриват, че Наум е видял битката лично. Първите два реда от четвъртия стих на втората глава разказват за червени щитове и войници в червени дрехи. Това точно описва мидийците. Според някои вавилонски текстове царят на мидийците Киаксар водил битката с помощта на северното скитско племе умаманду и на вавилонците. Мидийците били страшни воители, известни с това, че носели червено, за да крият раните си. Това поддържало бойния дух на другарите им и карало враговете им да мислят, че са непобедими.

Седмият стих: „Речните порти се отварят и дворецът се разрушава“, често се цитира като доказателство, че книгата е пророческа. — Той се обърна към Томас. — Може би тук вие можете да ни помогнете.

Томас най-сетне изглеждаше доволен, че го включват в разговора.

— Засега не са открити вещественни доказателства, че в Ниневия е имало потоп. Огън да — целият град е бил опожарен. Разкопани са само пет от петнайсетте градски порти на Ниневия — Халзъ, Шамаш, Адад, Нергал и Мушки. Оръжията и скелетите, открити край портите Халзъ и Адад, накараха някои археолози да избързат с

предположението, че там е бил разгарът на битката. Знаем обаче, че от двете страни на мястото, където река Хоср е влизала в околностите на града, е имало още две порти. Напълно възможно е враговете да са нахлули първо оттам и да са пуснали армиите във вътрешността на града. Вероятно стихът означава точно това.

— Нещо толкова конкретно предполага, че авторът е бил свидетел от първа ръка, а не пророк — съгласи се Уорд. — Накратко казано, ето кой мисля, че е бил Наум, без значение дали това е истинското му име, или не. Един надарен еврейски писар, който като млад е бил отвлечен в Ниневия, за да работи за прословутия тиранин Ашурбанипал. Царят събрал огромната библиотека от плочки, която бе разкопана в Ниневия. Повечето от тях са копия на вавилонски текстове, което ни показва, че той се е нуждаел от много даровити писари. В книгата на Наум се употребяват асирийски думи и изрази, което е още едно доказателство за твърденията ми. Предците на самия Наум вероятно са преживели ужаса от асирийските нападения над Самария. Само това е достатъчно, за да обясни почти личната нотка на омраза, която се усеща в книгата.

Намесих се с един въпрос:

— Но когато Ниневия е паднала, Наум не е ли бил вече старец според тогавашните разбирания?

— Да — отвърна Уорд. — Вероятно е бил над шейсетгодишен и не му е оставало много време. — Той започна да свива пръсти, за да отбелязва мислите си. — Първо, в единия от пластовете си книгата е писмо, което дава на познатите на Наум в Юдея разказ на очевидец на битката. Второ, тя изпраща послание към народа на Юдея и ги предупреждава да не почитат идоли и чужди богове. Трето, тя има още една функция — да противостои на огромната власт на богиня Ишар върху сърцата и умовете на хората. И четвърто, книгата задоволява нуждата на самия Наум да изкаже отмъстителните чувства, които го прояждат отвътре. Той буквално злорадства над падението на Ниневия.

Разбира се, никой от нас не спомена за петата цел на книгата — тайното послание на Наум за скривалището на богатствата на Ашурбанипал.

[1] Метод — вид техника, използвана от някои актьори, за да постигнат мислите и чувствата на героите, в които се превъплъщават.

Целта на Метода е да се постигне максимална достоверност на пресъздадения образ и неговите преживявания. Сред най-прочутите му последователи са Дъстин Хофман, Ал Пачино, Робърт де Ниро и Денис Хопър. — Бел.прев. ↑

[2] Вид червена южноамериканска птица. — Бел.прев. ↑

[3] Масора — сборник с указания по религиозно право, който обяснява как трябва да се съхранява, възпроизвежда и оформя канонизираният текст на Светото писание. — Бел.прев. ↑

[4] Вавилонски плен (598–539 пр.н.е.) — принудително заточение във Вавилон на голяма част от юдейското население по време на царуването на Навуходоносор II. — Бел.прев. ↑

[5] Английски превод на християнската Библия, завършен през 1611 г. Крал Джеймс I инструктирал преводачите да съобразят тълкуванията си на текста с догмите на Англиканската църква. — Бел.прев. ↑

ДВАДЕСЕТ И ВТОРА ГЛАВА

Благодарихме на Уорд за помощта му, излязохме от дома му и тръгнахме по Девето авеню, изгубени в размисли върху току-що чутото. Мълчанието наруши Томас:

— Не съм сигурен, че съм съгласен с всичките му становища, но Уорд е прав за едно — гравюрата е написана след падането на Ниневия.

— Откъде знаеш? — попитах.

— Датирахме я до 614 г. пр.н.е.

— Мислех, че методите за датиране не са чак толкова точни.

— Самюъл ни каза, че надписът на долната част на гравюрата показва датата — разбира се, според академичното летописание.

Още не бях забравил лошото отношение на Томас досега, затова затърсих начин да се отърва от семейство Закар. Неочаквано извинението дойде от Лоръл.

— Хвана ме мигрената — каза тя. — Накрая едва успях да седя кротко на мястото си. Очите ми се премрежват. Когато дойде голямата болка, ще бъда пълна развалина. Всичко е заради силната влажност.

— Няма ли лекарство за това?

— Имам хапчета, но са вкъщи.

— Да идем до някоя аптека? — предложих.

След по-малко от минута лицето ѝ премина от обикновена бледност към тебеширена белота.

— Можем да ти спрем такси. Ще идем до „Уолдорф“, а после ще се съберем всички там.

Изпратих Лоръл до апартамента на Мина, като зорко следях за знаци, че ни следят. Когато стигнахме до сградата, Лоръл се качи, а аз останах долу. Облегнах се на оградата на малкия триъгълен парк от другата страна на улицата. Оттук имах отлична видимост към тротоара и платното. Почаках двадесет минути, без да видя и следа от Ериния. Накрая влязох и намерих Лоръл просната на канапето в дневната.

— По-добре ли си?

— Главата ми да, благодарение на хапчетата, поне засега. Но ме заболяха краката. Не трябваше да слагам тези токчета.

— Това е поправимо. Имаш ли някакъв лосион?

Тя порови в чантата си, извади тубичка крем и ми я подаде. После затвори очи и се отпусна върху възглавниците. Беше боса. Видях около петите и кутретата ѝ яркочервените следи, които заплашваха да се превърнат в мехури. Изстисках малко крем върху дланите си. Миришеше приятно на плодове — нещо като зреещи ябълки. Докоснах горещата ѝ и влажна кожа. Започнах да я масажирам с бавни, нежни движения. Тъглчетата на устните ѝ се повдигнаха нагоре от удоволствие. Без да отваря очи, тя промълви:

— Представа си нямаш колко прекрасно е това! — Въздъхна и стъпи на пода. — Детектив Джентил ми е оставил съобщение. Утре ще освободят тялото на Хал, така че трябва да подготвя погребението и да накарам адвокатите да ми отпуснат част от парите му за това. Доста имам да свърша.

— Чудесно. Защо не започнеш, докато аз поразмишлявам върху играта? Може да не ти отнеме толкова време, колкото си мислиш.

Разкопчах горните две копчета на ризата си, защото жегата отвън все още ме мъчеше. Лоръл бе настроила климатика на идеалната температура — нямаше и повей от студ. През следващия един час се борих с думите на Хал. Накрая надникнах да проверя какво прави тя. Още беше на телефона и докато говореше, си играеше с нещо на бюрото. Като че ли някакъв пръстен.

Копчетата на печката от неръждаема стомана в кухнята още бяха обвити в опаковъчен целофан. Знаех, че Хал се препитаваше от храна, поръчана по телефона, и предположих, че в редките случаи, когато готви, Лоръл е магьосница на микровълновата.

В хладилника открих чаена чаша, пълна с мухлясало брюкселско зеле, парче камамбер и стек газирана вода „Перие“. Бях намислил да забъркам салата, но се наложи да се откажа. Извадих сиренето и го сложих на един красив кристален поднос за торти. За разлика от хладилника, кухненските шкафчета бяха претъпкани с пуканки, кутии с кашу, буркани с гръцки маслини, руски хайвер от севруга, каперси, пушени канадски стриди, пакетчета с бисквити и солети, пликчета с мексикански чипс и черен шоколад.

В отделението за охлаждане на вино имаше една бутилка хубав ризлинг „Шлос Лизер“. Сух и освежаващ. Отворих две пакетчета с различни солети и ги подредих около сиренето. После намерих една стъклена купа от същия сервиз като подноса, която подходеше идеално на маслините. Отворих консервите със стриди и ги изсипах в една купичка. Шоколадът намери мястото си в отделна чиния.

Извадих сребърни вилици и ножове от едно чекмедже в трапезарията и намерих ленена покривка и салфетки с надписи на латински и избродирани със златни нишки по ръбовете инициали НКВ. Прибавих свещник с три жълтеникави восъчни свещи. Натрупах всичко на един поднос, излязох на терасата и подредих красиво едната маса.

По вечерното небе потрепваха лавандулови отблясъци. Избърсах масите и столовете от дъждовната влага и заслоних свещите с длан, за да ги запаля. За щастие, те не угаснаха. Край балюстрадата бяха подредени няколко слънчеви лампи и саксии с храстчета и цветя. Когато се обърнах за да вляза, забелязах огромна нощна пеперуда, която кацна на глобуса на една от лампите. Крилцата ѝ се размахваха бавно и хармонично — сгъваха се и пак се разтваряха. Вечер летят само женските. Бях смаян, че една нощна пеперуда бе успяла да се издигне толкова нависоко.

Когато се върнах вътре, Лоръл сякаш не ме забеляза.

— Искаш ли да вечеряме на терасата?

Подадох ѝ ръка и я изведох навън. Когато видя наредената маса, тя се изчерви.

— Колко си мил!

Налях вино и се чукнахме.

— За теб — казах и оставих чашата си. От ръбчето ѝ протече капка вино и остави петно на покривката. Чух как майката на Хал вие от гроба си.

— Успя ли да напреднеш с подготовката?

— Открих погребална агенция, от която се съгласиха да поемат всичко, а адвокатите ми ще освободят достатъчно пари, за да покрия разходите. Камък ми падна от сърцето. Сега ще трябва да известя познатите.

Тя отиде до парапета и се облегна на него. Вече целият град светеше — милиони Звездици в урбанистичната галактика. В

далечината плоското, тъмно тяло на Хъдсън изпъкваше с отсъствието на светлина. Високите сгради сияеха със златистото зарево на отразения залез. Под тях се точеха светлинни панделки, отбелязващи вертикалите и хоризонталите на улиците и шосетата. Неоновите реклами сияеха в отровнозелено, алено и синьо. На тази височина уличният грохот едва се чуваше. Укритият в дълбоките сенки водоливник разглеждаше града от гнездото си и сякаш събираше сили, за да се нахвърли на нищо неподозиращите тела на улицата.

— Джон, аз ще замина. Трябва да се махна от играта на Хал. Този проблем е твой, не мой, и аз вече се уморих. Толкова много ми се струпва, че нямам сили за нищо. Пък и изходът от всичко това по никакъв начин не ме касае.

— За съжаление алхимиците мислят, че и ти си замесена.

— Няма да им позволя да ръководят живота ми. Доколкото помня, съм жена на двайсет и четири години, която е способна сама да взема решения.

— Но нали вече говорихме, че не можеш да останеш тук.

— Знам. Най-сетне се свързах с приятелката си. Ще ме приеме за няколко дни.

— Чудесно! Къде живее тя?

— Близо до Ню Хейвън. Идва дотук един-два пъти седмично. По-късно ще мине да ме вземе.

Компанията ѝ щеше да ми липсва, но животът ми щеше да стане много по-лесен, ако се налагаше да се тревожа само за себе си.

— А и ти напълно си се вманиачил в тази работа. Трябва да се откажеш. Няма ли къде да заминеш за малко?

Сетих се за преследването край пристанището.

— Така или иначе ще ме открият.

Тя прокара пръсти през косата си и въздъхна.

— Струва ми се, че дълбоко в себе си обичаш приключенията. Каза, че ще предадеш гравюрата на ФБР. Вярно ли е това? Представи си колко пари можеш да спечелиш от нея — не е възможно да не се изкушаваш.

— Такова изкушение е за глупаците. Този предмет ще ме вкара право в затвора. Някой дилър с дълъг опит и изключително дискретни клиенти от чужди държави може и да успее да я продаде, но аз още не съм на това ниво.

— Цялата колекция на Питър е разпродадена, нали?

— Доколкото знам, да. Аз лично продадох всички предмети, които включихме в каталога.

— Трябва да видиш каква каша е в архивите. Вината не е само на Хал — документите на майка му също са пълен хаос. — По бузите ѝ закапаха сълзи. Не бях сигурен какво очаква от мен. Приближих се до нея просто за да ѝ покажа, че съм там, но без да я притеснявам по никакъв начин.

— Какво има?

— Ще ми се с Хал да бяхме опитали да се съберем отново. Такива надежди хранех след смъртта на Мина! Хората ни казваха, че не сме един за друг. У него обаче имаше неща, за които никой не знаеше. Той никога не се е опитвал да ме контролира. Винаги е ценял гледната ми точка и винаги ме е подкрепял, дори и решенията ми да не са били винаги най-разумните.

Главата ѝ леко клюмаше. Потри бузата си с длан, сякаш за да потисне напирания плач. Прегърнах я с намерението да я успокоя. Но жестът на утешител бързо се превърна в нещо друго. Гърдите ѝ се притиснаха в моите. Зарових лице в копирената ѝ коса, целунах шията ѝ, а после и устните. Опитах се да задържа напора на страстта си, но старанията ми бързо се стопиха във въздуха.

Тя се отдръпна от мен с нежелание.

— Виж — каза. — Част от мен го иска, но сега ми трябва малко време. Нищо няма да загубим, ако почакаме.

Измърморих нещо утвърдително в отговор, макар че истинските ми чувства бяха абсолютно различни. Когато тя се върна в стаята си, сграбчих шишето с вино и го пресуших. Чувствах се отхвърлен, макар да знаех, че не бива да реагирам така. Опитах се отново да се съсредоточа върху играта на Хал, но усетих, че се унасям.

Не съм сигурен какво ме събуди. Може би беше течението, навяващо в стаята дъждовни капчици, които потракваха по пода. Погледнах към часовника — часът беше 21:15.

Затътрих се към френския прозорец. Терасата изглеждаше мрачна и неприветлива. Остатъците от храната се давеха в чиниите.

Свещникът беше паднал и една от свещите бе прогорила черна дупка в покривката, преди да угасне.

Затръшнах прозореца и едва не паднах на хлъзгавия под. Стана ми студено и, честно казано, малко притеснено, че бях заспал така. Погледнах в будоара. Беше празен. Лоръл я нямаше. Повиках я, но тя не отговори.

Защо бяха угасени лампите? Спомних си, че бях затъмнил светлината в дневната, но не я бях изключил. Сигурно Лоръл го беше направила, когато е видяла, че спя. Затърсих ключа на стената и го щракнах. Студена флуоресцентна светлина заля синкавобялата кухня.

Дали не беше отишла в призрачната стая? Отправих се натам. Когато отворих вратата, странният аромат, който бях забелязал преди, нахлу в коридора, но самата стая беше тъмна и празна. В коридора обаче имаше още едни стълби. Навремето, когато Мина организираше приеми и канеше гости, оттук минаваше прислугата. Стълбата водеше до обширния горен етаж, където имаше спални, бани, килери и вестибюли. Сигурно Лоръл бе отишла там, вероятно за да не ме събуди. Не намерих ключ за осветление на стълбището и затова се запрепъвах нагоре в мрака. Дървените стъпала застанаха под краката ми. Стигнах до тъмния каньон на вестибюла и спрях. Наклоних глава настрани като куче, за да чуя дали Лоръл не шумоли някъде.

Не чух нищицко и затова я повиках отново. Гласът ми отекна от стените като планинско ойларипи. Тръгнах напред с протегнати ръце, докато не докоснах стена. Вкопчих се в дървените панели и се затътрих по коридора.

По едно време напипах ключ за лампа. Когато го натиснах, редицата антикварни аплици по стените оживя. Продължих напред, отворях врата след врата и виках името на Лоръл. Ясно беше, че никой не се е качвал тук от доста отдавна. Етажът беше тих и пуст. Потърках ламперията и пръстите ми се покриха с прах. Тревогата ми нарастваше с всяка изминала секунда. Продължавах да търся, въпреки че инстинктът отдавна ми бе подсказал, че няма да я намеря. Когато мозъкът ми най-сетне влезе в синхрон със сърцето, ме обвини пелена от скръб. Внезапно намразих този апартамент и ми се прииска да се махна оттук.

Какво беше направила тя — да не беше избягала в дъждовната нощ? Ако беше заминала за Ню Хейвън, със сигурност щеше да ми

остави поне една бележка. Първото подозрение, че нещо никак не е наред, се появи, когато влязох в ротондата. Видях в стената някаква цепнатина, там, където мраморът се опираше в дървена летва. Разбира се. Трябваше да има и друг изход, освен асансьора. Но никой не би разбрал, че там има врата, освен ако не прокараше ръка по стената. Нещо не беше наред, щом сега тя стоеше отворена.

Обадих се на мобилния на Лоръл, но попаднах на гласовата поща. В електронната ми кутия имаше ново съобщение, получено преди минути от непознат адрес. Вътре нямаше текст, само прикрепено видео. Това, което видях, смрази кръвта ми.

ДВАДЕСЕТ И ТРЕТА ГЛАВА

В началото на клипа се виждаше само сивота и някакъв зърнист фон. Камерата не беше на фокус. После изображението се изчисти и видях Лоръл. Бяха я завързали за някаква тръба в стая, облицована с плочки. Нямаше звук. Клипът беше аматьорски и камерата подскачаше като в сватбарско видео. Тялото ѝ висеше от въжетата, а главата ѝ се люлееше така, сякаш вратът ѝ бе счупен. Опитах се да видя дали гърдите ѝ се повдигат и спускат, затърсих каквото и да е движение, което да ми даде искрица надежда. Някой, който не влизаше в кадър, явно бе издал някакво нареждане, защото тя рязко повдигна глава. Лицето ѝ беше бяло като тебешир, а в очите ѝ видях смесица от недоумение и ужас. Заговори, но не можах да прочета по устните ѝ какво казва.

Спуснах се по стълбите като куршум. Паднах два пъти, но дори не го усетих. Събрах достатъчно присъствие на духа, за да се пооправя, преди да изляза във фоайето. Моят познайник портиерът нямаше да бъде на смяна. Отворих вратата на асансьора и кимнах на нощния пазач.

— Познавате ли Лоръл Вандерлин?

— Да — отвърна той.

— Видяхте ли я да излиза?

— Ами да, преди около час. Приятелката ѝ я откара в болницата. Попитах я дали да повикам линейка, но колата ѝ беше паркирана отпред. И слава богу, защото тя едва успя да стигне дотам.

— Приятелка значи. Да не би една доста сексапилна блондинка?

— Трудно ми е да преценя. Защо? Не помните ли с кого сте били?

Лицето му беше безизразно, но разбрах какво си мисли. Тройка, подправена с много алкохол и скъпи наркотици, която е излязла от контрол. Вероятно беше виждал доста подобни случаи. Проследи ме с поглед, докато не излязох от фоайето, но не каза и дума повече.

Тичах като луд по Седмо авеню. Дъждът се лееше като из ведро, но не ми пукаше. Трябваше да издигна някаква стена между себе си и

ужасяващия последен един час от живота си.

Когато дробовете ми започнаха да горят при всяко вдишване, се подслоних под един навес. Всяко сантиметърче от тялото ми беше мокро, дрехите ми лепнеха по кожата, сякаш бях плувал с тях, а по лицето ми течеше вода. Образът на Лоръл в онази стая сякаш пробиваше дупка в мозъка ми.

Закретах нататък, без да разбирам накъде ме носят краката. Поредицата от ужаси преминаваше пред очите ми като парад на призраци — катастрофата, убийството на Хал, Шим и Ериния по петите ни, ухиленият шут и накрая Лоръл. Всяко мое действие завършваше с трагедия. Главата ми щеше да се взриви от отчаяние.

Телефонът ми изпиука. Нов имейл. Кратък и ясен.

„Ела във водната кула на Хайбридж утре в 9 вечерта.
Лоръл срещу гравюрата. Тя ще умре, ако доведеш и
полицията.“

Лутах се наоколо и отчаяно се опитвах да намеря изход от този кошмар. Накрая седнах в един малък парк. Пейките бяха мокри от дъжда, но почти не забелязвах влагата. Дори през нощта пушачите обикаляха наоколо и оставяха купчинки фасове под всяка. До мен седеше мъж, облечен в елегантен раиран костюм. Той хвърли горящата си цигара на земята, вдигна куфарчето и каската си и се запъти към мотоциклета си. Катраненочерен „Дукати“ 8411 — великолепието на две колела. Възседна го и форсира двигателя. Бих дал всичко, за да можех да изчезна в лятната нощ като него и да оставя адската яма на живота си далече зад гърба си.

Мостът Хайбридж е построен през 40-те години на 19-ти век — по него минавал тръбопроводът, доставящ прясна вода от река Кротън до Манхатън. Беше най-старият оцелял мост на острова и отдавна беше запуснат, а накрая и затворен, след като ченгетата бяха спипали няколко деца да хвърлят камъни по преминаващите отдолу лодки. Бях виждал стари снимки на моста и си бях мислил колко ми напомня на архитектурата от римско време. В началото е бил построен от камък и класическите му арки са короновали река Харлем, подобно на древните акведукти, разрязвали долината на Тибър на две половини.

Под плоската му повърхност имаше тайна кухня, през която по дължината на целия мост преминаваше тръбопроводът. В онези дни дори и най-практичните съоръжения са били строени по красив начин. Мостът бе украсен със засукани колони и арки.

Кулата се намиреше в едно запуснато ъгълче на парка. Миналата година там беше станало убийство. Да вляза в нея бе равносилно на това да се завържа за електрически стол и да дръпна шалтера. Трябваше да спася Лоръл по някакъв друг начин.

Когато влязох в „Уолдорф“, от небето изръмжа гръмотевица. Дъждът, който вече бе спрял, не бе променил високата влажност — въздухът беше гъст като каша заради потискащата жегата. Сякаш градът се намиреше в гърлото на вулкан, който всеки миг щеше да изригне.

Добрах се до стаята си и зарових ръце в куфара си, за да извадя пистолета. Сега ми трябваше цялата помощ, която можех да намеря.

Нямаше го. Да не би някой да се бе обадил на охраната и да бяха претърсили стаята ми? Ако беше така, бях свършен — вече щяха да са се обадили на полицията. Ако някой се беше оплакал, охранителите бяха принудени да направят нещо, но за хотел от този ранг бе необичайно да се нарушава личното пространство на клиентите. Пък и кой можеше да им каже за оръжието? Никой нямаше достъп до стаята ми. Бързо се преоблякох и се запътих към братята Закар.

Както обикновено, Ари ме поздрави с въодушевление веднага щом отвори вратата.

— Ей, Джон, чудехме се кога ще те видим. Чакахме те още преди часове. Томас се отказа и слезе в бара. Къде е Лоръл?

— Отвякоха я, Ари. Какво, в името божие, ще правя сега?

Той се свлече на канапето и зарови лице в ръцете си.

— Лошо. Боя се, че може и да не успееш да я върнеш.

— Що за мръсно копеле е бил Хал, че да ни причини това!

Ари вдигна глава.

— Вече е станало. Трябва просто да продължим напред, това е всичко. Боя се обаче, че има още нещо, което трябва да ти кажа. — Той стана, отиде в спалнята си и се върна с някакво пликче. Зачудих се какво ли ме чака сега.

Ари откряна прозореца и попита дали ще ми пречи, ако запуши. Бръкна в джоба на джинсите си и извади малко сребърно съдче с капак. Преносим пепелник. Измъкна пакет „Житан“, избра една цигара и запали. Стисна я между палеца и показалеца си, дръпна дълбоко и издуха дима с въздишка. После отвори пликчето, бръкна вътре и извади пистолета.

— Томас го намери в куфара ти. Нямах разрешително за него — видяхме, че серийният номер е изпилен. Много е ядосан, че си го държал близо до нас.

— Бъзикаш ли се? Той няма правото да рови в нещата ми! И как изобщо е влязъл в стаята ми?

— Не трябваше да го прави. Но и ти не трябваше да носиш това, докато си с нас. Томас е тук с фалшиви документи. Ако сме заедно и те хванат с пистолета, или по-лошо, ако го използваш, всички ще загазим жестоко. Така или иначе, Томас го повреди. С него вече не може да се стреля.

— Какво правя аз не е ваша работа! Нека добавя още, че заради решенията, взети от брат ти и Самюъл, Лоръл може да умре.

— Съгласен съм, но сега всички сме в тази... тази попара. Правя всичко възможно, за да ни отърва. Единствената причина, заради която дойдох тук, бе да наглеждам Томас, а сега се налага да отлетя за Лондон утре рано сутринта. Не искам да заминавам, без да съм сигурен, че между вас има мир.

— Не отговори на въпроса ми. Как е влязъл в стаята ми?

— Когато се опитваш да оцелееш в Ирак през две войни и многото мръсотии помежду им, бързо научаваш някои неща, от които хора като теб не се нуждаят. — Той остави пликчето на леглото до себе си.

— Защо трябва да ходиш в Лондон?

— Напреднах в журналистическото разследване, за което ти казах. Това е и проблемът — имах твърде голям успех и някои висшестоящи лица в щатския парламент са дочули за това. Отправиха ми сериозни заплахи и накрая ме отзоваха в Лондон. Искат да си почина известно време, докато не получа ново назначение.

— Значи шефовете ти се отказват от материала?

— Не. Вероятно ще потърсят услугите на някой местен журналист на свободна практика, който е по-неизвестен от мен и може

да рови надълбоко, без да го усетят. Искат да ме защитят.

Цигарата му беше изгоряла до половината. Той въздъхна и я угаси в пепелничето си.

— Този ужас, който се случи с Лоръл, е ежедневие в Ирак. Отвлечат, взривяват, убиват хора без никаква причина. Точно преди да дойда тук, с един репортер тръгнахме от Багдад към Ал Насирия, за да отразим една новина. По пътя видяхме само адска жега и пустош. Често срещяхме американски товарни камиони, подобни на демонични прилепи. Двайсетина минути след като бяхме отминали един конвой, видяхме нещо пред себе си. Отначало — само някакво светло петно край пътя, нещо като парче развяващ се бял плат. Когато приближихме, осъзнахме, че е юноша, облечен в тоб^[1]. Момчето правеше няколко крачки към средата на пътя, а после се връщаше обратно, олюлявайки се, сякаш там имаше някаква невидима граница, която не можеше да прекоси. През цялото време плачеше. Направо пицеше. Плачеше и махаше с ръце.

Шофьорът ни скочи върху спирачките. В средата на пътя лежеше тъмна купчинка. Дете, момиченце, поне това, което бе останало от него. Конвойт я беше прегазил с всичките си машини. По-късно разбрахме, че когато видяла приближаващите се товарни камиони, изтичала към тях, защото преди няколко дни войниците били спрели и им дали бонбони. Съмнявам се дори да са разбрали, че са я прегазили. Пътуват ужасно бързо, за да избегнат нападенията. Брат ѝ се боеше да отиде до останките ѝ, защото мислеше, че същото ще се случи и с него.

Ропотът на бурята се приближаваше. Помислих, че трябва да затворя прозореца.

— Предполагам, че си свикнал да се справяш с опасностите. Знаеш за какво да бъдеш нащрек. Когато бях по-млад, съм се забърквал в разни кашии, но никога не ми се е случвало нищо подобно на това.

— И ние участваме в това приключение — каза Ари. — Не си сам — не забравяй това.

— Дори и да е така, съм замесен в нещо, което не разбирам напълно. Заплашиха живота ми повече от веднъж и бог знае какво правят сега с Лоръл. Тази сутрин реших, че съм открил скривалището на Хал — мислех, че е в един мавзолей в гробището на Троицата, където е погребана майка му, но не можах да вляза там. Трябва да

следвам играта му до самия ѝ край, какъвто и да е той. Ако трябва да бъде честен, дори не мога да си позволя финансово да довърша това търсене.

Ари се пресегна и положи едрата си длан на ръката ми.

— Не мога да ти обещаая, че всичко ще свърши добре, но ще направя всичко възможно да стане така. И не се тревожи за парите — ние ще ти помогнем.

Взрях се в него.

— Но откъде идват всичките ви пари? Ти си журналист, а Томас е антрополог. Значи някой друг ви финансира.

— Част от парите са от дарение. — Погледът му бягаше, сякаш криеше нещо от мен. Предупреждението на Лоръл за връзки с терористи изплува в главата ми.

— От кого? — настоях аз. — Да не е някоя бойна групировка? Трябва да знам това или няма да продължа.

Ари си извади още една цигара и я завъртя между палеца и показалеца си, без да я пали. Вероятно печелеше време, помислих си, опитва се да измисли нещо, на което ще повярвам. Той се усмихна.

— Ние, асирийците, си имаме достатъчно проблеми само защото се опитваме да оцелеем. Зарадвахме се на падането на Хюсеин, но сега все повече наши сънародници се виждат принудени да бягат от Ирак. Страната стана твърде опасна за нас. И парите не идват от нашите.

Той изучаваше лицето ми. Стори ми се, че се опитва да реши дали мога да преглътна истината.

— Самюъл ни остави тези пари. Те са негов.

Точно пред прозореца проблесна мълния. Имах чувството, че ме е ударила.

— Но това е невъзможно! Брат ми нямаше толкова много пари.

— Доколкото разбрах, е продал това-онова. — Ари се поколеба. — Мисля, че едно от продадените неща е вашият апартамент. Купил го един инвеститор от Дубай. Поне така ни каза Самюъл. Явно купувачът се е съгласил на отсрочена сделка и ще придобие права над имота чак четири-пет месеца след трансфера на парите.

— Това е невъзможно.

— Възнамеряваше да ти каже. Предполагам, че просто не е успял.

По лицето му виждах, че казва истината. В крайна сметка, защо му беше да ме лъже? Винаги се бях доверявал особено дълбоко на Самюъл. Ари току-що бе разбил това доверие навеки.

Във въздуха се чу странно съскане. Изведнъж ярка светкавица освети нощта със студения си, тънък стан. Сякаш някой бе насочил прожектор към прозореца ни. Ари се втурна да го затвори. Бях изгубил Самюъл, а може би и Лоръл, а сега и любимият ми дом си отиваше с тях. Зарових лице в ръцете си. Скръбта ми изби в накъсани ридания.

Ари не се опита да ме успокои, но дойде по-близо до мен. Изчака да се поуспокоя и ми донесе хавлия, натопена в студена вода. Подаде ми я с въздишка.

— Май все аз нося лошите новини. Нищо чудно, че реших да стана журналист.

— Винаги си приемал Самюъл като малко наивен човек, нали? — попита ме той. — Мислиш си, че вероятно Томас го е уговорил да участва в цялата тази схема. Не е така. От самото начало ни водеше именно Самюъл. Много добре осъзнаваше рисковете и ни заяви твърдо, че ако му се случи нещо, можем да разчитаме на теб, вместо на него.

— Не мога да си представя защо е казал това.

— Май се подценяваш. Понякога близките ни виждат у нас качества, които дори не знаем, че притежаваме. Томас често ми доказва тази истина. Помисли само. Благодарение на твоите усилия имаме реален шанс да възвърнем гравюрата.

— Не съм сигурен, че имам смелостта да продължа. През последните два дни непрекъснато гледам през рамо и се чудя кога ще ме нападнат отново. Чиста случайност е, че още съм жив. А до утре вечер Лоръл може и да не оцелее.

— Може ли да ти дам нещо? — Ари бръкна в пазвата на смачканата си дънкова риза и измъкна през главата си една верижка. От единия ѝ край се люлееше златен талисман. Когато ми го подаде, усетих на метала топлината на кожата му. Едната страна на медальона бе украсена с най-прочутия асирийски символ — крилатия диск.

— Това е ктивятех — асирийски талисман. На него е емблемата на слънчевия бог Шамаш — рече Ари. — Служи за защита. Ние, асирийците, сме оцелели повече от четири хиляди години, така че е доказал силата си. Преди да се изсмееш, ще ти кажа, че ме е запазил

непокътнат през две войни, три изстрела срещу мен и многобройни опасни ситуации. Някъде сигурно има куршум, на който е написано името ми, но засега не ме е намерил. Така че медальонът е минал през всички изпитания. Искам да го вземеш. Сега сме свързани. Сега сме побратими. — Той помълча и продължи: — И моля те, не се засягай от приказките на Томас. И той е под огромно напрежение като всички нас. Това не е извинение за поведението му, но не бих могъл да замина сега, ако не мислех, че го оставям в добри ръце. И на него ще му призлее, когато научи за Лоръл. Много я харесваше.

Не говори за нея в минало време! Не мога да го понеса!

— Томас и към теб не е нежен.

Ари се изкикоти.

— А ти какво очакваш? Аз съм баткото. Имаме дълга история зад гърба си. В очите на баща ни аз бях безгрешен, а Томас — точно обратното. Отдавна плащам за това. Оправям се. Имам, както казвате на английски, големи ръце.

— Широки рамене.

— Да. — Ари отново се засмя и докосна рамото си. Излъчването му бе толкова силно, че когато усмивката му угасваше като сега, светлината в стаята сякаш помръкваше.

— Има и нещо друго. Издавам една тайна, но ще е по-добре да я знаеш. Годеницата на Томас почина наскоро.

Погледнах го изненадан.

— Но Лоръл каза, че са се разделили и тя се е омъжила за друг.

— Томас много се срамува да разказва истинската история. Сам пое вината за случилото се.

— Какво стана?

— Лоръл каза ли ти, че някога брат ми се готвеше за свещеник?

— Да, както и че си е променил намерението, защото искал да се ожени.

— Само тук можеше да мине с такова оправдание. — Той поклати отегчено глава. — Асирийските свещеници могат да сключват брак. Друго се случи. Годеницата му живееше в Багдад с родителите си — по-точно в квартал „Карада“. Когато бомбардировките започнаха, тя изпадна в паника и молеше Томас да отиде да живее при него. Той обаче бе твърде зает да помага на Самюъл и мислеше, че за нея е по-сигурно да си остане у дома. След като намериха гравюрата, Томас

отиде да я види. — Лицето на Ари се удължи. — Открехме само руини. Блокът, в който живееше семейството ѝ, бе смазан от бомба. Половината от него още стоеше и видяхме вътрешностите на сградата. Но останалото! Само стърчащи метални колове и купища разтрошен бетон. За теб Томас сигурно е въздържан човек и обикновено наистина е такъв. Онази вечер обаче просто полудя. Това беше единственият път, когато трябваше да остана настрана. Нищо не можех да направя, за да му помогна. Така и не откриха тялото ѝ.

— Знам колко е страшно това.

— Разбира се... Самюъл. Освен това искам да знаеш, че няма да забравя за наследството ти. Ще направя необходимото, за да получиш честно и почтено своята част.

Ари изчака, докато се увери, че съм напълно спокоен, и отиде да доведе Томас. Взе със себе си и пистолета. Всъщност май искаше да ме остави за малко сам, за да се взема в ръце.

Възползвах се от тази възможност. След набега в стаята ми нямах никакви скрупули да разровя куфара на Томас. В него намерих два паспорта. Иракският беше на негово име и него бях видял в ресторант „Хайберски проход“, а в другия пишеше, че той се казва Георгиос Анаполис и е гръцки гражданин. Намерих още дрехи, тоалетни принадлежности, запасен чифт обувки, нищо интересно. В един страничен джоб напипах книга и я прелистих. „Метаморфози“ на Овидий. Към средната страница бе прикрепено бяло хартиено квадратче с размерите на визитна картичка. На него прочетох някакъв адрес в Багдад. Това, че Томас го бе скрил така внимателно, ме накара да реша, че е нещо много важно. Открех лист хартия, записах адреса и го пяхнах в джоба си.

Бурята отново изрева в поредица от разтърсващи гръмотевици, прекъсвани от копията на светкавиците. Струите на дъжда задумкаха по прозорците като гигантски ръце.

Когато се прибрах в стаята си, изгледах няколко пъти клипа на изнудвачите, въпреки болката, която ми причиняваше това, за да съм сигурен, че не съм пропуснал някакъв знак, който да ме насочи къде е Лоръл. Около нея обаче имаше само обикновени стени и под, облицовани със стандартни плочки. Можеше да е коя да е баня, мазе или търговска сграда в града.

Пуснах хотелското радио с надеждата да се разсея от тревогите. В ефира звучаха песни на Дуайт Йоакам от подходящо титулувания му албум „Последен шанс за хиляда години“. Имах чувството, че последният шанс — и моят, и този на Лоръл — отдавна си е отишъл.

[1] Традиционен арабски халат. — Бел.прев. ↑

ДВАДЕСЕТ И ЧЕТВЪРТА ГЛАВА

Сряда, 6 август 2003 г., 7 ч. сутринта

Дали заради емоционалната центрофуга, през която бях преминал вчера, или заради спешната нужда от намирането на решение, на следващата сутрин аз набързо разшифровах първата част от загатката на Хал.

Думите „УМЕЛО и МОРАЛ“ бяха анаграма на „Лоу Мемориал“ — библиотеката, в която се намираше административното звено на Колумбийския университет. Тези думи не влизаха в седемте квадратчета, но бях убеден, че са ключът към отговора. А той сигурно ме чакаше в университетското градче.

Отново проверих имейла си, но няхах нови писма. Пратих съобщение до адвоката си Анди Стайн, в което го питах дали е твърде късно да се спре продажбата на апартамента.

Предпочитах да не се срещам с Томас, но беше по-сигурно да отидем до библиотеката заедно. Ари сигурно вече му беше казал за Лоръл и се надявах, че и той ще иска да ѝ помогне. Нахвърлях вещите си в куфара и му се обадох, за да го предупредя да се приготви, но попаднах на секретаря. Почуках на вратата му, но никой не отговори.

Отидох на регистрацията и набързо платих за стаите. Оставих съобщение за Томас Закар да ме намери в „Колумбия“. Чиновникът провери името в регистъра.

— Но той вече върна ключовете си тази сутрин, господине, и замина.

— Сигурен ли сте? — Да не би новината за Лоръл да го бе изплашила така, че да е избягал и от нас, и от търсенето на гравюрата? С Ари ли беше заминал? Поредната мистерия, с която трябваше да се боря. Обадох се на Ари — никакъв отговор. Вероятно вече летеше над Атлантическия океан и телефонът му бе изключен. Няхах време да мисля и за Томас. Сега единственото, което ме интересуваше, беше Лоръл.

Градът се пробуждаше с метален грохот. Големите камиони повдигаха кофите за боклук, камионетки разтоварваха стока край тротоарите, продавачите вдигаха металните щори на магазините. Минах покрай един уличен продавач, който редеше сергията си на прага на една от грандиозните сгради на Пето авеню. В краката му се гушеха две котки — една сива тигрова и катраненочерна персийка. Лежаха на кръгли сини възглавнички, до които бяха оставени отворени консерви с храна и набързо надраскана табела „Моля, помогнете!“. Ако се съдеше по скъпите ботуши от „Кодиак“ на краката на човека, хората бяха доста щедри към котенцата.

Една Статуя на свободата размаха пачка флаери в лицето ми — беше мъж, облечен от главата до петите в зелен латекс. Широка му рокля плющеше на вятъра. Лицето му бе изрисувано в зелена боя, а на главата му стърчеше познатата корона със седем шипа. Котките го зяпнаха изумени.

Влях се в тълпата, която влизаше в метрото, и слязох на Сто и шестнадесета улица, откъдето се отправих към центъра на университетското градче. Повтарях си, че всичко с Лоръл ще бъде наред. Нямаше да предприемат нищо драстично без гравюрата. И все пак нервността ми нарастваше и заглушаваше носталгичния зов, който се събуди в мен при вида на „Лоу Мемориал“. Колко пъти се бяхме срещали с Хал, Корин и другите приятели на тези стъпала, за да се повеселим и да прекараме няколко часа заедно! Бях преживял много хубави неща в „Колумбия“. Твърде много, от гледна точка на сегашната ситуация.

Неокласическата красавица „Лоу Мемориал“ се издигаше като храм над внушителното си стълбище. Архитектите бяха черпили вдъхновение от римския Пантеон. Грамадният гранитен купол се поддържаше от десет йонийски колони.

Минах покрай бронзовите статуи на Зевс и Аполон и спрях на входа. Какво търсех? В интериора бяха вложени много класически елементи. Към кой точно ми сочеше Хал? Около прочутия бюст на Атина Палада бяха гравирани дванайсетте зодиакални знака. Никой от тях обаче не пасваше на празните квадратчета в загадката. Спомних си думите в нея: „Умело и морал“. Може би Хал ги беше използвал само като анаграма на името на сградата, но според мен в тях се криеше и друг смисъл.

Паметта ми се събуди от думата „умело“. Хал беше измислил играта специално за мен, значи отговорът се криеше в нещо, което познавах. Тогава се сетих какво беше то. Статуята на Алма Матер отвън. Тя бе направена по образ и подобие на древногръцката богиня Атина Палада и на римската Минерва — божествата на мъдростта, обществения морал и умелостта на женските ръце. Името на Минерва имаше точно седем букви и бе също така името на майката на Хал.

Седнах на стъпалата отпред и попълних „Минерва“ в седемте квадратчета. Името и анаграмата изчезнаха от екрана на телефона ми и остана само думата „трансмутация“. Значи отговорът ми беше верен. Какво ли означаваше това обаче?

Спомних си за погребалната урна, която бях открил в къщата на Вандерлин, пълна с мътни скъпоценни камъчета. Може би това бяха долнокачествени диаманти, но в урната нямаше нищо друго — никакви насоки към скривалището. Десетина минути помислих и върху това, докато накрая не се сетих за нещо, което Корин беше казала.

Много е странно това, което направи с нея.

Тогава си бях помислил, че говори за донякъде перверзните отношения между майката и сина. Но дали не искаше да каже нещо друго? Корин вдигна телефона веднага след като позвъних.

— Радвам се, че звънна, Джон! Съжалявам, че не ти се обадох по-рано.

— Няма проблеми, Кори. Слушай, чудех се за нещо, което ти каза. Когато разговаряхме у вас, спомена колко странно било това, което Хал бил направил с Мина. Какво искаше да кажеш?

— Хал не ти ли е споменавал?

— Не. Той кремира тялото ѝ, нали?

— В първия етап да.

— В първи етап ли?

Чух как въздъхна.

— Не се учудвам, че е решил да не се фука с това. Толкова беше странно. Той беше не привързан, а направо прикован към нея. Компресираща праха ѝ и го превърна в диамант, който инкрустира в пръстена, който винаги носеше. Така щял да я направи безсмъртна.

— Сериозно ли говориш?

— Да, сега това е възможно. В тялото на възрастен човек има достатъчно въглерод, от който да се получат десетки диамантчета. Произвеждат се по синтетичен път от праха.

— Господи боже мой!

Онемях.

Корин прекъсна мълчанието:

— Трябва да ти кажа още нещо за Хана Джафри.

— Намери ли я?

— Открих нещо в един иракски новинарски блог. Никой вестник не би публикувал снимката, която бе качена там. Направо да си изповръщаш червата. Чувал ли си за едно място на име Тел ал Рима? Намира се някъде в Ирак.

Това е мястото, където Томас каза, че Джафри вероятно е отишла, след като напуснала лагера в Ниневия.

— Да, чувал съм.

— Очевидно тя и гаджето ѝ са изчезнали от археологическия екип в Тел Афар през април. Районът бил пометен от страховита пясъчна буря. След като времето се оправило, започнали да ги търсят. Първо открили Хана, завързана за един кол. Било брутално. Убили са я с камъни. Един от членовете на екипа казал, че лицето ѝ било неразпознаваемо.

Пригади ми се.

— Господи, това е ужасно! Заловили ли са извършителите?

— Намерили са и тялото на приятеля ѝ недалеч от нейното. Подозират го. Коляното му било наранено, но полицията смята, че я е убил и после е попаднал в бурята. Още в лагера двамата са се карали за нещо.

А дали някой не е помогнал на приятеля?

Необходими ми бяха няколко минути да се успокоя достатъчно, за да продължа разговора.

— Там ли си още?

— Да, просто размишлявам.

— Джон, не искам да ти се меся, но тази история е просто ужасна. Всичко наред ли е с теб?

— Пазя се.

— Много се надявам да е така. Изрових и друга информация. Не е кой знае какво, но може би ще ти е от полза. Истинското име на

Ериния Хейнс е Ериния Хансен. Тя не е била уволнена, както каза ти. Била е експерт по трансхуманизъм и е напуснала Министерството на отбраната с почести.

— Какво означава трансхуманизъм?

— Това са технологии за повишаване на физическите и умствените способности на хората. Нещо като при киборгите.

Хейнс беше казала, че е учила в Масачузетския технологичен институт, така че това беше напълно възможно.

— Много ти благодаря за всичко, Корин. Наистина ми помогна.

— Няма проблеми. Обаждай се. Не изчезвай пак, нали?

— Обещавам.

Затворих и се замислих за трансхуманизма. Чудех се дали няма нещо общо със съкровището, към което водеше гравюрата на Наум. Досега мислех, че трансмутацията означава превръщането на основни метали в злато, защото това беше обичайният смисъл, който се приписваше на думата. Тя обаче можеше да означава всяка промяна и даже еволюцията. Когато проучвах думата, се натъкнах на статия, в която се казваше, че в началото са наричали Дарвин трансмутационист. Типична за Хал игра на думи — от човешката плът до диаманта. От животното човек до напълно нова форма на живот и съзнание. За този ли свръхестествен елемент намекуваше Томас? Тези въпроси обаче не водеха наникъде и аз бях все така объркан, както и преди.

Трябваше да се върна на площад „Шеридан“ — последното място, където бях виждал някакъв пръстен. Преди да напусна библиотеката, проверих имейла си с надеждата да намеря някакво съобщение от Томас. От него нямаше нищо, но адвокатът ми беше отговорил.

„Джон,

Първо, какво стана с Резник? Свързах те с един от най-добрите криминални адвокати в града, а ти дори не си отишъл на срещата с него. Страшно е ядосан, а и на мен не ми е весело. Що се отнася до апартамента, купувачът се представлява от една нюйоркска фирма, с която успях да се свържа. Продажбата е извършена и няма връщане назад. В това отношение не мога да направя нищо. Обясних им в

каква ситуация се намираш и те са съгласни да те оставят в апартамента до 26-ти август. Доста великодушно, като се имат предвид обстоятелствата. Трябва да изнесеш всичките си вещи до тази дата или ще ги конфискуват. Ще ти изпратя формуляр за потвърждение и сметката си.“

Последната ми надежда угасна като свещ. Можех да събера малко пари, ако продадох колекцията на Самюъл, но не исках дори да мисля за това. Иначе бях без пукната пара, преследван и съвсем сам.

ВТОРА ЧАСТ

ТАЙНАТА НА НАУМ

*„Десет изнизани дни и нощи продължи
веселбата, звездното горно хоро бе подбрала
Зорницата вече за единайсети път и в полята на
Лидия весел царят възвръща Силен на младежа,
възпитаник негов.*

*Богът, зарадван, че пак му довеждат
гледача, допусна Мида за себе си дар да поиска —
уви, безполезен!“*

Овидий,
„Метаморфози“ XI: 85–
101^[1]

ДВАДЕСЕТ И ПЕТА ГЛАВА

Имейлът на Анди направи следващия телефонен разговор десет пъти по-труден. Положението бе излязло извън контрол и вече не бях в състояние да се справям сам. Налагаше се да кажа на полицията за Лоръл, но трябваше да ида с някого, на когото щяха да повярват. Обадих се на личния му номер и той вдигна веднага.

— Резник на телефона.

— Обажда се Джон Медисън.

— Е, закъсняхте само с един ден. Доста хора чакат помощта ми, Медисън. Сместих ви в програмата си единствено за да направя услуга на Анди.

— Вижте, от сърце се извинявам, че пропуснах срещата. Една моя приятелка е в сериозна опасност. Тя...

— За юридически проблеми ли говорим?

— В определен смисъл да.

— Ако иска да й запиша час, ще се надявам да е по-възпитана от вас.

— Всъщност още не сме стигнали до юридическата част. Заплашиха я, а сега тя изчезна.

— Само не ми казвайте, че искате да отидете в полицията заради нея.

— Да, така мислех да направя.

— Бил ли сте някога в „Тумс“^[2]?

— Не.

— Скоро може да попаднете и, нека ви предупредя, там ще ви изядат за закуска. Последния път изрично ви казах по никаква причина да не се свързвате доброволно с полицията и това беше още преди да получа последната информация.

В главата ми зазвуча аларма.

— Каква информация?

— Скоро ще издадат заповед за арестуването ви.

— Защо? — Сърцето ми се сви.

— Явно един от съседите на Хал Вандерлин е намерил уреди за приготвяне на наркотици, изхвърлени през оградата му. По-точно една сребърна лъжица. Тя е в полицията. По нея има следи от хероин и вашите отпечатъци.

Той явно прие мълчанието ми като самопризнание.

— Съгласен съм да ви дам още един шанс. Елате в офиса ми, разкажете всичко подробно и ще дойда с вас до управлението. Ще ви отправят обвинение и вероятно ще прекарате около ден в ареста, но ще ви намеря...

— Не мога да направя това. Не знаете цялата...

— Тогава не мога да ви помогна повече, господин Медисън.
Дочуване.

Стори ми се, че съм попаднал в средата на осем магистрални платна, по които фучаха коли. Току-що отрязаха всички възможности, които бях премислил. Сега всяко ченге, покрай което минех, щеше да представлява заплаха. Когато се докопам до гравюрата ще се наложи да намеря друг начин да преговарям с Ериния и хората ѝ, и при това съвсем сам.

Когато влязох във фоайето на къщата на Лоръл, портиерът ме поздрави:

— Добро утро, Джон. Чудесно е, че времето се пооправи. Идваш за Лоръл, предполагам? Тя добре ли е? Разбрах, че вчера вечерта ѝ е приляло.

— Оказа се само лоша мигрена. Сега е добре, но не си е у дома. Има среща с адвокатите на Хал и се нуждае от един документ, който е забравила тук. Дойдох да го взема. Може ли?

Лицето му загрижено потъмня.

— Много ми е неприятно да ти го кажа, но съветът е много строг в това отношение. Тя трябваше да ми се обади, за да потвърди. Можеш ли да ѝ звънеш сега?

По дяволите. Твърде много бях разчитал на доверието му в мен.

— Срещата е сериозна, а знаеш какви са рецепционистките — не искат да прекъсват такива важни разговори.

Лицето му заприлича на гранитна скала и разбрах, че няма да го трогна. Какво щях да правя сега?

— В тази сграда има ли охранители? Може да се качат горе с мен.

— Идват само на повикване. Виж, тъй като те познавам, мога да направя едно изключение. Майсторът е в сградата, поправя климатиците. Ще го повикам да дойде с теб. — Обади се по мобилния си телефон и предаде молбата.

— Благодаря. Лоръл е толкова разстроена заради Хал, че не е чудно, че започва да забравя.

— Тъжна история. Това момче израсна пред очите ми.

— Знам. За всички ни е трудно.

Асансьорът изпиука и от него се подаде майсторът и ми махна. Затичах се и влязох при него. За щастие успях да си спомня кода за влизане в апартамента.

Когато влязохме, нервите ми едва не поддадоха. Струваше ми се, че съм видял Лоръл да си играе с пръстена в кабинета, който се намираще до дневната, но не бях сигурен. През френския прозорец видях, че чиниите и подгизналата вечеря още стоят на масата отвън.

— Какъв хаос! — възкликна майсторът, когато влязохме в кабинета.

Сякаш през стаята беше минал ураган. По целия под бяха разхвърляни папки и снимки, а лаптопът на Лоръл липсваше. Майсторът ме погледна подозрително.

— Какво се е случило тук?

Вдигнах рамене. Не ми се налагаше да се правя на шокиран — бях толкова изненадан, колкото и той.

— Не знам. Вероятно се е канела да ги подрежда, но е изникнало нещо друго.

Май не успях да го убедя.

— Ще трябва да съобщя за това. — Свали пейджъра от колана си и набра някакви цифри. Усетих, че шансът ми да намеря пръстена се изплъзва. Мислех, че съм го видял в кабинета, но къде? Заотварях чекмеджетата на бюрото, защото реших, че Лоръл може да го е прибрала. Вътре имаше бележници, кламери и други дреболии, но нито следа от пръстена. Тогава неочаквано ме навести редкият ми добър късмет — върху една етажерка над бюрото видях мъжки часовник и портфейл, а до тях — пръстена на Хал.

Чух телефона на майстора. В секундата, когато той отклони вниманието си от мен, за да отговори, се престорих, че посягам към една книга, грабнах пръстена и го нанизах на показалеца си. Наведох се и започнах да ровя из папките на пода. Намерих една, на която пишеше „Недвижимо имущество“, и я отворих. Извадих една фактура за платени данъци и я пригладих.

— Това е. Това искаше Лоръл.

Мъжът ми протегна телефона си.

— Портиерът иска да говори с вас.

— Здравей! Слушай, всичко е наред. На една полица тук има портфейл и часовник. Не са взети, така че не мисля, че е имало грабеж. Вероятно просто е разхвърляно. Тя не е кой знае каква домакиня. Ще я помоля да ти се обади, когато се върне.

Върнах телефона на майстора. Той поговори с портиера, затвори и ме погледна.

— Добре. Каза засега да оставим нещата така. Но ще докладва на собственика на сградата.

Преди да си тръгна, портиерът отбеляза документа, който бях взел. Бях в екстаз заради пръстена и се чувствах така, сякаш от гърба ми беше паднала огромна тежест.

Пръстите ми бяха по-дебели от тези на Хал и пръстенът му така ме стягаше, че дори не можех да го нанижа докрай на пръста си. Беше дебело, масивно бижу. Свих лявата си ръка в юмрук, за да не се изхлузи. Щом се отдалечих достатъчно от сградата, го свалих. На кортовете на Четвърта западна улица играеха баскетбол. Край телената ограда се тълпяха потни, шумни запалянковци. Бях прекарал много щастливи часове край игрището, където обичах да наблюдавам бързото, задъхано представление. Размечтах се.

Открих едно празно местенце на края на оградата и се загледах в пръстена. Изглеждаше старинен. В златния обков бяха гравирани сложни фигури, които обграждаха единствения диамант. Помислих, че сигурно е антика — вероятно викторианско копие на древен келтски пръстен за съхраняване на отрови. Печатът на златаря от вътрешната страна потвърди подозрението ми — такъв няма да срещнете на сегашните пръстени. Диамантът намигаше на слънцето, сякаш духът на Мина още живееше в него. Беше зловещо.

Може би пръстенът се отваряше? Натиснах издутините върху горната му част. Чук тихо цъккане и предната част на бижутото се отдели. В кухнята лежеше мъничко листче хартия. Разгънах го с треперещи ръце.

Паешкият почерк на Хал и синьото мастило затрептяха пред очите ми. Троица — гроб Янсен.

Значи вчера съм бил прав! Бил съм толкова близо! Значи все пак Хал беше скрил гравюрата в гробницата край църквата на Застъпника! Макар останките на Мина вече да не бяха там, той все пак би имал правото на достъп по всяко време.

Въпреки че вчера се бях разминал с гравюрата на косъм, откриването на пръстена ме успокои. Най-вероятно групата на алхимиците беше разхвърляла така кабинета на Лоръл в търсене на антиката или на някакви знаци за местонахождението ѝ. Сигурно тя им беше казала да търсят там. Сама не знаеше отговора, но се е надявала да си спечели малко време и им е подхвърлила тази уловка. Много хитро. Това означаваше, че не е толкова зле, че да не може да мисли логично. Телефонът ми показваше 11:48. Оставах ми девет часа, за да я освободя.

Поспрых в една железария и купих фенерче и трион на батерии, с който да срежа катинара на гробницата. Триончето беше дълго само около две педи и щях да го скрия с лекота. Хвърлих дрехите си в една кофа за боклук, за да отворя място за гравюрата в куфара. Огледах се за Ериния и хората ѝ и махнах на едно такси.

Когато влязох в гробището, се озърнах за пазача, но от него нямаше и следа. Наоколо не се виждаше жива душа. Може би този път късметът бе на моя страна. Отправих се към безименния мавзолей — предполагах, че това трябва да е гробницата на семейство Янсен. Когато подръпнах катинара обаче, той падна. Заключалката му бе внимателно срязана. Вратите се отвориха лесно, без да заяждат от мръсотия и прах — още един знак, че някой беше идвал тук преди мен.

Сложих катинара в джоба си и затворих вратите веднага щом влязох. Включих фенерчето и завъртях лъча наоколо. Бледи стеножки и паяци хукнаха да бягат към тъмните ъгли, изплашени от болезнената за тях светлина. Край страничните стени лежаха каменни саркофази. Капакът на единия беше отместен. Лъчът на фенерчето освети купчина покафенели кости, които не лежаха там, където им беше мястото. В

гробницата цареше влага и хлад. Но в саркофага нямаше нищо друго, освен костите и няколко паяжини. Във втория саркофаг намерих един недокоснат скелет. Гравюрата беше изчезнала.

Изтръпнах от отчаяние. Последната ми надежда да спася Лоръл си беше отишла.

Когато излязох от гробницата, един глас прониза въздуха:

— Я чакайте малко! Вие бяхте тук вчера. Мислех, че съм ви обяснил всичко достатъчно ясно. — Пазачът приближаваше откъм хълма зад гробницата и този път на лицето му нямаше приятелска усмивка. Наведох се така, че да не види липсата на катинара, и отвърнах:

— След като ме насочихте към колумбария, научих, че името на леля ми не е в техния архив. Затова се върнах тук, където братовчед ми каза да потърся.

— Странно, защото на този мавзолей дори няма име.

— Реших, че може да е написано някъде, където не съм погледнал.

— И, разбира се, забравихте, че не бива да влизате тук.

— Ами да.

Той ме изгледа продължително.

— Какво ви става бе, хора? Рано тази сутрин трябваше да изхвърля още един като вас. Някакъв турист с раница. Явно никой вече не може да чете.

— Как изглеждаше?

— Малко приличаше на вас, но беше по-нисък и слаб. С тъмна коса.

— Имаше ли чуждестранен акцент?

— Да, но говореше английски добре.

Томас. Извиних се за нахлуването и побързах да се махна от гневния му взор.

Главата ми гореше. Не можех да разбера как Томас е разкрил скривалището. Каза, че е карал курсове в „Колумбия“, значи може би беше успял да разшифрова анаграмата. Само че пръстенът не беше пипан и се намираше у мен. Томас не бе видял последната подсказка на Хал. Дали вчера не бях разкрил нещо по време на разговора си с Ари? Бях му казал, че съм идвал в гробището. Дали беше споделил

това с брат си? Сигурно. Знаех си, знаех си, че не мога да имам доверие на Томас!

Както и да е. Сега гравюрата на Наум беше у него. Невероятното му двуличие ме смайваше. Беше ме предал и беше оставил Лоръл да умре. Ако някога ми паднеше в ръчичките, щях да го разкъсам!

Гневът е лош съветник. Замъглява ума. И въпреки че сетивата ми бяха нащрек, не успях да забележа какво ме чака. Когато излизах от гробището, шутът, който се бе спотайвал зад високата стена, заби пистолета си в корема ми.

И натисна спусъка.

Червата ми изреваха от болка и сякаш се разшириха и превърнаха тялото ми в огромна, пулсираща вълна от страдание. Паднах и се загърчих на тротоара като заклано агне. Не можех да дишам. Смътно си спомням как ме повлякоха до някаква кола, как усетих вонята от ауспуха и чух гласа на някаква жена. Когато се опитах да помръдна, разбрах, че тялото ми е неподвижно като торба цимент.

— Къде е? — Ериния ме гледаше яростно. Отвори куфара ми и изруга, когато видя, че е празен.

— Той ме застреля. — Опитах се да вдигна ръка и да я притисна към корема си.

— Не те е застрелял, а те удари с електрошок — поправи ме тя. — Какво си направил с гравюрата?

Все още замаян, аз се повдигнах и седнах. Вдишах мъчително няколко пъти, свих треперещия си юмрук и замахнах яростно към нея. Тя се отдръпна с лекота и болезнено изви ръката ми зад гърба. После извади електрошока.

— Още ли искаш? Този път ще пратя хиляда и петстотин волта право в слепоочието ти.

— Тогава никога няма да я намериш.

Тя се намръщи.

— Добре, вече се повтарям. Къде си я сложил?

— Не беше там.

— Лъжеш! — Тя щракна някакво копче на електрошока и го притисна към слепоочието ми. Иззвъня телефон. Тя бръкна в чантата си и го извади. След кратък и напрегнат разговор погледна през прозореца и се обърна с усмивка към мен.

— Почти приключихме — каза. — Сега той ще дойде да те види.
— Който и да е той, майната му и на него.
— Тогава ще те принудим да запееш.

[1] Превел от латински Георги Батаклиев, „Народна култура“, София, 1974 г. — Бел.прев. ↑

[2] Затвор в Ню Йорк — Бел.прев. ↑

ДВАДЕСЕТ И ШЕСТА ГЛАВА

Колата отби в един голям паркинг, който вероятно принадлежеше на сградата на Тридесет и четвърта западна улица. Спряхме до една товарна платформа. Ериния и шутът грубо ме изблъскаха навън и ме преведоха по няколко стъпала, които отвеждаха до стоманена врата.

На пръв поглед стаята, в която влязохме, ми напомни на луксозен погребален дом за богаташи. Всеки сантиметър от пода бе покрит с дебел плюшен мокет с цвета на гъби. На старинния скрин в стил Кралица Ана стоеше голяма сребърна ваза. Скринът беше така лъснат, че вазата се отразяваше в плота като в огледало. В долната му част бяха гравирани древните символи на петте планети, които бях видял в сайта „Алхимически архиви“: Юпитер, Венера, Марс, Сатурн и Меркурий. Във въздуха се чувстваше наситен аромат, сякаш някой се бе опитал да прикрие лоша миризма с евтин флорален спрей. Мястото бе някак приглушено и ме накара да затая дъх, сякаш се намирах в чакалнята на спешното отделение или край гроб.

— Седни тук. — Ериния посочи редица фотьойли. Огледах се из стаята с надеждата да намеря изход, но чух гласа ѝ зад себе си.

— Мисля, че този път ще си поговорим по-откровено.

Когато се обърнах, видях на няколко крачки от себе си Джейкъб Уорд. Първоначалното ми изумление бързо се стопи. За мен нямаше никакво съмнение, че това беше Юпитер. Не можех да си го представя в друга роля, освен в главната. Мозъкът ми се задейства. Джейкъб Уорд беше познат на Томас. Да не би всичко това да е било инсценировка? Интересът на Уорд към тази историческа епоха беше достатъчно силен, а джобовете му — достатъчно дълбоки, за да може да купи предмета. Но ако гравюрата на Наум беше у него и у Томас, защо сега ме мъчеха така?

— Ще ти призная едно, Уорд — талантлив си. Как успя да прикриеш факта, че не си по-добър от кой да е жалък убиец от „Райкърс“^[1]?

Той леко почервения и прокара длан по челюстта си, сякаш се бях изплюл в лицето му.

— Къде е Лоръл? Веднага ме заведете при нея!

Начинът, по който беше облечен — в черен костюм по поръчка, чисто бяла риза и строга вратовръзка, му придаваше вид на директор на погребална агенция. По лицето му пробяга тик — единственият видим знак за вътрешното му напрежение.

— Гостуването ви ми беше много приятно, Джон. Хайде и днес да не си разваляме отношенията.

Той пристъпи напред и ме потупа по рамото като добър чичо. Отдръпнах се рязко от пухкавата му ръка. Не бях в настроение за престорени любезности.

— Не ми отговорихте. Казах, че искам да я видя.

— Ами ако откажем? Сигурно ще тръгнете към нас с две димящи дула? — Той се разсмя. — Медисън, гледайте на това като на кучешки бой. Ние сме ротвайлерите, а вие сте пудел — и то от дребните. Нямате шанс. Хайде да поговорим някъде другаде — оттук постоянно минават хора.

Ако излеех гнева си, вероятно щях да се почувствам по-добре, но нямаше да помогна на Лоръл. По-добре беше засега да играя по свирката им и да потърся някакъв начин да обърна нещата в своя полза. Тръгнахме по коридора и стигнахме до един асансьор. Шутът отиде нанякъде и остави Ериния да ни пази. Уорд натисна копчето за петия етаж. Слязохме в една грамадна стая. Беше висока поне колкото два етажа, кръгла и изключително просторна. Нямаше прозорци; предположих, че онези, които се виждаха отвън, са били зазидани. На стените имаше скъпи лъскавобели тапети. Красивият купол на тавана се увенчаваше от овален прозорец с бронзова рамка. Виждах кръгче небе над главата си, но светлината идваше главно от скрити лампи, които вероятно бяха монтирани зад корнизата. В помещението витаеше неземна, студена атмосфера. Край извитите стени бяха подредени специално изработени шкафове със стъклени врати. Уорд описа широк кръг с ръка.

— Нашата галерия — рече.

Към шкафовете бяха прикрепени бели пластмасови монитори. На всеки от тях мигаше редичка зелени лампички. Почти две трети от тях бяха пълни с предмети на изкуството и антики, а в останалите видях книги и ръкописи. Предположих, че не всички са придобити по законен път и са били или откраднати, или фалшифицирани. Като че

ли разпознах една статуетка, задигната от Националния музей. Само с едно телефонно обаждане сигурно можех да разреша много отворени разследвания на ФБР.

— Витрините са от нечупливо стъкло — каза Уорд. — Може да хвърлите граната и пак няма да се строшат. Имаме защита от ултравиолетови лъчи и даже отделна климатична система, която поддържа влажността на въздуха и постоянната температура в галерията. Както вероятно знаете, иракската почва е много солена. Когато изкопаят глинени предмети от нея, те бързо изсъхват, напукват се и се разпадат. Всеки ден идвам тук. Човек може просто да ги усети, разбирате ли, тези древни занаятчий, които сякаш му говорят през стъклото.

Страниците на много от книгите и ръкописите бяха тънки като пергамент и кафеникави, почти прозрачни, крехки като старческа кожа. Стояха на малки дървени платформи със специални рамки като поставки за ноти. Притиснах длан към стъклото и се опитах да го отворя, забравяйки, че положително е заключено.

— Продаваме артефактите, но тази част тук е моята лична колекция. Някои от тези предмети са изключително редки. Мога да извадя нещо, ако искате. — Той посочи един подвързан с кожа том със същите ключалки като на „Пикатрикс“.

— Това е *Secretum Secretorum*, „Тайната на тайните“. От дванайсети век е. — Посочи надясно. — А ето го и „Мюнхенски наръчник за демонична магия“, германска книга за забранените ритуали. На латински е. Томът до нея е астрологически труд, написан от руснака Владимир Априянев. А ето я и моята гордост — едно френско заглавие, *Le Mystère des Cathédrales*^[2]. Авторът изчезнал през 1953 година и никой не знае какво се е случило с него. Според някои е открил ключа към безсмъртието. — Уорд почука по стъклото, покриващо книгата. — Били са отпечатани само триста екземпляра. Сега са останали много по-малко.

— Наистина ли вярвате в тези смехотворни приказчици? Безсмъртие? Алхимия?

Уорд почервеня.

— Тогава обяснете защо Химлер ги е взимал на сериозно. Възнамерявал е да използва алхимическо злато, за да финансира националсоциалистическата партия.

— И какво, очаквате, че гравюрата ще ви разкрие някаква формула за произвеждане на злато?

Ериния, която, нетипично за себе си, бе мълчала досега, се намеси:

— Не сме длъжни да ти се обясняваме, Медисън.

Реших веднага да им спукам балона:

— Не, не сте. Но не сте и в крак с нещата. Играта на Вандерлин бе решена и гравюрата е у Томас Закар.

Бях постъпил дръзко, като им казах за Томас, но получих реакцията, на която се надявах. Новината ги порази. Особено Уорд. Неспособността му да прикрие тревогата си ми показва колко силно са го шокирали думите ми. Потри бузата си така, сякаш го беше ужилила оса. Когато най-сетне продума, гласът му едва се чу:

— Къде е той?

Погледнах го право в очите и се опитах да се усмихна.

— Знам колкото и вие. Предполагам, че е някъде над Атлантика. Остави ни да загинем с Лоръл. Загубихте си времето да ни влачите тук.

— Не се заблуждавайте, че доброто отношение, което имам към вас в момента, ще ви помогне с нещо, Медисън. — Той кимна към Ериния. — Лоръл вече опита от талантите на Ериния. Тя прекрасно умее да изкопчва чуждите тайни.

— Да, бе. Като с Хал. С него не се справи много добре.

— Той се опита да ни измами — каза тя рязко.

Прикрих изненадата си. Пъзелът най-сетне започваше да се нарежда. Лоръл се оказа права. Хал наистина е бил част от групата им и накрая си бе платил за това със същата ужасна монета като Хана Джафри.

Господи, Хал! В какво си се бил замесил?

— Той искаше да продаде предмета. Не е трябвало да го убивате.

— Искаше шест милиона. Твърде висока цена. Не съм постигнал всичко това, защото съм глупак — каза Уорд.

— Гравюрата струва много повече.

— Несъмнено, но предпочитам аз да прибера печалбата.

Усетих страх. И все пак човек не можеше да е добър в продажбите, ако не умееше добре да преценява хората. А нещо ми подсказваше, че в заплахите му има и някакъв блъф.

— Един съвет от мен. Ще оползотворите времето си много по-добре, ако потърсите Томас и пуснете мен и Лоръл. От нас няма да научите нищо повече.

Той се наведе рязко към мен. Лицемерната усмивка най-сетне бе напуснала лицето му.

— Предполагам, че следобедът, който прекарахме у нас, ви е оставил с погрешно впечатление за мен. Целта на това сърдечно въведение беше да ми даде време да ви преценя. Ще купите свободата си само като ни кажете къде е Томас.

Отдръпнах се от него. Движението накара корема ми да завие от болка.

— Томас ме предаде. Предполагам, че е тръгнал към Ирак, но не мога да съм сигурен.

Ерин втрени в мен студените си очи.

— И как е напуснал страната? Не си е купил самолетен билет.

— Долетял е с частен полет и вероятно си е тръгнал по същия начин. — Още бях бесен заради предателството на братята и исках да насоча злините към тях. Уорд ме погледа известно време. Явно се опитваше да разбере дали му казвам истината.

— Мислех, че непрекъснато следите всички ни. Как така изпуснахте Томас и Ари?

— Оставихме ти достатъчно пространство, за да откриеш гравюрата. Средствата ни не са неограничени, така че следяхме основно теб. Знаем, че Ари Закар е отлетял сам за Лондон, но изгубихме следите на Томас.

— Вие сте глупаци.

Уорд се стрелна с невероятна за телосложението му бързина. Опакоето на дланта му отметна главата ми назад. Стаята се залюля пред очите ми. Имах чувството, че мозъкът ми се клати свободно в черепната кутия. Наложих се да изчакам, докато звънът в ушите ми поутихне, преди да успея да чуя какво ми казва.

— Сега трябва да довършим започнатото. Кажете ми къде е отнесъл Томас гравюрата?

— Не и докато не пуснете мен и Лоръл.

— Не мисля — отвърна той. Завлякоха ме обратно до асансьора. Този път слязохме до мазето. Уорд и Ериния ме поведоха по коридора и спряха пред вратата на една малка стая.

— Досега следвахме теб и загадките ти. Нямахме намерение да те нараняваме, поне не фатално. Имаше шанс, но го изпусна.

Хвърлиха ме вътре. Стените и подът на стаята бяха облицовани с плочки. Нямахме прозорци. Мястото много приличаше на онова от клипа с Лоръл. От крушката, закрепена в единия ъгъл на тавана, се лееше слаба светлина. Единственото по-особено нещо в стаята бе една ниша в задната стена, извита като арка отгоре, около четири метра висока и два метра широка. Изглеждаше специално пригодена за някаква скулптура в естествен ръст. В нея обаче стоеше Шим, грамаден и мълчалив. Моето лично стоманено гюле.

Вратата се затръшна с метален звук. Притиснах се до стената, колкото се може по-далече от циклопа. Той не помръдваше. Само ме гледаше. В стаята цареше абсолютна тишина, като изключеше ехтежа на собствения ми пулс. Нямах представа колко дълго бяхме стояли така и се бяхме гледали като последните две фигури, останали на шахматната дъска.

Бяха взели телефона и портфейла ми. Като нямах нито часовник, нито прозорец, през който да проследя угасващото слънце, скоро изгубих всяка представа за времето. Може би бяха минали няколко часа, а може би и цял ден. Взрях се в пода и започнах да броя плочките с надеждата да изкореня ужаса, който пулсираше в главата ми. Забелязах, че подът е чист — прекалено чист за под на мазе. Миришеше на белина. Във фугите между плочките личаха бледи петна.

По едно време изпаднах в илюзията, че великанът наистина е направен от камък. Шим беше способен да стои напълно неподвижно. Когато не получавахе команди, мозъкът му просто изключваше, сякаш мъжът бе някаква грамадна играчка на пружина. Единственото му око гледаше немигащо напред, право към мен, и ми заприлича на човекоубийствения поглед на някаква огромна праисторическа хищна птица. От време на време започвах да придрямвам и да се плъзгам по стената, на която се бях облегал, но ме будеше прилив на адреналин и отново виждах Шим, който стоеше неподвижно и мълчаливо.

Зачудих се какъв ли е бил преди експлозията в лабораторията. Млад гений, копнеец да остави следа в този свят. Може би дори е бил добър човек. Явно му беше останал някакъв емоционален живот — видях колко силно е привързан към Уорд и Ериния.

От време на време дочувах приглушени звуци отвън — стъпки, които отекваха по коридора, гласовете на двама мъже, които разговаряха, кашлица. Беше много странно да долавям тези толкова нормални шумове, когато бях затворник в тази килия. Какво печелеха, като удължаваха страданията ми? Дали това не бе някакъв начин да ме пречупят, преди да изстискат от мен и последната капчица информация, която смятаха, че крия?

Чух как в ключалката се завъртя ключ. Шим ме стигна с една гигантска крачка, притисна ме към стената и изви ръцете ми назад. В рамото ми пламна болка и очите ми се насълзиха. Опитах се да се подготвя душевно за изтезанията, които със сигурност ме чакаха. Бях млад и в прилична форма. Това щеше да им даде доста време, преди да се пречупех окончателно.

Вратата се удари в стената и влезе Джейкъб Уорд.

— Да започваме. Имахте време да размислите над положението си, така че сега може да ми кажете къде е отишъл Томас.

— Първо искам да видя Лоръл.

— Мислех, че вече приключихме с този въпрос.

— Не мога да се съглася.

Ръката ми експлодира от осакатяваща болка, когато Шим я издърпа нагоре. Един жест на Уорд го накара да ме остави.

— Готов съм да покажа благосклонност — каза той и махна на Шим. Двамата ме изведоха от стаята. Тръгнахме по подземния коридор, докато не стигнахме до друга подобна килия. В тази обаче имаше евтина койка и един стол.

Лоръл лежеше на койката. Когато влязох, Ериния стана от стола. Хукнах към Лоръл, която лежеше по корем и не мърдаше.

— Аз съм, Лоръл, Джон!

Тя се размърда и се обърна на една страна. Прегърнах я и ѝ помогнах да седне. Тя се свлече на рамото ми и остана така, опряна на моето тяло. Погледът ѝ беше мътен. Примига и се взря в лицето ми така, сякаш не вярваше, че наистина съм там. Хванах ръката ѝ. Беше студена и потна.

— Наистина ли си ти? — попита тя. — Как влезе тук?

— Доведоха ме. Отказах да говоря, докато не ми позволят да те видя.

Тя се отдръпна.

— Не ме докосвай!

Твърде късно си спомних, че ръцете й са били вързани.

— Сигурно китката още те боли.

Когато я погледнах обаче, видях колко е ядосана.

— И какво си мислеше, че ще постигнеш, като ме видиш? Вече ми отне всичко. Когато още вярвах, че си на свобода, поне имах мъничко надежда. Ще ми се никога да не бях отваряла вратата, когато дойде първия път да ме утешаваш. Утешител такъв! Как само ми съчувстваше за Хал! Как се кълнеше, че ще ме защитава! Направо не мога да те гледам.

Исках да й кажа, че греши, че ако не бях аз Ериния вече щеше да я е убила, но тя не бе в състояние да слуша такива неща. Освен това не бях ли се опозорил вече, като бях донесъл лош късмет на всички, които обичах?

Станах и се опитах да измисля нещо за сбогуване, което малко да я успокои.

— Дръж се, Лори. Ще намеря начин да ни измъкна оттук. Те искат само гравюрата. — Не исках да я плаша още повече, като й кажех, че Томас се е погрижил повече да не я видим.

По тялото й премина тръпка. Имаше още една горчива дума за мен.

— Не се заблуждавай. Повече никога няма да се видим. Това може би е и хубаво.

— Трябва й лекарска помощ — казах на Ериния. — Трябва да я пуснете.

— Тук не се навъртат много лекари — изсъска тя. — Време е да се махаш.

Уорд и шутът чакаха пред импровизираната килия на Лоръл.

— Получихте своята част от сделката. Къде е Томас?

Нямаше да се дам толкова лесно.

— Първо ми кажете нещо. Нали Ериния е отвела Лоръл? Предполагам, че я е упоила?

Уорд кимна.

— Значи тя дори не помни къде се намира сградата?

— Да — отвърна Уорд.

Треперех от гняв, но заради Лоръл се опитах да запазя спокойствие.

— Предполагам и че не знае за вас. Вероятно е виждала само Ериния.

Ериния изпуфтя с досада.

— Забрави, Медисън. Виждаме накъде биеш.

— Няма да я пуснем — каза Уорд с толкова естествен тон, сякаш си поръчваше пица. — Поне не веднага. Разбирам обаче за какво мислите и сте прав, тя почти няма да има какво да каже на полицията, когато я освободим. Това трябва да ви поуспокои. Имате избор — ези или тура. Добре ще е да си говорим простичко. Съдействайте ни и тя ще бъде свободна. Откажете — и тя ще умре.

Трябваше да призная, че арсеналът ми се опразни. Единствената ми възможност бе да чакам да се появи някаква нова възможност.

— Той е в Багдад. Имам адреса. — Бръкнах в джоба си за смачканото листче, на което бях записал адреса, и го подадох на Уорд. Той го погледна и веднага го предаде на Ериния.

— Провери това.

Когато разбра, че съм му казал всичко, което знам, ме отведеха обратно при Шим. След около час Уорд и Ериния се върнаха и ме повлякоха по коридора. Шутът натискаше главата ми надолу, така че виждах само широкия гръб на Уорд. Яките му мускули набръчкваха плата на самото.

— Къде отиваме сега? — попитах.

— Във Вавилон — отвърна той. — Имате късмет.

[1] Затвор в Ню Йорк — Бел.прев. ↑

[2] „Мистерията на катедралите“ (фр.) от Фулканели. — Бел.прев. ↑

ДВАДЕСЕТ И СЕДМА ГЛАВА

Вторник, 7 август 2003 г., 10:30 ч. сутринта

Колата ни закара до малко летище, вероятно разположено в Ню Джърси. Лоръл остана затворничка в Ню Йорк, за да осигури съдействието ми.

Надушвах гориво и видях, че настилката проблясва от дъждовната влага. Бяхме спрели пред малък самолет. Дестинацията ни беше Багдад, а не мястото на древния Вавилон. Обаче Уорд не се нуждаеше от мен, за да намери адреса, който му бях дал. Защо си правеше труда да ме праща в страна, която изобщо не познавах, и то по време на война? Не получих никакъв отговор, когато го затрупах с въпроси за причините да ме води там. Фактът, че бяха отложили изтезанията, ми говореше, че се нуждаят от мен за нещо. Но какво беше то?

Наблъскаха ме в задната част на самолетчето „Лиърджет 35“. Смешното беше, че бях летял с подобен самолет само преди един-два месеца, когато трябваше да доставя една италианска керамика, купена от мой клиент. В този обаче задната част на кабината бе закрыта със завеса, а част от седалките бяха махнати. Прозорците бяха замазани с черна боя. Явно не бях първият, когото принуждаваха да пътува против волята си.

Шутът щракна метални белезници на дясната ми китка и прикрепил другата гривна за една дръжка, която стърчеше от стената. Тялото продължаваше да ме боли. Свлякох се на пода. Мъжът закопча предпазния си колан. Сега беше облечен в костюм, но той не разхубавяваше това същество с мазна черна коса и мъртвешки бледа кожа. Очите му бяха невероятно странни, почти жълти.

Виждах червената татуировка на китката му, но ръкавът покриваше почти половината, така че не можах да разбера какъв знак има на нея. Предполагах, че Ериния и Шим бяха отпред с Уорд. Започнах да ги броя наум — Венера, Марс, Юпитер. Бях стигнал до заключението, че Уорд е Юпитер, началникът. Ериния беше Венера, а

Шим — Марс. Лоръл каза, че Хал бил Сатурн. Значи шутът трябваше да е Меркурий. Не приличаше на вестител на боговете.

Тъй като ми предстоеше да прекарам в компанията му повече от денонощие, реших да стопя малко враждебността помежду ни.

— Ти кой си? — попитах.

Той не ме разбра и изръмжа:

— Лазар.

— Това истинското ти име ли е?

— Вече да.

— Как го избра?

— Лекарите ме спасиха от сигурна смърт. Понякога може да ти описвам нещо, а пък ти ще трябва да се сетиш за останалото.

Какъв кретен.

— Къде стана това?

— В Чечня.

— Но защо си бил там?

— Ама ти наистина нищо не знаеш, нали? Всички сме в тези дупки. Ти си се наливаш с кафенца и мартинита, продаваш си снобското изкуство и не знаеш нищо за истинския свят.

— Ти предизвика катастрофата пред онова кафене, нали?

— Уорд ми каза да те уплаша, не да те убивам.

— Един човек беше ранен зле. Това не те ли притеснява?

— Сам го каза — беше си катастрофа. Аз само се опитах да спукам гумата на камиона. Така или иначе, не е редно да разговарям с теб.

Бях затворен с него за дълго. С една спирка за гориво пътуването с обикновен самолет отнемаше почти цял ден. Това самолетче щеше да спира повече пъти, за да зарежда, а по-бавната скорост, която развиваше, щеше допълнително да удължи полета. Преди ме заплашваше само една малка група хора. В Ирак обаче заплахата щеше да нарасне десетократно. В Багдад нямаше безопасни места.

Лазар бръкна в самото си и извади нож. Острието му беше зловещо, широко и назъбено. Започна да си играе с него, като се преструваше, че се цели в мен и хвърля. Когато се умори от тъпата си игра, ми даде няколко кутии топло безалкохолно, един смачкан сандвич с пастърма и празна пластмасова бутилка, в която да пикая. Трябваше да поема всичко това със свободната си лява ръка.

Представих си другите — Ари сигурно вечеряше в някой скъп лондонски ресторант, Томас беше в Ирак и се криеше на сигурно място, оная врачка Даян Чен си тананикаше заедно с музиката и кибицеше с останалите клиенти на бара. Предсказанията ѝ се бяха оказали толкова точни, че според мен трябваше сериозно да се отдаде на врачуването. Почувствах тежестта на талисмана на Ари върху гърдите си. Дори богът на слънцето ме беше предал.

Спах неспокойно и накрая се събудих напълно дезориентиран и замаян. Знаех, че летим от много часове, и смътно си спомнях, че по някое време бяхме кацнали и отново бяхме излетели — и това беше всичко. Сигурно бяха сипали приспивателно в питието ми.

Самолетът започна да се спуска и стомахът ми се обърна. Чух удара от съприкосновението на колесника с пистата и усетих контакта с твърдата земя. Писъкът на двигателите започна да заглъхва. Докато се движехме бавно към местоназначението си, Лазар отключи белезниците ми. Разплетох крака и се опитах да стана, но едва не паднах. Ставите ми протестираха, сякаш бяха поне на осемдесет години. Лазар разтвори завесите.

— Иди отпред. Уорд е там.

Щом ме видя, Уорд ми махна да се приближа и посочи един стол край масата срещу себе си. Лазар застана на пост зад гърба ми. В кабината нямаше никой друг. Опитах се да надникна през прозорците, но видях само белезникава стена и заключих, че сигурно сме в някакъв хангар. Уорд бръкна в джоба си и извади портфейл и тъмносин паспорт, на чиято корица блестеше Държавният печат на САЩ. Хвърли ги в скута ми.

— В портфейла има кредитни карти и лична карта.

Отворих паспорта и с ужас видях, че е моят собствен.

— Как сте го взели?

— Ериния го прибра, докато си бърбяхте във вашия апартамент. Тогава решихме, че ще ни послужи като предпазна мярка, за да не духнете нанякъде.

— Значи ще вляза в Ирак с истинското си име?

— Не можем да рискуваме на митницата. Властите там са много строги.

Направо не вярвах на ушите си. За мен щеше да е истинска благословия да мина през митническия контрол, където лесно можех

да се спася от тях.

Уорд сякаш прочете мислите ми и взе един телефон, който лежеше на масата пред нас. Беше огромен и масивен, като дистанционно с антена. Уорд видя, че го гледам, и ми го показва.

— Сателитен телефон. Там, където отиваме, няма много обхват.

Той набра някакъв номер, изчака около минута и поздрави човека отсреща.

— Доведи я до телефона — каза и ми подаде слушалката. — Някой иска да ви поздрави.

Изтръгнах апарата от ръката му и го притиснах до ухото си.

— Тук Джон Медисън.

Зачаках, но никой не отговаряше. Чувах само белия шум на линията. Върнах телефона на Уорд.

— Там няма никого. Пак ли ми въртите номера?

Уорд грабна слушалката и почти изкрещя в нея:

— Говори с него, както са ти казали, или за теб ще стане лошо!

Сигурно беше Лоръл. Беше истинско облекчение да разбера, че още не им се беше дала.

Когато отново взех телефона, тя заговори:

— Принуждават ме да приказвам с теб. Идеята не е моя.

— Радвам се да те чуя — отвърнах.

— Гласът ти звучи странно. Сякаш казваш нещо, минава време и чак тогава те чувам.

Щеше да се побърка, ако знаеше колко далече бях от нея.

— Намирам се в много голяма стая на последния етаж на сградата. Прилича на пещера. Сигурно има ехо. Държиш ли се?

— Ти сериозно ли? Да, добре съм. Всяка секунда се чудя как точно ще го направят. Може би ще го замаскират като катастрофа. — Гласът ѝ се пречупи.

— Лоръл, ако се канеха да ни убият, вече щяха да са го направили. Опитай се да мислиш за това.

Чух смеха ѝ, но той идваше от дълбоката пропаст, пълна с неверие и отчаяние, в която беше паднала. Уорд протегна тлъстата си ръка в знак, че иска да прекратя разговора. Не му обърнах внимание.

— Още мъничко, Лори. Вече почти получиха това, което искат. А имам и още информация, която мога да изтъргувам.

Не чух отговора ѝ, защото Лазар изтръгна телефона от ръката ми и го върна на Уорд, който го изключи и го прибра в куфарчето до краката си. После стана.

— Значи още имате ценна информация, така ли? Бих искал да я чуя.

— Казах го, за да я успокоя.

— Този път май че ви вярвам. Но ако на митницата или в летището се случи нещо — край с нея. И с вас, разбира се. Ериния носи наркотиците със себе си.

— Искате да кажете, че ще ме инжектира с хероин насред летището?

— О, тя има и други полезни химикали. Знаете ли какво е тайпан?

— Змия.

— Най-отровната сухоземна змия на света. Отровата ѝ ще спре дишането ви за по-малко от минута. Ериния има и от нея, както и отлична система за инжектиране. — Той изчетка самото си и поигра с възела на вратовръзката си. — Сега да се върнем към причината за посещението ни тук. Отиваме на едно място, наречено Афион. Чували ли сте за него?

— Не.

— Това е град, прочут с килимарите си. Ние сме на работно пътуване и ще купуваме редки килими. Нали можете да говорите като специалист по темата, ако ви попитат?

— Вие сте луд. В центъра на военна зона ще им разказвате измислици за килими?

— Нека аз преценя това. — Уорд приключи разговора и тръгна към изхода. Последвах го, а зад мен се помъкна и Лазар.

Нямаше и следа от Шим и пилотите. Както и предполагах, бяхме влезли в хангар, където ни чакаше само Ериния. Изглеждаше бледа и изнурена. Обикновено свършената ѝ платиненоруса коса беше рошава. Очите ѝ бяха подпухнали и около тях имаше тъмни кръгове. Дали Уорд не я бе наказал за допуснатите грешки? Или може би все пак ѝ беше останала някаква съвест. Може би ѝ костваше нещо да наранява другите.

Пред хангара чакаше черен „Мерцедес“ седан. Но не това ме накара да се закова на място. На известно разстояние от нас се

изправяше блестяща модерна сграда, обградена от международни пътнически самолети като главина на колело от спици. Не се виждаше нито един военен самолет. Преди Ериния или Лазар да успеят да ме задържат, аз сграбчих рамото на Уорд и насила го обърнах с лице към себе си.

— Това очевидно не е Багдад. Къде сме?

Той се изсмя подигравателно.

— На международното летище „Ататюрк“. Добре дошъл в родината си, Медисън!

ДВАДЕСЕТ И ОСМА ГЛАВА

— Нали трябваше да идем в Багдад и да намерим адреса, който ви дадох?

— Оплаквате ли се, че сте на посещение в родната си страна?

Лазар се изхили на забележката на Уорд. Казах му да го духа.

— Какво става тук, Уорд?

— Просто едно малко отклонение — отвърна той. — Насладете му се, докато можете.

Минахме лесно през митническия контрол. Не направих опит да бягам, защото в главата ми още звучеше изтънелият от страх глас на Лоръл. Не се и съмнявах, че Ериния беше способна да използва отровата си. Трябваше да изчакам подходящия случай и да съм сигурен, че Лоръл няма да пострада, преди да се опитам да бягам. Това означаваше да чакам да се разсеят или да остана насаме с някой от тях.

Според часовника на летището бяхме пристигнали в десет вечерта. В тъмнината не можах да видя нищо през прозорците на колата — градът само се мяркаше пред очите ми. Стори ми се, че видях купола и екзотичните остри минарета на великолепната Синя джамия, но може би просто си въобразявах.

Няколко седмици преди деветия ми рожден ден Самюъл ми беше писал, че ще напусне обекта си в Мосул и ще прекара няколко седмици в Турция. Бях му се примолил да ме вземе със себе си. Евелин ме предупреди да не се надявам много, но и двамата бяхме изненадани, когато той се съгласи. Тя ми купи книга със снимки от Турция и аз я разгледах толкова много пъти, че запомних целия текст наизуст. Още си спомням вида на зелените басейни на Йераполис^[1], където под повърхността на водата се мерзелееха мраморни римски колони като призраци от далечното минало. Дни преди полета Самюъл прати телеграма, за да съобщи, че плановите му са се променили. Сякаш бе затръшнал врата в лицето ми. Минаха месеци, докато се оправя от разочарованието.

Тази случка изигра голяма роля в изчезването на интереса ми към родната ми страна. От този момент нататък тя бе за мен само дума

в паспорта ми на натурализиран американец. Към това се прибавяше и горчивият привкус от историята, която ми бяха разказали за роднините, които ме били изоставили. Така че гордостта, която изпитах сега, когато за първи път виждах Истанбул, макар и като размазан пейзаж през прозореца на колата, ме изненада. Но първата ми среща с родината бе опетнена от жестоката ситуация, в която се намирах.

Мерцедесът спря пред една изключително красива сграда от жълтеникавобял камък, чиято фасада бе богато украсена със статуи и декоративни розетки.

— Гранд хотел „Лондон“ — обяви Уорд. — Ще влезем тук.

Влязохме в хотела и на мига се пренесохме в миналия век — богати кристални полилеи, викториански тапети и златни статуи в стил ар деко от двете страни на величественото стълбище. Кадифената дамаска на мебелите някога е била бургундскочервена, но бе избеляла с времето.

Уорд хвърли бърз поглед на фойето, после на часовника си и излязла към Ериния:

— Не виждам посрещаните. Мислех, че трябва да ни чакат тук.

— Ще дойдат. Сигурно са се забавили в задръстванията или нещо такова — отвърна тя.

— Плащаме им достатъчно, за да са точни — изсъска той. — Тогава да си намерим маса — умирам от глад.

Уорд отиде до бара, а ние се настанихме на столовете си. Видях, че говори с бармана и му подава пачка банкноти. Залата изглеждаше толкова викторианска, че можеше да мине за филмов декор от времето на британския колониализъм. В бамбукови клетки наоколо имаше живи папагали, които рошеха яркоцветните си пера и се люлееха на пръчките си. От време на време изкряскваха по нещо, но каквото и да казваха, не беше на английски. Почти очаквах да видя героя от романа „Ориент експрес“ на Греъм Грийн да сърба джин с тоник на някое високо столче край бара.

Когато Уорд се върна, настроението му се беше оправило. Пред мен отново стоеше жизнерадостният и весел професор. Беше си талант да скачаш така от мрака на истинския си характер към добродушната усмивка.

— Нашият познат се е обадил в хотела. Скоро ще бъде тук. Казаха ми, че не е обичайно да се вечеря в бара, но аз успях да убедя бармана. Поръчах ни храна и напитки.

— Тук ли ще прекараме нощта?

— Не. Ще останем само за малко, после тръгваме. До дестинацията ни има още пет часа път.

— За града Афион ли говорите?

— На север от него. — Барманът ни прекъсна, като донесе табла с напитки и сервира първо на Уорд, не на Ериния. Почти се кланяше, без съмнение заради огромния бакшиш, който бе получил от него. Заиграх се с идеята да му предам съобщение до нюйоркската полиция, но се съмнявах, че ще успея да го хвана насаме.

Уорд реши да се изфука и пак влезе в ролята на умния професор.

— От този хотел се открива една от най-красивите гледки към Златния рог. Вече не е толкова модерен и затова обичам да идвам тук. Построен е през 1892 година, скоро след прокарването на железопътната линия „Ориент експрес“ до Истанбул. Влаковете довели нова вълна завоеватели — английските туристи, които търсели мистиката на Близкия изток. Агата Кристи е написала „Убийство в Ориент експрес“ в хотел „Пера Палас“ само на няколко крачки оттук, а през 20-те години в същия този бар е седял Ърнест Хемингуей.

— Тук е доста лъскаво за Хемингуей. Чел съм, че в Китай е пиел вино от буркан с осем змии вътре. — Наслаждавах се на раздразнението, което се изписа на лицето на Уорд, когато го прекъснах.

На вратата се появиха двама мъже. Ериния се усмихна с известно облекчение и тръгна към тях. Предположих, че единият е около тридесетгодишен, а другият, чиято коса бе изпъстрена със сиви кичури, беше на около петдесет. Носеха обикновени костюми без вратовръзки и черни очила, макар вече да се беше мръкнало. Помладият имаше златен часовник с дебела верижка. Приличаха на герои от „Кръстникът 3“.

Уорд им предложи питиета с артистичен жест, но те отказаха. Ериния не си направи труда да ни представи, или поне така изглеждаше, защото говореше нещо на турски. Когато свърши кратката си реч, сивокосият мъж погледна Уорд и кимна.

— Попитай ги преди колко време са го видели — каза й Уорд. Тя преведе, изслуша отговора и отвърна:

— Вчера вечерта в гробницата. Мазар — тя посочи по-възрастния, — потвърди, че още се намира в района.

За кого ли говореха? За Томас? Той ми беше казал, че съкровището идвало от Анадола. Знаехме, че има връзка с Фригия, но не можех да повярвам, че ще намерят нещо в Турция. Плячката на Ашурбанипал е била пренесена в Асирия преди хилядолетия. И все пак не можех да бъда сигурен, че Томас ми е казал истината.

— Тогава къде точно отиваме? Нямам желание да гоня Михаля — каза Уорд. Ериния каза нещо на по-възрастния мъж. Той извади телефона си, заговори бързо на турски и отново се обърна към нея.

— Намира се на едно от две възможни места — каза тя. — Или в село Язълъкая, или в село Аязънкюю. Мазар има съгледвачи и на двете места. Мислят, че се е скатал някъде за през нощта и няма да излезе до сутринта. Ако се опита да си тръгне, ще го задържат, докато пристигнете.

Лицето на Уорд почервения от гняв заради неясния отговор и необходимостта да разчита на Ериния, която знаеше езика.

— За Томас Закар ли говорите? — Зададох въпроса си на Уорд. Той се поколеба, но реши да ми каже истината.

— Той е тук, а не в Ирак, както смятахте вие. Предполагам, е решил, че може да ни измами.

Още се съмнявах, че това е така, но си замълчах.

Храната пристигна. Имаше няколко предястия — едното поднесено със сос джаджък от кисело мляко, имамбаялдъ, пилаф и феноменално вкусен дюнер кебап. Започнахме трескаво да се храним, защото Уорд бързаше да тръгнем.

Когато се върнахме в колата, отново трябваше да седна между Ериния и Лазар. Предишният шофьор беше изчезнал и зад волана седна Мазар, който наду колата с невероятна скорост. Спътникът му ни последва със син миниван „Форд Еконолайн“. Никога нямаше да настигне мерцедеса, помислих си аз.

Миризмата на острия парфюм на Ериния ме отвращаваше, както и близостта на твърдото, ръбесто тяло на шута. През цялото пътуване останах буден въпреки късния час. Биологичният ми часовник напълно се беше разбил от полета.

През предното стъкло можех да видя как с приближаването на зората светлината започва да се процежда по източното небе. Теренът беше хълмист, с червеникава почва, по която се мяркаха тъмнозелени туфи трева и друга растителност. От време на време минавахме през дефилета и тук-там по някоя овощна градина или стопанство. Сърцето ми отново подскочи. Какво не бих дал да имам свободата да опозная собствената си страна!

Отварях си очите за крайпътни знаци, за да разбера накъде отиваме. По едно време минахме покрай голям град на име Ескишехир и продължихме на изток по магистрала Е-90. Скоро след това разбрах, че сме изгубили минивана. Когато двайсетина минути по-късно доближихме още един град, шофьорът се обърна и заговори на Ериния.

— Стигнахме Чифтелер — каза ни тя. — Тук ще завием.

Свърнахме надясно по еднопосочен черен път и скоро стигнахме някакво селище. Колата рязко спря и Мазар посочи групата къщи пред нас.

— Язьлъкая^[2] — каза той.

Слязохме от колата.

— А сега накъде? — попита сприхаво Уорд. Мазар явно разбираше малко английски, защото отново посочи напред. Гледката направо ми спря дъха. Пред нас се издигаше хълм с полегати склонове, осеян с прекрасни къщици с керемидени покриви и стопански постройки. Зад тях се извисяваше усойно скалисто било, направено сякаш от високи каменни кули. Меката вулканична скала бе изгладена от хилядолетните ласки на вятъра и водата, която сякаш бе оформила галерия от гигантски статуи. В средата на хребета, почти на върха на скалите, в камъка бе издълбана фасада на гробница, висока поне тридесет метра. Беше във формата на обикновен правоъгълник с островърх покрив. Изгряващото слънце хвърляше лъчите си право върху нея и розовите отблясъци на камъка ме заслепиха. Специалните ефекти на утринната светлина и контрастът между гробницата и грубия камък около нея я караха да прилича на магическа порта, която по вълшебство се бе появила на скалната повърхност.

Заобиколихме селото. Малцината, които бяха излезли навън в този час, не ни обърнаха никакво внимание. Предположих, че отдавна са свикнали с туристите. Когато се приближихме, видях, че

структурата е покрита със сложни геометрични барелефи, а в долната ѝ част има дълбока ниша. Имаше само фасада — вътрешността така и не е била построена.

Уорд не можа да ѝ устои и спряхме отпред.

— Гробът на Кибела — каза той и посочи някакви надписи. — Това е един от най-добрите образци на фригийската писменост. — Обърна се към мен. — Знаете ли легендата за Кибела?

— Отчасти — отвърнах и си спомних какво ни бе разказал Филип Антъни.

— Била е сестра на богиня Ищар и, подобно на нея, символ на плодородието и кръвожадността. В изблик на страшна ревност Кибела заклала жената, която желаел любовникът ѝ Атис. От отчаяние Атис отрязал собствените си гениталии с остър кремъчен нож. — Уорд се усмихна. — Не бихте искали да си имате неприятности с тази дама.

Оставихме паметника зад гърба си и закрачихме към изсечена в скалата стълба. Ериния вървеше до Мазар и му говореше нещо бързо. Лазар остана на опашката на малката ни процесия. Стигнахме до стълбата и се заизкачвахме. Стъпалата бяха неравни и изронени на много места. Нямаше парапет. От двете страни ни притискаха наъбените стени на скалните кули. Стълбата приличаше на пътека в катедрала. Мястото сякаш бе родено от развихрената фантазия на Гауди.

Дори в ранната сутрин жегата вече започваше да се усеща и Уорд — най-тромавият от нас, започна да пъхти и да се задъхва. Вървах точно зад него и забелязах, че краката му треперят — или заради усилието, или, което беше по-вероятно, от страх от височините. От време на време в скалата зейваха цепнатини и пътеката рязко се накланяше надолу. Нужно беше само едно побутване и Уорд щеше да се срине в пропастта. Можех да изпълзя след него, да взема телефона му и да се опитам да избягам. Може би. Но Ериния и Лазар щяха да ме последват като ловджийски кучета.

Стълбите отвеждаха до една естествена арка в скалата. През отвора ѝ блестеше кръг лазурносиньо небе. Когато излязохме от другата страна, се озовахме на плоското плато на върха на хребета. Пред краката ни се простираха руините на акропол. На скалата бе издълбан релеф с каменни олтари и странни фигури в дълги роби и

конишни шапки. Ветрецът разроши косата ми. Бях поразен от магията на мястото.

Водачът ни махна и клекна на края на скалата. Ериния се приближи и също надникна.

— Тук има скална тераса, която се издава от входа на друга гробница на около петнайсет метра надолу. Лазар и аз можем да идем да ѝ хвърлим един поглед.

Уорд ме погледна и отвърна:

— Не. Единият от вас трябва да остане с мен.

Изругах под нос. За частица от секундата в мен се бе събудила надеждата, че групата ще се раздели и ще остана насаме с него.

Загледахме как Ериния започна да се спуска. Силното ѝ, атлетично тяло ѝ помогна да стигне до скалната площадка за нула време. Когато стъпи на нея, телефонът на нашия водач извънтя. Той проведе кратък, напрегнат разговор и изкрещя нещо на Ериния. Тя изпсува и започна да се катери обратно.

— Мазар ми каза, че току-що са видели Томас в другото село — извика ни тя. Уорд се спусна към Мазар и закрещя в лицето му обвинения, в които се чуваше и по някоя мръсна дума. Водачът също не му остана дължен, но на турски.

— Писна ми от всичко това. — Уорд впери очи в Ериния, която най-сетне се изкачи до върха. Изглеждаше готов да я удари. — Казаха ни, че Закар е тук.

На нея обаче също ѝ беше дошло до гуша и му се нахвърли с особена злост.

— Това, което всъщност ни казаха, е, че Томас е бил тук вчера вечерта. Виж тази земя — навсякъде има пещери и усукани скални образувания. Томас спокойно е могъл да им се изплъзне. Поне са го намерили отново. Престани с истериите си и се съсредоточи в усилията да ни закараш там, преди да го изпуснем още веднъж.

Уорд усети, че тя е права, и преглътна гнева си. Забързахме обратно към колата.

Отново караше Мазар. Големият мерцедес се втурна по черните пътища. Камъни и чакъл деряха шасито, колата се люлееше бясно и хвърляше струи прах на завоите. Скоро стигнахме в друго село, което много приличаше на онова, което бяхме оставили зад гърба си. Миниванът някак бе успял да стигне преди нас. Беше паркиран край

пътя и празен. Ериния, Уорд и водачът ни събраха глави за няколко минути и заговориха бързо.

И тук земята бе осеяна със скали и странни комини от вулканичен камък. На много места бяха издълбани дупки и светилища. Предположих, че ще тръгнем право към скалите, но вместо това поехме по една стръмна, криволичеща пътека, покрита с калдъръм, която прекосяваше селото. Завихме край един ъгъл и изведнъж пред нас легна огромна сянка. От нишата между две сгради излезе Шим. Зад него вървеше спътникът на Мазар. Явно бе отишъл някъде, за да вземе Шим. Изругах. Току-що бягството ми бе станало много по-трудно. Сега бяхме шестима срещу един.

Отидохме до една от къщите, която се намираше на края на селото. Двуетажната сграда, боядисана в яркожълто, беше залепена за високата скала отзад. От другите три страни я заобикаляше триметров дувар, от който преливаха цъфтящи диви лози. Водачът ни похлопа на портата и извика. След няколко минути чухме приближаващи се стъпки и някой отлости портата. Тя се отвори и разкри възрастен белокос мъж, който ни се усмихна широко и топло. Поздрави ни на турски и задържа вратата, докато влезем. Минахме през прохладен двор, засенчен от овощни дръвчета. Отнякъде се чуваше плисъкът на фонтан.

Когато Шим мина покрай стареца, той хубавичко се вгледа в него, а после се сви, протегна ръце напред и изкрещя нещо. В очите му блесна страх.

— Не иска Шим да влиза в дома му — каза Ериния. — Щял да донесе лош късмет.

— Попитай го дали иска парите ни, или не. — Уорд извади портфейла си и отдели две стодоларови банкноти. Беше разкопчал горните копчета на ризата си и се потеше силно. Беше на косъм да избухне отново.

Мазар въведе стареца в къщата и тихо му заговори. После направи знак на Уорд да даде парите. Домакинът сграбчи банкнотите и избяга.

— Шибана откачалка — обади се Лазар.

Ериния беше най-близо до външната порта. Старецът се приближи, посегна към дръжката и я завъртя. Ериния пристъпи към него. Предположих, че ще се сбогува на турски. Той я погледна отдолу

нагоре, усмихна се на хубавата жена и започна да отваря вратата. Тя хвана нещо между палеца и показалеца си и направи рязко движение, сякаш стиска шията му — странен начин да се сбогуваш. В очите му се появи стресното изражение. Той сграбчи гърлото си и се опита да каже нещо. Пое дълбоко дъх и не падна веднага, а сякаш се сгъна, като протегна едната си ръка, за да смекчи удара в земята. Тялото му подскочи от първия спазъм. Краката му затрепериха. Мисля, че прехапа езика си. Спазмите зачестиха.

[1] Древен град, построен на върха на Памуккале. — Бел.прев. ↑

[2] На турски език името означава „надписана скала“. Мястото се намира близо до древната столица на Хетското царство и е било свещено за хетите. — Бел.прев. ↑

ДВАДЕСЕТ И ДЕВЕТА ГЛАВА

Когато се втурнах да помогна на стареца, Шим ме сграбчи и ме залепи за стената. Мазар крещеше. Не ми трябваше да знам турски, за да разбера гнева в гласа му.

— Ериния, кажи на Мазар да се успокои — обади се Уорд.

Когато Шим ме пусна, Лазар и Ериния извадиха пистолетите си. Мазар и спътникът му се втренчиха враждебно в нас. Уорд не им обърна внимание, бръкна в една чанта и измъкна оттам няколко фенерчета. Задъхвах се от гняв.

— Защо го убихте? — изкрещях. — Вие сте свине!

— В минутата, в която излезеше с парите, половината село щеше да разбере, че сме тук.

— Убихте го без причина. Ако Томас се крие в тази къща, значи е адски тих!

— Чували ли сте за Кападокия? — попита Уорд. — Знаете сигурно, че там има подземни градове, древни зали и килии, които се спускат на осем етажа под повърхността. — И какво? Далече сме оттам.

— Тук също има подобна мрежа, макар и много по-малка. Томас е намерил един специален гроб, след като е разчел правилно гравюрата. До него можем да стигнем през зимника на тази къща.

Почти се изсмях невярващо, но се спрях навреме. Ако Уорд искаше да вярва, че е намерил някаква подземна съкровищница, нека си вярваше.

— Откъде знаете това? — попитах. Уорд посочи към Мазар.

— Той е довереник на Томас. Свърза се с нас чрез посредник, един от верните приятели на Ериния. Гробницата, която Томас е открил, е запечатана още от падането на фригийската империя.

— И вие мислите, че старецът е знаел това?

— Разбира се, че не. Просто си е мислел, че искаме да видим подземните християнски светилища.

— И защо избрахте точно Мазар за тъмното си дело?

— Заради най-убедителната възможна причина. Томас не му е давал достатъчно пари. А аз му предлагам голям дял от печалбата.

Когато Томас ми беше казал за скритото асирийско съкровище, бях приел думите му като преувеличение, но това, което каза Уорд, вече граничеше с фантазията. В продължение на хиляди години тези места са били преравяни сантиметър по сантиметър от иманярите. Отдавна щяха да са намерили един скрит гроб. Съществуването на тайна гробница, пълна със съкровища, в един подземен турски град беше толкова вероятно, колкото и Светият Граал да се появи в Кливланд. Фанатичното му желание да открие нещо колосално го бе накарало да изгуби всякаква представа за действителността.

Обаче ми хрумна една идея. Подобната на пчелна пита мрежа от килии и проходи, с каквито бяха известни тези подземни градове, съдържаше и много свързващи стълби и дупки в подовете. Някои от тези дупки някога са служили като тоалетни или кладенци, но стълбите са били използвани, за да могат хората да достигат до подолните коридори. Ако внимавах, може би щях да успея да се спусна по някоя от тях и да се измъкна. Това ми даваше мъничък шанс за спасение.

— А защо трябваше да вземате и мен?

— Вие сте нашата застраховка — отвърна Уорд.

— Томас ще се радва да ме види мъртъв. Вече ви казах това.

— Той е долу с още двама мъже и всички са въоръжени. Ще ви сложим най-отпред, докато се пазарим. Ако започнат да стрелят, вие ще ни послужите за щит.

Но вие никога няма да се измъкнете.

Уорд погледна часовника си.

— Томас е долу вече два часа. Трябва да тръгваме. — Посочи към стареца, който лежеше неподвижно на пода.

— Вдигнете го — това бе казано на мен. — Не можем да го оставим тук.

— Сами си вършете мръсната работа. Аз няма да го докосна.

Уорд ми се изблеци.

— Тогава си изберете отровата. Отварата на Ериния или ножът на Лазар? Препоръчвам Ериния. Тя ще ви дари с по-бърза смърт.

Мазар извика още нещо и отиде до стария човек.

— Каза, че той ще носи стареца — преведе Ериния. Мазар вдигна трупа с лекота — старчето едва ли тежеше повече от едно малко момче. Устните му бяха посинели, а главата му се люлееше безпомощно. Отвърнах поглед. Спътникът на Мазар остана на мястото си, за да следи за любопитни съседи.

В стената на зимника бе изсечена груба врата. Отворихме я и влязохме в един тунел. От куките, забити в тавана му, висяха бели коледни лампички и хвърляха бледа светлина в плътния мрак. От двете страни на прохода бяха наковани лавици, отрупани с увити в конопено платно пити кашкавал, прашни буркани с маслини и разни сладка. Тук, долу, бе значително по-хладно.

На рафтовете имаше и множество глинени гърнета. Веднага видях, че са антики, и предположих, че старецът ги е намерил, когато е прокопавал този коридор. Явно си беше запазил по-ценните находки. Тунелът бе укрепен с греди. На всеки десетина крачки от тавана се ронеше пръст заради тежките стъпки на Шим, които тресяха земята. Чудех се колко ли е стабилен този коридор.

Проходът рязко свърши. Кръгла скала, прилична на воденичен камък с дупка в средата, ни препречваше пътя. Очевидно бе направена от човешка ръка.

— Древната врата — каза Уорд. — Използвали са тези дупки, за да стрелят през тях с лъкове.

Отдръпнахме се, а Шим с грухтене изтърколи вратата настрани и разкри втори коридор. Тук вече нямаше електрическо осветление. Уорд включи фенерчето си и един плъх бързешката се скри в някаква пукнатина. Дългата му, гола опашка приличаше на змия, която се шмугва в дупката си. Тук каменните стени бяха по-груби, а таванът — по-нисък. Тунелът миришеше на древни гъби и спори — миризмата на разложение. От едната страна на пода бе издълбан примитивен канал. Шим се видя принуден да се наведе, за да продължи напред. Бяхме влезли в подземния град.

Малко по-нататък стените бяха загладени с пясък. Отгоре бе залепена мозайка — доста повредена, но все още цяла. На нея видяхме византийски християнски символи и сюжети, както и един голям кръст. Под него в скалата бе издълбана квадратна дупка. Реших, че някога е служила като примитивен олтар. Знаех, че в Кападокия тези селища датират отпреди 3500 години — чак от империята на хетите, а

може би дори и от по-рано. През вековете те са били използвани от различни култури, които ги бяха разширявали и бяха оставили собствените си незаличими следи. Лабиринтът от стаи и зали представляваше отлична защитна система и предлагаше подслон от обсадите над земята, които можеха да продължат с месеци. Стори ми се, че виждам следи от пушещите факли, които някога са били прикрепвани към тези стени.

Накрая стигнахме до няколко празни килии. Спряхме пред едната и изчакахме, докато Мазар внесе вътре тялото на стареца и го остави на пода.

Когато минахме през следващата килия, Уорд посочи издълбания в задната стена релеф на лъвица. Беше толкова майсторски направен, че когато Уорд насочи лъча на фенерчето си към него, лъвицата сякаш изскочи от скалата. Скулпторът нарочно бе използвал естествените контури на камъка, за да очертае тялото на звяра. Лъвицата стоеше на задните си крака и от разтворената ѝ паст стърчаха страховити зъби. На корема ѝ имаше няколко добре издялани цицки.

— Това е фригийски барелеф — каза Уорд с очевидно вълнение. Настроението му отново се беше променило. Сега изглеждаше екзалтиран, сякаш появата на лъва бе потвърдила всичките му надежди. Лошото настроение бе преминало почти в екстаз. Стори ми се, че долавям лъч на надежда дори в мъртвите очи на Лазар.

Спомних си думите на Наум. Де е сега леговището на лъвовете? Дали не бях сбъркал? Нима наистина бяхме на прав път? И ако беше така, откъде беше научил Наум, един асирийски писар, за скритата гробница? Предполагах, че беше възможно да е придружил Ашурбанипал в похода му към Анадола.

Продължихме надолу по коридора. Изведнъж Мазар се обърна рязко и ни направи знак да спрем. Бяхме стигнали до две малки помещения, изсечени в скалата едно срещу друго. На около петдесет метра по-нататък тунелът свършваше в Т-образна пресечка. Мазар зашепна нещо на Ериния.

— Искате да изключим фенерите — преведе тя. — Гробът е тук вляво.

Светлинките угаснаха една след друга и потънахме в пълен мрак. Когато очите ни привикнаха, успяхме да различим леко сияние, което идваше от лявата страна на пресечката.

Мазар отново включи фенерчето си и насочи лъча към пода. После отново каза нещо на Ериния.

— Ще тръгне първи — каза тя. Уорд накара останалите да влязат в стаичките, но настоя аз да остана в коридора, където всички можеха да ме видят. Уорд и Ериния се вмъкнаха в едното помещение след Шим, а Лазар зае другото. Когато се опитах да се набутам след него, той извади ножа си.

Ако Томас наистина беше тук и ме засилеше с градушка от куршуми, можех да се защитя само ако се залепях за стената като ваденка. Мазар напредваше стъпка по стъпка от лявата страна, докато почти достигна арката, където тунелите се пресичаха. Направи ми знак. Не помръднах. После каза нещо. Счу ми се като „Ела“. Сигурно си въобразявах. Той вдигна рамене, задържа фенерчето в една ръка, бръкна в джоба си, извади телефона и набра някакъв номер.

За миг се почудих защо се опитва да се обади оттук. В следващата секунда осъзнах какво ще се случи и хукнах към него с риск да си счупя врата.

ТРИДЕСЕТА ГЛАВА

Ослепително зарево заля коридора. Последва силен гръм. Секунда преди таванът да се взриви чух кряска на Уорд. След миг ударната вълна ме хвърли по лице на пода. Опитах се да мръдна, но левият ми крак бе затиснат под нещо. Извих тяло, заопипвах надолу и разбрах, че предметът, който ме приковаваше към земята, е парче скала с размера на масичка за кафе, което се бе откъснало и бе паднало върху мен. Кракът ми бе хлътнал в канавката и не беше смазан на палачинка от тежестта. Не усещах болка и можех да движа стъпалото си. Опитах се да хвана ръба на камъка с две ръце, но позата ми не позволяваше да дръпна силно и не можах да поместя тежестта и на сантиметър.

Нищо не виждах. Прахта във въздуха беше толкова гъста, че едва дишах. Разкопчах ризата си, свалих я и я увих около носа и устата си.

Когато влязохме в тунела, се бях опитал да проследя в каква посока вървим. Прецених, че проходът минава под скалите, о които бе опряна къщата на стареца. Това означаваше, че в селото едва ли бяха чули експлозията. Един ден някой щеше да слезе в тунелите и да види срутването, но тогава за мен щеше да бъде твърде късно. Съдбата вече ме беше изритала в слабините толкова много пъти, че им бях изгубил бройката. А сега, когато най-сетне бях свободен от мъчителите си, бях обречен да умра в този пращен ад.

Вероятно не бяха минали повече от десетина минути, които обаче ми се сториха много повече, когато чух първите звуци. Някакви стонове и бърборене. Разпознах измъченото подобие на говор, което можеше да идва само от Шим.

Над мен заблестя слаба светлина. През прахта видях, че епицентърът на взрива е бил близо до стаичките. Силата му е била толкова голяма, че беше стриала скалата на прах. Проходът бе запушен от камъни с размера на яйца и по-едри тухли. Те стигаха чак до зеещата дупка на покрива. Не можех да видя докъде се простира купчината камънак. Ако не бях побягнал, сега щях да съм погребан жив.

От върха на купа изригнаха камъчета. Изкресях на Шим да спре, преди да ме погребее ново срутване. Паднаха още камъни, но този път по-бавно. Накрая месестата му ръка се показа. Разчисти мястото около себе си и отново изчезна. Ериния се промуши през дупката и стъпи на купчината, последвана от Уорд. И двамата бяха покрити с жълтеникава скална прах.

От Лазар нямаше и следа. Уорд ме погледна и каза:

— Ето, това ви подхожда, Медисън — прикован сте като мъртво насекомо към пода.

— Но как оцеляхте?

— Основната сила на взрива удари другото помещение. Затрупа и нас, но Шим може да помести и планина, стига да поиска.

— Вдигнете това от мен. Кракът ми е затиснат.

— Мечтайте си — отвърна той.

В някакъв момент си бях въобразил, че съм ценен за тях, макар и да не знаех точно за какво. Вече нямаше нужда да ме използват като щит между себе си и Томас. Уорд знаеше, че е изстискал всичката информация, която можех да му дам. Това означаваше, че и с Лоръл е свършено. Сключих пръсти около един остър камък. Щях да примамя Уорд към себе си и да го забия в главата му. Ако ме чакаше смърт, той също щеше да умре.

Шим разчисти още по-голямо пространство и се промуши през купчината камъни. Уорд насочи лъча на фенерчето си към входа на другата стая. Стори ми се, че виждам тъмна пукнатина, която може би беше част от входа. Другите двама отстъпиха назад, а Шим се зае да издърпва камъните. Ериния повика Лазар, но не получи отговор.

Шим успя да вдигне една огромна плоча и я захвърли настрана като пухена възглавница. От гърлото му се изтръгна вик и той падна назад, за да избегне кошмарната гледка, която се разкри. Видяхме главата и раменете на Лазар. Половината му лице бе смазано. Бялата кост на черепа се виждаше ясно. Кървавата му уста зееше, сякаш се прозяваше. Беше пълна с прах. Острието на ножа бе пронизало меката плът под брадичката му, а тежестта на свлачището го бе нанизала в главата му до дръжката.

Спомних си за онова, което Корин ми беше казала за Хана Джафри. Бяха я убили с камъни и лицето ѝ било смазано до

неузнаваемост. А сега същата съдба бе постигнала и Лазар, който лежеше, погребан в пирамидата от паднали камъни.

— Нахвърляй обратно камъните, Шим. Нека поне го погребем достойно — каза мрачно Уорд.

Накрая все пак ме освободиха. Вече бях твърде изтощен емоционално, за да се питам защо. Закуцуках след тях. Завихме наляво по другия коридор и видяхме източника на светлината, която Мазар ни бе накарал да повярваме, че идва от Томас. На пода стоеше голям прожектор. Не видях жици, затова предположих, че се захранва от мощна батерия. Мазар го беше счупил с ритник, преди да избяга.

Новият тунел минаваше на четиридесет и пет градуса от основния проход, по който бяхме дошли. Нямахме представа накъде води, но щом Мазар си беше плюл на петите, значи някъде напред имаше изход. Докато се връщаме, Уорд не спря да кашля. Единственото ни фенерче започна да мига. Ако не намерехме изхода, скоро щеше да се наложи да си проправяме път в тъмнината. Вървахме дълго и мъчително, докато накрая Ериния посочи слаб кръг светлина, която ставаше все по-ярка, колкото повече я доближавахме. Оказа се, че идва от една от дупките, които бяхме видели в скалите на идване. Излязохме на светло, поспряхме да си поемем дъх и тръгнахме към колата.

Естествено, мерцедеса го нямаше. Бяха оставили синия ван, но за него пък няммахме ключове. Ериния разби вратата и започна да си играе с жиците на запалителя. Уорд кипеше от яд, а Шим ме пазеше неотлъчно. Сателитният телефон на Уорд бе оцелял в срутването без драскотина. Преди да потеглим, той се обади на някого. Каза на Ериния да седне на пасажерското място и сам се намести зад волана. Шим изчака да вляза отзад и се натъпка до мен. Зачудих се дали Ериния беше загубила отровите си, но реших, че точно сега не искам да знам.

Яростта на Уорд, че е бил измамен от Томас, беше толкова силна, че атмосферата в колата можеше да се реже с нож. Мазар беше излъгал, беше го подвел и в крайна сметка беше останал верен на Томас. Възможността да спечели много пари се бе оказала лъжа, на която и той, и Томас са знаели, че Уорд ще повярва. Изпитвах известно

задоволство да гледам самоуверения професор, който винаги владееше положението, буквално да се пръска по шевовите. Далеч от удобния си живот в Ню Йорк почвата под краката му се клатеше и той го знаеше.

Страшно засрамен, че е паднал в капана, Уорд мълча гневно през целия път. Обади се само веднъж:

— Щом стигнем в Ирак, всичко ще се промени. Там ние държим козовите.

Беше направил огромна грешка, като замина за Турция. Надявах се, че увереността му, че в Ирак ще успее, щеше да се окаже също толкова безпочвена.

Стигнахме до летище „Еркилет“ край град Кайсери, където вече ни чакаше самолет. Отлетяхме за Аман. Прекарахме там няколко часа и накрая получихме позволение да продължим към Багдад. Това ме изненада. Бях решил, че от Йордания нататък ще пътуваме с автомобил. Връзките на Уорд с местните власти явно бяха доста здрави.

Когато кацнахме в Багдад, самолетът остана на пистата поне час. Вътре влезе суров американски униформен чиновник, огледа ме хубавичко, провери паспорта ми и излезе. Предположих, че е издал разрешение да ме пуснат в страната. Излязохме от самолета, стъпихме на напуканата площадка и сякаш попаднахме в някаква пещ. Сигурно беше над четиридесет градуса. Не можех да си представя как войниците понасяха тази жегата в пълно бойно снаряжение и с четиридесет килограма амуниции на гърба. Поех си дъх и устата ми се напълни със сажди. Чакаше ни бял военен джип със затъмнени стъкла. Целият беше очукан, издраскан и покрит с прах.

На предната седалка седяха двама здравеняци — съвременни варвари с каски и жилетки в защитен цвят върху мокри от пот ризи и джинси в цвят каки. Около вратовете им подрънкваха верижки с метални плочки, гравирани с имената и поделенията им. И двамата бяха гладко избръснати и подстригани на канадска ливада. На левия ръкав на единия имаше цяла редица нашивки. Мъжете носеха оръжия, които изглеждаха така, сякаш можеха да отнесат цели сгради. Хвърлих поглед към Уорд.

— Кои са тези?

— Наемници. Тук е невъзможно да оцелеем без тях.

— Изглеждат доста млади.

— А вие какво очаквате, да си намерят някаква скапана работа в Америка ли? Тук печелят по хилядарка на ден.

— Къде точно отиваме?

— В хотел „Ал Мансур“. Не можете да се оплачете. Петзвезден е.

Хотел? Това ме изненада. Бях се изплашил, че отиваме в някакъв военен лагер. Ако Уорд бе принуден да ми бъде тъмничар, вероятно искаше колкото се може по-комфортен затвор.

— Когато влезем в хотела, няма да бъдете с белезници. Стойте до нас. Тукашните ни приятели ще вървят постоянно зад гърба ни, така че определено не ви съветвам да вършите глупости. Ако се опитате да излезете от хотела, ще попаднете право под огъня.

От летището излязохме на една магистрала. Колко ли пъти и Самюъл бе минавал точно оттук към града? Представих си как си почива вечер в някоя чайна, как посрѣбва чай и хапва сладки питки и пращящи от сокове горещи кебапи. Как се любува на блестящите куполи на джамиите. Как крачи покрай ленивите кафяви води на Тигър и посяда в „шарая“ — малките паркове край реката. Как се разхожда с любимите си приятели из сокаците и в стария еврейски квартал.

„Този град винаги успява да прелъсти човека — ми беше писал веднџ. — Когато го напуснеш, мислиш за него като за случайна позната, кратък флирт, моментно сближаване. След това разбираш, че се връща отново и отново в мислите ти. Не след дълго започваш да търсиш начини да се завърнеш. Багдад гъделичка интелекта ти само повърхностно; истинското привличане е плътско. Прилича на любовница, която не можеш да оставиш, колкото и пакости да прави. А за мен тя носи и чара на историята.“

Чудех се какво ли би казал сега, ако видеше в каква развалина се бе превърнал любимият му град.

Прозорецът на колата гледаше към обширна пустош, осеяна тук-там със зеленина и стопански постройки. Край пътя пейзажът започваше да прилича на декор от филма „Лудия Макс“ — изкъртена мантиanela, кратери в асфалта и земята, купища пепел и парчета от издънената настилка; видях и една мъртва маймуна. Вонята от трупа стигаше до нас дори през затворените прозорци. Виждаха се

потрошени камиони и леки коли и скелетите на унищожени танкове. Всичко беше покрито с прах и пепел. Из канавките тътреха крака хора с народни носии и търсеха Бог знае какво. В един момент ми се стори, че виждам на паважа леке от почерняла, засъхнала кръв.

Минахме през предградията и навлязохме в гъсто застроения център, осеян с разрушени сгради. Първият етаж на някои бе невредим — по големите мавритански прозорци и едрите тухли нямаше и драскотина. Горните етажи на същите сгради обаче представляваха кошмарна картина от овъглена дървесина и изкривени подпори. В продължение на стотици метри къщите бяха здрави, но винаги се появяваше по някоя напълно разрушена, подобно на изваден зъб в здрава челюст. Навсякъде се търкаляха зловонни чували с боклук.

Излязохме на широк път, който някога вероятно е наподобявал парижки булевард. Тогава между платната са росли редици величествени финикови палми. Сега повечето от тях бяха отсечени или взривени и пъновете стърчаха като забити в земята копия. Около тях гниеха кафяви листа. Забелязах, че и Уорд гледа към тях.

— Какво се е случило тук? — попитах.

— Наложило се да ги махнат, защото бунтовниците ги използвали като прикритие. Този път от летището към центъра е едно от най-опасните места в целия град.

— Колко жалко!

Уорд извъртя очи.

— Пробвайте някой път какво е усещането да ви отнесат краката с взрив. И вие ще отсечете едно-две дръвчета, ако вярвате, че това ще ви спаси.

Непрекъснато спирахме за проверка и пътят до хотела се разтегна на цял час. Когато все пак стигнахме, се натъкнахме на бетонни бариери, предназначени да спират евентуалните автомобили с експлозивни, и на гъсто разположени военни патрули. Наложих се да оставим колата и да извървим пеша пътя до входа.

Из хотела патрулираха набити здравеняци в черни военни униформи. Носеха толкова много огнестрелни оръжия, че спокойно можеха да превземат някоя малка държавица. Изненадах се, когато видях, че не бяха американци.

— Пешмерги — каза ми Уорд. — Кюрдски войници. Работят за американците. Не ви препоръчвам да се шегувате с тях.

След като пазачите ни провериха за оръжие, се запътихме към апартамента си — една спалня с дневна и баня. Хотелът беше много запуснат и Уорд ми каза, че е бил ограбен, когато окупационните сили влезли в Багдад. Бутна ме в спалнята и сложи точка на краткия ми флирт със свободата, като прикова китката ми за таблата на леглото. Този път свободна остана дясната ми ръка.

— Трябва да изляза и да свърша някои неща. Ще ви поръчам нещо за ядене. Ще поговорим, когато се върна — каза Уорд на излизане. Ериния тръгна с него. Двамата наемници се настаниха в хола и веднага сложиха някакво DVD в плейъра.

Открих, че мога да приплъзвам гривната на белезниците по рамката на леглото, така че успях да отида до прозореца и да погледна навън. В далечината видях тюркоазения купол на 14-а джамия Рамадан — един от последните грандиозни проекти на Саддам Хюсеин. Диктаторът се справяше отлично с огромните градежи, особено когато славословеха самия него.

Сведох поглед към двора на хотела и различих глутница кучета — бивши домашни любимци, които гладът беше принудил да се върнат към дивите си корени и да търсят храна из градските улици. Късаха със зъби някакви белезникави парчета на земята. Отвърнах очи, защото не исках да виждам какво точно ядат.

Шумът от автомобилния трафик утихна. Във вечерния въздух се разнесе лиричният глас на мюезина. Това трябваше да е петото и последно повикване за молитва за деня — точно между смрачаването и полунощ. Усещах красотата на тази песен и се опитах да се отпусна и да оставя полутоновете да ме пронизват. И тогава чух изстрелите — та-та-та! Кучетата завиха и заглушиха мюезина със собствената си отчаяна песен. Сега Лоръл беше толкова далеч, че не можех да си представя как да ѝ помогна. Собственото ми бъдеще не изглеждаше много по-добро от нейното.

Когато минахме през фойето, бях забелязал доста западници. Съдейки по лекотата, с която общуваха помежду си, и ежедневните дрехи, повечето явно бяха журналисти. Хрумна ми, че ако успея да се освободя, някой от тях можеше да ми помогне да избягам. Но без пари и документи няха никакъв шанс да напусна страната. А дори и да успея, Уорд щеше да си го изкара на Лоръл.

Използвах самотата си, за да помисля. Мисля, че разбрах защо ме бе довел в Ирак. Ако бях прав, скоро щеше да проличи.

Извиках единия пазач. Той провря глава през вратата.

— Какво?

— Искam нещо за пиене. Може ли да ми донесеш нещичко от минибара?

— Не сме ти келнери.

Надушвах хотдозите, които току-що беше притоплил в микровълновата.

— Откъде взехте хотдог?

— Всичко идва от Кувейт. Ние не ядем айракските лайна.

Въпреки твърдението му, че не бил келнер, той донесе храната ми на табла, която остави на нощното шкафче. Пикантно пиле с ориз и нещо зеленикаво, което вероятно някога е било зеленчук. До тях имаше термос със сладък чай и завинтваща се капачка, която можех да използвам като чаша. Излапах всичко за миг, сякаш беше изискана френска кухня.

Уорд се върна и отключи белезниците, за да мога да отида до тоалетната. Бавно сапунисвах ръцете си чак до лактите и дълго ги плаках. После намокрих една хавлия с гореща вода и я притиснах до лицето си. Сресах се. Брадата ми започваше да добива доста дивашки вид.

Когато се върнах в спалнята, казах на Уорд, че искам нещо за пиене.

— Ами вземете си — отвърна той.

Усетих колко ниско съм паднал, когато почувствах истинско щастие, след като ми позволиха да отида в дневната без придружител и да отворя минибара. Гардовете зорко проследиха как извадих шишенце скоч, как го излях в една чаша и се върнах в спалнята.

Залюлях крака от ръба на леглото, а Уорд си придърпа един стол. Сега изглеждаше по-спокоен и приветлив.

— Ериния провери адреса, който ни дадохте. Изглежда е истински. Всъщност дори се намира в този квартал — ал Мансур. Собственикът на къщата е асириец, също както и братята Закар. Много е вероятно Томас да крие гравюрата там.

— Тогава защо просто не претърсите мястото? Имате наемници. Защо изобщо ме замесвате?

— Не искам да рискувам да я повредят по време на претърсването. Освен това трябва да науча повече, преди да влезем. Ще ги следим денонощно. Каквото и да е имало там преди няколко дни, още е в къщата.

— Дали Томас е имал време да се върне тук? Едва ли може просто да мине през летището.

— Преди колко време го видяхте за последен път — преди три дни?

— Горедолу толкова.

— Много се съмнявам, че въобще е бил в Турция. Всичко беше клопка. Отклоняването ни му е дало предостатъчно време да отлети до Сирия или Йордания и да стигне до Багдад с кола. Сега на границите е истинско сито с хиляди дупчици, през които всеки може да се промуши. Оттам до града е само половин ден път с кола.

Той се облегна назад и се протегна. Въпреки жегата бе облечен в относително официален костюм, бяла риза и вратовръзка. Вероятно за да си придаде по-небрежен вид и да ме предразположи, той свали сакото си, отпусна възела на вратовръзката и нави ръкавите на ризата си.

Татуировката над китката му светна като неонов знак. Малко латинско h, а над него — къса тактова черта. Той се наведе напред и опря лакти на коленете си, а брадичката — на юмруците си.

— Утре сутринта ще ви изпратим на адреса, който ни дадохте. Искаме да влезете вътре.

— Защо пък аз? Сигурно има много хора, на които може да разчитате повече.

— Заради елемента на изненадата. Вие сте последният човек, който Томас Закар би очаквал да види в Багдад. Така ще успеем да го накараме да излезе. — Помълча, за да подчертае значението на следващите си думи. — Освен това можем да се лишим от вас. Не искам там да загине някой от хората ми.

— А след това, което стана в Турция, как точно ще обясня как съм стигнал дотук и защо изобщо съм си направил този труд?

— Няма да се наложи. Томас едва ли ще отвори вратата. Човекът, който го направи, ще му разкаже за вас. Сега той е доволен от себе си и почива на лаврите си. Само като разбере, че сте жив и че сте се добрали дотук, ще се стресне до смърт. Ще иска да разбере дали сте

сам, или всички сме се спасили. Точно това искаме от него — да се чувства несигурен и да знае, че плановите му са били осуетени.

Станах и отидох до прозореца. Той не понечи да ме спре. Палмите в далечината се полюляваха от бриза; във въздуха трептеше мараня от жегата. Стори ми се, че съм в мираж и че всичко това не може да ми се случва наистина. Обърнах се към Уорд:

— Няма да го направя. Какъв е смисълът? Така или иначе, ще убиете и мен, и Лоръл.

Уорд се усмихна, стана и отиде в дневната. След секунди се върна с един куфар, който остави на леглото и отвори. Бръкна в платнения джоб и извади кафеникав пощенски плик. Изсипа съдържанието му на одеялото. Приблжих се, за да видя какво има там.

Пачка от около стотина американски банкноти и кредитната ми карта, както и паспортът ми, който бях видял по-рано. Уорд посочи кредитната карта.

— Уредихме проблемите с баланса. Сега може да я използвате.

Бръкна в куфара и извади голяма черна кадифена чанта. Отвори красивия златен цип и внимателно извади някаква скулптура. Медната глава на Победата от Хатра.

За миг останах като ударен от гръм заради естествената красота на лицето. Очите бяха на мястото си — не като маската Варка^[1], която имаше само дупки и приличаше на сляпа сибилка. Ирисите на Победата бяха направени от обсидиан, а бялото на очите ѝ — от седеф. Това я караше да изглежда стряскащо жива.

— Да не мислите, че мога да я взема със себе си в Америка!

— Когато приключим тук, ще ви откараме със самолет до Белград. Оттам ще идем с кола до Цюрих. А там познаваме един търговец, който с радост ще ви помогне да се отървете от нея.

— Знам кой сте. Не можете да си позволите да ме пуснете на свобода.

Уорд отбягна погледа ми и се изсмя пресилено.

— Не ни интересувате нито вие, нито Лоръл. Не сте центърът на света. Само ни дайте това, което искаме.

Поредната лъжа. Защо направо не забодеше кука в устата ми и не ме издърпаше с въдица? Парите и обещанието за свобода бяха само начин да си осигури съдействието ми. Освен това не му повярвах, че

не желае да нападне къщата. Още щом потвърдях, че Томас е там, щяха да атакуват. Скулптурата на Победата се издирваше от всички международни организации и щеше да изиграе главна роля в пиесата. Щяха да обвинят мен за кръвопролитията — мен, опозорения американски търговец на изкуство. Нямаше да мога да направя нищо, за да се спася, защото аз също щях да бъда мъртъв. Предложението му имаше за цел единствено да ме накара да изиграя ролята, която ми бе определил.

Уорд подскочи леко и аз разбрах колко е изнервен. Осъзнах, че телефонът му вибрира до бедрото. Извади го от джоба си, започна да говори, после се обърна и застана до вратата, като снижи глас. Тялото му изпълваше рамката на вратата така, че двамата пазачи не можеха да видят нищо. Взах пачката пари, пъхнах няколко банкноти в джоба си и бързо я оставих обратно. Болеше ме, че се налага да оставя паспорта и кредитната си карта.

Когато затвори телефона и се обърна, бе станал изключително делови. Махна куфара и съдържанието му от леглото и отново прикова китката ми за рамката.

— Ще се върна късно и веднага ще започнем.

— Още не съм дал съгласието си.

— Нямате избор. — Той прошепна нещо на пазачите и тръшна вратата зад гърба си.

Протегнах ръка към скоча, който бях оставил на таблата до мръсната чиния от обяда. Сключих пръсти около чашата и я поднесох към устните си. Изведнъж отново избухна експлозия от изстрели, толкова силни, че можеше и да са насочени към нашите прозорци. Изпуснах чашата и алкохолът се разля върху ризата ми. Лежах, смърдях на пиячка и тънех в нещастие.

Вероятно съм задрямал, защото посред нощ се събудих стреснат. Ръката, прикована към таблата на леглото, ме болеше заради неестествената поза, в която бе извита, и заради всички мъки от последните дни. В стаята на пазачите още бе светло и няколко слаби лъча се процеждаха и в спалнята. През звуците от филма и хъркането им като че ли чувах някакво шумолене, което идваше откъм краката ми. Седнах и погледнах към източника на шума.

Какво беше това — някаква халюцинация ли? По юргана пълзеше странно насекомо. Тялото му бе с размерите на ловджийски нож и притежаваше същия неземан, блед цвят като подводните същества, които никога не виждат светлина. Червените му челюсти стърчаха като клюна на сепия. Чудовището беше огромно. Започнах да ритам и да крещя. То побягна към стената. Сграбчих празната чаша и я хвърлих към него. Стъклото се строши в стената, но гадината се спаси в тъмната пролука между леглото и нея. После се появи — още по-близо до мен. Вдигна предните си крачка и ги размаха във въздуха, сякаш се опитваше да се настрои на честотите на своя враг.

— Какво става, по дяволите? — Силуетът на пазача се появи в рамката на вратата и закри светлината. Сега вече не виждах чудовището.

— На леглото ми има някакъв скорпион. Убий го! За бога, побързай!

Той включи лампата и аз видях, че нещото вече бе само на няколко сантиметра от голата ми ръка.

— Мамка му. Как ли е стигнало дотук? — затюхка се наемникът. — Това е камилски паяк. Няма да го пипам. Крият се в пясъка и изскачат изведнъж, залавят се за корема на камилата и го захапват с челюстите си — оттам и името им. Ухапването им е много отровно — по-лошо, отколкото на скорпиона.

Напълно паникьосан, аз се дръпнах колкото се можеше по-далече на леглото, но ръката ми още бе здраво прикована към релсата. Вече усещах пухеното докосване на предните крачка, които заопипваха кожата ми.

— Тогава ми хвърли ключа, задник такъв!

Вторият пазач се намъкна в стаята, хвърли ми един поглед и се преви на две от смях.

— Само да се видиш, Медисън! На косъм си да напълниш гащите. — Той хвана таблата, изтърси празните чинии на пода и я стовари върху паяка. Той се претърколи по гръб и крачката му замахаха безпомощно във въздуха. Войникът здраво го притисна с таблата и се чу хрущане. Наемникът изтърси трупа от покривката на леглото. Покатерих се отново на мястото си.

— Нарочно сте го пуснали тук, глупаци такива!

— Я си затварям човката и пак помисли, преди да ни говориш като на прислуга! — изръмжа вторият пазач. — Искахме да се посмеем. Скучно ни е само да гледаме филми. Боли ли те ръката?

Гривната на белезниците беше протрила кожата на китката ми до кръв, докато се бях дърпал от паяка. Двамата отново изчезнаха в стаята си. Лежах буден до сутринта от страх от глупавите им майтапи.

[1] Едно от най-ранните изображения на човешко лице. Мраморната маска датира от 3100 г. пр.н.е. и е известна като „Дамата от Урук“ или „Шумерската Мона Лиза“. Вероятно представлява образа на богиня Инана. — Бел.прев. ↑

ТРИДЕСЕТ И ПЪРВА ГЛАВА

Събота, 10 август 2003 г., 9 ч. сутринта

На следващата сутрин излязохме от хотела и яркото слънце едва не ни ослепи. Дори палмите сякаш вехнеха на убийствената жегата. Патрулите ни хвърляха по един поглед и отминаваха. В нашата малка група цареше напрежение — настроението на Уорд отново беше на най-ниската си точка и той постоянно се сопваше на спътниците си.

Каляската ми ме чакаше. Едно очукано оранжево такси — „Датсун“, откъм осемдесет и пета година. Цяло чудо беше, че шофьорът успя да запали двигателя.

Ериния караше начело в своя седан. До нея беше колата на Уорд, а таксито ми бе притиснато между двата автомобила. Белият военен джип с двамата наемници завършваше кавалкадата.

Уорд се оказа прав, че адресът е наблизо. Пътешествието продължи само десет минути, след като влязохме в жилищния квартал. Спряхме на една пресечка. Къщите наоколо приличаха на дворци — така поне ми се стори, защото повечето бяха скрити зад високи стени. Пред много от тях патрулираха зловещи на вид въоръжени охранители. Явно в този квартал живеяха големите клечки. Дори тук обаче, в един от най-богатите райони на Багдад, стърчаха скелетите на бомбардирани сгради. Спомних си, че бях чул по новините, че две къщи, пълни с хора, са били унищожени, след като военните погрешно решили, че Саддам Хюсеин се крие в близкия ресторант.

Уорд излезе от колата и се наведе към прозореца ми.

— Таксито ще паркира пред къщата. Тя се намира на няколкостотин метра оттук. Джипът ще остане тук, а аз ще спра малко по-нагоре. Останалото зависи от вас самия.

Къщата се криеше зад висока стена от базалтови блокове. Заставах пред орнаментната метална порта. През нея се виждаше двор, покрит с калдъръм, и един мерцедес, спрял пред двуетажна къща. Колата беше сребриста — различна от онази, в която се бяхме возили в Турция. Над стената надничаха клоните на млади дръвчета и пищни

пълзящи растения. Натиснах копчето върху месинговата плочка до вратата и се помолих за чудо.

Нищо не се случи. Изпсувах. Дали всичко това нямаше да свърши с жалко фиаско и да се окаже, че в къщата няма никого? Отново натиснах звънеца и този път чух как входната врата се отвори. Към мен гледаше дребно човече в летен панталон и поло. Беше мъж, но не Томас.

Извърна се и каза нещо на някого, който стоеше зад вратата. После тръгна към мен. Спря на около четири метра, без да даде знак, че ще отвори портата, и продължи да дърдори. Езикът приличаше на асирийския, който бях чул от устата на Томас. Усмихнах се и свих рамене.

— Томас Закар — казах. — Тук ли е?

Човекът хвърли още един поглед към вратата на къщата и натисна копчето на дистанционното в ръката си. Портата се отвори и затвори автоматично след мен. Човечето ми направи знак да го последвам към къщата и ми посочи един стол във вестибюла. Минутите минаваха. Въпреки оскъдната мебелировка, стаята излъчваше изключителна елегантност. По стените висяха килими в разкошни цветове, сред които преобладаваха червеното и слоновата кост. Във високата алабастрова ваза на пода имаше огромен букет рози. Да се чудиш и маеш откъде бяха тези свежи цветя в опустошения град.

Във вестибюла влезе друг мъж, облечен в дълго черно свещеническо расо. Косата му бе тъмна, но имаше светло сини очи, които му придаваха неземно излъчване. Наведе глава в лек поклон.

— Как мога да ви помогна? — Усетих следи от английски акцент. Придадох си колкото можах по-дружелюбно изражение и отвърнах:

— Казвам се Джон Медисън. Току-що пристигнах в Багдад с една културна делегация. Томас Закар ми даде този адрес и ме помоли да го потърся, когато пристигна. Дали случайно не е тук?

— Закар ли? Как се пише това?

— Със „З“. З-а-к-а-р — повторих аз.

Той бавно поклати глава.

— Страшно съжалявам, но не мога да ви помогна. Тук няма такъв човек. Вероятно е станало някакво недоразумение?

— Не мисля. Даде ми визитната си картичка.

Мъжът се усмихна едва-едва.

— Странно. Тази къща е на баща ми от години. Не мога да разбера как може някой да сбърка така. Сам ли дойдохте?

— Да.

— Тогава бих ви посъветвал много да внимавате. — Той посочи към прозореца с грациозната си ръка. — В този град всеки ден стават отвличания. На тази улица живеят двама лекари. Преди три седмици синът на единия бе отвлечен. Още не са успели да го върнат. Другият лекар е толкова изплашен, че се е барикадирал вкъщи с цялото си семейство. Цяло чудо е, че сте стигнали жив от хотела до нашия дом.

Нетърпението ми нарастваше. Нали трябваше нещо да кажа на Уорд.

— Вижте, благодарен съм за загрижеността ви и разбирам, че се притеснявате за сигурността си, но е жизненоважно да говоря с Томас. Знам, че брат му Ари е в Лондон. Доскоро бяхме заедно в Ню Йорк. Можете да ми имате доверие.

Лицето му потръпна от раздразнение.

— Господине, разбирам, че някой ви е подвел, но ви уверявам, че никога не съм чувал за тези хора. Ако нямате нищо против, бих предпочел да си тръгнете. — Той се поколеба. — В хотел ли сте отседнали?

— Да, в „Ал Мансур“.

— Предполагам, че не говорите арабски?

Поклатих глава отрицателно.

— Служителите им са добре обучени и говорят английски. Бих ви предложил да потърсите помощта им. Те разполагат с бази данни и с други източници. — Той се отправи към вратата. — Боя се, че съм доста зает. Надявам се да ме извините.

Благодарих му и си тръгнах. Какво можех да сторя? Имах около две минути да измисля нещо, което щеше да задоволи Уорд. Отчаяно затърсих идеи и накрая ми хрумна една, която може би щеше да свърши работа.

Когато стигнах таксито, Ериния и Уорд ме чакаха.

— Е? — попита той.

— Както предполагате, Томас не се показва. Човекът, с когото говорих, каза, че никога не е чувал за него. Но видях нещо.

— Какво? — Уорд приближи лицето си до моето. От слепоочията към брадичката му се стичаха ручейчета пот.

— Мъжът лъжеше. Поне Ари е в къщата — за това съм сигурен.

— Защо смятате така?

— Видях фотоапарата му върху един шкаф във вестибюла. Беше същият, който носеше в Ню Йорк. А ако той е там, Томас със сигурност е наблизо. — Реших, че това звучи по-убедително, отколкото лъжата, че съм видял някой от тях с очите си.

Уорд пребледня. Напрежението, от което между веждите и около устата му се бяха образували бръчки, се стопи. Ясно беше, че не е готов веднага да нахлуе в къщата. Докато я атакувах, докато разпитах собственика и открих, че в разказа ми няма нищо вярно, може би щях да съм успял да се изкопча от този кошмар.

Ериния извади телефона си.

— На кого звъниш? — попитах.

— Трябва да предупредим някои хора, че Ари Закар се е върнал — отвърна тя. — Това няма нищо общо с малкото ни приключение. Дължим малко информация на едни важни хора.

— А те защо се интересуват от него?

— Заради един материал, по който работи. Нещо за затвора „Абу Граиб“. Но това няма нищо общо с нас. — Тя набра номер и повтори това, което току-що им бях казал, на човека на другия край на линията. Усмивнах се вътрешно. Ари трябваше да е благодарен, че тази история със затвора го бе пратила на сигурно място в Лондон.

Когато се върнахме в хотелската стая, видяхме, че червената лампичка на стационарния телефон примигва. Уорд вдигна слушалката, а Ериния влезе в спалнята. Тъкмо се канеше отново да ме заключи за леглото, когато Уорд я повика.

— Изчакай, случило се е нещо ново.

Изблъсках я и отидох при него. Уорд сияеше.

— Поздравления, вие постигнахте успех!

Едва прикрих шока, който ме обзе.

— Преди минута са оставили съобщение за вас.

— Регистриран ли съм официално в хотела?

— Наложил се.

— Какво гласи съобщението?

— Че трябва да се срещнете с един познат на Томас в музея точно в три часа.

ТРИДЕСЕТ И ВТОРА ГЛАВА

Познатата на всички фасада на Детския музей, която през пролетта украси първите страници на международната преса, гледаше през високата си желязна ограда към кръстовището на улиците „Каира“ и „Насър“. Двете квадратни кули от бежов варовик, съединени с мост и орнаментна арка, бяха един от най-красивите образци на музейната архитектура. Подчертано ислямска и класически изящна.

Между централния фриз и горната част на арката като точка на удивителен знак зееше черна дупка — спомен от американско оръдие. Сега през арката не можеше да се минава, защото бе преградена от металното тяло на танк.

Малко късно, помислих си мрачно. Вероятно машината бе тук само за показност. Мястото имаше запуснат вид и ми напомни на изоставените фабрики от Ръждивия пояс^[1] — някога процъфтяващи концерни, а днес — самотни развалини без смисъл и бъдеще.

Историята на музея ми беше позната. Бил е основан по време на зенита на британското господство в Близкия изток, когато са били очертани границите на съвременния Ирак. В началото представлявал само една стая, разположена в обикновена багдадска сграда. Когато се наложило да го разширят, на брега на Тигър бил построен малък музей, открит през 1926 година. „Виновници“ за основаването му били иракският цар Файсал и една забележителна англичанка — Гертруд Бел. Наричали я Ал Хатун — благородната придворна дама. Била изследователка, писателка и археолог и посветила по-голямата част от живота си на опазването на месопотамската култура.

Сегашната сграда на музея всъщност се състоеше от няколко постройки, издигнати през 60-те. Главните галерии се намирали в квадратно помещение с вътрешен двор. След основаването си музеят станал жертва на няколко големи грабежа, най-прочутият от които бил по време на войната в Залива. Оттогава насам мястото било затворено за посетители.

Минах през портата и подадох паспорта, който Уорд ми беше върнал, на американския пехотинец, който ми посочи входа отдясно.

Там ме посрещна старица с очила и хиджаб, която ми се представи като Ханифа ал Маджид. Това беше колегата на Томас. Изненадах се — бях си представял много по-млада жена.

— Добре сте ни дошъл, господине — приветства ме тя след моя поздрав. Английският ѝ не беше добър, но успяхме да се разберем.

Спомних си колко пъти си бях мечтал да се разхождам из тези коридори със Самюъл, когато бях малък. Веднага почувствах вълнение, че най-сетне наистина съм тук. Минахме през Асирийската галерия. На входа ѝ ни посрещнаха огромните ламасу с тела на бикове, крила, човешки глави, сплетени коси и рогати шлемове. Всяка статуя имаше по пет крака, разположени така, че гледани отпред или отстрани, бикове все изглеждаха четириноги. Подът на галерията беше обсипан с боклук и отломки, но релефите на асирийските владетели в цял ръст и на абгалите^[2], разположени покрай стените, за щастие бяха цели и невредими. Поспях пред великолепно изображение на мъж, стиснал юздите на два коня и толкова красиво скулптиран, че надминаваше релефите, останали от гърците и римляните.

Водачката ми ме повика. Забързахме нататък и ехото от стъпките ни закънтя в празните зали. Натъжих се заради всичко, което е било откраднато, стъпкано и загубено завинаги. Нищо не се променя. Всички велики месопотамски градове са били разрушени. Повече от две хиляди години по-късно историята се повтаряше отново.

Забелязах, че служителите са започнали да разчистват безпорядъка, макар че на повечето места продължаваше да цари хаос. Промъкнахме се през една широка зала, където външната стена бе осяяна с квадратни дупки, през които се процеждаше слънчевата светлина. Встрани на един подиум стоеше безглава статуя. Когато видях, че я гледам, Ханифа се изчерви и каза:

— Винаги главата я няма. В миналото махната, не войниците.

Съчувствах ѝ, че толкова се тревожи за състоянието на музея.

В една от стаите за реставрация зад малко бюро седеше иракски пазач, въоръжен с АК-47. Около него стърчаха лавици, чиито рафтове бяха пълни със стотици прашасали глинени съдове и гърнета. На пода бяха нахвърляни купчини строшени парчета, на някои от които още личаха печатите на музея. Всичко това е било потрошено от грабежите

войници. Почудих се дали това е стаята, където Самюъл е съхранявал гравюрата. Ханифа ми посочи останките.

— Много съжалявам как изглежда. Тук електричество — не. Повечето служители заминали. Аларми, ключалки — не. Затова ние дълго поправя. — Бедната жена имаше вид, сякаш носи цялата сграда на собствения си гръб. Приблжих се до нея.

— Имате ли телефон? Трябва спешно да се обадя. — Изражението ѝ ми показва, че не ме е разбрала. Показах ѝ с жестове как се обаждам по телефон и тя най-сетне схвана и поклати глава.

— Не, съжалявам.

Отново изгубих надежда. Е, и без това не се бях надявал много. Дори и да имаше работещ телефон, вероятно нямаше да успея да се свържа чак с Ню Йорк.

Ханифа взе от бюрото хартия и химикалка, написа нещо и ми го подаде. „Моля, последвайте ме“, пишеше на бележката. Опитах се да кажа нещо, но тя опря два пръста до устните ми, за да ме накара да замълча. Взе листа, обърна го и написа „Някой друг те чака“. После стана и каза високо, така че пазачът да я чуе:

— Моля, ела. Ще направя чай.

Няколко зали по-нататък срещнахме мъж с източно лице, тъмни очила и посивяла коса. Жената го посочи така, сякаш ми го подаряваше, усмихна се леко и се отдалечи със ситни стъпчици. Мазар ми протегна десницата си и поздрави. Отдръпнах се.

— Надявам се, че днес не носиш експлозиви. И каква изненада — ти говориш английски!

Той се ухили.

— Е, прощавай.

— Извиняваш ли ми се? Та ти едва не ме уби, бе!

— Опитах се да те предупредя, да те повикам, но ти не схвана веднага.

— Малко беше трудно да следя нюансите в поведението ти, когато зад гърба ми стояха четирима души, които само си търсеха повод да ме гръмнат.

Доброто му настроение изчезна. Той погледна часовника си и каза:

— Томас и аз поемаме огромен риск, за да те спасим. Ако останеш с Уорд, до утре ще бъдеш мъртъв. Сам избираш дали да

дойдеш с мен. Препоръчвам ти обаче да решаваеш бързо.

Спомних си тунела в подземния град и се сетих как Мазар ми направи знак да тръгна към него, как прошепна нещо. Възможно беше да се е опитвал да ме предупреди.

— Не мога да дойда с теб. Те държат една жена заложница в Ню Йорк. Ако избягам, ще я убият.

Лицето на Мазар се удължи и ясно прочетох на него съчувствие.

— Тази жена... Да не би името ѝ да е Лоръл?

— Да.

— Сърцето ми скърби за теб. Тя е мъртва. Удавили са я в реката.

О, Господи, не може да бъде истина!

— Сигурен ли си? Откъде знаеш? Томас ли ти каза?

— Не, Ари. Разбрал е днес. В новините пишело, че се е качила на някакъв висок мост и скочила в река Харлем от скръб по съпруга си.

Колкото и зле да се изразяваше, нямаше начин да си е измислил връзката с моста Хайбридж и река Харлем. В думите му имаше логика. Когато Уорд и Ериния ме доведоха в Багдад, тя вече се бе превърнала в товар за тях. Уорд все още можеше да ме заплашва, че ще ѝ стори зло, защото нямаше откъде да разбере какво се е случило с нея. Мазар каза нещо. Едва го чувах, защото новината за Лоръл ме обгърна като буреносен облак.

Той сграбчи раменете ми и ме разтърси здраво.

— Казах, че трябва да вървим. Веднага. — Почти ме завлече до прашния ван „Тойота“, който беше паркиран на сенчестата уличка пред музея. Отвори задната врата и ме бутна вътре. После се качи и завъртя ключа на таблото. — Стой отзад, за да не те види някой. Водя те при Томас.

Свлякох се на пода на колата. Не ми пукаше къде отиваме. Пътувахме няколко минути. Изведнъж Мазар натисна спирачката, свали стъклото на прозореца и каза нещо на арабски на пазача отвън. След една напрегната минута отново настъпи газта и потегли.

Опитах се да се взема в ръце. Мазар караше като луд, но така караха всички в Ирак. След петнайсет минути отново спряхме.

— Сега ела на предната седалка — обади се той. Въздъхнах и се прехвърлих до него. Бяхме паркирали до редица разрушени от бомби сгради. Боклукът отпред смърдеше непоносимо. Улицата бе засипана с гнила риба и кости.

— Тези дрехи твои ли са?

— Панталоните и обувките — да. Сакото и ризата ми ги дадоха в Ню Йорк.

Той отвори жабката и извади нещо, което приличаше на мобилен телефон. Натисна едно копче и го прекара по ръкавите, реверите и гърба на сакото.

— Свали го и разгаци ризата. — Повтори същата процедура и с ризата ми, после погледна екранчето, изключи устройството и го прибра.

— Какво търсеше?

— Чиповете за проследяване вече могат да се втъкават и в платове. Налага се да бъдем внимателни.

Поех няколко пъти дълбоко дъх, опитах се да се успокоя и си спомних какъв риск поемаше този човек заради мен.

— Благодаря ти. Знам колко е опасно това, което правиш.

Той вдигна рамене.

— Правя това, което иска Томас.

Тъмните му очи се впиха в моите. Той насочи показалеца си към мен, сякаш беше учител, който се кани да скастри непослушно момче.

— Там, където отиваме, ще бъдеш в безопасност единствено с мен. Не говори с никого.

Пресяхохме един мост и завихме по главната търговска улица на Багдад „Ал Рашид“. Сградите край моста бяха пострадали от войната, част от прозорците им бяха избити, на фасадите им имаше почернели от взривове места и тъмни дупки.

По улицата се тълпяха стотици коли. Тук най-нормалното нещо беше да полегнеш на клаксона и да не го пускаш — просто естествена част от шофирането като сменянето на скоростите и спирането. Автобусите маневрираха в търсене на свободно място, момчета влачеха колички, натоварени с купища стока, колите се бореха за всеки сантиметър от пътя. Все едно бях на Бродуей.

Спряхме рязко, тъй като колите ни затискаха от всички страни. Газовете от ауспусите образуваха задушлива мъгла. Мазар вдигна ръце и изруга. Най-накрая видя една странична пресечка и успя да паркира вана.

— От тук нататък ще вървим пеша — ми каза. Жегата беше безмилостна. Тътрех се до него, но не можех да се отърва от спомените

за Лоръл, които проблясваха в ума ми. Вероятно я бяха дрогирали с някакво успокоително, за да прилича повече на самоубийство. Сигурно някой от хората на Уорд я бе сграбчил, после я бе прехвърлил с лекота през перилото и я беше пуснал. Дори и да е била упоена, сигурно е преживяла миг на нечовешка паника, докато е падала към тъмната река. Каква тъжна смърт.

Дали не бях могъл да направя нещо по различен начин? Дали я бях обрекъл на смърт още в минутата, когато започнахме да мислим върху загадките на Хал? Всичко, до което се докоснех, изсъхваше и умираше.

Когато се смесихме с тълпата, Мазар сякаш се поотпусна, макар че от време на време продължаваше да хвърля погледи назад. Махна с ръка.

— Това е улица „Ал Мутанаби“. Тук се намира книжната борса — сега ще я видиш. В града още има някаква култура, въпреки старанията ви да я унищожите.

Ако се опитваше да ме засрами, успяваше.

— Ти познаваше ли брат ми Самюъл? — попитах с възмущение.

— Срещал съм го веднъж.

— Той също беше американец и правеше всичко възможно да опази иракската култура. Обичаше този град.

— Е, значи се е провалил.

— Провалът не е само негов.

Мазар се изсмя презрително и аз отвърнах поглед. На „Ал Мутанаби“ нямаше коли, не и по време на книжната разпродажба. Малка, спокойна пресечка, която по нищо не приличаше на хаоса, през който бяхме карали дотук. Ограждаха я старинни сгради, в много от които имаше книжарници. Мрачните магазинчета бяха претъпкани с купища книги. Отпред, на тротоара, бяха разпънати евтини пластмасови сергии, отрупани със списания, памфлети, пиратски DVD-та и книги на английски и арабски. Високите метални шкафове за папки отстрани преливаха от разпокъсани стари страници.

Над една сергия стърчеше плакат на Саддам Хюсеин, чието лице беше зачеркнато с хикс. На съседната масичка стоеше портрет в рамка и надпис на арабски.

— Кой е това? — попитах Мазар.

— Аятолах Мохамед Мохамед Садик ал-Садр. Загина в атентат в Наджаф през февруари 1999 година. В Ирак много го почитат — отвърна той.

Почти всички продавачи бяха мъже; по улиците изобщо имаше малко жени. Минахме покрай една разчистена площадка, където трима мъже стояха на дървена платформа. Двама от тях бяха коленичили, а третият се беше надвесил над тях с пръчка и се правеше, че ги удря. Ентусиазираната тълпа крещеше.

— Актьори — обясни ми Мазар. — Това е стар обичай.

Улицата зави и в края ѝ видях подобната на стъкло вода на Тигър. Малко по-нататък Мазар ми посочи една полукръгла едноетажна сграда, пред която бяха наредени сергии.

— Това е „Ал Шабандар“, много известно заведение в Багдад.

Кафенето беше претъпкано, отново само с мъже, които пушеха почти без изключение. Някои подръпваха ароматен тютюн от наргилетата си, а други предпочитаха цигарите. Стори ми се, че долових и ваниловия аромат на хашиша. Смесените ухания във въздуха дразнеха обонянието. Масите бяха отрупани с чаши димящ чай. От тавана бавно се въртеше голям вентилатор. Стените бяха отрупани с картини и снимки в рамки с всякакви размери — портрети, пейзажи, натюрморти. В далечината бръмчеше генератор. Тракаха плочки за домино. Две групи мъже играеха на табла.

Щом седнахме, в небето над нас премина хеликоптер и сградата се разтърси от мощните му перки. Секунди по-късно чухме страховита експлозия. Вероятно от минохвъргачка, мина ми през ума. Хората се вцепениха. Мазар се намръщи и поклати глава.

— Виж ни само — каза ми той. — Смърдим на страх.

Приведох се напред и снижих глас. Новината, че Лоръл е мъртва, бе сложила точка на всичко. Искях просто да се махна.

— Слушай сега. Можеш ли да ме измъкнеш от Багдад? Например към Йордания или Турция? Все едно къде, не ми пука. Не искам да се срещам с Томас и съм сигурен, че и той ще се зарадва да не ме види. Принуден бях да дойда тук.

Той бързо отхвърли идеята ми.

— Нищо такова не е казвал. Ще донеса кафе.

Донесе две и ги остави на масата. Наситеният аромат на моката трябваше да ме изкуши, но не стана така. Мазар погледна часовника си

сигурно за стотен път тази вечер и насочи вниманието си към преминаващите навън хора. Да не би някой там да го търсеше? Кафето му си стоеше недокоснато на масата. Зачудих се какво да кажа.

— Защо говореше с Ериния на турски?

— Асириец съм, но израснах в Истанбул. Нашето братя сме разпръснати из целия свят. Дори в Европа. Дори и в твоята страна.

От улицата се чу изсвирване. Мазар скочи рязко.

— Ела. Остави кафето. Трябва веднага да тръгваме.

Вървеше бързо и едва успявах да го догонвам. Не казваше нищо. Устните му бяха стиснати толкова силно, че бяха побелели. Очите му бягаха наляво-надясно и оглеждаха улицата. Върнахме се при вана по заобиколен път. Когато тръгнахме, аз се обадох:

— Нямам нищо против пътуването, но защо трябваше да идваме дотук?

— Не е лесно да се измъкнем от хората на Уорд. Следят ни. Трябва някак да им се изплъзнем.

— Сега къде отиваме?

— На пазара на крадците Сук ал Харамия. Чувал ли си за него?

— Чувал съм.

Тръгнахме на север по улица „Хулфафа“, надалеч от центъра на града. В покрайнините на предградието „Садр“ се натъкнахме на американски патрул. Мазар отби и ги остави да минат.

— Нещата отново се влошиха след нападението пред посолството на Йордания. — Той се изсмя горчиво. — Не, не е така. Тук си е зле всеки ден. Във вашия език има ли дума за място, което е по-лошо и от ада? Ако има, ние сме точно там.

Мина ми през ума, че точно там съм живял през последната седмица.

— Какво се е случило?

— Камион, пълен с експлозиви, уби седемнайсет души. Вчера пък са нападнали американски военен джип пред хотел „Рабия“. Тогава войниците дошли на пазара. Няколко мъже изпробвали пушки, които се канели да купят, и стреляли във въздуха. Войниците отвърнали на огъня, защото помислили, че стрелят по тях. Хората побесняха. Тази война няма да свърши скоро.

Отново слязохме от колата и продължихме пеша. Вървахме цяла вечност. Площадът приличаше на черна версия на лондонския

Портобело Роуд^[3]. Самюъл беше казал веднъж, че оттук може да се купи почти всичко, и беше прав. Въпреки случилото се вчера, един продавач на оръжия стоеше до пикап, пълен с пушки. Група мъже ги разглеждаха, но днес никой не показваше желание да ги изпробва.

Друг продавач стоеше пред два големи варела от петрол, срязани на две и пълни с вода, която кипеше от мятаци се рибешки тела. Мазгуф — зеленият шаран, който ловяха в бавните води на Тигър.

— Отровна риба — рече Мазар. — Някога ставаха за ядене, но войната напълни реката с мръсотии.

Върху един килим бяха наредени странни вещи — изстискани тубички от паста за зъби, розови дамски самообръсначки, полупълни шишета с вода за уста, бурканчета с фъстъчено масло и готови пакети с храна за армията. Мазар ми посочи стоките.

— Преравят боклука край армейските бази и продават всичко, което намерят.

Близката сергия бе отрупана с телефони, DVD плейъри, телевизори и компютри — очевидно откраднати от разграбените офиси и хорските къщи. Следващият продавач предлагаше странни на вид парчета месо. Мазар ми каза, че това са овчи бели дробове. Над тях бръмчеше облак мухи. Суровото месо зеленееше и вдигаше пара в жегата. Когато изразих отвращението си, той вдигна рамене.

— Хората гладуват. Ти какво очакваш?

Чу се ново изсвирване. Никой не му обърна внимание, но Мазар извади бързо телефона си и се обади. След кратък и бурен монолог той стисна ръката ми и ме повлече обратно към вана, но по друг път. Усещах, че нещата не отиват на добре, и предположих, че шансовете ни се изчерпват, затова се изненадах, когато той каза:

— Томас ще ни посрещне на следващата спирка. Слава богу.

Този път Мазар не ми каза къде отиваме. Знаех само, че бяхме завили на югозапад и карахме по една натоварена улица. Той завъртя кормилото към една алея и намали. Табелата пред нас обявяваше, че се намираме до гробището „Северна порта“, запазено за войниците от Обединеното кралство, участвали в кампанията срещу отоманците през 1917 година. Да не би Томас да беше взел пример от Хал и да беше избрал скривалище като онова в Ню Йорк?

Ръждивата желязна порта беше отворена. Влязохме с вана по пешеходната пътека. Мазар зави, паркира и отново извади телефона

си. След като каза нещо в слушалката, той затвори и обяви:

— Сега ще чакаме Томас. Скоро ще бъде тук.

Широката централна алея бе обградена с високи, проскубани палми. Край тях растеше трева, висока колкото човешки бой. Алеята водеше към една гробница, чийто покрив стоеше върху четири колони. Очевидно беше построена за важен човек, за разлика от простите кръстове и изронените надгробни паметници на обикновените войници.

— Това британско гробище ли е? Колко много гробове! Сигурно битката е била ужасна.

Мазар поклати глава.

— Не всички са умрели от куршум и сабя.

— Ами от какво тогава?

— От холера. — Той ми посочи редиците бели кръстове. — Болестта била толкова страшна, че буквално си изкашляли червата. На хиляди километри от дома си. Защо ли изобщо са дошли?

Не знаех какво да отговоря.

Може би контрастът между тихото гробище и шума от колите в града ми правеше особено впечатление, но застиналият въздух тук ми навяваше всичко друго, освен покой. В дърветата не чуруликаха вечерни птици; в тревата не шумоляха животинки. Чакахме.

Започна да се здрачава и слънцето увисна над хоризонта. Една сянка привлече вниманието ми — някак не пасваше на силуетите, които я обграждаха. Изглеждаше твърде висока и сякаш се движеше към нас. Като че ли някакъв каменен паметник изведнъж бе оживял. На светлата пътека излезе Шим.

Белият военен джип нахлу в гробището. След него пристигна седанът на Уорд. Мазар изкрещя и се хвърли на пода. Измъкна изпод седалката една полуавтоматична пушка. Хвърлих се към дръжката на вратата. Мазар ме сграбчи и ме дръпна назад.

Истински смъртоносните звуци са приглушени. В далечината се чу пукване и хрускане. Вълната от детонацията ме залепи за вратата. Втората вълна ме задържа на мястото ми. Металната рамка на прозореца засвети и жегата опари ръката ми. Дръпнах се рязко. Белият джип избухна в облак от оранжеви пламъци. Вратите му се разтвориха и тялото на Ериния изпадна навън. В разкъсаните й гърди имаше

дупка, косата ѝ гореше. Във въздуха разцъфна цвете от бензинови пари.

Шим стигна до седана, отвори вратата и измъкна със сила Уорд, като прегради със силното си тяло своя господар от мястото на нападението. Серия изстрели взриви тревата пред него със силата на пневматична сонда. Единият от бодигардовете изскочи от седана и засипа гробницата с куршуми. Мазар стовари ръка върху дръжката на вратата, отвори я с ритник и стреля. Куршумите уцелиха войника отляво; тялото му се изкриви от силата на удара и той се свлече.

Артериите ми се пръскаха от безумното биене на сърцето ми. В същото време имах сюрреалистичното усещане, че всичко това се случва на някой друг.

Предницата на седана бе ударена от втора ракета, която хвърли колата във въздуха като играчка. Тя падна на покрива си и един шрапнел от бронята ѝ полетя към нас. Инстинктивно вдигнах ръце. Стъклата на вана се строшиха и Мазар падна назад. Усетих миризмата на горяща гума. Отново опитах да отворя вратата; ръцете ми така трепереха, че едва успях да хвана дръжката. Хвърлих се напред и паднах навън. Мазар ме последва. Опитах се да стана, но усетих такава слабост, че не успях. Мазар ме погледна за миг. Лицето му бе осеяно с рани. После хукна да бяга.

Шим се обърна и се опита да извлече Уорд зад разрушения корпус на седана. Чуха се нови изстрели. Той се разтърси и олюля, но продължи. Куршумите го бяха засегнали толкова, колкото и надгробните камъни наоколо. Резервоарът на колата обаче избухна и Шим се оказа твърде близо до него. Експлозията засипа двамата с огнен дъжд. Дрехите на Уорд пламнаха. Той изкрещя и рухна на земята. Шим се загърна, обхванат от яростни пламъци. Стори ми се, че започва да се смалява и почернява като камък, който се превръща в пепел. После падна.

Отново се опитах да стана. Нов откос удари предницата на вана ни. Жестока болка прониза главата ми. Стори ми се, че надгробните камъни засветиха с бяла светлина, сякаш осветени от вътрешни лампи. Помня, че се насилвах да дишам. Някой се надвеси над мен и се опита да каже нещо. Видях как устата му се движи, но не чувах нищо, сякаш се бях гмурнал на трийсет метра под водата. Човекът изчезна. И изведнъж наистина се озовах под вода. Около глезените ми се сучеха

зелени риби, зелени одеяла от водорасли обвиваха ръцете ми, тялото на Лоръл се полюшваше от течението. Кожата ѝ бе сребриста като на русалка, а кестенявата ѝ коса се разстилаше като ветрило. Крайниците ѝ се движеха, сякаш тя танцуваше в течението. Последната ми мисъл беше колко е странно, че в едно гробище изведнъж може да се появи река.

[1] Част от Средния запад и Източното крайбрежие на САЩ, където до 70-те години на миналия век е била съсредоточена стоманолеевната индустрия и тежката промишленост на страната. — Бел.прев. ↑

[2] Абкалу или абгали — седем шумерски полубожества, създадени от бог Енки, които подарили цивилизацията, морала и културата на човечеството. — Бел.прев. ↑

[3] Най-големият пазар за антики в света. — Бел.прев. ↑

ТРИДЕСЕТ И ТРЕТА ГЛАВА

Две копия пробиваха болезнено слепоочията ми. Отворих очи и видях само безформено сиво поле — пейзажът на слепеца. Примигах и потрих очи, за да възвърна зрението си. Погледът ми се проясни и успях да видя, че действително се намирам в някакво сиво място — сиви бетонни стени и затворнически под, върху който нямаше мебели. Единствената светлина в помещението идваше от малък прозорец току под тавана.

Лежах на гумена постелка в ъгъла на стаята. Нищо не чувах и се замолих това да не означава, че взривът е пукнал тъпанчетата ми. На ръката ми имаше груба превръзка, която покриваше изгарянето, което бях получил от нажежения метал на вана.

Опитах се да стана, но отслабналите ми крака се подгънаха, сякаш някой бе извадил костите от тях, без да наранява плътта. Заставах на колене и пропълзях до вратата на отсрещната стена. На нея нямаше нито дръжка, нито ключалка, затова с усилие се върнах обратно и отново се срутих на гумената постелка.

Когато вратата най-сетне се отвори, в лицето ми блесна силна светлина. Разтърсих глава и видях, че в рамката на входа стои Томас.

— Е, Джон — каза той. — Добре дошъл на белия свят. — Чувах гласа му сякаш от голямо разстояние, но почувствах облекчение, че тъпанчетата ми не са се пукнали от експлозиите.

Един от хората му ми помогна да се кача на горния етаж. Сякаш се катерех по ниска кална планина. Стигнахме втория етаж и продължихме по следващата стълба, която водеше до малка тераса на покрива. На нея стоеше ниска статуя на фавън, в краката на който едно ръждиво петно показваше къде е падала водата от сирингата му. Свлякох се в един пластмасов стол. Томас ми подаде чаша чай.

— Изпий го. Ще те освежи.

Травмата от взрива ми попречи да окажа съпротива. Студеният ментов чай се плъзна приятно по гърлото ми. Над стената видях други подобни тераси, разположени върху скромните сгради, боядисани в бонбонено жълто, прасковено и къна, които се открояваха на фона на

лазурното небе. В далечината се поклащаха ветрилата на палмите. Почувствах на лицето си топлината на слънчевите лъчи, омекотени от лекия бриз. Сякаш седях в пансион на Лазурния бряг. Искаше ми се да остана тук завинаги.

Томас беше малко почернял. Изглеждаше спокоен и умиротворен, доволен, че си е у дома. Допих си чая и оставих чашата. Той ми подаде табла със сушени фурми и ядки и ме попита дали съм гладен. Поклатих глава. Дори чаят бе накарал стомаха ми да се преобърне. Не исках да рискувам.

— Скоро ще се почувстваш по-добре — каза той. — Не си пострадал сериозно.

— Вярно ли е това за Лоръл?

Спокойствието на Томас изчезна и той отново се стегна.

— Тя е мъртва, Джон.

Колкото и слаб да бях, направих усилие да се оттласна от стола и се хвърлих върху него.

— Лайно такова! Ти ни предаде! Със същия успех можеше да я убиеш и със собствените си ръце!

Хората му ме издърпаха назад. Единият извади пистолет. Томас му махна да го прибере и потри мястото, където юмрукът ми се бе забил в челюстта му.

— Махни това, няма да ни трябва. — Погледът му се върна на лицето ми. — Не си помагаш, Медисън.

Няколко минути стояхме в мълчание. Накрая Томас заговори отново:

— Когато взех гравюрата, вече я бяха отвлекли. Нямаше какво да направя.

— Уорд я искаше. Беше готов на размяна.

— Наистина ли вярваш, че щяха да направят това честно и почтено?

— Това беше единствената ми надежда да я спася. Опитах се да измисля някакъв начин да съобщя на полицията, без Уорд да разбере. Ти обаче провали всичко и унищожи всяка надежда, която имах да я спася. Откъде изобщо разбра, че трябва да търсиш в гробницата?

— Лоръл спомена за привързаността на Хал към майка му. Тогава Ари ми каза какво си правил в гробището на Троицата. Спомних си за него, защото когато учех в „Колумбия“, живеех наблизо.

Казал си на брат ми, че не си успял да влезеш в мавзолея. Открих безименната гробница и си донесох трион.

— Ами аз? Ти ме изостави.

И в най-добрите си моменти Томас не беше от търпеливите. Малко му трябваше, за да избухне.

— Какво очакваше от мен? — изкрещя той. — Един от хората на Уорд ме следваше и едва успях да изляза от САЩ. Двамата с Мазар поехме огромен риск, за да те доведем тук. Благодарим на късмета си, защото можехме да те оставим да умреш.

— И защо изобщо си направихте труда?

Томас си позволи да се усмихне.

— Може би не съм такъв негодник, за какъвто ме смяташ.

— Наистина ли? Но хладнокръвно убиваш хора.

— Както те щяха да убият нас ли?

— Всички ли са мъртви?

— Ериния и Шим — да. Както и двамата наемници. За Уорд не сме сигурни. Но е най-малкото сериозно ранен. Разбираш, че хората ми не можеха да се мотаят там още дълго.

— Как са ни открили?

— В сакото, което са ти дали, е имало защити чипове.

— Значи са ме оставили да избягам, за да те проследят?

— Да.

— Но Мазар провери сакото ми и не намери нищо.

Той отново се усмихна.

— Да, наистина го е проверил.

Минаха секунди, преди да загрея какво беше направил.

— Значи Мазар е знаел, че чиповете са там! Нарочно сте искали да ни проследят!

Томас направо сияеше.

— Заложихме им капан и те паднаха в него.

Гневът отново ме накара да забравя за изтощението си.

— Знаеш ли колко много си приличате с Уорд? Човешкият живот не означава нищо за вас!

Томас махна недоволно с ръка.

— Не е нищо. Но не е и най-важното.

Не отговорих известно време.

— Някой трябва да каже на нюйоркската полиция какво точно се е случило.

— Когато се върнеш, можеш да кажеш, на когото пожелаеш. Аз със сигурност няма да го направя. Обаче внимавай! Ти си един от последните, които са видели Хал и Лоръл живи. Внимавай да не настъпиш мина.

— Ще рискувам. Къде е гравюрата на Наум? Нека поне я видя.

— Когато му дойде времето.

— За какво време говориш? Сигурно е тук. Едва ли я изпускаш от поглед.

Томас размаха дланта си напред-назад, сякаш пъдеше досадна муха.

— Дори и това място не е достатъчно сигурно. Трябва да запазим гравюрата.

Отново пламнах.

— И думичка не вярвам от това, което говориш!

Презрителният му поглед бе единственият отговор, който получих. Знаеше, че е в позицията на по-силния.

— След това, което се случи със Самюъл, след всичко, което е преживял той, ти нямаш право да я криеш от мен!

Това го стресна.

— Не ми чети проповеди за Самюъл! Аз бях човекът, на когото той можеше да разчита. Ти само му пречеше. Хората го съжаляваха, че трябва да те търпи. Лоръл ми го каза още в Ню Йорк.

Наистина ли го беше казала, или сега си го измисли? Горещият срам, който ме обля, ми каза истината.

Пазачите застанаха между нас. Томас стана и тръгна към изхода, давайки ми да разбера, че надвикването е приключило. Беше се владял по-добре от мен. Сякаш този град някак го бе променил. Или може би всичко беше заради удоволствието да види поражението на своя враг.

— Няма да съм тук до вечерта — каза той небрежно, докато отиваше към стълбите. — Хората ми ще се грижат за теб, докато ме няма.

Нямаше нужда да ме заплашва какво ще ми се случи, ако се опитам да си тръгна.

От следобеда не оставаше много. Станах с усилие, отнесох стола си до парапета и седях там, докато небето не пламна в розово и

виолетово, а после помръкна и угасна. Бях доволен, че ме оставиха сам. Главата ми се пръскаше от мрачни мисли и спомени за всичките ми провали. Катастрофата бе сложила началото на поредица от нещастия. Дори да успееш да избегна смъртта, едва ли някога щях да се съвзема от всичко това.

Към края на вечерта мислите ми се върнаха към Самюъл. Спомних си как веднъж бяхме взели влака след едно от дългите му отсъствия, за да посетим едни приятели, които живееха край град Утика. През по-голямата част от пътуването бях седял с притиснат към стъклото нос и бях зяпал селския пейзаж. Минавахме през позлатени от слънцето ниви, през забравени канали, чиито спокойни води бяха покрити със злачни водни растения, през разкошни лози, обвити около телеграфните стълбове; през пътища, водещи към нищото, през гори, където кафяви сърни пасяха по бреговете на поточетата. Този ден си бях мечтал, че съм последното човешко същество на земята, което наблюдава как природата си връща своето.

По едно време бяхме прекосили широки блата, заобиколени с тръстики, насочени като копия към небето. Какво идилично време бяхме прекарвали заедно в младостта ми! Какво се беше объркало? Какъв недостатък в характера ми бе донесъл нещастие на всички, които обичах?

През следващите шест дни се възстановявах. Слухът ми бавно се оправи. Изгореното място на ръката ми вече не болеше толкова. Спомените за нападенията и битката в гробището започнаха да избледняват като лош сън. Физически бях станал по-силен. Душата ми обаче се люшкаше между самообвиненията за смъртта на Лоръл и дълбоката депресия — едни от най-мрачните чувства, които някога съм изпитвал.

В къщата нямаше телевизор или радио. Много скоро терасата стана моето убежище; там поне бях щастливо откъснат от целия свят. Единственият слабичък лъч на щастие, който ме навестяваше, бе нарастващата обич, която започнах да изпитвам към този град. В разрез с навиците си започнах да ставам рано, за да видя как кубичните силуети на сградите изплуват в първите лъчи на зората. Въпреки че бях нощна птица, начинът ми на живот стана почти селски

— ставах в зори и си лягах по залез, така че когато токът спираше, почти не забелязвах. В центъра на Багдад имаше много хълмове, които едва се виждаха от терасата, затова предположих, че вероятно се намираме в покрайнините на града.

Разбира се, отзвуките от войната достигаха и дотук. От време на време в небето прелитаха военни хеликоптери, които обикаляха над главата ми като гневни оси. Един ден на хоризонта проблесна ярка огнена дъга, последвана от силен гръм, който сякаш продължи часове. Това обаче не ме тревожеше много. Чувствах се на сигурно място, подобно на ларва в пашкула си, далеч от бурята, която бушуваше навън. На следващата сутрин видях, че мебелите на покрива са покрити със сажди. Намерих парцал и избърсах всичко до блясък. Толкова лесно изглеждаше да изличиш ужаса от бомбата с едно движение на ръката. Може би това беше моят начин да си възвърна усещането за стабилност.

Веднъж ми се стори, че чувам гласа на Лоръл. Хукнах към парапета. На места уличката беше толкова тясна, че сякаш можеше да докосна фасадите на отсрещните сгради, само като протегнех ръка. Видях три жени с черни фереджета, които спокойно се разхождаха по улицата. Смехът им се издигна като камбанен звън към мен. Едната протегна напред нежното си краче; на глезена ѝ висеше сребърна верижка. Забрадката ѝ се свлече назад и разкри лъскавата ѝ черна коса. Тя вдигна очи, защото усети, че отгоре я гледат. Разбира се, не беше Лоръл. Умът ми си правеше лоши шеги с мен.

Дали заради новопоявилата се любов към града, който Самюъл беше обичал, дали заради срещата ми със смъртта, или заради мрачните мисли за Лоръл, но сега за първи път започнах да се примирявам със смъртта на брат си. Не си бях простил за катастрофата, но вътрешният глас, който постоянно отричаше случилото се, заглъхна и аз с по-голяма готовност приех, че собствените ми действия са изиграли роля в нещастиято.

След първата среща на покрива виждах Томас рядко. Когато го попитах защо просто не ми помогне да напусна страната, той отклони въпроса ми с шега:

— Защо? Тук не се ли грижат добре за теб?

Когато настоявах да видя гравюрата на Наум или се опитвах да науча дали е напреднал с дешифрирането ѝ, той ми отговаряше неясно

и незадоволително. Иначе се държеше с мен прилично, на моменти дори грижовно, но пазеше дистанция. Само веднъж си позволи да ми разкрие душата си. Много късно една вечер чух стъпките му по стълбите към терасата. Носеше чаши и гарафа сладко вино. Седна и наля питието в чашите. Изглеждаше в много дружелюбно настроение. Не можех да разбера какво го бе променило така.

— Ти мина през много трудности, Медисън — каза ми той. — Не знам дали можех да действам по друг начин, но ти дължа благодарност за ролята, която изигра във всичко това.

Едва не изпуснах чашата си. Оставаше само да ме помоли да кумува на сватбата ми. Толкова бях свикнал с бодливия му, свадлив характер, че не знаех как да реагирам.

— Надявам се да разбереш какво е да се опитваш да оцелееш тук — продължи той. — През последните месеци много пъти съм се чудил дали ще успея. Когато ни нападнаха, бях убеден, че ще ме убият.

Спомних си какво ми беше казал Ари за годеницата му.

— Сигурно е било ужасно дори да се опиташ да излезеш от Багдад.

— Не си спомням много от това време. Беше такъв хаос! Паникьосаните хора се тъпчеха в колите си, трупаха дюшеци и кашони по покривите им и задръстваха големите пътища. Крадците полудяваха от алчност сред изоставените вещи. Видях как един мъж самичък теглеше огромен хладилник, който беше откраднал. Той се килна и вратата му се отвори. Вътре се виждаха храната и бутилките, останали от семейството, на което е принадлежал. Хората вземаха всичко, до което успяваха да се докопат — ПВЦ тръби, маркучи, даже кабели, от които махаха изолацията, за да вземат медните жици. Крадците спокойно си минаваха през контролните пунктове. Никой не се и опитваше да ги спре.

През последния ни ден тук отидохме до един приятел, за да вземем малко бензин. Аз чаках във вана, а останалите се заеха да напълнят резервоара. На улицата забелязах една жена на около петдесет години, облечена в народна носия, но без хиджаб. Косата ѝ висеше свободно на възли по гърба ѝ. В едната си ръка стискаше маратонка. Държеше се много странно — току се навеждаше и ровеше в купчина боклук, после се обръщаше, правеше няколко стъпки в противоположната посока и започваше да ритя пясъка. Една млада

двойка се приближи до нея, хванаха я под ръка и се опитаха да я отведат, но тя им се разкрещя и ги изпъди. Приятелят ни каза, че се мотала така наоколо цял ден. Оказа се, че тримата ѝ синове се прибирали към къщи, когато една ракета паднала и ги убила на място. Откъснала крака на най-малкия. Тя си беше въобразила, че ако намери втората му маратонка, ще могат да му пришийт крака и той ще оживее. Просто беше полудяла от скръб.

Бодна ме остра вина, като го слушах, въпреки че никога не бях подкрепял войната в Ирак.

— Това прилича на някоя от историите на Ари.

— Той успя да заснеме част от това, което ти разказах, но фотографиите май свършиха в прословутата кръгла папка.

— Лоръл ми каза, че е печелил много награди. Значи вече не му се налага да се доказва. Лесно би могъл да си намери по-спокойна работа на друго място в Близкия изток. Защо толкова държи да остане тук?

Томас се облегна и разсеяно разклати виното в чашата си.

— Ще ми се да можех да ти отговоря. Дълго време мислех, че драмата го привлича, както войниците се опиват от опасността. Вече не смятам така. Сега вярвам, че просто започна да работи, когато още беше твърде млад и впечатлителен.

— Какво искаш да кажеш?

— Когато беше студент първи курс, един новинарски канал го нае да отразява събитията в Ирак от войната в Персийския залив. — Томас ми се усмихна сардонично. — Сещаш се, че не се намираха много доброволци, докато Саддам още беше на власт. Някога Ари искаше да се занимава с портретна фотография; дори не мислеше за журналистическа кариера. Но прие предложението. Ще ми се да не го беше правил. Видя неща, които разбиха сърцето му. Болници, чиито подове бяха залети с кръв, хора, обгорени така, че парчета от кожата им падаха при най-малкото докосване. Това го промени завинаги. — Той пресуши чашата си и стана. — Обаче Ари умее да оцелява. Никога не поема глупави рискове. — Погледна часовника си. — Сега трябва да тръгвам. Хайде утре пак да поговорим на обяд.

— Добре — отвърнах. — Какво се е случило, че си в толкова добро настроение?

Той ми се усмихна лукаво и се извърна.

— Утре. Утре ще разбереш.

Стаята, в която обядвахме на следващия ден, беше безупречно чиста и гола. В средата ѝ имаше само голяма правоъгълна маса, покрита с евтина мушама, няколко градински стола и конопена табуретка, върху която лежеше Библията. На едната стена висеше разпятие и няколко картини — евтини репродукции в рамки от фалшиво злато и всичките на християнски теми — Исус, който превръща водата във вино, сцена от Гетсиманската градина, Тайната вечеря. Томас каза молитва, преди да започнем да се храним, и през цялото време изглеждаше много развълнуван. Не тревожен, а сякаш се опитваше да прикрие някакво тайно, но хубаво чувство. На няколко пъти се опитах да го накарам да ми каже новината, но той премълчаваше.

След като се нахранихме и пристъпихме към кафето, той хвърли бомбата:

— Открих асирийското съкровище.

ТРИДЕСЕТ И ЧЕТВЪРТА ГЛАВА

Едва не паднах от стола.

— Какво?!

— Открих го. Съкровището на цар Ашурбанипал.

След онова, което бях преживял в Турция, за миг се усъмних дали не ме лъже, но той приличаше на дете, готово да се хвърли към планина от коледни подаръци. Хвана ме напълно неподготвен.

— Но това е невероятно! Къде е?

Той вдигна ръка.

— Седни, седни. Всичко ще ти кажа. Но нека първо ти покажа как разкрих тайната. Помниш ли един от стиховете на Наум — „Решено е: царицата ще бъде оголена и в плен отведена, и рабините ѝ ще стенат като гълъби, удряйки се в гърди“? Стилът на Наум е изключително хитър — тези стихове имат повече от едно значение. Дали става въпрос за асирийската царица, или той използва метафора и говори за Ниневия като за жена? Думата „оголена“ е шифър. В древна Асирия са забранявали на проститутките да покриват главата си под страх от смъртно наказание. Такова облекло се е разрешавало само на честните и омъжени жени. А култът към Ищар се е свързвал с проституцията. Така че оголената царица е намек за асирийската богиня Ищар. Наум я е порицал с този текст.

— Значи тези стихове са за богиня Ищар?

Той беше толкова възбуден, че не можеше да седи на едно място. Затова стана и закричи из стаята.

— Първият знак в тях сочи, че царицата е Ищар, която е била разкрита и отнесена на тайно място. Гълъбите също са били нейно свещено животно. Наум е насочвал съратниците си да търсят скривалището на Ищар. А това може да означава само едно — нейният храм.

— Там ли намери... В храм?

Той ликуваше.

— В един прекрасен храм!

— Това е невероятно! Но не е възможно той да не е бил открит досега. — Спомних си за храмовете на маите, които археолозите продължаваха да откриват под гъсталаците на джунглата в Мексико. Тук това би било невъзможно. Всички исторически сгради бяха отдавна известни.

Томас се приближи и взе Библията.

— Прав си, но само ако храмът е над земята.

— Как го намери? Какво има вътре?

Той прелисти няколко страници.

— Точно това ще ти кажа сега. А! Ето го. Прочети отново думите на Наум. Във втора глава той описва самата битка и изведнъж стих 2:10 ни отвежда в друга посока. Той изобщо не е на място. „Грабете сребро, грабете злато! Няма край натрупаните всякакви скъпоценни вещи.“

— Значи Наум е искал стиховете за грабежа да изпъкнат? — попитах аз.

— Точно така. Къде е тогава този храм? Да видим друг един пасаж: „Де е сега леговището на лъвовете и онова пасбище за лъвчета, дето ходеха лъв, лъвица и лъвчета, и никой ги не плашеше? Де е лъвът, който грабеше да насити своите щенета и давеше за лъвиците си и който пълнеше с плячка пещерите си и леговищата си с ограбено?“

Той ме погледна, за да види дали разбирам всичко. На лицето му бе изписан момчешки ентузиазъм.

— Лъвът е ключ с двояко значение. Той символизира асирийския цар, но е свещен и за богинята. Затова тук се говори за лъвица. Наум подчертава посланието си, за да посочи към храма на Ицар. Това е място, където лъвовете се разхождат необезпокоявани. Значи е скрито. Няколко стиха по-надолу той споменава и за пещери. Наум ни казва, че местоположението на храма е необичайно. Търсим тайно място близо до пещера или в нея.

Идеята за такава находка пречупи постоянното ми лошо настроение.

— Това е феноменално! Сигурен ли си, че знаеш за какво говориш? Никога не съм чувал месопотамците да са строили храмове под земята.

— Знаем за няколко, въпреки че те отдавна са рухнали. Един от тях, посветен на лунния бог Син, се намира в пещерата Шуита

Д'Ганаве — Леговището на крадците.

Замислих се над думите му. Ашурбанипал е знаел, че империята му запада. Ако царят е притежавал нещо, което е смятал за изключително ценно, вероятно наистина би избрал такова скривалище, което никой не би могъл да намери.

Томас вдигна пръст.

— И още нещо. След тирадата си срещу Ищар Наум сравнява Ниневия с Но-Амон. Това е египетският град Тива, който също е бил ограбен от Ашурбанипал и съкровищата му са били отнесени.

— Това ли си намерил? Изгубените съкровища на Тива? — Какви сензационни заглавия само щяха да бъдат отпечатани след откритие от такъв мащаб! — Мислех, че са взети от Анадола.

— Исках само да кажа, че Наум споменава, че Ниневия е била разрушена точно като Тива. Това обаче също има двойко значение. Във фрагмента от Кумранските свитъци, в който се споменава книгата на Наум, представката „но“ е изпусната и остава само Амон. Това е един от главните египетски богове. Името му означава тайна. Свързват го със скритите места. Ясно е, че Наум или доверените му приятели сред общността от изгнаници в Ниневия са успели да пренесат труда му в Юдея, иначе тази книга нямаше да попадне в Стария завет. Вероятно е съществувало копие на папирус или пергамент, което лесно е могло да бъде прекарано през границите. В последните дни на асирийската империя целият регион бил много нестабилен и опасен. Еврейският цар Йосия бил убит от египтяните при Мегидо. Скоро след това хаосът завладял Юдея и накрая страната била покорена от вавилонците. При тези обстоятелства е било невъзможно през стотиците километри до Асирия да се прекара керван с въоръжени стражи. Ето защо юдейците вероятно правилно са разтълкували насоките за местоположението на храма на Ищар, но тук се намесили историческите събития и не им позволили да стигнат до съкровището.

— Къде е то?

— Край едно село недалеч оттук. — Томас си позволи да се усмихне широко. — Така. Искаш ли да видиш тайната на Наум?

ТРИДЕСЕТ И ПЕТА ГЛАВА

— Но защо искаш да го споделиш с мен?

— Любопитството ти е опасно и си ужасно упорит. Все някога ще се ядосаш, че не си го виждал, и ще опиташ отново да ни намериш. Не искам това да се случи.

— Все пак ми е странно как изведнъж промени отношението си към мен!

— Сега ти не представляваш опасност за съкровището. — Той взе едно пликче и изсипа на масата кредитната ми карта, паспорта и пачката пари на Уорд.

— Как успя да ги вземеш?

— Имаме си връзки. Претърсили са стаята на Уорд. — Следващите му думи ме изненадаха не по-малко. — Уреждам как да те изведем от Ирак. Ще те заведат в хотел „Палестина“, където ще се срещнеш с един човек, който ще те изведе невредим от града.

И защо, почудих се отново, един човек, който ме беше предал, си правеше труда да ми помага? Взех картата, паспорта и парите и ги натъпках в джобовете на панталоните си. — Къде е скулптурата на Победата?

— Ще я върнем на музея.

— Уорд никога не би я оставил в стаята си.

— Тук познаваме много хора, мислех, че е очевидно. Въпреки че се радвах на перспективата да се прибера у дома, вече се бях привързал към този град.

— Багдад ще ми липсва. Сега разбирам защо Самюъл го е обичал толкова.

— Ти не си в Багдад. Ти си в Мосул, в Северен Ирак, близо до Ниневия. Тук е нашият дом. Ти беше в безсъзнание цяло денонощие, така че можахме да те пренесем тук, без да разбереш. Ако бяхме в Багдад, военните, самолетите в небето, престрелките и експлозиите щяха да са много повече. Хайде, ела, ако искаш да видиш какво открихме.

Караше Мазар, чието лице още беше цялото в резки; Томас седеше до него, а отзад при мен се качи още един мъж.

— Преди да отидем в храма, ще направим малко отклонение — обади се Томас.

— Защо?

— Когато се срещнахме за първи път, ти попита дали пророк Наум е живял в Асирия. Сега ще ти докажа, че е живял.

— И как ще стане това? — Сигурно беше доловил скептицизма в гласа ми, но само се усмихна самодоволно в отговор.

— Ще видиш.

Половин час по-късно влязохме в едно градче, което се гушеше в полите на ниска планина.

— Това е Алкош — каза Томас.

— Мислех, че отиваме към разкопките на Ниневия.

— В продължение на хиляди години тук е живяла и процъфтявала общност от евреи. В началото това са били юдеите, които асирийските царе са изгонили от родината им. Тук са живели близките на Наум и неговите довереници — хората, които се е надявал да отведат кербана от Юдея до съкровището на Ашурбанипал.

Влязохме в града и успешно се запровирахме из тесните улици. Накрая се спуснахме по един сокак, обграден от двете страни с къщи. Спряхме край древна сграда, направена от тухли и малки каменни блокове, които приличаха на медноцветния камък, от който бяха построени и останалите сгради в селището. Къщата изглеждаше толкова стара, че сякаш беше израснала от скалата отдолу. От едната страна имаше сводеста галерия. Правоъгълните дупки в стените някога бяха служили за прозорци. Една от стените беше срутена.

— Когато в страната отново настъпи мир, Държавната агенция за защита на старините ще възстанови това място — заяви Томас с нотка на гордост в гласа. Той отиде до съседната къща и почука. Отвори му един мъж, поздрави и му подаде нещо. Когато се върна, той ни показа някакъв ключодържател.

— Това тук е древна синагога. Последните евреи са напуснали града през 1948 година и равинът предал ключовете на най-близкия съсед. Оттогава това семейство се грижи за сградата.

Той ни отведе до дървена порта, укрепена с ръждясал и позеленял метал. Около входа имаше каменни релефи, които обаче

бяха толкова разрушени, че не можах да различа рисунките. Вътре през прозорците се процеждаше светлина, която ни позволи да разгледаме голямата молитвена зала. Томас ни показва надписите, паметните плочи и юдейските символи по стените. Преведе и един от тях: „Този, който не е изминал пътя до гроба на Наум, не е познал истинската радост“.

— Значи истинският гроб на Наум е тук? Направо не мога да повярвам.

— Колко си скептичен, Медисън. Виж какво има по-нататък.

В средата на една малка стая в съседство видях прост гипсов саркофаг, покрит със зелено плисирано копринено покривало.

— Гробът на пророка — обяви Томас. — В книгата на Наум името му е отбелязано като Наум Елкосенеца. Става дума за един от вариантите на името на този град. Можем да кажем и „Наум от Алкош“.

Самюъл винаги беше подчертавал огромната ценност на местните предания. Науката бе позволила на археологията да напредне много, но тя бе само един от пътищата към миналото. Историческата памет на селяните носеше и себе си друго зрънце истина. Вероятно Наум наистина бе намерил тук последния си дом и тази мирна стара синагога изглеждаше достойна за него.

Когато отново потеглихме, колата заизкачва поредица от хълмове. Често завивахме и спирахме рязко, за да не се сурнем по стръмните надолнища. По едно време гладкият асфалт свърши и заподскачахме по един черен път. Мазар спря колата. Навън вече се смрачаваше. Вечерта приближаваше с бързи крачки.

Бяхме спрели на една камениста отсечка, издълбана в хълбока на ниска планина. Огромните скални масиви, между които надничаха диви растения, бяха порозовели от лъчите на залеза.

— Оттук ще продължим пеша — рече Томас. — Доскоро към това място дори не е водел път. Сега тук е сухо. През пролетта, когато падат дъждовете, е много красиво — навсякъде цъфтят диви цветя.

Той извади тежка златна верижка с медальон във формата на кръст, чиито рамене завършваха с по три остри върха.

— Сложи си го. Това е салибсириани, асирийският кръст. И ние носим такива. — Той разкопча яката на ризата си. — Сложи го, така че

ако срещнем някого, да види, че виси на шията ти. Ще казвам, че сме поклонници. А ти в никакъв случай недей да отваряш уста!

— Хората няма ли да те разпознаят?

— По на юг — да, но не и тук.

Стръмната, неравна пътека би затруднила и планинска коза. На места даже беше изронена и се налагаше да се издърпваме с ръце. След около половин час заобиколихме една кръгла канара. Гледката, която се разкри, ме накара да се закова на място.

Близо до върха на планината бе кацнала древна цитадела. Приличаше на укрепление на кръстоносци или на старовремски тибетски манастир. Основата ѝ бе от зидове, високи поне тридесет метра. Над тях се издигаха сгради с мавритански арки, които розовееха от последните отблясъци на залеза. Високо в небето се виеха два лешояда и черните им крила изпъкваха на бледовиолетовото небе.

— Даир Рабан Хурмиз — каза Томас и посочи постройката. — Най-прочутият манастир в Ирак. През 640 г. от н.е. е бил построен върху руините на древен езически религиозен комплекс от двама принцове, които били видели с очите си чудесата на легендарния лечител и духовен водач Рабан Хурмиз. През вековете манастирът преминал от източната Сирийска църква към нашата халдейска католическа църква^[1].

Не можех да откъсна очи от него. Приличаше на призрачен замък или на дворец от „Хиляда и една нощ“.

— Манастирът буквално е бил изрязан в скалата. Вътре е била издълбана огромна трапезария, чиито колони били направени от парчета необработена скала. В църквата има пет олтара, една стая, чийто под е покрит с каменни ковчези, и погребална камера на светец. В библиотеката има документи още от петнайсети век.

— Действащ ли е манастирът?

— Халдейската църква си го върна през 1975 година. Сега там живеят хора, които се грижат за мястото.

— Тук ли си учил за свещеник?

— Не, в Багдад. Но дядо и баба живееха в Алкош. Когато бяхме деца, с Ари често си играехме из пещерите тук, разбира се тайно. Няма по-добро място за игра на криеница. Когато видях надписите на гравюрата на Наум, си спомних, че съм виждал същите на стената на една от пещерите тук.

Посочи към мястото под цитаделата, където бяха разпръснати каменни блокове, растения и тесни входи на пещери. Сигурно някогашните монаси се бяха молили и бяха постили в тъмните кухни на тези пещери. В далечината видях как една призрачна фигура в черна дреха се появи за миг пред една от портите, обърна се и изчезна. Наоколо не се виждаше никой друг.

Преди да отидем до манастира, Томас и хората му коленичиха и сведоха молитвено глави. Почувствах се неудобно — искаше ми се да покажа уважение към вярата им, но не бях сигурен какво да направя. Прекосих една пясъчна площадка и се облегнах на скалата. След няколко минути Томас стана и ми направи знак да се приближа.

Пред нас личеше гърлото на сенчеста дупка. Да не би да отивах на собствената си екзекуция? Разумът ми казваше, че това не може да бъде вярно. В къщата на Томас бяха имали стотици възможности да ме убият по всевъзможни начини. Пропълзях в дупката.

Бяхме изминали петнайсетина метра, когато изведнъж пред нас проблесна светлинка. Завихме и пред очите ни се разкри подземна зала с груб, извит таван и под, покрит с квадратни каменни блокове. Томас извади фенерче, чийто лъч беше мощен като на прожектор. То освети всички пукнатини и процеци. Видях, че в повърхността на камъка са издълбани ниши. Вероятно някога там са стояли статуетки или вълшебни талисмани, но сега дупките бяха празни. Томас ми посочи една от тях.

— Някога там имаше малък релеф на лъв с лъвчетата си. Разрушиха го отдавна. Под него в скалата имаше надпис с клиновидно писмо. — Той насочи фенерчето си натам, за да го видя. — На гравюрата на Наум след думите „Грабете сребро, грабете злато!“ има надпис, който гласи „В името на връзката между небето и земята, от великото горе до великото долу“.

— Прилича на онази сентенция на херметиците — както горе, така и долу. Мислех, че тя идва от Египет.

— Наистина, това е сентенцията на херметиците — отвърна Томас. — Фразата обаче е вълшебно месопотамско заклинание, което се среща на много плочки и служи като мото на текстовете. Виждаме го още на най-ранните писмени документи, а сигурно много преди тях се е предавало устно. Думите са от Месопотамия, не от Египет.

— Защо тогава ги приписват на египтяните?

— Защото гърците са ги чули за първи път в Александрия. Търговията между Египет и Месопотамия се разраснала лавинообразно през новоасирийската епоха. Керваните карали арабски подправки, тамян и мирта от магите^[2] и други скъпи стоки. Не е трудно да се предположи, че една толкова обичайна фраза е могла да бъде пренесена до Египет. В началото на книгата на Наум е трябвало да има подобен надпис. Той обаче нарочно го е сложил в средата, за да даде знак на посветените. За да подчертае това още повече, надписът завършва с осмолъчната звезда на Ищар.

Наведох се и прокарах длан по надписа. Видях звездата на Ищар, но не можех да разчета клиновидните символи.

— Какво пише тук?

Лицето на Томас се озари.

— „Дур-Ан-Ки“. „В името на връзката между небето и земята.“ А след това пише „От великото горе до великото долу“. Тези две фрази са месопотамското заклинание. — Той клекна до мен и подчерта надписа с пръст. — Иронията тук е невероятна. Знак за гения на Наум.

— Значи той го е написал?

— Да. Наум е бил тук; видял е пещерата и е оставил знаци, които показват пътя към храма. Някога, много преди построяването на манастира, това е била естествена пещера. Наум е оставил знака си за своите хора. Смисълът, който е вложил в него, е бил буквален. Най-ярките личности през Ренесанса са си предавали тези думи от уста на уста. Много векове преди това обаче Наум е използвал същата фраза, за да покаже пътя към нашия асирийски храм.

— Искаш да кажеш, че храмът е под нас? — Дали пък не се беше увлякъл твърде много от въодушевлението? Как можеше един подземен храм да се сравни с великолепието на дворците в Ниневия и с техните съкровища?

Той ми направи знак да отстъпя назад.

— Притисни се до стената. Тук няма много място.

Застанах отстрани и Мазар разхлаби един от камъните на пода с голямо длето. Изблъска плочата настрани и разкри дълбока дупка. Томас се обърна към мен.

— Влез първи. Внимавай много — дълбока е поне двайсет метра.

— Вие вече сте слизали, не е ли логично вие да влезете първи?

— Не искам да ни повлечеш, ако паднеш. — Томас светна фенерчето в дупката. В началото ѝ видях груби стъпала, изсечени в стената на тунела.

Докато пълзях надолу, около мен трептяха зловещи сенки и силуети, събудени от светлината на фенера. Стъпалата се хлъзгаха от древната кал и капещата от стените вода. Дрехите ми станаха черно-зеленикави. Мястото смърдеше като дъното на кладенец, където в продължение на векове са се разлагали трупове и парчета дърво.

Не паднах само защото стисках стъпалата над главата си здраво с две ръце. Често се подхлъзвах и притисках тялото си о каменната стена като към любовница. Камъкът под краката ми отново подаде, аз се впих в една пукнатина, но скалата се отчупи. Изкрещях и паднах.

— Нагоре е по-лесно. — Мазар се разсмя, когато стигна до мен. Включи фенерчето си и освети пътя на Томас. Бях паднал близо до дъното на дупката и ме болеше само от унижението.

Третият мъж остана горе, готов да намести плочата обратно на мястото ѝ, ако усетеше, че някой се приближава. Докато Томас слизаше, аз се огледах наоколо. Фенерът осветяваше два тунела, които започваха от дъното на шахтата. Входът на единия беше запушен от срутване. Вторият, който бе толкова нисък, че щеше да се наложи да се наведем, за да влезем, продължаваше нанякъде, но мастиленочерните сенки не ми позволиха да видя накъде.

Когато слезе, Томас отново включи фенерчето си и го насочи към затрупания тунел.

— Смятаме, че някога това е бил входът към храма, а шахтата, по която слязохме, е била издълбана за вентилация. Цар Сенахериб развил културата на Ниневия и построил един великолепен парк. За да го напояват, работниците му отклонили планинските потоци, които да напълнят коритото на река Хоср, разделяща околностите на града на две. По този тунел някога е текъл един от тези потоци.

Почернелият камък лъщеше на светлината. От покрива капеше вода, течеше по стените и се превръщаше в ручейчета, които изчезваха в пукнатините на пода. Продължихме да слизаме — не знам колко дълго, но ми се стори много. Бяхме принудени да ходим приведени о две, защото таванът на тунела беше висок около метър и петдесет.

— Тогава хората са били много по-ниски — каза Томас.

Пълзяхме напред още почти час. Колената и гърбът ме боляха от неудобната поза, а раните ми се разлютиха. Тъмнината зад фенерите ни се затваряше зад гърба ни като завеса и започна да ми се струва, че мракът е някакво чудовище, което ни преследва. Вече се канех да помоля да поспрем и да починем, когато водачът Мазар размаха фенерчето си.

— Сега нагоре. Ето го.

Тунелът рязко се разшири и таванът се вдигна нагоре. Светлината падаше върху каменно стълбище, което се изкачваше в мрака. Закатерихме се по него и забелязах, че камъните около нас са много по-сухи. Започвах да си мисля, че стъпалата никога няма да свършат, когато подът рязко се изравни. Това място бе обработено от човешка ръка и облицовано с гигантски варовикови блокове. На всеки три реда от тях в камъка бяха издълбани клиновидни знаци. Томас ми посочи един надпис.

— Това е печатът на цар Ашурбанипал. Съкровището е пред нас.

Интересно беше, че винаги говореше за асирийските царе, като споменавахе и официалните им титли. Явно националната гордост не умираше лесно.

Съкровището е пред нас. Думите му ме накараха да си представя ковчежета, преливащи от жълтици, идоли с рубинени очи и нанизирани едри перли, като във филмите за Индиана Джоунс.

Полуизгнилите греди на някога великолепните кедрови порти преграждаха част от тунела. Натиснах едната и тя рухна в облак прах.

Помолиха ме да почакам. Мазар ми подаде фенерчето си, двамата с Томас се прекатериха през дървената преграда и изчезнаха в мрака. Нямах намерение да стоя тук повече от две-три минути. Дори те си бяха цяло изпитание.

Пред мен проблесна слаба светлина. Когато чух, че Томас вика името ми, прескочих гредите и попаднах в гигантска пещерна зала.

Мястото беше огромно. Толкова огромно, че вътре спокойно можеше да се побере голямото фоайе на Британския музей. В средата се възправяше великолепен храм. Не беше зикурат, а правоъгълна сграда. Покривът ѝ сигурно се възвисяваше на поне двадесет метра. Нямах съмнение, че стилът е новоасирийски. Външните стени бяха украсени с фризове от глазирани плочки в типичните за важните месопотамски сгради сини, червени, бели и черни цветове. Дори само

това представляваше невероятно откритие, тъй като смятахме, че вавилонците са започнали да използват такива плочки по външните стени на сградите доста по-късно. Входът на храма се охраняваше от два гигантски каменни ламасу.

— Ела, нека влезем. — Гласът на Томас отекна странно, сякаш беше древен цар, който заповядваше на свой слуга. Изведнъж усетих, че идването ми тук е било грешка, и се изплаших, че ще си платим за нахлуването в светилището на богинята. Въпреки това тръгнах към входа. Беше твърде късно да съжалявам.

Томас и Мазар бяха изключили фенерите си. От маслените лампи, разположени из централната зала, идваше слаба светлина. Дъхът ми секна.

Пред мен стояха, блеснали от злато, лъв и лъвица, впрегнати в каляска. Сетих се за думите на Наум „там, дето ходеха лъв и лъвица“. Сбруята на зверовете и каретата бяха инкрустирани с гълъбици, розетки и звезди от седеф и слонова кост. Колесницата на Ищар. Обходих я, без да я докосвам, и се потопих в красотата на изработката ѝ. Вероятно беше дървена, а лъвовете — каменни, но всичко беше облицовано с електрон — естествена сплав от злато и сребро. На места металът се беше олющил и разкриваше основния материал.

Вътрешните стени на храма — гигантски гипсови плочи — бяха украсени със статуи в човешки ръст на абгали — духове пазители с човешки тела, крила и глави на лешояди. На китките им имаше гривни с розетки; в ръцете си държаха ритуални предмети за пречистване, които приличаха на огромни шишарки.

Докато обикалях наоколо, Томас ме гледаше и лицето му сияеше от гордост. Тогава се сетих за Самюъл — тази гледка щеше да го накара да се разплаче. Мястото не можеше да бъде оценено с никакви пари. Стойността на гравюрата бледнееше в сравнение с всичко това. Нищо чудно, че Уорд и хората му бяха убивали за това.

Тези съкровища подхождаха само на царски дворец. Тук имаше кристални бокали, златни чаши и купи, амфори за вино и зехтин, ковчежета от злато, сребро и бронз. Едно от тях бе пълно с огърлици — нанизи от зелен малахит и ахат, изрязан във формата на рибешки очи. Ковчежетата стояха върху малки маси и столове, инкрустирани със слонова кост, седеф и скъпоценни камъни. Видях алабастрови

статуетки, стъклени шишенца за парфюм, цилиндрични печати от халцедон, гребени от слонова кост и медни огледала с дръжки, които сега бяха позеленели, но някога са били излъскани като стъкло.

В една плитка сребърна купа, почерняла от времето, още лежах останки от жито. Отново се сетих за думите на Наум „Грабете сребро, грабете злато! Няма край натрупаните всякакви скъпоценни вещи“. Маслените лампи, в които потрепваха пламъчета, приличаха на вълшебните лампи от арабските народни приказки, от които излизали духове. Формата им бе вдъхновена от мидените черупки, които някога са били използвани за осветителни тела. Разпознах специфичната червенина на халцедона в инкрустациите им.

Толкова бях развълнуван, че главата ми се замая. Томас прекъсна мислите ми.

— Тази украса е типична за храмовете — всичко е разположено така, че богинята да може да го използва. Всеки ден слугите са ѝ носели тук истинска храна и питиета и са я обличали в скъпи одежди и бижута. По празниците са изнасяли статуята и са я носели начело на шествията.

— Ела насам. — Томас ми посочи една ниша. На пода ѝ видях потъмнели кости; различих гръдния кош и черепа. По дългите кости на ръцете и краката абсурдно висяха скъпи гривни, сякаш скелетът се бе опитал да се наканти. На няколко метра от черепа лежах меч и издължен златен шлем с красива украса.

— Вгледай се внимателно — каза Томас. — Това тук е отговорът на една загадка на 2400 години.

Сред костите забелязах някаква огърлица. От нея висеше златна халка, за която бяха закачени няколко висулки, гравирани с различни символи — розетка, слънце и лъв.

— Това, което виждаш, са костите на последния асирийски цар — Ашурубалит II.

— Как разбра?

— Когато Ниневия била разграбена и царят умрял, няколко негови роднини успели да избягат. Тръгнали към Харан, но били изгонени оттам и се принудили да продължат пътя си, като накрая се присъединили към египетските си съюзници в Каркемиш^[3]. Тогава провъзгласили за цар на Асирия Ашурубалит. През 605 г. пр.н.е. обаче един млад вавилонски генерал на име Навуходоносор разбил

обединените войски на асирийците и египтяните. Оттам нататък няма сведения за съдбата на Ашурубалит. Тези накити тук са могли да принадлежат само на цар. Особено огърлицата и шлемът. Гравирани са с царските символи. Никой не знае какво е станало с Ашурубалит, но е логично да е потърсил убежище тук. Спомняш ли си думите на Наум „Де е сега леговището на лъвовете и онова пасбище за лъвчета, дето ходеха лъв, лъвица и лъвчета, и никой ги не плашеше?“.

— Да — отвърнах.

— Отначало си мислех, че свлачището, което запушва главния вход, е причинено от земетресение, но когато се вгледах по-добре, разбрах, че в скалата няма пукнатини, каквито се образуват при това природно явление. Смятам, че враговете му са го намерили и нарочно са срутили камъните. Затворили са го вътре и са го оставили да умре.

— Но той едва ли е бил тук сам!

Томас посочи към задната част на храма.

— Зад тази стена почиват членовете на свитата му. Царицата, вероятно и личната му стража, а намерихме и кости на деца. Но ела, защото те чака още по-голяма изненада.

Ако имаше нещо още по-голямо, просто не можех да си представя какво можеше да е то. Той ме отведе до една стая, където видях спретнати редици от кубове, направени от печени тухли.

— Това е библиотеката на храма. Кубовете са пълни с плочки, макар че глината вече е съвсем разрушена. Библиотеката на цар Ашурбанипал в Ниневия е оцеляла отчасти защото табличките са се изпекли при високите температури от пожарите, които са унищожили града. Тук е доста сухо, но не достатъчно, че да може да се запази глина.

Когато тръгнахме да излизаме, той посочи един съд с необичайна форма — заоблена делва, от страната на която излизаше дълъг чучур. Приличаше на някакъв странен чайник, но не беше метален, а от изпечена глина.

— Това е първият апарат за дестилиране — прадядото на ретортата — каза Томас. — Използвал се е за направата на парфюми. Това е оригиналният модел на алхимическите съдове.

Взех го внимателно в ръце. От него сякаш още струеше вълшебен аромат на рози и екзотични подправки. Знаех, че това е само игра на въображението ми, но това място ме караше да мечтая. Знаех,

че не бива да докосвам нищо. За археолозите обектите бяха поне толкова свещени, колкото местопрестъпленията — за съдебните следователи. Те заснемаха и измерваха всяко сантиметърче между предметите, преди да ги преместят. Обаче просто не можех да се сдържа да не пипам, да не усетя под пръстите си тези чудесни символи на миналото.

— Е — обади се Томас, — достатъчно ли видях?

— Искам да остана тук завинаги. — Прокарах длан по челото си. — Не смяташ ли, че тук се усеща някаква ирония?

Той се начумери.

— Каква?

— Ами сега това е собственост на халдейците и на Римокатолическата църква.

— Не само. Всичко това принадлежи на иракския народ. Църквата ще направи всичко възможно, за да го запази за хората. — Той се извърна. — Ела. Скоро трябва да си тръгваме. Преди това обаче ти обещах да видиш нещо изумително.

— За какво говориш? Още ли има?

— Това, което видяхме досега, е било собственост на храма. А съкровището на цар Ашурбанипал е скрито в светилището на Ищар.

Съвсем бях забравил за него от смайване при вида на костите на царя и великолепието на храма. Думите му ме свариха неподготвен.

— Прав си. Всичко това е месопотамско, така че не може да бъде плячка.

— Вещите може и да са от Вавилон. Ашурбанипал е разрушил града и е отнесъл всичко ценно.

— Но това също не е грабеж, защото царят е властвал и над Вавилон.

— Така е. Истинската плячка е в светилището.

Огледах се, за да видя дали Мазар ще дойде с нас. Той обаче не помръдна, а на лицето му се четеше нещо, което можеше да бъде само страх. Какво, по дяволите, ни чакаше?

В началото не видях нищо особено. Когато влязохме в светилището, забелязах, че някаква рамка на метър от задната стена е покрита с платнище. По стените имаше невероятни рисунки и макар че част от боята се беше излющила, образите още бяха много ясни. На първия крилатата Ищар с рогатия шлем и боен лък стоеше,

заобиколена от арка осемлъчни звезди. На втория стенопис видях лъв, който разкъсва човек. Отново си спомних за думите на Наум „Де е лъвът, който грабеше да насити своите щенета и давеше за лъвиците си и който пълнеше с плячка пещерите си и леговищата си с ограбено?“.

На една ниска маса имаше още съдини. Коленичих и вдигнах една от тях. Желязо. Лесно разпознаваемо, защото бе покрито с ръжда. Щяха да са необходими много усилия и внимание, за да се изчисти тя, без да бъде унищожен металът отдолу. Съдовете бяха красиви, но не можеха да се сравняват и с най-простия предмет в храма. Погледнах към Томас.

— Това вероятно са анадолските съдове.

— Да, имаш право. Фригийски са.

— Под онова платнище сигурно има нещо смайващо.

[1] Уния на Асирийската източна църква — най-старото отделно християнско вероизповедание на света. Води началото си от несторианските църкви, които се отцепили от православието през 431 г. След разкола от 1552 г. от нея се отделя халдейската католическа уния. — Бел.прев. ↑

[2] Маги — персийски жреци от зороастрийското вероизповедание, които почитали огъня, слънцето и бог Ахура Мазда. — Бел.прев. ↑

[3] Древно царство, просъществувало между 19-ти и 9-ти в. пр.н.е. на територията на днешна Сирия и Източен Анадол. — Бел.прев. ↑

ТРИДЕСЕТ И ШЕСТА ГЛАВА

Томас не отговори. Вместо това включи фенера си и го остави така, че да освети скрития под покривалото предмет. После застана до него.

— Отдръпни се малко — помоли ме той и внимателно дръпна брезента.

За миг блясъкът ме заслепи. Сякаш самият въздух се превърна в злато. Разтърсих глава и отново погледнах. Пред мен в цялото си великолепие стоеше богинята. Тялото ѝ от глава до пети бе от неземно розово злато. Статуя на жена в естествен ръст. Бе пристъпила леко напред с единия крак и бе привела тялото си така, сякаш се канеше да поздрави някого. В едната си ръка държеше небрежно златен бокал. Коремът и гърдите ѝ бяха голи; върху тях падаха изумителни златни огърлици, инкрустирани с лапис лазули, тюркоаз, оникс и перли.

Приблжих се, за да ги разгледам по-добре, и видях, че лаписът е яркосин с искрици от златист пирит — като дълбока река, в която плуваха парченца злато. Някога богинята е била облечена в истинска дреха, но сега върху тялото ѝ бяха останали само червени и виолетови конци, полепнали по ръцете, таза и бедрата ѝ. В главата ми изплува стихът от Откровението на св. Йоан Богослов, където светецът описва Вавилонската блудница: „А жената беше облечена в багреница и червено, украсена със злато, драгоценни камъни и бисери; в ръка си държеше златна чаша...“^[1]

Ако се съдеше по гладката кожа и високите, стегнати гърди, сигурно бяха използвали като модел за тялото на статуята някоя млада жена. Зърната ѝ бяха изрисувани в рубиненочервено. Но това, което ме порази, бе изражението на лицето ѝ. Устните ѝ бяха открехнати за топла усмивка, но в очите ѝ се виждаше смъртен ужас.

— Какво, по дяволите, е това? — обърнах се аз към Томас.

— Виждаш ли шлема на главата ѝ? От слонова кост е. Това е символ на божествеността — направен е от седем пласта. Шлемът, дрехата, огърлиците и гривните са били добавени по-късно от асирийците. Тя е Ицар и в същото време не е Ицар.

Сега вече не го разбирах.

Статуята беше поставена върху нисък каменен подиум във формата на саркофаг. В нозете ѝ проблясваха няколко златни предмета. Единият приличаше на клонче, имаше две бучици с неопределена форма, после няколко житни класа, мънички парченца във формата на сълзи, ябълка и още една чаша.

Изображението беше поразително, всяка подробност бе изработена със смайваща точност. Веждите ѝ сигурно бяха обръснати, но миглите бяха възпроизведени реалистично, а трапчинките на бузите ѝ бяха съвършени. Вгледах се по-отблизо и успях да различа даже отделните косъмчета по ръцете ѝ.

— Това, което виждаш тук, е източникът на идеята за трансмутацията — каза Томас. Не го разбирах.

— Искаш да кажеш, че статуята е направена от олово и после превърната в злато? Че не е асирийска, е ясно. Дори не е месопотамска. Изкусността на направата е невероятна.

— Още не разбираш, нали?

Зяпнах го мълчаливо. Какво означаваше това?

— Всяко дете знае тази приказка — продължи Томас. — Нека ти докажа обаче, като ти цитирам „Метаморфозите“ на Овидий. Вече ги знам наизуст.

„Десет изнизани дни и нощи продължи веселбата, звездното горно хоро бе подбрала Зорницата вече за единайсети път и в полята на Лидия весел царят възвръща Силен на младежа, възпитаник негов. Богът, зарадван, че пак му довеждат гледача, допусна Мида за себе си дар да поиска — уви, безполезен!

Царят отвърна така, но за своя беда: «Позволи ми всичко, каквото допра, да превръщам на злато блестящо».“

Стоях като вкаменен и не смеех да продумам.

— Нали не говориш за цар Мидас?

— Не, не за него. Това, което виждаш, е дъщеря му. Баща ѝ я докоснал и тя се превърнала в злато. Скръбта от загубата, причинена от собствената му алчност, била толкова голяма, че той помолил бога

да го отърве от безценния дар. Бакхус му казал да измие ръцете си в река Пактол, която и до днес е прочута със златните си наноси. Точно както ти каза и Клер.

— Нали не вярваш наистина в това?!

— Спомни си какво ми каза за дневника на Самюъл. Тогава много се притесних. Уплаших се, че ще разгадаеш истинското значение на думите му. Говоря за мястото, където е написал как асирийците сключват договор с цар Мита от Мушки. Точното име на царя е Мит-та-а. Това е бил Мида, царят на Фригия — доказан исторически факт. Гробът на Мидас в днешна Турция още не е открит. Помниш ли акропола, който сте видели с Уорд? В него има стели, на които е изписано името на мястото — „Градът на Мидас“. Този цар е бил богат буквално като Крез. Зад задната стена тук се крие още една стая, в която има глинени кутии. Те са пълни със стотици златни слитъци, белязани с печата на Мидас. Фригийците са ги използвали в търговските си сделки, защото не са имали истинска валута. Лидия е първата държава, която през 650 г. пр.н.е. започва да сече монети, покрити с електрон.

Мидас се е нуждаел от помощ, за да защити царството си от кимерийците — варварски племена, които идвали откъм Черно море като диви викингски орди. Прадядото на цар Ашурбанипал — Саргон II, се съгласил да защитава фригийската столица Гордий, защото там имало много благородни метали. След смъртта на Саргон Фригия била превзета от дивите племена, които разграбили всичко. Мидас се скрил в гробницата, която сам си бил построил. Вярва се, че се е самоубил, като пил бича кръв. Според мен това е намек за почитта му към бог Митра.

Томас посочи златните предмети в краката на статуята.

— Ето ги клонката, камъкът, зърното и ябълката, описани от Овидий в поемата му; занаятчиите са упражнили изкуството си първо с тях.

— Успя ли да разбереш как са я направили?

— До голяма степен да. — Той плъзна една от гривните на няколко сантиметра надолу. — Почти е невъзможно да се види с невъоръжено око, но точно под лакътя има малък шев. Смятаме, че са използвали древния метод с восъчна отливка, за да направят погребална маска на главата, ръцете, дланите и стъпалата на жената.

Останалата част от тялото е скулптирана, първоначално от восък, а после са направени две отделни отливки — една за оловната сърцевина, а втората — за златната ѝ обвивка. След това всички части са били съединени с изключителна прецизност. Мислим дори, че знаем как е умряло момичето — съдейки по изражението на лицето ѝ, смъртта е била внезапна.

— Как успя да разбереш?

Томас посочи стъпалата на статуята.

— Написано е на постамента. Преводът не е съвсем точен, но в общи линии там се казва: „Тя пи от златното вино, за да се съедини с боговете. Богинята усети ревност и я наказва“. Научих, че в онези времена сред аристократите е бил разпространен особен ритуал. Те пиели вода или вино, в които били изсипани златни частици. Така вярвали, че ще станат безсмъртни. А когато метаболизмът на някои хора се сблъска с големи количества злато, се получава смъртоносна отрова. Най-вероятно точно това се е случило и с нея. Ако не ми вярваш, трябва да знаеш, че точно така е починала и любовницата на френския крал Анри II. Митът за златните ръце на Мидас без съмнение се е родил отчасти заради този ритуал. Скърбящият за дъщеря си цар сигурно е наредил на златарите си да запазят образа ѝ възможно най-реалистично.

Сега разбрах защо Мазар се страхуваше. Можех да се закълна, че жената е жива.

— През 1995 година един археологически екип реши, че е открил гроба на Мидас в Турция, близо до разкопките на Гордий. Оказа се обаче, че гробницата е от по-стар период — обясни Томас. — Цар Ашурбанипал сигурно е знаел истинското местоположение на гробницата и когато дошъл да превземе Анадола, ограбил съдържанието ѝ и го отнесъл в Асирия. Все пак почел дъщерята на Мидас, като я превърнал в Ищар.

— Значи затова заложи на Уорд капан в Турция?

— Да. Той вече беше заподозрян, че тук има някаква връзка с Мидас, затова бях сигурен, че ще налага въдицата.

Мушмаху – змийското чудовище.
Седефена инкрустация, Месопотамия,
2750 – 2315 г. пр. н. е.

— А защо Ашурбанипал е скрил статуята тук?

— Синът му седнал на трона няколко години преди смъртта на Ашурбанипал. Старият цар разбирал, че империята се разпада, и знаел, че ако Ниневия падне, враговете ще оплячкосат града. Затова укрил най-ценните му съкровища.

— А Наум — един писар, който вероятно се е ползвал с пълното доверие на владетеля — е бил от малкото, които са знаели точното им местоположение — довърших аз.

Томас пристъпи към задната стена.

— Наум е мразел царското семейство на Асирия, но е криел гнева си. В гърдите му с години е къкрела лавата на омразата, докато най-накрая е изригнала с ужасна сила.

Той докосна стенописа.

— Това е рисунка на Мушмаху — чудовище със седем рогати змийски глави, тяло на леопард и лапи на мечка. В по-късни времена последната книга на Библията превръща Ищар във Вавилонската блудница. Този демон е първообразът на звяра, когото тя язди в Откровението на Йоана: „Звярът, който видях, приличаше на леопард; нозете му бяха като на мечка, а устата му — като уста на лъв; и даде му змеят силата си, и престола си, и голяма власт“.^[2] Уорд беше прав. Авторите на Библията са представили магьосничеството и вълшебствата като изцяло зли обичаи и са преобразували Ищар, която

е била почитана дори от еврейския народ, във вещица и проститутка, така че хората да я осъдят, а не да я почитат.

В това отношение бях съгласен с него. Ищар и нейното финикийско възплъщение Ащорет са имали огромна власт над умовете на древните. Месопотамските храмове са били центрове на магии, вещерски практики и ясновидци, където са се стичали истински специалисти. Там жреците ашипу^[3] са нареждали своите заклинания, за да изгонят злите духове, а тълкувателите на звездите — жреците бару и маху, предсказвали бъдещето.

— В Библията на крал Джеймс думата „блудница“ е заменена с „пачавра“ — продължи Томас. — Така преводачите ни карат да мислим, че Наум е наричал Ищар най-долна проститутка. Истинското значение на думата блудница в случая обаче е храмова куртизанка^[4]. Много от тези жени са били на голяма почит. Майката на един от асирийските царе например е била такава храмова куртизанка. И отново с тази алюзия Наум очертава червен кръг около Ищар. А сега да прескочим осемстотин години по-напред в историята, когато е написано Откровението на Йоан и когато Ищар се превръща във Вавилонската блудница. Много учени признават, че Откровението описва богинята като хванала в ръка златна чаша и възседнала седемглав рогат звяр. Един от най-високите рангове сред асирийските придворни е бил Носителят на чашата.

Теорията за трансмутацията — превръщането на олово в злато — се заражда във Фригия след смъртта на дъщерята на Мидас и създаването на тази статуя. Когато храмовите жреци извършвали ритуалите, които привиквали Ищар да се всели в статуята, древните асирийци са вярвали, че богинята наистина живее вътре. Този древен ритуал бил забравен през вековете, но реалистичната статуя на богинята станала легендарна. Ритуалът се превърнал в мит и хората започнали да вярват, че превръщането на различните материали в злато е възможно. Великите придворни учени от Арабия, които живели и работели в Багдадския халифат през осми и девети век, сигурно са познавали този мит. Точно те са разработили научната основа на легендата.

Едва чух гласа на Мазар, който ни викаше.

— Ела — каза Томас. — Време е да си вървим.

Последвах го, напълно замаян.

— Значи всичко това ще отиде във Ватикана?

Томас се разсмя.

— Четеш твърде много трилъри. Утре имам среща с вавилонския патриарх — главата на халдейската църква в Ирак. Той ще направи всичко възможно, за да осигури съхранението на храма и всичко, което е вътре, докато страната отново не се стабилизира.

Изминахме обратния път много по-бързо. Докато чакахме колата, Томас ми каза, че щом стигнем до дома му, Мазар ще ме отведе в Багдад. Сбогувахме се набързо. Предполагам, че нямаше смисъл да се преструваме, че ни е мъчно един за друг.

[1] Откровение на свети Йоана 17:4. — Бел.прев. ↑

[2] Откровение на свети Йоана 13:2 — Бел.прев. ↑

[3] Древни месопотамски лечители и екзорсисти. — Бел.прев. ↑

[4] Култът към Ищар включвал ритуална проституция. Свещеният ѝ град Урук бил наричан „градът на куртизанките“, а самата богиня — „куртизанка на боговете“. В храмовете ѝ имало специални жрици, които продавали телата си като знак на почит към сексуалната енергия на богинята. — Бел.прев. ↑

ТРИДЕСЕТ И СЕДМА ГЛАВА

Вторник, 19 август 2003 г., 11:15 ч. сутринта

Събудих се от друсането на колата, която подскачаше по един неравен път. Караше Мазар. В съня си бях видял Лоръл и се бях пресегнал да я докосна. Когато пръстите ми допряха кожата ѝ, тя се бе превърнала в злато. Видението се беше пръснало на остри метални парченца, които бяха одраскали лицето ми.

От двете ни страни, докъдето поглед стигаше, се простираха напукани жълтеникави поля. Гърлото ми се беше продрало като шкурка от сухия, горещ въздух. Помолих Мазар за малко вода.

Той се пресегна към отделението за чаши между нас и взе един термос.

— Дълго спа. Пийни едно кафе. Така ще се събудиш по-бързо.

Развинтих капачката, налях си малко кафе, изпих го и налях второ. Слънчевите лъчи, които проникваха през предното стъкло, ме накараха да присвия очи. Светлината беше ярка като сутрешна заря. Щом карахме срещу нея, значи отивахме на изток.

— На юг сме от Тикрит и на изток от Самара — каза Мазар. — Ако всичко върви добре, скоро ще пристигнем в Багдад. Бих предпочел по-прекия път, но се налага да избягвам контролно-пропускателните пунктове и военните автомобили.

Малко по-нататък той отби колата край някаква разнебитена хижа. Вероятно колибата на някой пастир.

— В багажника има по-хубави дрехи. — Той посочи колибата. — Влез и се преоблечи.

Измазаните ми със засъхваща тиня риза и панталон ме накараха набързо да се съглася.

— Защо Томас толкова не ме харесва? — попитах, след като се върнах в колата и отново потеглихме.

— Казва, че си неморален.

Хрумнаха ми няколко остри реплики, но си премълчах; Мазар не ми беше виновен с нищо.

— Защо тогава си прави труда да ме пази?

Мазар ми хвърли бърз поглед.

— Ари побесня, когато разбра какво е направил Томас — че е взел книгата на Наум и те е оставил на гнева на Уорд и лешоядите му и че по-късно едва не сме те взривили. Заплаши Томас. Друг път не съм чувал да го прави. Каза, че ще напише за храма в новините и ще съобщи публично местонахождението му, ако Томас не те спаси. Ето защо той те задържа толкова дълго при нас. Искаше да е сигурен, че си оздравял напълно.

— Кога разбра това?

— Миналата седмица.

— Значи Ари е тук, така ли? Мислех, че Ирак е твърде опасен за него. Нали трябваше да е в Лондон?

— Върна се. Томас се опита да го спре, но Ари отказа да сложи точка на репортажите си. Просто не можеше. Каза, че ако обнародва мъченията, те ще бъдат преустановени. Само че не е тук от името на английската телевизия. Има и други начини да се промъкнеш в тази страна, за които американците не могат да разберат.

Спомних си какво беше казала Ериния по телефона. *Трябва да предупредим някои хора, че Ари Закар се е върнал.* Обърнах се рязко към Мазар.

— Трябва да говоря с Ари. Те знаят, че той е тук и са имали достатъчно време, за да го потърсят.

Мазар вдигна вежди.

— Как разбра?

— Просто ме заведи при него, за бога!

— Трябваше да те закарам право в хотела.

Разкрещях се:

— Ще го хвърлят в онзи затвор! И не ми се мисли какво ще му причинят там. Длъжен си да ме заведеш при него!

Мазар вдигна рамене. Усетих, че е притеснен.

— Ето, вземи, ще ти платя. — Извадих пачката, която бяхме взели от Уорд, и я хвърлих в скута му.

— Не ти ща парите. — Той ми я хвърли обратно. Извади телефона си и набра някакъв номер, докато придържаше волана с лявата си ръка. Когато от отсрещната страна отговори, той каза нещо на асирийски, изчака отговора и изключи телефона. — Томас каза, че журналистите имат право да снимат тук, но въпреки това трябва да

опитахме да открием Ари. Слава на бога. Той ще се опита да звънне и на него. — Мазар даде газ, обърна колата обратно и се отправи на запад.

Когато приближихме главната магистрала, едва успяхме да отбегнем изстрелите, които дойдоха отнякъде. Бързахме по пътища, не по-широки от паркови алеи, маневрирахме около дупките, които на места бяха колкото цели кратери. По едно време се наложи да излезем от пътя, за да заобиколим една грамадна локва от смрадлива кал. Мазар шофираше опасно бързо по лошите шосета, но ако можех, и аз щях да натисна газта до ламарината, за да накарам возилото да побърза.

Колата заскача по бабуни с размерите на малки хълмове и ме изтръгна от обърканите ми мисли.

— Къде отиваме? — попитах. — Мислех, че Ари е някъде в Багдад.

Той откъсна за миг поглед от пътя.

— В „Абу Граиб“ е и снима филм за италианския канал „Раи Нюз 24“. Затворът се намира на запад от Багдад. Когато приближим, ще се наложи да внимавам. Не мога просто да паркирам пред портата.

— Само побързай, колкото можеш. — Потта се стичаше по врата и лицето ми. Сърцето буквално ме болеше. Надявах се, че Ари беше успял добре да прикрие самоличността си и че военното командване на затвора беше твърде незначително по ранг, за да следи за него.

Мазар намали ход. Пред нас се виждаше пращен комплекс от сгради.

— Този затвор е огромен! — възкликнах.

— „Абу Граиб“ означава „домът на гарваните“. Побира петнайсет хиляди души. По времето на Саддам е бил препълнен. Америка не е достигнала чак такава цифра затворници, но злата гарванова душа на затвора не се е променила. — Той свали десницата си от волана и направи неприличен жест за съвкупление. — Събличат хората голи и ги карат да правят един с друг ужасни неща. Вътре има дори деца.

— Как ли ще го намерим въобще?

— Томас ми каза къде са снимките.

След миг намалихме още. Колата запълзя напред като костенурка и накрая спря.

— Твърде опасно ще е да продължим — рече Мазар и посочи няколко автомобила, които се виждаха в далечината. — Това са те. Ще обърна колата, а ти се приготви да тръгнем веднага щом се върнеш.

Оставих вратата отворена и хукнах. От дясната ми страна се простираше мръснобяла сграда без прозорци, а в края ѝ като навигаторска будка на параход стърчеше наблюдателна кула, в която различих сянката на войник. Бяха издигнали висок пилон, наклонен на 45 градуса и боядисан в бяло и червено като стълбовете пред старите бръснарници в Америка. Около входа се виеше лабиринт от огромни бетонни блокове, циментови прегради и километри бодлива тел. Журналистическите коли се виждаха далеч напред.

От едната излезе човек. Едва не паднах на колене от благодарност. Беше Ари. Вървеше с бавни, отмерени стъпки и крепеше камерата на рамото си. Размахвах ръце и извиках името му. Дали защото беше твърде далеч, за да ме чуе, или бе твърде съсредоточен в работата си, но той не се обърна. Събрах всичките си сили и затичах към него.

От отсрещната страна към него се приближаваха няколко военни автомобила. Конвойт приличаше на стадо тромави динозаври, предвождано от бронетранспортър „Брадли“. Вероятно просто патрулираха. Ясната утринна светлина ми позволи да видя залепената на колите дума „Преса“. Очевидно беше, че Ари държи камера.

Извиках отново. Вече бях само на около петдесет метра от него. Ари ми хвърли един поглед и лицето му се озари от радост и изненада, че ме вижда тук. Вдигна ръка, помахаше ми и ми направи знак да почакам, докато приключи с кадъра. Сякаш изобщо не забелязваше военните машини зад себе си. Да не би това, че ме видя, да го беше разсеяло? Извиках още веднъж и засочих конвоя. Ари отново ми махна и се усмихна, но не ме разбра.

Затичах още по-бързо.

Отново погледнах брадлито, което водеше колоната. То приближаваше. Нещо в позата на войника, който стоеше при оръдието, ме изплаши. Не оставаше много време. Сега вече Ари нямаше много голям шанс да избегне ареста. Повиших глас и изкрещях:

— Обърни се — зад гърба ти са!

Рижавата коса на Ари се развяваше от вятреца и на светлината приличаше на купчина златни нишки. Той започна да сваля камерата от рамото си, за да ме поздрави. Усмихна се широко. Каза ми нещо.

Усетих как топлината на усмивката му ни свързва. Но не можех да го чуя, а значи и той още не ме беше чул.

Оръдието на бронетранспортъора се прицели в него. Готвеха се да стрелят.

Погледни назад, Ари! Върни се в колата и дим да те няма, човече!

Чу се звук като от фойерверки. Ари се присви, сякаш го беше ударила ракета. Камерата му падна на земята. Той изкрещя и сграбчи гърдите си. Един от журналистите изскочи от служебния автомобил и изригна ураган от италиански думи. Ари се гърчеше в прахта и от ризата му шуртеше фонтан от кръв.

— Застреляха го! Застреляха го! — крещях, докато пробягвах последните метри. Хвърлих се към него. Ари едва дишаше. От гърлото му излизаше мъчително свистене. Клепките му потрепнаха и тялото му се разтърси от конвулсии. Не знаех какво да правя.

От двете ми страни изникнаха войници. Наложих се да ме хванат двама, за да успеят да ме издърпат настрана.

— Пуснете ме! — крещях. — Трябва да направя нещо! Ранен е, не виждате ли?

— Идват други хора — отвърна единият. — Те ще се погрижат за него. Кой сте вие?

Погледнах към Ари, около когото сега се трупаха военни, които се опитваха да спрат шуртящата кръв. Свлякох се на колене и затреперих.

— Аз съм му приятел — отвърнах. — Аз съм му приятел.

Не можах да кажа нищо повече. Разкъсваше ме жестока болка, сякаш собственият ми живот изтичаше. Войникът сведе пушката си, клекна до мен и сложи ръката си на рамото ми.

— Ще се опитат да го спасят — каза той мило. — Така или иначе, сега не можете да направите нищо.

Когато екипът около Ари най-сетне се разстъпи, стана ясно, че никой не може да направи нищо повече. Тялото му лежеше в прахта. Войникът ме поведе към него и ме остави да постоя до тялото му и да се сбогувам. Бяха решили, че съм един от журналистите. Свалих слънчевия медальон, който Ари ми беше дал, и го обвих около ръката му. Спомних си предсказанието на Даян: „Само знакът на слънцето може да те спаси“.

Накрая италианците ме откараха до града. Не можахме да намерим Мазар. Помолих журналистите да ме оставят при хотел „Ал Мансур“. Нарязах се почти до смърт в бара и прекарах остатъка от нощта, шляейки се из парка. Мечтаех кучетата да дойдат и да ме довършат. Сцената от последните мигове на Ари се редуваше в мислите ми с ужаса от съдбата на Лоръл.

Дойдох на себе си чак призори.

Един журналист на свободна практика, който отиваше към град Кувейт, се съгласи да ме откара в късния следобед. Отново беше горещо като в пещ и гъстата жега втечняваше въздуха. Когато излизахме от Багдад, хвърлих един поглед назад. Изтляващата светлина на слънцето бе превърнала сградите в оранжеви пламъци. Градът сякаш гореше.

ТРИДЕСЕТ И ОСМА ГЛАВА

Петък, 22 август 2003 г., 12 ч. на обяд

Три дни по-късно се прибрах в Ню Йорк. След още три дни отсрочката ми щеше да изтече и новият собственик щеше да се нанесе в апартамента, в който бях живял със Самюъл.

Амир грейна, когато ме видя.

— Постоянно изчезваш и отново се появяваш. Започвам да си мисля, че си някакъв призрак.

Усмихнах му се едва-едва. Нямаше представа колко близо беше до истината.

— Защо си продал апартамента си? — Изглеждаше малко засегнат, сякаш изселването ми беше обида лично към него. Потрих палеца и показалеца си в универсалния жест, който означаваше пари. Той сви устни.

— Идваха да те търсят доста хора. Записах имената им. Затърси нещо под бюрото и извади стиска листове.

— Първият беше полицаи, някъде към петдесет-шейсетгодишен. Дойде на четвърти август, преди около две седмици. Здравно сложен човек, като боксьор, с дупки по лицето. — Амир се взря в написаното. — Детектив Джентъл.

— Джентил — поправих го.

— Да, точно така. Изглеждаше доста бесен.

— Кой още?

— На следващия ден се върна черната дама.

— Искаш да кажеш дамата, която се облича в черно.

Той кимна.

— Да, тя. Много тъжна жена.

— Това е била Евелин.

— А накрая дойде една красива непозната. Жена като ангел. Косата ѝ блестеше като лед, а очите ѝ бяха сини.

— Кога е било това?

— Всички минаха почти по едно и също време. — Той отново погледна хартиите си. — Светлокосата жена е била тук на пети август.

След нея не е идвал никой. — Той смачка листата. — Имаш много тайнствени приятели.

Обясних му, че съм загубил ключовете си, и той ми даде дубликат. Извадих наръча писма, който задръстваше пощенската ми кутия. Вратата на асансьора почти се беше затворила, когато той извика:

— Забравих нещо! Миналата седмица идваха майсторите за мокета.

Какъв мокет? Сигурно бяха идвали новите собственици. Тъй като бяха от Дубай, нямаше как да бъда сигурен дали възнамеряваха да дават мястото под наем, или щяха да го използват от време на време. Ами ако вече бяха изнесли вещите ми?

Отворих входната врата с огромно нежелание — очаквах да видя апартамента си опразнен. Вместо това той приличаше малко на хотелската стая на пиан футболен запалялко.

По стените бяха надраскани графити — доста лишени от фантазия заплахи като „мама ти мръсна“ и „курвенско синче“. Извършителите не бяха внимавали много и бяха пръскали и през картините, когато им беше скимнало. Канапето беше разкъсано, но пълнежът не беше пипан — значи не бяха търсили нищо. В тиковото ми шкафче, към което бях особено привързан, бяха издълбани дълбоки резки.

Върху всичките ми безценни туркменистански килими беше излята белина, която на места беше прояла напълно тъканта. На пода пред шкафчето някой сякаш беше строшил огромно огледало. Всичките ми компактдискове бяха извадени от кутийките, начупени на парченца и хвърлени на земята.

Догади ми се от гледката. Наведох се и намерих останките от DVD-то на Стив Вай. Събрах ги и ми се прииска да можех да ги залепя. Беше от концерта му в лондонската зала „Астория“ преди две години; едно от парчетата, „Да прошепнеш молитва“, беше едно от най-добрите китарни сола, записвани някога. И една от любимите ми песни.

„Наблюдателница“ от саундтрака към филма „Али“, Джими Пейдж и Джон Мейъл с участието на Мик Тейлър. Какъв ужас. Някои от тези дискове бяха незаменими.

Влизах от стая в стая. Кухненските шкафове от черни бразилски плоскости и бюфетите от неръждаема стомана бяха намацани с отровнозелен спрей.

В спалнята ми беше същата бъркотия. На огледалото ми с маркер бе написано: „Скъпи Джон, благодаря ти за гостоприемството. Прощавай, че оставям разхвърляно... Рап“. Разбира се, че нямаше да бъде възможно да го обвиня в престъплението, защото човекът още беше на сигурно място в затвора. Приятелите му бяха свършили работата.

Нямаше начин да оправя всичко само за три дни. Застраховката ни бе приключила с извършването на продажбата. Предполагах, че новите собственици са осигурени, и се надявах, че застраховката им ще покрие щетите. Пред очите ми затанцуваха съдебни искове. Така или иначе отивах към банкрут — това просто щеше да ускори малко нещата. Емоционалният ми запас и без това бе напълно пресушен. И все пак намерих сили за нов пристъп на отчаяние.

Не бях сигурен, че имам сили да отворя вратата към покоите на Самюъл. Открехнах я и надникнах вътре. По стените имаше още графити, но явно тук енергията на нападателите беше започнала да се изчерпва, защото не видях кой знае какви разрушения, освен избутаните от лавиците книги.

Извадих ковчежето със съкровищата си от гардероба. Всичко си беше на мястото. Това, че Самюъл си беше мълчал за гравюрата и беше продал апартамента, без да ми каже, бе отворило пробойна в доверието ми към него. Дали историята за произхода ми не беше някак твърде подредена и опростена? Никога не бях виждал снимки от миналото, на вратата не бяха тропали отдавна изгубени роднини. При това Самюъл и аз никак не си приличахме.

Взех златното ключе. За какво ли беше предназначено? Коя ли красавица бе вдъхновила портрета на камеята? Кой щеше да ми каже всичко това след смъртта на Самюъл? Отново прибрах ковчежето, чудейки се дали някога ще мога да открия отговорите.

Съблякох се и застанах под душа в банята на брат ми. Пуснах най-горещата вода и я оставих да ме облива, докато не можех да издържам повече. Цялото ми тяло бе изографисано с картата на приключенията, които бях преживял. Скица на всичките ми провали. По ребрата ми още се виждаха червеникавите, болезнени шевове,

останали след катастрофата; изгореното на ръката ми още се чувстваше; на местата, където Шим ме беше стискал, личаха жълтеникави синини, на долната ми устна имаше белег, лицето ми бе издраскано, а на крака ми се виждаше приличният на рибена кост шев, където хирургът ме беше зашил. Затърках се здраво, за да отмия греховете си.

Нямах друг избор, освен да облека старите си дрехи, защото тези на Самюъл ми бяха твърде малки. Цялото съдържание на гардероба ми беше разкъсано на парченца. Обадох се в полицията от стационарния телефон. Застрахователната компания на новия собственик щеше да очаква да съобщи веднага за вандализмът. Чиновникът ме увери, че веднага ще изпратят хора.

След половин час на вратата се почука тихо. На полицаите не им се налага да се изнервят като нас, обикновените хора. Отворих и видях детектива с боксърската фигура и белязаното лице, който стоеше до Върнън — униформения му помощник.

— Виждам, че си се върнал от пътешествията си, Медисън — каза Джентил и влезе. Вдигна ръка към мен. — Не се панирай. Не съм дошъл да те арестувам.

Той застана в средата на хола и започна бавно да се върти, сякаш се намираше в Лувъра и желаше да разгледа всички шедеври, без да мърда от мястото си.

— Някой хич не те харесва — каза. — Защо ли не съм изненадан?

— Върнах се и намерих апартамента в този вид. Предполагам, че са ви понижали — отвърнах аз. — Сега кражби с взлом ли разследвате?

— Хитрияга си ти, Медисън. Всъщност това е здравословно. Да посрещаш нещастията с чувство за хумор, или нещо такова.

Преглътнах хапливия отговор, който напираше в гърлото ми. Нямах смисъл да си създавам още проблеми — и така не ми бяха малко.

— Защо сте тук? — попитах. Боях се от отговора му. Дали наистина нямах да ме арестува? Дали не бяха разпитвали за Лоръл и не подозираха, че съм замесен?

— Само събирам някои подробности — каза той. — Хайде да си поговорим.

Отидохме в кабинета на Самюъл и седнахме край работната маса, на която той беше разстилял картите и илюстрациите, с които работеше. Джентил отново пожела да чуе моята версия на събитията от нощта на убийството на Хал. Реших да му разкажа всичко, което се беше случило през последните две седмици, с две изключения. Първо, не споменах нищо за Лоръл. Ако повдигнеш въпроса, щях да му кажа истината, но нямах намерение да му се предлагам на сребърен поднос. Не разкрих и какво беше намерил Томас.

От време на време Джентил ме караше да повторя това или онова, но като цяло ме слушаше, без да ме прекъсва. Върнън дращеше в бележника си. Само веднъж на лицето на детектива се изписа шок — когато описах сблъсъка в гробището „Северната порта“. Стори ми се обаче, че ми повярва; това ме изненада.

— Значи Уорд е мъртъв — отбеляза той.

— Не знам. Откарали са го с хеликоптер в болница. Още е в Кувейт.

— А онзи репортер — Ари Закар, е починал. Съобщиха го по новините. Явно е заснел собствената си смърт.

Думите му върнаха гледката на падащия Ари, който изпускаше камерата от рамото си. Притиснах длан към очите си в напразно усилие да изтрия спомена.

Джентил извади от джоба си салфетка и попи челото си. По-рано бях забелязал, че то лъсва все повече и повече от пот. Детективът стана, отиде до прозореца и застана там с гръб към мен.

— Проверих онази жена — Ериния Хейнс или Хансен. Историята ѝ е доста интересна. Срещу нея имало висящо обвинение за престъпно нападение в един друг случай. Освен това смятам, че е била отговорна за твоята катастрофа.

Ако преди ме бяха попитали дали има още нещо, което може да ме шокира, щях да се изсмея невярващо. Това обаче успя. Бутнах стола си назад и се хвърлих към него, за да го погледна в очите.

— Как сте разбрали това?

— Получихме съобщение от екипа, разследващ групировките, които се занимават с крадени автомобили. По време на една внезапна полицейска проверка на автокъща са открили пикап. Боята и следите

от сблъсъка съвпадат с тези по твоята кола. Нарочно са те изблъскали от пътя. Пикапът е бил неин. — Той помълча. — И все пак си карал с превишена скорост. Никога няма да разберем дали това е допринесло за нещастиято, или не.

Не бях виновен за смъртта на Самюъл. От гърдите ми се изтръгна дълбока въздишка и се разтвори във въздуха като демон, изгонен от екзорсист.

— Благодаря, че ми казахте — рекох.

— Ще запишем всичко, което ни разказа. Искам утре да дойдеш и да подпишеш доклада.

— Добре — отвърнах. — Ще направя всичко, което искате. А убийството на Хал?

— Вероятно ще свърши в папката с неразкритите случаи. За момента разполагам само с подозрения и с твоя разказ.

Когато тръгнах да го изпратя към входната врата, Джентил кимна към бъркотията в апартамента.

— Върнън ще поостане и ще опише щетите. Дай името ми на застрахователната компания. Но на твоето място не бих се надявал да открият извършителите.

Следващите седмици бяха напрегнати. Получих пощенски запис, изпратен преди смъртта на Ари, за около седемдесет хиляди долара — сумата от продажбата на апартамента, с която бе убедил Томас да се раздели. Мъничка част от стойността на имота. Не очаквах Томас да ми се обади, но предполагах, че скърби ужасно за брат си.

По-голямата част от парите отиде за лечението на Евелин за идната година. Когато уредих малко делата си, веднага се запътих да я видя. Живееше в малък апартамент в един скучен кафяв блок в центъра. Когато почуках на вратата ѝ, отвътре се чу проскърцването на инвалидната ѝ количка. Вратата се отвори и преди още да успея да вляза, тя се наведе напред. Едва успях да приклекна, когато ме сграбчи в прегръдките си — къде ти, направо увисна на шията ми. Мина дълго време, преди да ме пусне от обятията си.

Вече беше в пижама и халат — бях дошъл доста късно. Тя стисна възлестите си пръсти, доколкото ѝ позволяваше артритът, и ги притисна до бузите си. Очите ѝ се напълниха със сълзи.

— Боях се, че вече няма да те видя — избъбри тя. — Опитвах ли, опитвах. В болницата не искаха да ме пуснат. Можело само за близки роднини, казаха. Звъняла съм поне сто пъти. Дори ти написах писмо. Видя ли го? — Тя млъкна наред изречението и се взря в лицето ми. — Какво ти се е случило? Какви са тези белези?

— Нищо ми няма, Еви. Не се притеснявай. Вече съм тук. Всичко е наред.

Откарах я до канапето и седнах край нея. Срамувам се да призная, че това бе първият път, когато стъпвах в апартамента ѝ. За нея се грижеше Самюъл, а когато се виждахме, винаги ходехме навън — през почивните дни брат ми устройваше вечери или следобедни срещи у дома. А когато пътуваше, наемаше жена да ѝ помага.

Домът ѝ бе претрупан с вещи, но чист като аптека. Не можех да разбера как успяваше да го поддържа, като беше толкова болна. На масичката до канапето видях кутийка за лекарства, разделена на дните от седмицата, недопита чаша с чай и кутия с хартиени кърпички. На секцията имаше малко телевизорче, радио, книги и разни дреболии. Видях обикновена кухничка, баня и преградено място за леглото. В стаята имаше само една хубава мебел — бюфет, който някога принадлежеше на Самюъл. Плотът му бе претрупан със снимки в рамки, на една от които бяха те със Самюъл, а на всички останали — аз. Бяха ни снимали как се разхождаме в Сентръл Парк, после пак аз като малко момченце с капеща фунийка сладолед, после снимки от училище — от началното, та чак до университета. Изненадах се.

Бях решил да не ѝ казвам нищо за играта на Хал и за пътуването до Ирак, защото само щях да я разстроя.

— Прости ми, Еви, че толкова време не идвах да те видя. Трудно ми беше да се съвзема след катастрофата и смъртта на Самюъл. Трябваше да се справя самичък по моя си начин.

— Знаеш ли, че е продал апартамента ви? Искях да те предупредя. Той се канеше да ти каже след завръщането си от Ирак, но не успя. Молах го да не продава. Това беше вашият дом, но Самюъл не щеше и да чуе.

Зачудих се колко ли знаеше тя за всичките ни истории.

— Каза ли защо иска да го продаде?

— За да помогне на музея да запази съкровищата си. Добър човек беше, но отиде твърде далеч. Продаде това, което ти се падаше

по право. Не беше честно.

Усмихнах се.

— Е, свършено е вече и мисля, че се справям добре — казах. Самюъл и Евелин се познаваха от толкова отдавна, че сигурно често си бяха споделяли туй-онуй. — Като говорим за съкровища, помниш ли моето ковчеже, което Самюъл ми подари за рождения ден?

— Разбира се, че помня. Толкова пъти си си играл с него.

— Веднъж Самюъл ми каза, че то е част от наследството ми. Сега обаче започвам да се замислям. Дали във всичко това няма нещо повече? Говорил ли ти е някога за родителите ми? Имаме ли техни снимки, които не съм виждал? А писма? Каквото и да е?

— Няма нищо друго.

— Просто започнах да се питам... да се чудя за миналото си в Турция.

Тя несъзнателно потри с ръка гърдите си там, където беше сърцето.

— Когато за първи път дойдох в тази страна, си казах: „Имаш нова възможност. Ако мислиш само за лошите спомени, те ще се превърнат в демони, които никога няма да те напуснат. Забрави за тях“. Това и направих. Не си навличай тревоги и не питай за тези неща, Джон. Това няма да ти помогне.

Докато говореше, тя гледаше встрани, а това не бе обичайно за нея. Може би някой друг път щеше да бъде по-открита — ако изобщо имаше какво да ми разкаже.

Поговорихме си още малко, но тя очевидно започваше да отпада. Сложих я да си легне и с тревога забелязах как изпъшка от болка, когато трябваше да стане от инвалидната количка и да се прехвърли на леглото. Целунах я по челото и ѝ пожелах лека нощ.

След няколко дни отидохме заедно до гроба на Самюъл. Везните се бяха наклонили. Сега вече не бях пакостникът, а Самюъл не беше светецът от едно време — последствията от катастрофата, чието начало беше поставил бяха твърде реални. Благодарен бях за възможността да постоя до гроба му и да си припомня всички хубави моменти заедно, без да се присивам от чувство за вина.

Наех малък апартамент в евтиния квартал „Астория“ и се опитах да съживя бизнеса си. Нямах кой знае какъв успех, защото хората още не можеха да забравят катастрофата. Веднъж започне ли да пълзи клюката, фактите трудно могат да я победят. Идваха някакви комисиони, но малко. Огромна част от нашия бизнес разчита на общуването и връзките. Трябваше да се дават приеми, обеда в скъпи ресторанти и всичко това в съответните дрехи. Струваше ми се, че няма да мога да спася кариерата си, освен ако от небето не паднеха пари.

Една случка ми даде лъч надежда. В огромната купчина писма, които бях получил, намерих едно от някакъв лондонски адвокат, работещ за престижна фирма на площад „Линкълнс Ин Фийлдс“. Беше в обикновен кафяв плик; разкъсах го, разяждан от любопитство. От него изпадна един каталог на аукционна къща и писмо в скъп бял плик, адресирано до мен от адвоката Артър С. Нюхаус. Пишеше ми от името на свой клиент, който искал да го представлявам на търга, който щял да се проведе на 13 октомври и на който трябвало да наддавам за ръкопис от седемнайсети век. Когато видях комисионата — 25% от стойността на покупката, която според оценките щеше да достигне поне сто и петдесет хиляди британски лири, ценето ми увисна. При това щяха да ми дадат и аванс, за да покрия разходите си.

Имаше обаче една уловка. Винаги имаше, когато на хоризонта ми се появеше нещо хубаво. Когато приключех с наддаването за ръкописа, нямах право да го чета. „Очевидно документът е донесъл доста нещастия в миналото — пишеше Нюхаус. — Изискването е за ваше добро.“

Нямаше съмнение, че комисионата щеше да ми помогне да стъпя на краката си, но се бях научил да не вярвам много на оферти, докато не видя парите. Точно вдигах телефона, за да се обадя в лондонската кантора, когато той иззвъня. Беше Корин. И това, което имаше да ми каже, ме накара да забравя всичко за мистериозните ръкописи от седемнайсети век.

ТРИДЕСЕТ И ДЕВЕТА ГЛАВА

Новата информация, събрана от Корин, ме накара да се задействам трескаво. Отдадох на новата задача всичкото време, което не прекарах в опити да вкарам живота си в релси.

Усилията ми се оказаха плодотворни и достигнаха апогея си вечерта на 10 септември, който се падаше в сряда. В осем и половина влязох през вратата — бях подранил малко за срещата, която си бях уговорил. Галерията беше празна, но от кабинета край изложбената зала се чу шумолене. След миг оттам се появи Филип Антъни и затвори вратата зад себе си.

Развеселен, забелязах каква шокирана физиономия направи, когато погледът му падна върху мен. Ченето му увисна и пак се затвори с хлопване като врата на плевня по време на пролетна буря. Успях да намери гласа си чак след минута.

— Я, Джон — излезе най-сетне от устата му. — Колко се радвам да те видя! Колко неочаквано! — Той прикри нервността си и се взря в мен през дебелите лупи на очилата си. — Какво е станало с лицето ти? Май си изгубил доста боксови мачове, бедно ми момче.

— Пътувах доста, Филип, и не беше леко.

— Събра ли стокица? Винаги съм готов да купя нещо, както знаеш.

— Нищо, което да те заинтригува.

Той се направи на разочарован.

— Според слуховете доста си го закъсал. Нашият бизнес е непостоянен като жена. Мислиш си, че държиш господ за пеша, и изведнъж всички ти обръщат гръб. — Той млъкна, за да ми даде възможност да оценя остроумието му.

— Ще се оправя. Все пак ти благодаря за съчувствието.

— Знам, че въпросът е болезнен, но ако се чувстваш склонен да се разделиш с нещо от колекцията на Самюъл, аз съм готов да ти помогна.

Превод: ще ти дам една четвърт от истинската цена.

— Всъщност правя всичко възможно да запазя колекцията му непокътната. Самюъл би искал това.

Той не ме разбра правилно.

— Аха, значи говорим за всичко закуп. Е, за такова количество артефакти ще трябва да договорим по-ниска сума.

— Филип, нямам никакво намерение да я продавам.

Той протегна тънката си ръка с пресилен жест, за да погледне часовника си. Маншетът на ризата му се повдигна и разкри петната и сивите косми по бялата му като рибешки корем кожа.

— Бих се радвал да си поговорим надълго и нашироко, но чакам един клиент. Ще бъде тук всеки момент.

— Аз съм твоят клиент, Филип.

Веждите му се смръщиха и високото, лъскаво чело се набръчка.

— Мислех, че току-що отказа предложението ми.

— Искях да кажа, че аз уговорих тази среща. Доколкото си спомням, името на клиента е Бърнард Уайт.

— Той трябваше да оцени автентичността на един предмет за купувача. Откъде знаеш всичко това? Ти ли представляваш купувача?

— Бърнард Уайт не съществува. Хвърлих ти малко прах в очите. Цялата история е измислена.

Той захвърли лицемерната любезност.

— Копеленце такова! Отложих срещите с други двама клиенти, защото мислех, че този твой призрак ще предложи по-добра цена. Изгуби ценното ми време. Махай се оттук!

Струва ми се, че точно в този момент мнението ми за Филип претърпя коренна промяна. Стана някак за секунда, както сутрин слънцето изведнъж изскача зад хоризонта и разкрива истинската природа на пейзажа. Дилетантът изчезна; оказа се, че в него се крие друга личност. Познавах я покрай някои от най-богатите колекционери, които бях срещал. Всички те бяха мъже и душата им беше безскрупулна.

Запътих се към кабинета му.

— Защо не влезем тук да си поговорим по-обстойно?

— Не виждам защо. — Той забърза към вратата, без да мисли повече за достойнството си, и се изпречи пред мен с кръстосани ръце като бултериер, решен да опази кокала си.

— Филип, знам, че тя е тук. Чаках повече от час от другата страна на улицата. Видях я да влиза.

— Това не е твоя работа, Джон.

Вратата скръцна и се откряна. Филип хвърли нервен поглед през рамо и отстъпи встрани. В стаята влезе Лоръл.

— Не ставай глупав, Филип. Очевидно е, че той знае.

Около очите ѝ се усещаше напрежение, но това беше единственият знак, че е нервна. Беше се отказала от хипарските дрехи и сега приличаше на луксозна дама от Ъпър Ийст Сайд — скъпо вталено сако, тясна пола над коленете, ниски обувки от Кристиан Лубутен. Огърлица от опали и малки диаманти, шлифовани като рози, обгръщаше шията ѝ.

Гневът, който ме обхвана, когато я видях, почти ме победи, но успях да се сдържа и се съсредоточих върху крайната си цел.

— Кой би си помислил, че новата ти кариера ще е в углавните престъпления, Лоръл!

Вечният кавалер Филип веднага скочи в нейна защита.

— Сарказмът ти е излишен. Можеш да си тръгваш.

— Ще си отида, когато приключим работата си.

Лоръл го потупа по ръката.

— Няма да постигнем нищо, като се караме. Няма смисъл да се разделяме с лоши чувства.

Лоши чувства ли? След всички смърти, причинени от нея, в каква версия на реалността живееше тази жена?

Филип отвори уста да протестира, но премисли. Отиде до входната врата и набра някакъв код на заключващия механизъм на стената. Пред витрината се спусна месингова решетка. Той ни поведе към просторния си кабинет, който беше облицован отгоре до долу в плюш. Мебелите бяха от Гери^[1], по-голямата част от пода бе покрита с бакшаишки килим^[2], а на триножника в ъгъла стоеше картина от Тинторето. Плоският телевизор на стената срещу бюрото му вероятно му помагаше да рекламира стоките си.

— Лъскавичко бижу — казах аз на Лоръл. Тя поглади огърлицата си.

— Наследство от Мина. Честно казано, мисля, че на мен ми стои по-добре.

Наследство, което не е искала да получава.

Филип затвори вратата и отиде до бюрото си. Извади бутилка коняк „Рабле“ и наля по една чашка на всички.

— Така — казах. — В някои части ще гадая, но съм сигурен, че съм близо до истината. Хал е бил второстепенен член на алхимическата група, но така и не е успял да се издигне до важен играч. Предполагам, че не е знаел самоличността на всички останали. Уорд беше Сатурн, Ериния — Венера, а Лазар — Марс. Шим е бил твърде увреден, за да стане пълноправен член. Ти, Филип, си бил Меркурий. Първо мислех, че си Юпитер, но не притежаваш творческия заряд да ръководиш всичко. В началото Юпитер е била Мина, вещицата. А когато тя е умряла, ти, Лоръл, си видяла своята възможност и си заела мястото ѝ.

Тя отново си поигра с огърлицата.

— Предполагам, че трябва да приема комплимента, под каквато и форма да ми е поднесен той. Как разплете тайната ни?

— Ериния имаше татуировка на знака на Венера. Веднъж в багдадския хотел Уорд нави ръкавите си и на ръката му видях татуировка на малко латинско h с чертичка. Това е символът на Сатурн. А ти ми каза, че Хал е бил Сатурн. В писмото си до мен Хал спомена петима противници. Ако той е бил Сатурн, значи е броял и себе си. Доста тъпо. А ти си познавала Мина, макар и отношенията ви да не са били добри, затова си била в идеалната позиция да контролираш събитията. Та ти живееше в нейната къща, за бога! Портиерът ми каза, че Хал никога не е мислил да се събира отново с теб. Просто се е съгласил да останеш временно на площад „Шеридан“ и нищо повече. Обслужващият персонал вижда всяко движение на хората, които живеят наоколо. Така успява да запази работата си.

Когато се върнах в Ню Йорк, една приятелка успя да проникне зад маските, прикриващи вашата самоличност, и потвърди всичките ми подозрения. Значи ти си се свързала с Уорд, а не Томас. Какво беше мястото на Уорд във всичко това?

— Този фанфарон! — изсумтя Филип. — Мислеше се за някакво величие, а ни беше само момче за всичко. От време на време посредничех в някои от продажбите му и така се запознахме. Вземаше цялата тази работа с алхимията много на сериозно и внуши същото на бандитите си. Можеш ли да повярваш? Шим, чудовището, с което пътуваше Ериния, направо се е взривил, докато се опитвал да направи

злато от олово. Уорд показва ли ти „частния“ си музей? Пълен е с глупости. Някои от ръкописите наистина са редки, има и някои чудесни предмети от Близкия изток, но като цяло колекцията е долнопробна, а голяма част от нея — напълно фалшива.

Ласкателството винаги влияеше на Филип.

— Доста хитро си постъпил, значи. Първо си насъскал групата на Уорд срещу Самюъл, после срещу Хал и накрая срещу мен, а през цялото време вие двамата сте се криели в сянката им. А изпипаният план на Томас да ги обезвреди в Ирак окончателно ги е извадил от картинката. В собствената си страна Томас имаше много по-добра възможност да ги победи. А след смъртта им никой не би могъл да проследи каквото и да било до вас. Впечатлен съм.

— Това са само догадки, Медисън — каза Филип. — Нямах никакви доказателства.

Отпих от коняка и се насладих на нежните му нюанси.

— Хана Джафри, която, както разбрах, е била много по-близка с Уорд, отколкото той признаваше, не успяла да открадне гравюрата, след като Самюъл я е открил. Лазар и Шим си разчистили сметките с нея. По време на грабежите Лазар се опитал да вземе гравюрата от Багдадския музей, но Самюъл бил предвидил това и тя отново ви се изплъзнала от ръцете. Сигурно сте били бесни, че след толкова усилия пак не сте успели да я получите.

Когато брат ми загина, а аз лежах в болницата, вие сте накарали Хал да претърси апартамента ни. И тогава всичко се объркало. Хал ви излъгал. Казал, че не е намерил нищо, а всъщност е имал намерение да продаде гравюрата и да си запази печалбата. Знаел ли е изобщо какво държи в ръцете си?

— Беше решил, че надписът е ключ към превръщането на основни метали в злато. Знаеше, че гравюрата е всъщност книгата на Наум, и беше съвсем наясно колко би струвала тя.

— Значи сте използвали Уорд и хората му, за да ме държите под постоянно напрежение, да ме тормозите и да създавате у мен впечатлението, че трябва да си спасявам кожата. А те винаги са знаели къде се намирам заради проследяващото устройство. Ти го махна, за да спечелиш доверието ми, Лоръл. Тогава аз вече бях започнал да споделям с теб всичко, затова не беше нужно повече да ме следиш. Ах, колко крокодилски сълзи изплака за Хал! Как ли си се смаяла, когато

си разбрала, че се кани да продаде предмета! Ериния отишла да говори с него. Той обаче отново излъгал, но този път споменал и моето име. А играта му ви сварила напълно неподготвени.

Лоръл слушаше внимателно думите ми.

— Когато разбрахме, че наистина не знаем къде е гравюрата, единствената ни възможност беше да те нападнем. Хал беше вплел в загадките си някои неща, които само ти можеше да разпознаеш, така че нямаше начин да ги разплетем сами. Поне не за толкова кратко време. По-лесно беше да те накараме ти да свършиш цялата работа. Филип си мислеше, че ще търсиш гравюрата само за да можеш после да я продадеш, но аз не бях сигурна, че е така.

Търсех някакъв израз на вина, може би леко изчервяване по бузите, което да покаже, че тя вероятно се срамува, но не открих нищо такова.

— Трябва да призная — обади се и Филип, — че беше доста забавно да те гледаме как се бърбатиш.

— И все пак ето ме — жив и здрав. Аз успях, а вие се провалихте. Наистина ли се канехте да разиграете онзи фарс и да извършите размяната в парка Хайбридж?

— Разбира се, че не — каза Лоръл. Филип я погледна над очилата си като нетърпелив учител.

— Какъв е смисълът да говорим за това? Не му дължим никакви обяснения. В крайна сметка те победихме, Медисън. Имаш доста кофти късмет.

— Направи ми това удоволствие, Филип. Заслужил съм си да ми отговорите на някои въпроси и съм решен да ги получа, освен ако не искате да направя наистина грозна сцена, когато се опитате да ме изхвърлите.

Обърнах се към Лоръл.

— Ти и Филип сте заложили двоен капан — ангажирали сте вниманието на Уорд и хората му, като сте ги накарали да ме преследват, и в същото време без наше знание сте следили и Томас. Когато той ме изпревари и взе гравюрата, късметът ви е проработил. Как успяхте да му я отнемете? Оръжие ли имахте?

— Сериозно ли си ме представяш да размахвам пистолет? — Лоръл се изкикоти. — Имахме само парични оръжия. Филип осигури връзките, така че да ѝ вземем възможно най-добрата цена. Томас бързо

разбра кое е най-добро за него. Освен това му позволихме да я заснеме. На него не му трябваше повече. А вината е изцяло твоя.

— Как така?

Лоръл почука по ръбчето на чашата си.

— Ти, Джон, не си направи труда да ни кажеш, че възнамеряваш да заминеш. Когато отиде до пристанището и Уорд разбра за това, той изпадна в паника, защото реши, че сме прекалили и ти ще се измъкнеш. Така че се наложи да измислим историята с отвлечането. От друга страна, Томас наистина вярваше, че ще отнесеш гравюрата на ФБР. Ако не беше така, нямаше да ни я даде.

— Но докато Уорд и Ериния са се занимавали с мен, Томас се е върнал в Ирак.

— Хал не беше единственият, който умееше да залага капани.

— Разбирам какво е спечелил Томас от всичко това, но какво да кажем за Ари?

— Ари никога не е бил замесен. Уорд и хората му преследваха една мечта. Томас също искаше да намери съкровището повече от всичко на света. И за двамата гравюрата беше просто средство за постигане на целта.

Изпих остатъка от коняка си и станах.

— След всички трудности, през които преминах, може поне да ми я покажете.

— Мило момче — намеси се Филип, — не сме длъжни да правим нищо такова.

— Може да се окаже, че нямате избор. — Той се надуваше, но аз пък не бях дошъл с празни ръце. Пръстът ми почиваше на спусъка и можех всеки момент да го натисна.

Лоръл потупа ръката му. Филип направо се изчерви от удоволствие.

— Няма смисъл да си играем игрички, нали? — каза тя. Филип извади от бюрото си едно дистанционно и натисна копчето. Телевизорът тихо се плъзна на една страна. В нишата зад него до една скица на Микеланджело и картина на Вермеер лежеше гравюрата на Наум.

Тя имаше типичния маслинозелен оттенък, присъщ на базалта, потъмнял от кислорода, на който е бил излаган през вековете. Още не беше почистена. Видях как в клиновидните знаци се е събрала

червеникава прах. Логично беше. Не искаха да я изчистят, защото прахта можеше да бъде изследвана в лаборатория и да потвърди възрастта и автентичността ѝ.

Прокарах длан през осемлъчните звезди, за които ми беше разказал Томас. Предметът излъчваше величие, сякаш страстта на Наум бе вдъхнала на скалата живот и дух. За миг ме прониза тъга за пророка, чийто великолепен план не беше успял. След хиляди години богатствата, които е искал да даде на Юдейското царство, щяха да останат в ръцете на асирийците.

— Предполагам, че когато я продадете, Томас също ще получи дял?

— Разбира се. Парите, останали от Самюъл, никога нямаше да му стигнат, за да финансира всички реставрации, необходими на храма и предметите в него. — Филип отново натисна дистанционното и телевизорът се върна на мястото си.

— Е, аз пък бих предпочел да взема този Вермеер.

Филип се изкикоти цинично и вдигна бутилката коняк към мен. Поклатих глава. Нито той, нито Лоръл бяха докоснали питиетата си.

— Малко съм изненадан от готовността ти да се откажеш от голямото съкровище. Гравюрата струва двадесет милиона, но имането на Мидас е направо безценно.

— По-добре една птичка днес, отколкото две утре, приятелю — отвърна Филип.

— Не съм ти никакъв приятел.

Очевидно бях успял да го раздразня, защото отговорът му бе порязък отпреди.

— Мислех, че си говорим като възрастни хора. Нека довърша. Уорд се заблуждаваше, че ще е лесно да пренесем съкровището. Но как би могъл да вземе всичко, което се крие в храма, и да го докара дотук — та дори и да беше победил Томас?

— Имаше много връзки и частни клиенти.

— При тези обстоятелства не бяха достатъчно. Разграбването на музея се оказа прекалено срамно за американските власти. След като ФБР започна да сигнализира това, притежанието дори и на най-дребния предмет можеше да доведе до сериозни неприятности. А да не говорим за местните жители. Нали не мислиш, че те не знаят какво става? Можеш да наемеш цял батальон крадци и пак няма да ти

позволят да сториш, каквото си намислил. Храмът пък се намира в земите на халдейската църква. Те ли ще погледнат на другата страна, когато Уорд започне да товари камионите? Католиците не се разделят лесно с ценностите си. Предполагам, че находката никога няма да бъде обнародвана. Не, Лоръл и аз сме доволни от дребната си плячка.

— Халдейската църква прави всичко възможно, за да опази антиките по време на войната. Всеки ден ги заплашват и все пак те се опитват да реставрират гроба на Наум и синагогата. Ти си абсолютен мръсник, Филип.

Той се усмихна и подмина обидата.

— Ти няма да получиш нищо, Джон, най-малкото пък този Вермеер. Боже мой, та той струва колкото гравюрата на Наум!

— Гравюрата е крадена. Няма да успеете да я пласирате, без да си навлечете проблеми.

— Няма никакви доказателства, че е крадена. Нито музейни архиви, нито маркери за идентифициране.

Предположих, че нямаше да намеря по-добър момент от този, за да си разкрия картите. Извадих телефона от джоба си и го вдигнах.

— Преди да вляза тук, се обадох на едно място. През цялото време телефонът бе включен и имахме връзка. Приятелят от другата страна записа всяка дума, която казахте.

Това не постигна ефекта, на който се надявах. Лоръл изръмжа весело, а Филип направо се разсмя.

— Стар фокус. Наистина ли си мислиш, че ще се вържа? Не съм тъп. Кабинетът ми е предназначен за лични разговори. Имам клиенти, за които дискретността е всичко, човек никога не знае кой може да подслушва. В днешно време разполагаме с много полезни технологии, а пък аз обичам да ги използвам. Безжичните връзки не работят в тази стая.

Когато погледнах телефона си, видях съобщение, че няма достъп до мрежа.

— Тогава отивам в полицията.

— Та те не ти повярваха дори и за Хал. За да претърсят галерията ми, им трябва заповед, а за да се издаде заповед, трябва да има веществени доказателства за престъпление. Дори и да успееш да получиш заповедта, гравюрата вече отдавна няма да е тук.

Лоръл повдигна леко рамене, сякаш за да покаже, че тя лично нищо не може да направи и нещата не зависят от нея. Усетих, че бентът на спокойствието ми отново се пропуква под напора на гнева.

— Ари и Самюъл нищо ли не означават за вас?

— Не започвай с поученията, Джон. Ти просто искаш да се докопаш до гравюрата. Първия път отиде до гробището сам, без да казваш на никого. Пазачът те описа. — В гласа ѝ нямаше злоба — може би само нотка на задоволство, че ме е прецакала. Способността ѝ да гледа на всичко това като на игра, без изобщо да мисли за последствията, беше шизофренична, нещо като морална слепота.

Филип ме изпрати до външната врата. Изминах стотината метра на изток, докато стигнах до камионетката, надписана с логото на една електрическа компания. Огледах се, за да видя дали Лоръл или Филип не ме следят, и извиках. Вратата на камионетката се откряна. Джентил изглеждаше притеснен.

— Не уловихме нищо, освен бял шум — каза той.

— Филип Антъни е защитил кабинета си от безжични сигнали. — Разкопчах ризата си, издърпах жиците и лепенките и му подадох записващото устройство.

Не го познавах добре, но по принцип бих казал, че усмивката не му е свойствена. Той опроверга мнението ми за себе си и лицето му се озари от истинско щастие.

— Винаги съм предпочитал старомодните методи. Предложението ти да опитаме и двете неща беше хитро. Иначе той щеше да заподозре, че има нещо гнило. Всичко ли записа?

— Всичко. В ръцете ни са.

Докато той и агента от програмата на ФБР за кражби на предмети на изкуството слушаха записа, аз се загледах в екрана, който показваше входа на галерията. Изпод решетката се процеждаше светлина и ми се стори, че различих сенките на двамата да се движат вътре. В сградата нямаше задна врата. Нито Лоръл, нито Филип излизаха. Ако имахме късмет, щяхме да постигнем тройна победа, защото произведенията на Вермеер и Микеланджело сигурно също бяха придобити по подобен незаконен път.

— Добре, това звучи чудесно — каза Джентил. Агентът на ФБР кимна и се обади по телефона си. След няколко минути две коли без маркировка спряха пред галерията.

Останах, за да се насладя на удоволствието да видя как откарват Филип и Лоръл.

На следващия ден, преди да ида в кабинета на Джентил, за да съставим пълен доклад на случилото се, реших, че имам нужда да се поуспокоя, затова извървах осемте пресечки до бара на Кени.

Когато влязох, Даян вече беше на поста си. Седнах, а тя едва успя да ми се усмихне едва-едва — явно още не се беше съвзела от сблъсъка с полицията.

— Дойдох да се сдобрим — казах.

Тя кимна, извади един парцал изпод барплота и започна усърдно да го трие. Забелязах обаче, че търкаше само на едно и също място.

— Ей — казах. — Това да не е край на едно прекрасно приятелство?

— Лъжата според мен не е едно прекрасно приятелство.

— Обстоятелствата ме оправдават.

— Всички така казват.

— Предсказанието ти беше невероятно точно. За съжаление.

Това събуди интереса ѝ.

— Защо? — Чак тогава видя лицето ми. — Какво ти се е случило?

— Гониха ме петима маскирани убийци, един от които се е изпържил сам, докато се опитвал да направи злато. Стреляха ме, удряха ме с ток, почти ме ухапа гигантски паяк, отвлякоха ме и накрая ме отведоха в чужбина.

Тя едва успя да потисне широката усмивка, която се появи на устните ѝ, като тръсна глава.

— Джон, ти прекаляваш. Мога ли да попитам защо са те избрали за тези мъчения?

— Мислеха, че крия тайната на съкровището на цар Мидас.

Даян не успя да се овладее и избухна в лудешки смях.

— Е, това вече е толкова откачено, че дори не минава за лъжа. Въпреки всичко ми липсваше, човече, но ще трябва да сключим един договор.

— Не си нося бръснарските ножчета. А те ще ни трябват, за да смесим кръвта си!

— Може и само на думи. Съвсем сериозно искам да те помоля да не ме лъжеш повече.

Протегнах ръка; тя я хвана и склочи пръсти около дланта ми.

— И никакви гадания повече!

— Нямах проблем — отвърна тя.

Поговорихме си още малко, преди напливът от нови клиенти да отвлече вниманието ѝ. Спомних си последното ѝ предсказание: щастието следва скръбта. Но колкото и да се радвах, че съм си отмъстил, гледката на арестуваните Лоръл и Филип само временно бе запушила пробойната в сърцето ми. Това, че заради тях бях загубил брат си и Ари, щеше да остане като кървяща рана в мен до края на живота ми.

Бях си донесъл нещо за спомен от Ирак. Извадих го и го стиснах в ръка. Една златна ябълка — всяка жилка по кожичката ѝ, всяка пукнатина, гънчица и леко назъбеният ръб на единственото ѝ листо бяха толкова съвършено изработени, че можех да се закълна, че някой просто е докоснал плода с пръст и го е превърнал в злато.

Останах, докато не затвориха. Дори в този късен час улицата гъмжеше от хора. Вече не се чувствах на мястото си тук. Усетих леките промени. Приличаше на начина, по който приятелството забавя своя ход, когато единият насочи вниманието си към други неща. В нощния въздух се усещаше лека хладина. На тротоара паднаха няколко листа — ранни предвестници на неизбежния край на годината. Вдигнах поглед, за да зърна осветените прозорци на някогашния си дом. На перилото на балкона се облегна един непознат — точно както правех аз някога. В ръката му имаше чаша. Махнах му. Той вдигна на здравица за мен. Дребна поличба, но се надявах, че вещае по-добри времена.

[1] Франк Гери (1929) — канадски архитект и дизайнер. — Бел.прев. ↑

[2] Вид скъпи килими от Северен Иран. — Бел.прев. ↑

МЕСОПОТАМСКАТА КУЛТУРА

Месопотамия е гръцкото име на региона, опасван от Тигър и Ефрат, който е почти идентичен със съвременен Ирак и означава „земята между две реки“. Препоръчвам уважаваната книга на професор Лео Опенхайм — „Древна Месопотамия: Портрет на една мъртва цивилизация“, като отправна точка за всеки, който иска да научи нещо повече за ранната история на този регион. Представям ви три кратки описания на трите основни месопотамски култури:

Шумерите

Не е известно дали шумерските племена са се зародили в Южна Месопотамия, или са мигрирали там. Езикът им не принадлежи към семитската група и няма доказани сродни наречия. Земеделието, напояването и разделението на труда създават подходящите условия, в които да се развият първите градове — държави, управлявани от царесвещенослужители. Градовете се строяли около храмовете и били под покровителството на определен бог.

Постиженията на шумерите били толкова значителни, че днес представляват почти еволюционен скок в човешката култура. Те създали геометрията и шестдесетичната бройна система, която се използва и до днес (например в измерването на ъгли и броя на минутите в един час); слънчевия и лунния календар; колелото; първата колесница и клиновидното писмо — най-старата писменост.

Периоди на шумерското господство (пр.н.е.)

Ранен династичен период — 3100–2390 г.

Новошумерски период — 2168–2050 г.

АСИРИЙЦИТЕ

Земята на асирийците се простирала на територията между реките Тигър и Ефрат в Северна Месопотамия (днес на север от Багдад), където падали достатъчно дъждове, за да позволят развитието на земеделието без нужда от допълнително напояване. Древните асирийци били племена, които говорили на семитски наречия и се

отличавали с ловкост в боравенето с лъка и ездитното изкуство. Господството им се засилвало и отново залязвало, но в зенита на силата им през 7-ми век пр.н.е. те са контролирали целия левантски регион, който включвал части от Близкия изток, Египет, Фригия и териториите на днешен Югозападен Иран. Асирийците наложили сложна управленска система. Смята се, че са създали първата империя на света.

Периоди на асирийското господство (пр.н.е.)

Староасирийски период — 1869–1837 г.

Средноасирийски период — 1350–1000 г.

Новоасирийски период — 883–612 г.

Асирийски царе, 722–609 г. пр.н.е.

Саргон II — 722–705 г.

Сенахериб — 705–681 г.

Есархадон ок. 681–669 г.

Ашурбанипал ок. 669–627 г.

Ашур-етил-илани ок. 631–627 г.

Син-шар-ишкун ок. 627–612 г.

Ашурубалит II ок. 612–609 г.

БАВИЛОНЦИТЕ

Вавилонците също говорили на семитски език. Името им произлиза от града Вавилон, където живеели техните царе. В своя зенит Вавилонската империя контролирала териториите от днешен Египет до Иран. Шестият цар на Вавилон Хамурапи създал първия сборник от закони. Сред другите постижения на тази цивилизация са напредъкът в архитектурата, математиката, астрономията и астрологията. Вавилонците създали зодиака, а един гражданин на империята — Селевк от град Селевкия, вероятно е първият човек в историята, който предложил хелиоцентричния астрономически модел, според който Земята и другите планети се въртят около Слънцето.

Периоди на вавилонското господство (пр.н.е.)

Старовавилонски период — 1950–1651 г.

Средновавилонски период — 1651–1157 г.

Нововавилонски период — 625–539 г.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.